

POBUDA MEDOBCINSKEGA SVETA ZK V KMETIJSTVU

Vsi se strinjajo, a kdo bo začel?

Poslovni odbor kmetijskih organizacij na Dolenjskem naj bi usklajeval njihovo delo in težnje tistih, ki se ukvarjajo s prometom in predelavo kmetijskih proizvodov

»Zakaj ni še nihče začel?« so se vpraševali na nedavni seji medobčinskega sveta ZK Novo mesto, ko so med drugim razpravljali tudi o kmetijstvu. Stališča o nadaljnjem razvoju in odpravljanju znanih težav v tej pomembni panogi so bila na seji medobčinskega sveta namreč sprejeta že pred meseci. Vse prizadete kmetijske organizacije se z njimi strinjajo, toda z delovanjem v novi smeri ni še nihče začel. Kaj je torej vmes?

Majhne kmetijske površine na Dolenjskem in tudi to, da so raztresene po vsem območju, že samo po sebi zahteva večjo povezanost kmetijskih organizacij. Vsaka zase kmetijske organizacije ne bodo naredile kaj

prida, zlasti ne v dolgoročnem razvoju. Prav zato bi morale usklajevati svoje razvojne težnje in združevati sile pri ustvarjanju skupnih programov in potreb, kot so skladišni prostori, predelava kmetijskih pridelkov, nastopanje na trgu, izobraževanje in pospeševalna služba.

Za ostvareitev tega bi bil potreben poslovni odbor, ki bi kmetijske organizacije povezoval v teh kategorijah. V odboru bi bili predstavniki proizvodnje in predelave ter prometa s kmetijskimi proizvodi. Takšno je bilo pred meseci sprejeto stališče medobčinskega sveta ZK. (Nadaljevanje na 5. str.)

Milijon za pogorelce

5-letni otrok je povzročil hud požar na Orehovem pri Sevnici, kjer je zgorelo 5 kozolcev

Na predlog predsednika Marjana Gabriča je občinska skupščina Sevnica 25. novembra dodelila iz rezervnega sklada občine milijon starih dinarjev kot pomoč last-

nikom 5 kozolcev — dvojniki, ki so 20. novembra zgoreli na Orehovem. Ogenj je povzročil okoli 9 milijonov Sdin škode. Da bi pomagali prizadetim, so odobrili nabiralno akcijo, odborniki pa so se odrekli tudi sejnini v korist prizadetim na Orehovem.

Ogenj je povzročil 5-letni otrok, ki se je pod kozolcem igral z vžgalicami. Goreti je začelo malo pred 13. uro, hud veter pa je povzročil, da se je požar naglo širil. Če ne bi tako hitro prišli na pomoč gasilci sevniskega gasilskega društva in gasilci iz Kopitarne, bi zgorele tudi bližnje stanovanjske hiše, katerih strehe so polivale z vodo, da se niso vžgale. Zgoreli so kozolci, last Angele Zagorc, Pavla Kuleta, Terezije Jančič, Jerneja Klinca, in kozollec, last Papeževih. Skupaj s kozolci sta zgorela tudi seno in inventar. Požar so dokončno pogasili šele proti večeru. M. L.

Kdo je skočil?

Grozni ljudi sloni ob mostni ograji in strmi v vodo. Najprizadenejši so že stekli k bregu reke. Radovednežev je vedno več. Drug drugega sprašujejo: Kdo je skočil? Koliko je stara? Kakšno obleko je imela? Kakšne lase? Zakaj je skočila?

Vest se z bliskovito naglico širi od ust do ust. Hitreje kot valovi. Siro se in maliči, saj ji vsakdo dodaja kaj svojega (neresničnega!). Vodna gladina se je medtem umirila. Le dan še ali dva bo vznemirjala novica (s kopico lažnih podatkov), nato pa bomo pozabili.

Namesto odgovora na vprašanje: »Zakaj ne poročate o tem?« bomo povedali nekaj drugega. Tudi tuljenje in premetavanje psa, ki ga je povozil avto in odbil na pločnik, nas presune. Žival daje s tuljenjem duška svoji bolečini. Človek včasih ne zna

jokati, ne zna potarnati, ne najde nikogar, da bi mu potožil svoje gorje. Zaprte se vase in skoči!

Nismo mu namenili tople besede, ko jo je potreboval, in tudi pogleda in stiska roke mu nismo privoščili. Bil je človek, čeprav morda ne tako zelo pomemben, merjeno z velikostjo avtomobila, plače, vikenda ali hiše. Toda — bil je človek in pozabili smo nanj! V krogu njegovih domačih je ostala zeva joča rana, zato smo dolžni zdaj spoštovati vsaj to rano! Zato ne pišemo o tem in ne bomo pisali!

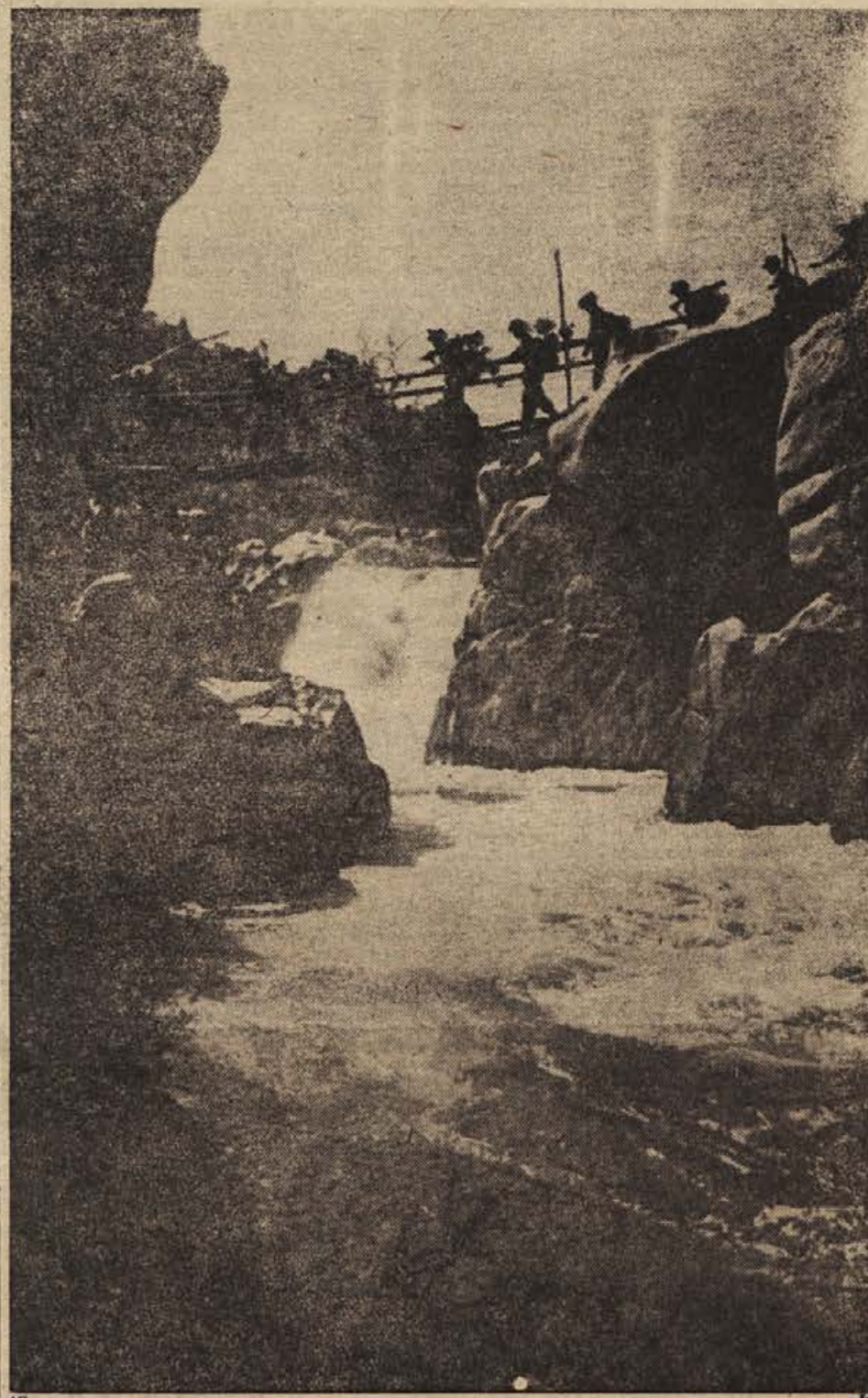
V tem, da si nekdo vzame življenje, namreč ni samo dogodek ali novica, pač pa je tragika naše človečnosti: nekemu nismo pomagali, ko je bil pomoči potreben. Zato ne vprašujemo, kdo je skočil, ampak raje pomagajmo, preden bo skočil.

M. JAKOPEC

OSTAVREME

OD 27. NOVEMBRA
DO 7. DECEMBRA

Dnevno izboljšanje pričakujemo okrog 1. in 4. decembra, v ostalem oblačno s pogostnimi padavinami, sneg včasih do nižin. Dr. V. M.

Njim, ki se še borijo...

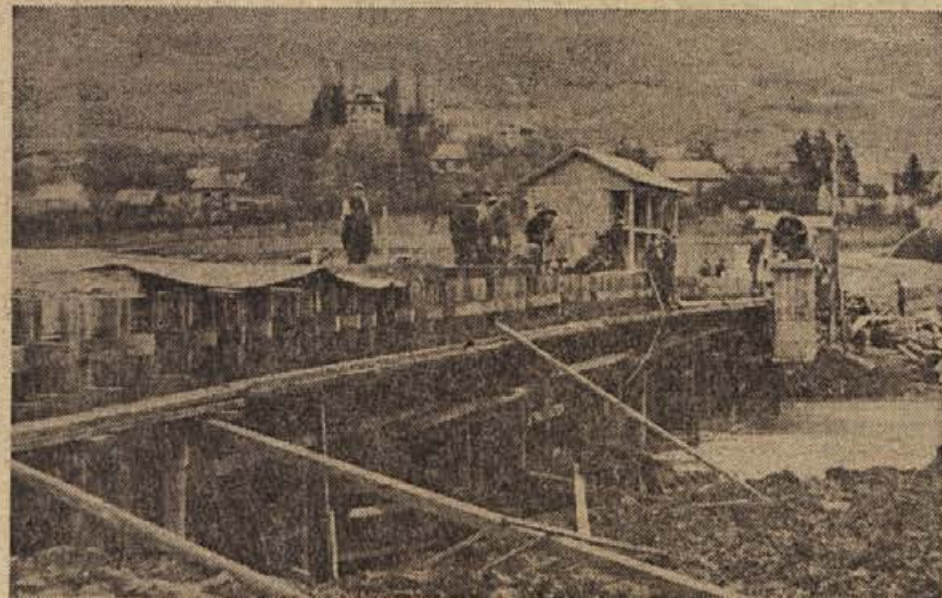
Kako draga, kako ljubo znana nam je gornja fotografija: na stezah svobode v vseh naših pokrajinah in deželah Titove Jugoslavije je ljudstvo v letih revolucije dajalo vse svoje moči boju za svobodo, kasneje obnovi porušene domovine in še pozneje načrti izgradnji vsega, kar je bilo med vojno uničeno ali česar prej sploh nikoli nismo imeli ne poznali. Srečni in ponosni spet slavimo dan republike, praznik vseh jugoslovanskih narodov, bolj izkušeni kot leto dni prej, polni spodbud in zamisli, kako usmeriti današnji in jutrišnji korak, da bi bila naša samoupravljalvska socialistična družba še čvrstejša in bogatejša, vsakomur izmed nas še dražja in še bolj njegova.

Ko pa letos nazdravljamo REPUBLIKI, nam spomin hiti k junaškemu ljudstvu daljnega Vietnama, od koder je tudi gornja fotografija: skupina njihovih partizanov gre čez skalno sotesko v nov boj proti osvojenim okupatorjem. Ves svet je že štiri leta priča neenakopravnega boja in herojskega odpora malega naroda eni izmed najbolj oboroženih sil sveta, ki hoče Vietnamu vsiliti režim, ki bi ustrezal ciljem svetovnega imperializma. Ameriške okupatorske čete uničujejo vietnamske domove, naselja, šole, bolnišnice, požigajo riževa polja in uničujejo drevje, da bi z nasiljem fizično, materialno in moralno uničile narod, ki noče biti suženj. Toda že peto leto teče, ko so najboljše ameriške čete brez moči pred ljudstvom, kateremu nobena žrtev za svobodo ni pretežka. Prav zato Jugoslavlani najbolj razumemo Vietnamce, saj smo — to lahko povemo mirno in brez pretiravanja — imeli prav tako junaško preteklost. Zato tudi moramo pomati in pomagamo temu pogumnemu ljudstvu, da bo vztrajalo v svojem pravičnem boju.

Sredi veselja nad doseženimi novimi uspehi in razcvetom socialistične Jugoslavije se spomnimo te dni tudi junaškim partizanov in vsega ljudstva v Vietnamu: pomagajmo jim z denarjem, z dajanjem krvi za vietnamske borbe in nedolžne žrtve agresorjev, z našim stališčem in z moralno pomočjo pravičnemu boju tega ljudstva za svobodo in mir.

Za zgodovinski 29. november iskreno čestitamo vsem naročnikom, bralcem in sodelavcem doma in po svetu, hkrati pa vsem delovnim ljudem želimo prijeten oddih za praznike!

**UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA**

Slovenijo in Hrvaško bo v kratkem povezoval nov most čez reko Sotlo na cesti Bizeljsko—Klanjec. Gradnjo je prevzelo podjetje TEMPO iz Zagreba. Betonsko ploščo za cestišče so dokončali pred tednom dni. Na obeh straneh mostu že delajo nasip do ceste in tudi ograjo so začeli montirati. Stroške za novi most si delita mejni republiki na polovico. Cestno podjetje Novo mesto je prispevalo kot soudeležbo Slovenije 420.000 din. (Foto: Jožica Teppey)

Kmetje: „previdnost še ni špekulacija!“

Cena pitanih prašičev je visoka, pujski pa so še veliko dražje – Kako dolgo bodo cene rastle in kdaj bodo začele padati? – V preteklih štirih letih smo imeli že dve taki obdobji

»Razumem, da kmetje niso hoteli pitati prašičev lani, ko so jih morali prodajati po nizki ceni... Ampak letos – to je špekulacija...« Tako se je razjezil mož, ki je bil sicer rojen vna kmetih, pozneje pa je odšel v mesto in zdaj živi tam. Sumi, da kmetje špekulirajo, le zato je lahko meso tako drago, še bolj pa mesni izdelki.

Mnogi kmetje bi mu bili hvaležni, če bi jim prav svetoval, kdaj naj pitajo več prašičev in kdaj manj. Toda naš kritik – in njemu podobni – se ne zmenjajo za to, temveč želi le poceni meso.

Tudi nekaterim gospodarstvenikom se zdi skorajda nerazumljivo, da ob sedanjih visokih cenah prašičev tudi v jeseni ni dovolj pitancev. Čudijo se tudi mnogi kmetovalci. Kje torej iskati odgovor?

»Spomladi so cene pitanih prašičev hitro rastle. A kako dolgo bodo še rastle?« sprašujejo že vse leto resni kmečki gospodarji. Tudi v ve-

likih družbenih pitališčih so previdni. To gotovo kaže dovolj jasno, o čem bi bilo treba razmišljati.

Hkrati s ceno pitanih prašičev so začele rasti cene pujskov. Razmerje med tema cenama je preveliko, da bi kmetje brez skrbi zvečali število pitancev v svojih hlevih. Poročilo s sejma, ki je bil 8. novembra v Brežicah, pravi, da so do tri mesece stare pujske prodali po 11 din kilogram, starejše pa po sedem dinarjev. Odkupne cene pitanih prašičev so približno enake cenam za kilogram starejših pujskov. Kdor kupi manjšega pujska, mora računati, da bo dobil za kilogram prirastka, če ga bo spital, le okrog šest dinarjev ali še manj. Toliko pri sedanjih cenah. A koliko bo dobil, če se bodo cene znižale?

V tem je glavni vzrok, da kmetovalci vzlic visoki ceni niso spitali več prašičev.

Na blagovni borzi v Novem Sadu so ene prvovrstnih mesnih prašičev že dosegle osem dinarjev za kilogram žive teže. Resni živinorejci pa dvomijo, da bi se taka cena lahko dolgo obdržala. V kratkem obdobju štirih let so doživeli veliko izkušenj, kako nepričakovano cene prašičev rastejo in padajo. Zato ne marajo kupiti prašičkov po visoki ceni niti ne marajo sami rediti veliko plemenskih svinj. Ko pridejo težave, jim ne pomagajo nihče.

Mnogi kmetovalci pravijo, da bi bili bolj zadovoljni s trdno odkupno ceno pitanih prašičev, čeprav bi bila nižja od sedanje, za katero nihče ne ve, kako dolgo se bo obdržala. To pa ni nobena špekulacija, temveč le previdnost! Kako naj prodajo pitane prašiče po šest ali pet dinarjev kilogram ali po še nižji ceni, če marajo kupiti pujske po 11 din?

Kdor želi izboljšati preskrbo prebivalstva z mesom se mora najprej lotiti teh vprašanj. Kmetovalci niso navdušeni za trenutno visoke cene. Bolj so zadovoljni s stalnimi ali trdnimi cenami, čeprav so nižje. Glavno je, da krijejo njihove stroške. Le tako lah-

KAMEN Z LUNE V MOSKVI — Moskovčani se gnetejo okrog steklenega zvona, pod katerim je eden izmed kamnov, ki so jih prinesli ameriški astronauti Apolla 11 z Lutine površine. Kamen se počasi obrača na podstavku, medtem ko komentatorjev glas, posnet na trak, opisuje v ruščini polet Apolla 11 in lastnosti kamna.

ko načrtujejo za daljše obdobje. Pri zmernih in stalnih odkupnih cenah pitanih prašičev bodo namreč cenejši tudi pujski. Če bo usklajena tudi cena dodatnih krmil, bo vedno dovolj pitanih prašičev in ne tako kot doslej, ko jih je eno leto preveč, naslednje leto pa premalo.

Jože Petek

Hranilne vloge avgusta

Skupni znesek hranilnih vlog v SRS je bil po podatkih SDK in republiškega zavoda za statistiko konec avgusta za 36 odst. večji kot lani v takem času. Dosegel je 2.280 milijonov din, od česar je vlog na vpogled za 31 odst. več kot lani, medtem ko je vezanih vlog več za 4,7 odst. Največ so varčevalci vložili januarja letos, precej manj v februarju, nato pa so iz meseca v mesec vloge spet naraščale. Vplačila so po 8 mesecih za 13 odst. večja od lanskim v enakem obdobju. Sorazmerno enako narašča število varčevalcev, saj je letos število vlog za 11 odst. večje kot lani v 8 mesecih.

Nekaj manj kot lani pa so dobili letos prebivalci vročnih sredstev za stanovanjsko izgradnjo: za 11 odst. oziroma za 10 milijonov din manj kot lani v tem času oziroma v številkah: lani so dobili obični od bank 93 milijonov din stanovanjskih kreditov, letos pa 83 milijonov din.

medvojni in povojni revolucionarni dejavnosti.

DIVJANJE CEN MESA — Nekateri vrste mesa so zdaj dvakrat dražje kot lani. Podobno velja za svinjsko mast, ki jo marsikje kljub temu ni moč kupiti. Smesno je slišati, da so Avstrijci prej hodili kupovat meso in mast v Maribor, zdaj pa mnogi Mariborčani hodijo kupovat mast v Avstrijo. Potrošniki seveda s temi cenami niso zadovoljni, prav tako pa ne vidijo v tem nič dobrega zase preudarni živinorejci. Mnogi kmetje pravijo, da se jim sicer pri sedanjih cenah splača rediti oziroma pitati živino, toda kdo jim jamči, da cene takrat, ko bo žival spitala, ne bodo spet močno padle? V sedanjih visokih cenah živine in mesa mnogi že vidijo začetek ponovne krize v živinorejstvu. Živinorejci bolj zaupajo trdnim, zajamčnim odkupnim cenam kot sedanjim visokim. Živinorejci je nujno predvsem bolj organizirati.

POPUSTI NA ŽELEZNICI — Železniška transportna podjetja so za dan republike odobrila običajni 25 % popust. Potovanja, za katera velja popust, se lahko začne v petek, 28. novembra ob 0,01 uri, končati pa se morajo do torka, 2. decembra

tedenski zunanjepolitični pregled

Indija preživlja te dni eno najhujših političnih kriz, odkar je leta 1947 postala neodvisna. Krizo je sprožil boj v največji indijski stranki, ki že dobrih dvajset let vodi Indijo. Stranka je izšla iz vseljudskega gibanja pod Gandhijevim in Nehrujevim vodstvom, ki je zahtevalo od Britancev neodvisnost. Zato je razumljivo, da je to gibanje združevalo in še vedno združuje ljudi vseh mogočih nazorov, a tudi najrazličnejših interesov — od veleposelstnikov in bogatih industrijalcev do revnih kmetov.

V zadnjih letih je stranka začela izgubljati vpliv. Iz vlad nekaterih zveznih držav so se morali predstavniki kongresne stranke sploh posloviti, medtem ko so se ponekod obdržali v koaliciji z drugimi strankami. Toda stranka je še vedno tako močna, da drži v rokah zvezno vlado v Delhiu.

Sedanja kriza v kongresni stranki se je začela letos poleti na konferenci v Bangaloru. Šef stranke Nigalindžapa je skupaj z veljaki iz tako imenovanega delovnega odbora stranke nenehno opozarjal ministrsko predsednico Indiro Gandhi, naj se uklopi s smernicami stranke (to je, smernicam delovnega odbora, v katerem sedijo znani konservativci) in jo obtoževal nediscipline in celo »dik-tatorskih nagnjenj«.

Ogenj je bil v stehi, ko je »sindikata« — konservativci v delovnem odboru — imenoval svojega kandidata za predsednika republike po smrti dr. Zakira Husaina, »levica« z Indiro Gandhi pa svojega. »Indirin« delegat je zmagal.

Potem je Indira Gandhi nacionalizirala indijske banke, hkrati pa odslavila vplivnega finančnega ministra Desaja, ki je nasprotoval temu ukrepu. Iz vlade je šlo še nekaj ministrov. Boj se je zostril in z obeh strani so letele obtožbe. Na obtožbe sindikata, da ji gre za osebnostno oblast in podobno, je Indira v dolgem pismu, ki ga je 4. novembra poslala Nidžalingapi, vprašala člane »sindikata«, kaj je njihov aparat naredil, da bi podprli vlado med verskimi neredi v Ahmedabadu, med nasiljem v Andhra Pradešu in Telen-gani, med krizami, ki so pretresale Pendžab, Harlano in Assam. Dolžnost stranke je — je poudarila Indira Gandhi — prizadevati si, da bi ljudstvo čimbolj podpiralo vlado.

Toda Indira Gandhi se je lotila svojih nasprotnikov tudi z ideološke plat. Letos se je naposled čutila dovolj

močno — dobila je podporo od množic — da je odkrito prešla v ofenzivo s socialističnim programom in obtožila »sindikata«, da je metal polena pod noge tudi njemu očetu, kadar je hotel uresničiti kak program, ki konservativnim veljakom ni bil pogodu.

Ko so vsi poskusi za pomiritev med Indiro in Nidžalingapo propadli, je »sindikata« izključil Indiro iz stranke in pozval poslance kongresne stranke v parlamentu, naj se ji izneverijo. Zgodilo se je prav nasprotno. Poslanci so v prepričljivem

Indira zmaga

število podprli ministrsko predsednico. Kmalu je sledila nova Indirina zmaga. Na sestanku vseindijskega odbora stranke v soboto in nedeljo je spet dobila močno podporo. Če bodo člani »sindikata« poraženi tudi na sestanku sredi decembra, ki se ga sami sklicali, bo njihov poraz dokončen.

Trije ameriški astronauti Conrad, Bean in Gordon so uspešno izpolnili svojo nalogo. Prva dva sta srečno pristala v oceanu viharjev komaj dvesto metrov od kraja, kjer je pred dvema letoma in pol pristal vesoljski robot »Surveyor 3«, medtem ko je Gordon v vesoljski ladji krožil okrog Lune. Televizijska kamera, ki je nekaj časa oddajala barvne posnetke, se je sicer kmalu pokvarila in tudi pajek z nabojem eksplozivne ni padel natančno na določeno mesto na Lunini površini. Sicer pa je šlo vse gladko in Conrad in Bean sta odnesla nazaj na Zemljo tudi dele Surveyorja 3 in vzorce kamenin.

Na Zemlji v organizaciji NASA pa se položaj zapleta. V naslednjih treh letih bo poletelo na Luno še osem »Apollov«, toda številni ameriški znanstveniki zapuščajo NASA, češ da posveča premalo pozornosti znanstveni pravi poletov na Luno. Ta odgovorja, da mora nekaj nuditi tudi ameriški javnosti, »človeku na ulici«, če hoče dobiti še več denarja od ameriškega kongresa. Tako kaže, da ni povsem zadovoljna ne ena ne druga stran. Toda vesolje je strateško preveč pomembno, da bi ga Američani po tolikih uspehih zdaj resno zanemarili.

TELEGRAMI

VARŠAVA — Zahodnonemški kancler Brandt je v intervjuju z dopisnikom »Zycie Warszawy« izjavil, da bo vlada ZR Nemčije kmalu predlagala Poljski politična pogajanja. Dejal je, da je s nemško ljudstvo pripravljeno skleniti časten sporazum s poljskim ljudstvom.

PRAGA — Vlada CSSR je pripravila dva zakonska osnutka, ki imata namen utrditi delovno disciplino in zavzeti gospodarski kriminal.

STRASBOURG — Predsednik francoske vlade Jacques Chaban-Delmas je v govoru v Strasburgu napovedal, da se Francija načelno ne bo več upirala sprejemu Britanije v EGS.

WASHINGTON — Predsednik ZDA Nixon je doživel svoj prvi veliki politični poraz v kongresu, ko senat ni hotel potrditi njegovega sklepa o imenovanju konservativnega sodnika z rasističnega juga Clementa Haynswortha za novega člana vrhovnega sodišča ZDA.

NAIROBI — V Keniji so spet izvolili Jona Kenyatta kot edinega kandidata za predsednika republike. Splošne parlamentarne volitve bodo 6. decembra, toda opozicijska stranka, ki jo vodi Oginga Odinga, ne bo smela postaviti svojih kandidatov.

PARIZ — Potniško letalo »Concorde« je med poskusnim poletom nad južno Francijo doseglo enainpolkratno hitrost zvoka. Letalo je doseglo poskusno skupno letelo 116 ur in 15 minut.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

OKVIRI EKONOMSKE POLITIKE SLOVENIJE 1970 — Republiški zbor in enotni zbor delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije sta prejšnjo sredo obravnavala osnutek resolucije o ekonomski politiki SR Slovenije v prihodnjem letu. Predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič je s svojimi uvodni obrazložitvi poudaril naslednje tri poglavitne ekonomske-politične cilje, h katerim stremi vsebina osnutka: Prvič, nadaljnja intenzifikacija in racionalizacija gospodarstva; na tej podlagi optimalna možna rast ob čimbolj stabilnih pogojih. Drugič, nadaljnje utrjevanje in razvoj samoupravnih odnosov. Tretjič, maksimalno možno obvladovanje tistih socialnih razlik in nasprotij, s katerimi se srečujemo zaradi značaja blagovne proizvodnje, zakonov trga in nenakomerne razporeditve proizvodnih zmogljivosti.

Poslanci so načelno podprli to temeljno usmeritev osnutka resolucije.

POSVET EKONOMISTOV — Prejšnji teden je bilo na Bledu dvodnevno posvetovanje okrog 400 vodilnih jugoslovanskih ekonomistov. V razpravi so se pokazale dokajšnje razlike v glediščih. Poudarjeno je bilo, da produktivnost

dela pri nas v zadnjih letih narašča hitreje kot realni osebni dohodki. Zato po nekaterih mnenjih delovnim kolektivom v gospodarstvu sploh ni mogoče očitati, da nesmotrno delijo dohodek na osebne dohodeke in sklade. Po teh mnenjih mora biti ekonomska politika še naprej takšna, da bo še nadalje naraščala osebna potrošnja. Drugi

Trije poglavitni cilji ekonomske politike 1970

pa so menili ravno nasprotno, da osebna potrošnja ne sme naraščati, ker je že sedaj prevelika.

FRANC KIMOVC-ZIGA OD-LIKOVAN — Predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher je v navzočnosti številnih uglednih predstavnikov političnega življenja prejšnji petek izročil red republike z zlatim vencem podpredsedniku republiške konference SZDL Francu Kimovcu-Zigi. To odlikovanje je podelil predsednik republike Tito Francu Kimovcu ob njegovi 60-letnici za velike zasluge v predvojni,

Kako v letu 1970?

Republiška skupščina je razpravljala o osnovah ekonomske politike v prihodnjem letu

Predvsem velja ugotoviti, da še nikdar ni bila tako široka razprava o elementih politike za naslednje leto kot tokrat. O osnutku resolucije, s katero naj bi določili okvire te politike, politiko zbiranja in uporabe sredstev za splošno potrošnjo so letos povedala svoja mnenja vodstva tako Socialistične zveze kot sindikatov, gospodarske zbornice, o njej so razpravljale skupščine samoupravnih skupnosti, in kar je še pomembnejše, prvič se je sestel zbor delegatov občin na zasedanju v republiški skupščini, kjer so tudi ti delegati povedali mnenja in stališča, kakršna so se bila izoblikovala v občinah.

Zasedanje delegatov občin je namreč nova institucija, ki je bila oblikovana ob februarski spremeni republiške ustave. Prek nje naj bi omogočili občinam, da povedo svoje mnenje o določenih zadevah, še preden rečejo o njih pristojni skupščinski zbori svojo besedo. Nekaj tako pomembnega je vsekakor ekonomska politika in morada se posebej politika zbiranja in uporabe sredstev za splošno potrošnjo. Zanimanje za zasedanje je bilo popolno, saj so poslale svoje delegate na prvo zasedanje prav vse slovenske občine in mesto Ljubljana, ki je po spremeni ustavi dobilo položaj družbenopolitične skupnosti.

Seveda je bila kakovost razprave v sami republiški skupščini lahko povsem drugačna. In spet je k temu prispevala tudi spremeni sestava skupščine, saj so o osnutku resolucije razpravljali v republiškem in v enotnem zboru delovnih skupnosti, vtem ko so prej razpravljali o njej zbori delovnih skupnosti vse države. V enotnem zboru so se soočili interesi gospodarstva in družbenih služb, kar je veliko prispevalo k temu, da ni vsak trdil le svojega, ampak je skušal razumeti tudi drugo stran. Predstavniki gospodarstva niso govorili o družbenih službah kot o nečem, kar povzroča samo bremena gospodarstvu, predstavniki družbenih služb pa niso razgrinjali le svojih težav in terjali samo več denarja, ampak so skušali tudi razumeti položaj gospodarstva. Ton celotni razpravi v skupščini pa je dal predsednik sveta Stane Kavčič, ki je trezno razložil probleme, s katerimi se bomo morali ukvarjati na Slovenskem v prihodnjem letu, ter zahteval tudi v sedanjih razmerah realne rešitve, za kar je doživel aplavz v skupščini.

Poslanci so predlagano politiko ocenili kot realno, morda celo optimistično, zlasti kar se tiče predvidevanj glede sorazmerno še vedno visoke gospodarske rasti v prihodnjem letu. Če bi pripombe strnili, pa bi lahko rekli, da bo potrebna treznejša politika v vseh oblikah potrošnje, torej tako pri osebnih dohodkih v gospodarstvu kot tudi v splošni potrošnji. Prav v tem je lahko naš prispevek k bolj ustaljenim gospodarskim gibanjem v prihodnjem letu, k zmanjševanju inflacijskih pritiskov, k utrditvi dinarja kot realnega merila gospodarnosti na vseh področjih. Izrečenih pa je bilo zelo veliko pripomb in predlogov, ki jih vseh niti ni mož spraviti na skupni imenovalec.

V. J.

MED BRNIKI IN BERLINOM: ZRAČNI MOST ZA PRASICE! — 19. novembra je z brniškega letališča poletelo prvo lealo Inex-Adrie s tovorom sto plemenskih svinj, ki jih je podjetje Agrokombinat Emona poslalo državni farmi v mestu Eberswalde v Vzhodni Nemčiji. Po tej poti prepeljujejo te dni nepretrgoma 9500 plemenskih svinj, ki so jih vzre-

dili na farmi Agrokombinata Emona v Ihanu. Z domačimi letali se je Agrokombinat Emona odločil za ta najhitrejši in najcenejši prevoz, ki hkrati izključuje vsako možnost okužbe. Vrednost izvoza 9500 plemenskih svinj znaša milijon in 250 tisoč dolarjev. Na sliki: plemenske svinje pretovarjajo iz kamionov naravnost v trup velikega letala.

POGLOBLJENO IN ŽIVAHNO O KMETIJSTVU IN VASI

Kakšne kmetijske zadruge hočemo?

(Nadaljevanje in konec)

Na posvetovanju v Ljubljani je bilo tako v poročilu tovariša Simoniča, kakor tudi v razpravi udeležencev posveta ponovno poudarjeno, da predlagajo naši kmetje ustanavljanje kmetijskih združenj, v katerih bodo kot člani uresničevali svoje neposredne interese in o teh interesih tudi sami odločali. S tem v zvezi pa ugotavljajo tudi v skupščini SR Slovenije, v predsedstvu in izvršnem odboru republiške konference SZDL Slovenije ter v upravnem odboru Gospodarske zbornice SRS, da je

■ treba dati družbeno in politično podporo samoupravljanju kmetov v uspešnem organiziranju svojih interesov in delovanju novih združenj povsod tam, kjer srednje organizacijske oblike in vsebina odnosov v obstoječih kmetijskih delovnih organizacijah ne zagotavljajo dovolj poslovnega in samoupravnega sodelovanja kmetov.

Zvezna konferenca SZDL Jugoslavije je v svojem akcijskem programu o razvoju kmetijstva in vasi prav tako zavzela stališče, da je treba dati popolno družbeno podporo zasebnim proizvajalcem, da se lahko združujejo na docela prostovoljni osnovi v različne oblike združnega življenja.

Na posvetovanju so hkrati opozorili, da združenj seveda ne smemo idealizirati —

se pravi, da same po sebi s tem, ko jih ustanovimo, seveda še ne bodo reševale kmetijstva v celoti. Kmetijsko vprašanje je predvsem vprašanje ekonomske narave in ga bo zato treba reševati z različnimi ukrepi v različnih oblikah.

Ob upravičenih zahtevah kmetov, da sami sodelujejo o razvoju vasi, bo treba presoditi, če naj spremenimo temeljni zakon o združenjih. S tem bi omogočili, da bodo kmetje v združenjih prizadevno sodelovali pri reševanju gospodarske in tudi splošne družbene vloge vasi. Seveda bodo pri tem neposredno nosili tudi odgovornost za ta razvoj. Zadruga, kot jo pojmujemo in kot jo vidijo kmetje, je sicer delovna organizacija, vendar delovna organizacija posebne vrste. V njenem okviru naj bi se kmetje vključevali v razpravljanje in odločanje o najrazličnejših vprašanjih, ne samo o problemih kmetijstva! V raznih odsekih, odborih in sekcijah naj bi prišla do izraza splošna družbena aktivnost delovnih ljudi na vasi. Uspešno poslovanje združenj naj bi predvsem pomenilo splošno grepitev materialne osnove za razvoj vasi.

V kmetijstvu doslej nismo dovolj upoštevali samoupravljanja

Glavna pomanjkljivost sedanjega zakonske ureditve kmetijskega združništva je

v tem, da člani zadruge, ki so njena osnova in po katerih se zadruga bistveno razlikuje od drugih delovnih organizacij, nimajo tistega pomena in poudarka, ki bi ga glede na osnovno misel o združništvu morali imeti. Samoupravljanje, ki je temeljna osnova našega družbeno-političnega sistema, na področju kmetijskega združništva pri sedanjih ureditvah ni dovolj upoštevano. V samoupravnih pravicah združnikov bo moral biti izražen osnovni družbeni odnos v kmetijski zadrugi. Zdrugiški ustanovijo zadrugo, s svojim osebnim delom in z drugimi oblikami svoje udeležbe ustvarjajo dohodek zadruge — zato pa bi morali na samoupravni osnovi tudi sami odločati o medsebojnih odnosih v zadrugi, kakor tudi o uspehih svojega dela. Tudi delavci zadruge imajo določene samoupravne pravice, ki izvirajo iz njihovega dela v zadrugi.

V kmetijstvu bomo še vedno razvijali močan in učinkovit družbeni sektor kmetijstva, ki bo še naprej nosilec celotnega družbeno-ekonomskega napredka v kmetijstvu. Doseganje zastavljenih zasebnih kmetov pa nikakor ni bilo upravičeno, saj vemo, da je zasebnih kmetov še vedno zelo veliko, da so močno razdrobljeni in da je prav zato njihovo povezovanje in usmerjanje toliko bolj potrebno.

Kmetje sami čedalje bolj čutijo potrebo, da brez zadruge ne morejo razvijati proizvodnje in odnosov. Brez nje se ne morejo povezovati na ekonomski podlagi z gospodarstvom, prav tako pa se kot blagovni proizvajalci ne morejo uspešno vključevati v domači in mednarodni trg. Zato želimo, da zakon uredi pravni položaj zadruge in da se natančno določi članstvo, delež, jamstvo in uredi odnos do premoženja, ki ga bodo prispevali ali ustvarili z delom člani vsake zadruge.

Kmetijski nasveti

Trikrat namesto dvakrat

Povprašajte kateregakoli poznavalca kmetijstva po notranjih rezervah v tej gospodarski panogi, vsakdo bo najprej govoril o travništvu in pašništvu, ki je bilo stoletja hudo zapostavljeno in za katerega se še sedaj ne zavedamo, kaj lahko daje Ljubljanski profesor dr. Bogdan Vovk je v svojem dolgoletnem raziskovanju postavil trditve, da je mogoče s pravihim pašno košnim načinom po celveriti pridelek hranilnih snovi.

Medtem ko so znani uspehi v gospodarjenju s travniki in pašniki v kmetijsko razvitih deželah, pri nas še vedno nismo prišli daleč naprej. Večina kmetov še vedno dela tako kot pred desetletji in pozna le dvokosne travnike, enokosne senožitje ter jesensko pašo tam, kjer jo tla dovoljujejo.

Na tem mestu ni namen govoriti o pašnokosnem načinu rabe travinja ter o šredinskih pašnikih, marveč o običajnem spravlju sena s travnikov, kjer ne gre s pašo. Raziskovalci so s poskusi ugotovili, da odločilno vpliva čas in število košenj, namen tega sestavka pa je malo več spregovoriti prav o teh ugotovitvah.

Nadve pomembno dejstvo je, da gnojenje z dušičnimi gnojili omogoča in zahteva zgodnejšo košnjo. Prej kositi pa pomeni: daljšati čas za naslednjo košnjo in večji pridelek. Na podlagi poskusov so določili tudi najbolj primerne čase prve košnje in sicer za osrednjo Slovenijo zadnjih 10 dni maja, za vzhodno pa nekaj prej. Ta čas je bistveno drugačen od običajnega.

Merjenje pridelka hranilnih snovi je odlično potrdilo domnevo, da bi bilo koristno povečati število košenj. Po vsestranski preučitvi se je izkazalo, da bi bilo zelo donosno na sedanjih dvokosnih travnikih uvesti tri košnje. Kositi je treba v času od sredine litanja trav do začetka cvetenja. V tistem trenutku je namreč pridelek škrobnih vrednosti in prebavljivih beljakovin največji in zato krma najboljše. Še večje število košenj pa ni gospodarno.

Morda bo kdo pomisljal, češ ena košnja več — eno delo več. Toda takoj je treba dodati, da je s povečanim pridelkom hranilnih snovi to delo bogato poplačano. Pokositelj travnik ob današnji mehanizaciji ni nikakršna težava, pa tudi spravilo je mogoče že mnogo olajšati in mehanizirati.

Inž. M. L.

(Iz Beogradskega »JEZA«)

VOJNA POD ZEMLJO

Leto 1969 je proglašeno za leto mednarodne mobilizacije za pomoč pogumnemu, herojskemu ljudstvu Vietnamu in za konec brezsmiselne, krvave in najbolj umazane vojne vseh časov, kar so jih Združene države Amerike kdajkoli vodile! – Svobodoljubnega ljudstva, ki se bori za svobodo in pravice, ni mogoče premagati – To vemo Jugoslovani še posebno dobro, saj tudi nas okupatorji niso mogli podjarmiti. Zato so naša srca pri junškem ljudstvu severnega in južnega Vietnamu, ki zahtevata združitev, mir in samostojno odločanje v svoji državi.

V času, ko ves napredni svet čedalje glasneje in vedno bolj učinkovito zahteva, da Združene države Amerike končajo najbolj umazano in najbolj krvavo vojno, s katero hočejo vsiliti svobodoljubnemu ljudstvu Vietnamu svoj način življenja in sebi naklonjeno vladno, poteka v vseh pokrajinah Južnega Vietnamu veliki osvobodilni boj proti tujim okupatorjem in domačim izdajalcem.

V znanih 6 točkah je FNO (Fronta narodne osvoboditve) Južnega Vietnamu že 1966 zgoštila svoje izkušnje in načela tega boja:

● Vsakdo se lahko bori proti agresorjem;

● tudi mala partizanska enota in posameznik se lahko bori proti sovražniku;

● borimo se lahko s kakršnimkoli orožjem;

● sovražnika lahko bijemo na vsakem kraju, v vsakem trenutku in ob vsaki ugodni priložnosti;

● če je nekdo odločen, bo vedno našel najprimernejši način za uspešno borbo;

● mogoče se je boriti in zmagati nad katerokoli enoto ameriške vojske, posebno pa še v boju iz oči v oči.

Šest partizanskih pravil – koliko življenjske resnice, dragocenih izkušenj in izrednega poguma otrok, mladincev, žena in deklet, starčkov in redne vojske ter partizanskih enot! Ves Vietnam je ena sama vojna zaseda, bojišče brez prave fronte in zaledja – čeprav se včasih zdi, da borcev in simpatizerjev FNO nikjer ni...

Kot da bi brali resnične dogodke iz let naše revolucije in bojov jugoslovanskih narodov za svobodo, se nam zdi, ko čujemo:

■ 13-letni deček Doan Van Lujen je ob neki ugodni priložnosti zaplenil Amerikancem 3

strojnice, 2 puške, 8000 nabojev, 282 ročnih bomb in 12 malih radijskih postaj. Borec Fam Van Koi je v 50 dneh ubil 90 sovražnikovih vojakov. Borijo se tudi starčki, otroci in žene. S puščicami streljajo celo na helikoptere in jih zbijajo na tla.

■ Deset borcev FNO je uničilo sovražnikovo enoto s 100 vojakov. Borec iz partizanske skupine Di An je s 14 naboji ubil 14 okupatorjevih vojakov. Trije borci pod vodstvom Nguen Viet Thuana so v nekem boju ubili 40 sovražnikov, 6 pripadnikov ljudske milice pa je samo v enem dnevu izločilo iz boja 111 sovražnikovih vojakov.

■ Vietnamci, ki še nimajo puške, jemljejo orožje od sovražnikov; pri tem si pomagajo z nožem, kopjem, palico, lokom ali iglo. Mesta, vasi, džungle in riževa polja se spreminjajo v grobišča ameriških vojakov, ki sašni ne vedo, kaj sploh iščejo v daljni, njim tako zelo tuji deželi. Oborožene sile FNO jih napadajo podnevi in ponoči, poleti in med tropskimi nalivi. Iz dneva v dan doživljajo ameriške enote nepričakovane napade pod najbolj čudnimi okoliščinami.

■ Bombardiranje dežele je prisililo ljudstvo in vojsko, da sta se umaknila pod zemljo. Že pod francosko okupacijo so kopali Vietnamci številna zaklonišča, skrivališča in rove globoko pod zemljo. Neki starček je v svojem sadovnjaku izkopal 14 podzemnih zaklonišč, v katerih je več sto metrov rova. Tu velja načelo: »Vsi za vsakogar in vak za sebe«. V kopanju podzemskih zaklonišč in prebivališč so Vietnamci postali mojstri. Pod zemljo so tovarne in bolnišnice; pod zemljo se rodijo otroci, tam hodijo v šolo. Z rovi se borci FNO približujejo močno utrjenim postojankam okupatorja in mu z miniranjem povzročajo ogromne izgube.

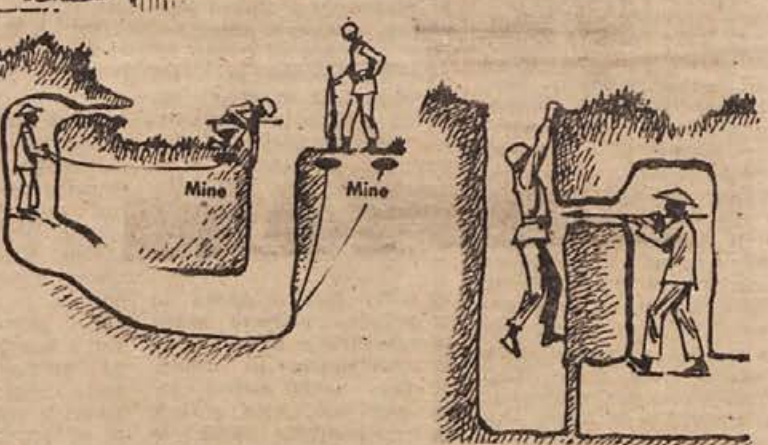
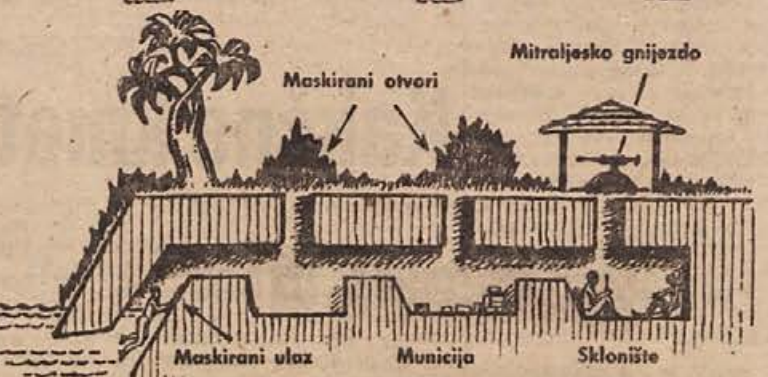
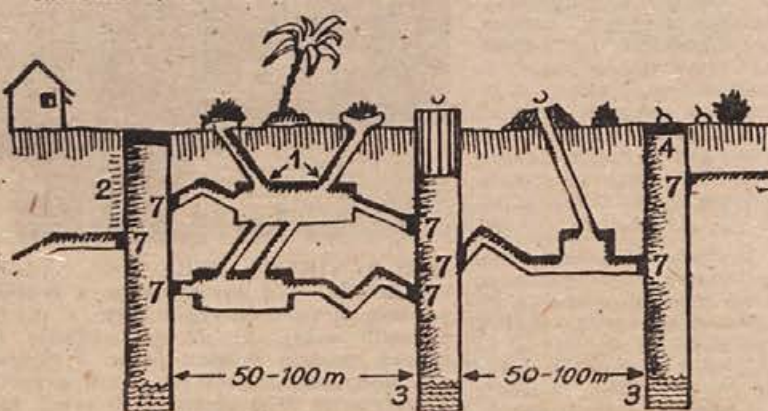
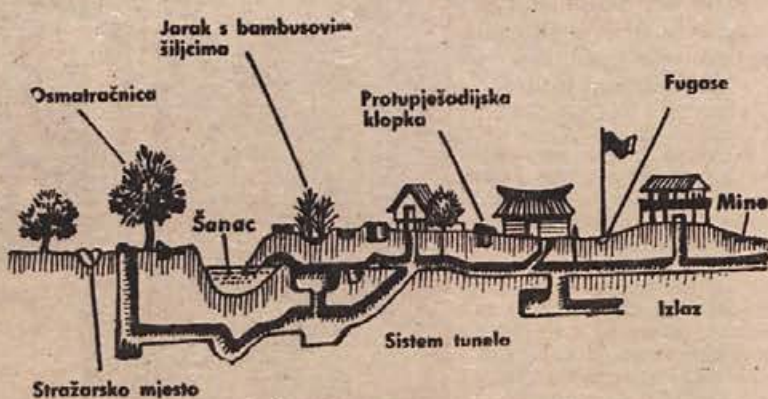
Ameriški vojaki se boje na vsakem koraku presenečenj, s katerimi jih Vietnamci mojstrsko obkrožajo. Vietnamci jih napadajo predvsem z njihovim,

ameriškim orožjem, pa tudi s svojo, najmodernejšo oborožitvijo, ki je posebej prilagojena za borbe v džunglah. Tudi pri največjih »čistkah« na terenu Amerikanci ne morejo uničiti več kot 10 odstotkov vietnamskih podzemskih tunelov, zaklonišč in skladišč borcev FNO.

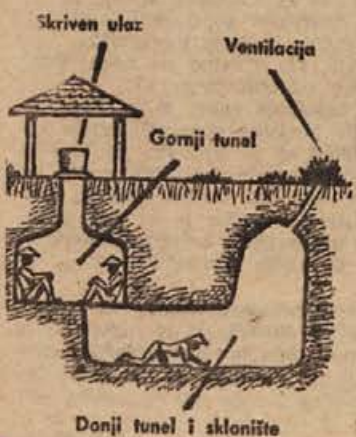
■ Pa ni samo vojna pod zemljo z vsemi svojimi skrivnostmi to, kar najbolj preseneča tehnično najmodernejšo okupatorjevo vojsko. Vietnamci si pomagajo z nešteti ukani in zvijačami: v boju proti osvraženim tujcem sodelujejo vsi vietnamski domoljubi, staro in mlado je v boju za svobodo. Nešteto skritih min pomeni stalno navzočnost smrti za tujce; vsi dohodi v podzemlje so večje minirani. Divje čebele, dresirane lišice, ki hitijo s privezanimi zavojčki eksploziva ponoči proti svetlobi, kjer se zadržuje okupator, zasede s košaricami strupenih kač, »žive mine« z velikimi, strupenimi pajki, ošiljeni bambusovi klini, nenaadni vdori vode, na ozka pota podirajoče se kamenje in še in še – nešteto pravih »ljudskih izumov« deluje in uničuje živo silo okupatorja. Redne vojaške enote FNO pa se borijo z najboljšim orožjem proti okupatorjem tudi po vseh pravih sodobnega vojskovanja.

Zato Vietnam v svoji sveti borbi za svobodo ni osamljen. Ves napredni svet je z ljudstvom, ki ne more biti premagan.

Risbe predstavljajo različna zaklonišča FNO (Fronte narodne osvoboditve) v Vietnamu. Zgoraj: utrjeno naselje FNO, pod njim: sistem večnadstropnih zaklonišč FNO (številke pomenijo: 1 in 5 – ventilacija, 2 – urejen vhod, 3 – voda, 4 – maskirano zaklonišče FNO. – Spodaj: zvijače in izredna domiselnost borcev FNO so strah in trepet okupatorjev. – Slike so povzete iz revije »TRIBUNA«, ki jo izdaja SZDL Hrvatske v Zagrebu

V Saigonu so domači izdajci pod ameriško zaščito (kot pri nas belogardisti ali četniki s fašističnim blagoslovom!) leta 1964 ustrelili mladince Troja. Pred ustrelitvijo so mu hoteli zavezati oči, toda odvrgel jim je: »Ne! Pustite me, da odnesem v zenicah svojih oči s seboj košček naše domovine, ki jo tako zelo ljubim!« – Za pogumnim Trojem joče njegova osirotela mama. V Vietnamu so si matere, žene in dekleta že davno izjokale oči. Zdaj sije iz njih samo še sovraštvo do okupatorjev, prezir nad izdajci in svetlo upanje, da je svoboda na pragu (slika desno). – Spodaj: eno izmed nešteti podzemskih prebivališč borcev in vaščanov FNO v Južnem Vietnamu.

THE HANH:

Vest z juga

Vest prišla je z juga

Žalostna nesreča:

50 so jih pobili

15 so vasi spalili.

Vest prišla je z juga

Žalostna nesreča:

Petdesetkrat prestrelili tudi moje so srce, in petnajstkrat pogorela tudi moja duša je.

Spoznanje o potrebi sodelovanja je prodrlo tudi na Dolenjskem

DOMINVEST iz Novega mesta in REGION iz Brežic izdelujeta program za območje Dolenjske

Po dolgih razpravah so končno premagana nasprotja in različna gledišča o tem, da je potrebno izdelati srednjeročni program razvoja za celotno območje širše Dolenjske. S pomočjo mnogih razgovorov in pobud, ki jih je dal medobčinski svet ZK Novo mesto, je le prevladalo spoznanje, da sestavlja občine Brežice, Črnomelj, Grosuplje, Metlika, Novo mesto, Kočevje, Krško, Sevnica, Ribnica in Trebnje enovito gospodarsko območje, ki se bo lahko v okviru Slovenije uvrstilo le z enotnim nastopom.

Z največjim veseljem lahko pozdravimo spoznanje gospodarskih, političnih in oblasvenih organov v naštetih občinah da to območje potrebuje skupni plan svojega razvoja. K temu je veliko pripomogla močna podpora in dejavnost kluba dolenjskih poslancev, ki se je zavzel za pobudo medobčinskega sveta Zvezde komunistov.

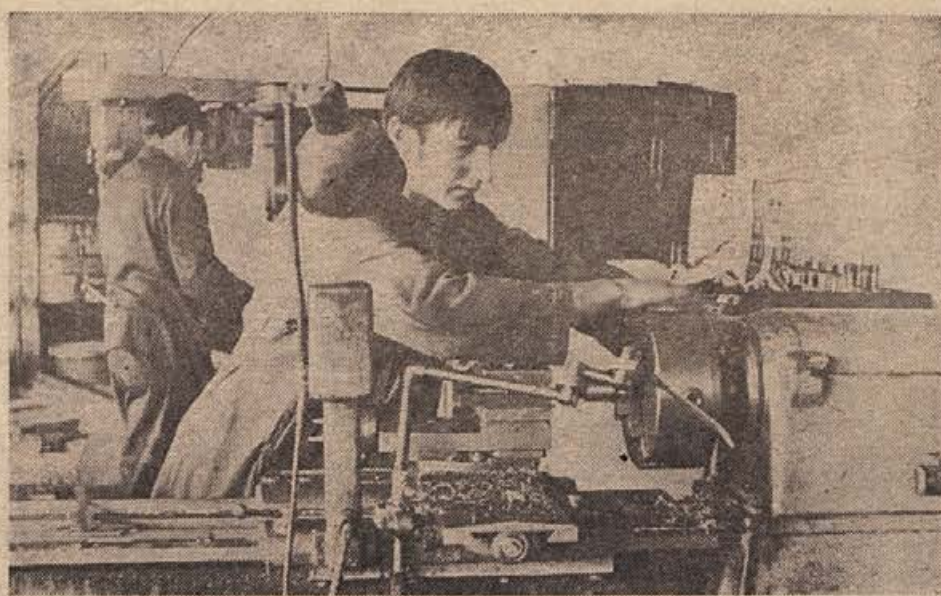
Na osnovi tega so tudi pri-

stojne republiške institucije (med drugimi Republiški zavod za regionalno planiranje in Biro za regionalno planiranje SRS) že ugotovile, da je tako oblikovano širše dolenjsko območje zaokrožena celota, ki potrebuje območni program srednjeročnega razvoja, in da bo to območje s tem programom vključeno v enak program za celotno Slovenijo.

Po dogovoru sta podjetji DOMINVEST iz Novega mesta in REGION iz Brežic že prevzeli vso dokumentacijo od občnih skupščin. Skupščine so določile svoje strokovne sodelavce za pomoč obema podjetjema pri izdelavi območnega srednjeročnega programa.

Delo je zdaj steklo in prvi osnutki so že izdelani. Zdaj, v obdobju srednjeročnega planiranja, morajo vse občinske skupščine in delovne organizacije pripraviti svoje srednjeročne programe, ki bodo osnova za izdelavo srednjeročnega programa.

M. J.

V DELAVNICI KEMOOPREME. (Foto: Legan)

NAČRTI KEMOOPREME, KI JIH VELJA PODPRETI

Novost: tipske montažne dvorane

KEMOOPREMA je ena prvih uvedla avtomatsko točkasto varjenje, kmalu pa bo imela tudi prvi avtomat za varjenje velikih posod, cistern

Podjetje KEMOOPREMA iz Trebnjega je več mesecev pred predvidenim rokom osvojilo proizvodnjo montažnih kovinskih industrijskih dvoran, ki so cenejše, hkrati pa dajejo podjetju, ki jih izdeluje, tudi več zasluga. Prvo tako dvorano, veliko 140 x 160 m, gradijo za podjetje ALPLES v Zeleznikih.

V varilni tehniki je izreden napredek tako imenovano točkasto varjenje, ki se zaradi svojih prednosti hitro širi v industrijskem svetu. Ta čas ima trebanjsko podjetje, kot zatrjujejo, največji tak aparat v Sloveniji, kupilo pa ga je od ameriške tovarne.

Pri izdelavi montažnih industrijskih dvoran je tudi pomembno, da je vso surovino — železne profile — mogoče kupiti v naši železarnah. V ta namen se namerava KEMOOPREMA povezati z jeniško železarno ter še nekaterimi drugimi podjetji v konzorcij (družbo več podjetij), kar bo še izboljšalo medsebojno poslovanje in omogočilo več naročil.

Podjetje, ki bo letos doseglo že blizu milijardo starih dinarjev celotnega dohodka, se namerava v prihodnje razvijati v tri smeri: izdelovanje cistern, za kar bodo v kratkem dobili avtomatski varilni stroj (prvi take vrste pri nas), izdelovanje montažnih industrijskih dvoran ter kemične opreme. Posebnost so še izdelki iz titan materiala.

Velika pridobitev bo tudi industrijski tir, ki zaradi dobre lege podjetja ob železnici ne bo stal veliko. Kot je predvideno v načrtih, bodo že naslednje leto zgradili nove proizvodne prostore, kasneje pa še več, tako da bo

vrednost celotne proizvodnje v nekaj letih dosegla štirikratno vrednost dosedanje.

Da bi uresničila zamisli, potrebuje podjetje okoli 6 mili-

jonov dinarjev posojila za nove gospodarske naložbe. Odgovorni ljudje v občini in republiški gospodarski zborci so pripravili podpreti spodbudo, da bi uresničili možnosti, ki so se začele z letošnjim letom, ko se je Kemooprema pripojil še trebanjski obrat Litostroja.

M. L.

Združevanje na obzorju?

Proizvodni uspehi zadnjih let, ki so jih dosegli mnogi kolektivi na našem območju, dokazujejo, da je v samoupravnih organih prevladovala dolgoročna usmeritev. Delavski razred se torej ni, kot so se bali nekateri, usmerjal v delitev, pač pa je razumno in gospodarno uporabljal pretežni del ustvarjenega za razvoj in naložbe. Takšno usmeritev lahko samo pohvalimo.

Se bolj razveseljuje je ugotovitev, da se tudi pri nas, čeprav pozno, le kažejo resnično zdrave pobude širšega povezovanja proizvodnih podjetij. NOVOLES postaja nosilec načrtov za pokrajinsko, tehnološko in proizvodno združevanje v lesni industriji. Enako pionirsko delo je že zdaj opravljala metliška BETI v svoji stroki, sledita ji LABOD in s svojim široko zasnovanim konceptom v kovinski industriji IMV. Upa-

mo lahko, da bo koristnega povezovanja v proizvodnji, pri iskanju tržišča in pri naložbah vedno več.

Precej slabše je v tako imenovanih terciarnih dejavnostih — v trgovini in gostinstvu, kjer je glede tega storjenega bora malo. Brez povezovanja tudi v teh strokah ne bo napredka, onemogočen pa je tudi njihov širši razvoj in razmah. Konzorcij bi bil tu vsaj kot začetna oblika sprejemljiva. Vse kaže, da so glavna ovira povezovanja vodilni kadri. Ti so vzrok, da ostajamo samo pri besedičenju.

Posredovati bodo morale občinske skupščine in banke. Prve tako, da bodo s svojimi programi usmerjale terciarne dejavnosti v večje povezovanje in združevanje, druge pa tako, da bodo namenjale kredite le v primerih, ko bo šlo za modernizacijo in združevanje.

Visoki gostje iz Makedonije v Novem mestu

25. novembra so Novo mesto obiskali predsednik kulturno-prosvetnega zbora LS Makedonije Dragi Tozija, članica izvršnega sveta skupščine SR Makedonije Slavka Gregorijeva, predsednik odbora za splošne ekonomske odnose kulturno-prosvetnega zbora LS Makedonije Georgij Krtev, predsednik republiške izobraževalne skupnosti in naš zvezni poslanec Ludvik Zajc ter sekretar RLS Mirko Tušek. S predstavniki občinske skupščine in člani občinske temeljne izobraževalne skupnosti Novo mesto so izmenjali izkušnje na področju financiranja, organizacije izobraževalne skupnosti in investiranja na področju izobraževanja.

Razen tega so si ogledali Gostinski šolski center v Novem mestu in šmarjeških Toplicah ter staro in novo šolo v Šmarjeti.

Vsi se strinjajo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kot že rečeno so s tem soglašale vse kmetijske organizacije, kljub temu pa ni nobena izmed njih prevzela pobude za ustanovitev poslovnega odbora, ki ga je predlagal medobčinski svet.

Medobčinski svet ZK Novo mesto je zato na zadnji seji sklenil sklicati aktiv komunistov, delavcev v kmetijstvu. Na aktivu se bodo pogovorili, zakaj stališče do sedaj ni bilo uresničeno in kako to doseči, katera izmed prizadetih organizacij naj bo neposredni pobudnik za ustanovitev poslovnega odbora.

M. J.

Sejmišča

Seiem v Brežicah

22. novembra so na teden-ski sejem v Brežicah pripeljali 914 prašičev, prodanih pa je bilo 734. Mlajši pujski so veljali 12 din kilogram, večji pa 8 din kilogram žive teže.

Manjši pujski so dražji

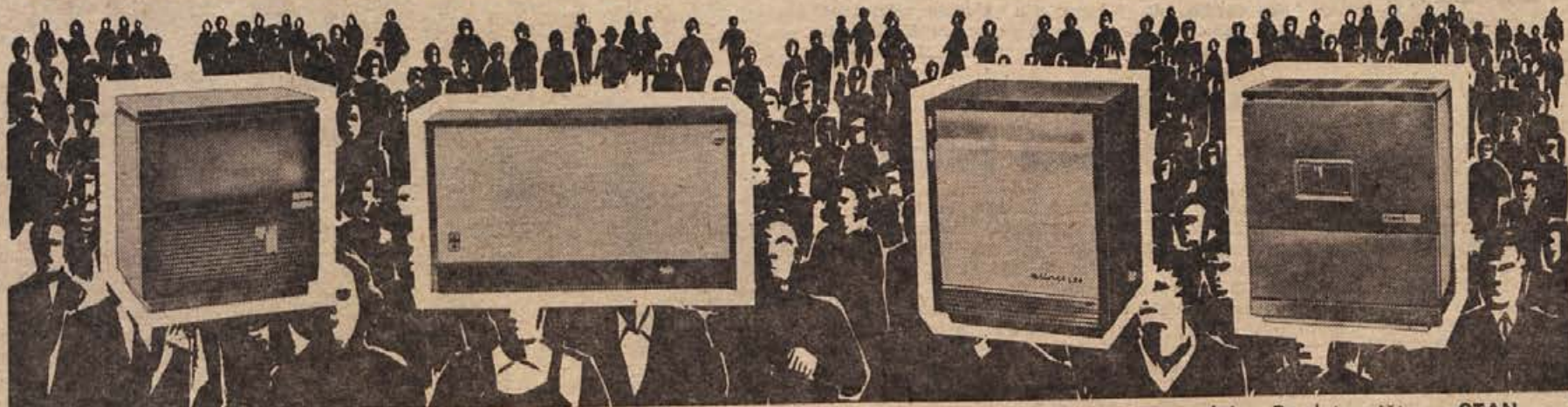
24. novembra je bilo na novomeškem sejmišču na prodaj 853 pujskov, prodani pa so jih 752. Kupci so prišli bolj od daleč in so se zanimali predvsem za mlade prašičke, zato jim je cena močno narasla. Tokrat so šli manjši pujski v denar po 160 do 220 din, večji pa po 230 do 620.

Sadjar in vinogradnik Cena Degen z Bizeljskega je letos obral blizu 4000 kg zimskih jabolok. V sadovnjaku jih še zdaj leži cele kupe po tleh. Z družino pobira zdaj sadje slabše kvalitete, da ga bo stisnil v jabolčnik. Približno 8000 kg jabolok ima za predelavo. Jabolčnika najbrž ne bodo niti spili niti prodali, zato ga namerava kasneje prekuhati v žganje. (Foto: J. Teppey)

VEČ MILIJONOV ZADOVOLJNIH POTROŠNIKOV

S PEČMI ACEC, POTEZ, FENIX, KI JIH IZDELUJE PO LICENCI »STANDARD«

ZATO V VAŠ DOM PEČI »STANDARD«

Informacije in prodaja: Predstavništvo »STANDARD«, Ljubljana, Poljanska 6, telefon: 313-003

EP »Gospodarski vestniki«

Še na mnoga leta, Rudi Mraz!

Mimo vseh družbeno-političnih, kulturnih in športnih organizacij, v katerih sodeluje vsa leta po vojni, je 17. novembra praznoval 50-letnico življenja Rudi Mraz iz Novega mesta. Naključje je hotelo, da je dal roko Abrahamu med povratkom s Koroškega, med pevci, s katerimi živi in dela že 35 let. Od njih je prejel tudi prve čestitke.

Sam pravi, da je po rodu iz Brezic, po srcu pa pravi Dolenjec. V Novem mestu je obiskoval gimnazijo, v Beogradu pa železničarsko prometno šolo. Ves čas do leta 1965 je bil zaposlen na železnici. Tedaj je bil iz zdravstvenih razlogov upokojen.

Rudi Mraz je velik del svojega življenja posvetil družbeno-političnim organizacijam, zlasti aktiven pa je bil v kulturno-prosvetnih društvih, kjer se je izkazal kot sodelavec in organizator. Ves čas je bil nepogrešljiv tudi v športnih organizacijah, kjer je posebej gojil športni ribolov. Občinski odbornik je že drugo mandatno dobo. Kot odbornik ima posebno častno nalogu: pred njim vsi zreli za ženitev sklepajo zakonske zveze.

Jubilant je bil že večkrat odlikovan: za sodelovanje v NOB (borec od leta 1942), za delo na kulturno-prosvetnem področju, za splošno družbeno-politično delo itd.

Srečanje z Abrahamom mu ne pomeni koraka v zasluzeni oddih. Sam pri

sebi je obljubil, da bo nadaljeval delo na vseh področjih, kjer bo še koristen. Zlasti želi, da bi se pevskega zbora DPD Svoboda »Dušan Jereb«, ki je požel tolikšno priznanje na nedavnem gostovanju med koroškimi Slovenci, prihodnje leto posrečilo gostovati pri slovenskih rudarjih v Pas de Calaisu, drugi domovini znanega rodoljuba, dolenjskega rojaka Jožeta Martinčiča, v severni Franciji.

Te vrstice ob njegovem jubileju naj ga v njegovih načrtih in željah spodbude. I. Z.

Za 1900-letnico Ptuja — 27. aprila 1969 — so se pevci učiteljskega pevskega zbora srečali s tovarišem Titom in njegovo ženo Jovanko na ptujskem gradu. V počastitev dneva republike prireja ta sloviti zbor koncertno turnejo po Dolenjski.

Pevska turneja po Dolenjski

Pevski zbor slovenskih učiteljev je bil ustanovljen 1925 v Julijski krajini. Po drugi svetovni vojni so ga obnovili in sedaj združuje blizu 80 pevcev iz vse Slovenije. Člani zbora vadijo nad 60 otroških, mladinskih in odraslih zborov. Mnogi od teh zborov sodelujejo v vrh jugoslovanske mladinske zborovske glasbe. To je dokazal mladinski festival v Celju. Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« bo prihodnje leto slavlil 45-letnico delovanja. Medtem je uspešno nastopil v več kot 10 evropskih deželah, vse pogosteje pa gostuje tudi v domovini. Največji uspehi tega zbora so bili: nastop v Arezzu 1957, 3. mesto za evropski pokal leta 1964 v Belgiji in seveda radijska ter televizijska snemanja od Pariza do Stockholma.

Učiteljski pevski zbor navezuje prijateljske stike z zbori v tujini in tako pogloblja mednarodno sodelovanje. Za turnejo po Dolenjski je pripravil mešani koncertni program s 17 pesmimi raznih domačih in tujih avtorjev. V Krškem je njegov nastop napovedan 28. novembra ob 18. uri. Isti večer ob 20.15 se bo zbor predstavil v Brezicah.

V Novem mestu je napovedan njegov koncert nocoj ob 20. uri, v Črnomlju pa jutri ob 11. uri. Zboru dirigira Branko Rajster iz Maribora.

Požrtvovalnost na enajsti preizkušnji

»V načrtu je prihodnje leto porabiti za komunalne in negospodarske investicije 3.700.000 din. Spet bomo občane prosili za sodelovanje,« izjavlja Niko Zupanič, šef odseka za gospodarstvo

— Oddelek za gospodarstvo je že sestavil načrt za razna javna dela v letu 1970. Kaj in kje nameravate graditi?

— V prvi vrsti je treba nadaljevati gradnjo čistilnih naprav za metliški vodovod in dokončati vodovodno napeljavo do Gradca. Predvidevamo še regulacijo potoka Obrh in ureditev bregov ter regulacijo Kolpe na kopalski, kakor tudi pomoč vaščanom Slamne vasi in Boldraž, kjer bodo vodovod napeljevali sami.

Urejanje cestnega križišča Metlika — Črnomelj — Karlovac je obstala pri načrtih, prihodnje leto pa bo treba nameniti nekaj denarja vsaj za pripravljala dela za gradnjo. Investicij je prevelika, da bi jo občina sama zmogla, bomo pa skušali pridobiti še ostale interese za gradnjo.

V Metliki nameravamo komunalno opremiti nova naselja, kot so Vejar, Cankarjeva cesta, Breg revolucije in naselje med bloki, predvidena so manjša komunalna dela, na primer ograje, oporni zidovi, parki in nasadi, začeti pa bo treba tudi z gradnjo tržnice. Ne mislim, da bi morala biti tržnica v letu 1970 že zgrajena, lahko pa bi

NIKO ZUPANIČ

pripravili načrte in vse drugo, da bi naslednje leto tržnico dobili.

Precej denarja bo šlo še za razne zazidalne načrte, regionalne plane in študije za preskrbo z vodo.

Na željo prebivalstva je v načrtu tudi napeljava trofaznega toka v več vaseh. Pri teh delih bi občina le pomagala s sredstvi vaščanom in podjetju Elektro. Finančno pomoč pa naj bi dobile tudi vasi Primostek, Lokvica in

Otok, kjer ljudje prizadevno sami gradijo gasilske domove.

— Koliko denarja bi bilo potrebno za uresničitev teh želja?

— Izračunali smo, da bo treba zbrati okoli 3.700.000 dinarjev. To je približno 700.000 din več, kot smo za komunalne in negospodarske investicije dali letos.

— Kakšne so možnosti, da bi v resnici zbrali toliko denarja?

— Načrti so v celoti uresničljivi, vendar pod enim pogojem: da bodo občani spet sprejeli krajevni samoprispevek, kakor so ga že desetkrat poprej. Poleg tega računamo na prispevke delovnih kolektivov, na pomoč iz proračuna ter na nekaj posojil.

— Ali je bil predlog javnih del že v javni razpravi?

— Pristojni sveti pri občinski skupščini so načrte že podprli, občani pa bodo o tem razpravljali na bližnjih zborih volivcev.

Tonetu Rupeni v slovo

24. novembra smo se v Mirni peči za vedno poslovili od 57-letnega Tone Rupena, znanega borca in enega najboljših sinov iz Mirnopeške doline. Na zadnji poti ga je spremljalo veliko sorodnikov, znancev in sovaščanov. Od njega so se poslovili tudi gasilci, godba in pevci iz Novega mesta ter številni govorniki.

Pokojni Tone Rupena se je že kot mlad fant vključil v delo krajevnega Sokola in Društva kmečkih fantov in deklet. Vodil je mladino iz Mirnopeške doline, vzgajal in kalil se je v odločnega borca in človeka. Leta 1940 je v železniški nesreči pri Ozižu pomagal reševati ranjence, takrat so ga časopisi že prikazali kot neustrašnega in junaškega človeka.

Tone je bil že prekaljen borec, ko je začel 1941. delati med partizani. V

NOB je sodeloval vse do konca. Leta 1942 so ga zaprli, mučili in obsodili, domov se je vrnil šele ob kapitulaciji Italije. Čeprav je bil bolan, je spet pomagal v partizanskem gospodarskem odboru. Bil je izvoljen član zbora slovenskih odposlancev v Kočevju, leta 1944 se je umaknil v Dalmacijo in od tam pomagal pri obnavljanju porušenih krajev. Ko se je vrnil v Mirno peč, ga je močno prizadela vest, da je padla njegova sestra, partizanka Katja.

Tudi po osvoboditvi ni miroval, bil je povsod tam, kjer so ga potrebovali. Vsi, ki smo ga poznali, smo ga cenili, zato je bilo slovo od njega še težje. Tonetu Rupenu se bodo Mirnopečani in ostali Dolenjci še dolgo spominjali.

MARJAN TRATAR-UČO

KONFERENCA O REHABILITACIJI INVALIDOV

Odnos do invalidov: zrcalo naše kulture

20. novembra je bila v izvršnem svetu SR Slovenije tiskovna konferenca za novinarje, na kateri so predstavili tiska, radia in televizije seznanili z delom konference o rehabilitaciji invalidov Slovenije, ki je bila 24. in 25. novembra v skupščini SR Slovenije. Konferenca se je udeležilo okrog 300 delegatov iz gospodarskih organizacij, družbenih služb, društev, organizacij, občin, zavodov in drugih, ki se bavijo s proble-

matiko usposabljanja in zaposlovanja invalidov.

Konferenca je obravnavala tri vrste vprašanj:

1. vsebino dela za usposabljanje in zaposlovanje invalidov,

2. materialno stran usposabljanja, ki vključuje tudi zakon,

3. sistem dela konference. Delo je bilo organizirano in razjasnili so pravice in dolžnosti članov konference.

Program konference je bil določen in že prej sprejet.

Zato je bila konferenca še uspešnejša. Udeleženci so izmenjali praktične izkušnje in še določili naloge za naprej.

Namen konference je bil tudi, da bi skrb za invalide dobila v naši družbi tisto vsebino, kot je potrebna. Vseh problemov konference seveda ni mogla rešiti, je pa velik korak naprej na tem področju. Pričakujemo, da se bodo uspehi kmalu pokazali tudi v praktičnem življenju. A. V.

V petek dopoldne so bili predstavniki novomeških občinskih družbeno-političnih organizacij na obisku pri vodstvu novomeške garnizije. Imeli so skupen razgovor, razen tega pa so si ogledali življenje in delo vojakov v vojašnici Milana Majcna v Bršlinu. Več o tem obisku bomo pisali v prihodnji številki. Na sliki: razgovor v komandi novomeške garnizije.

Toplo pismo v Banjaluko

V kočevskem centru za zbiranje pomoči prizadeti Banjaluki so nam pokazali tudi naslednje pismo, ki ga je LIK — Lesna industrija Kočevje poslala izobraževalni skupnosti občine Banjaluka.

»Pretrpeli zaradi težke nesreče, ki je prizadela vaše območje, vam poklanjamo popolno opremo za dve matični učilnici.

Zanima nas, kam in kdaj naj vam to opremo pošljemo. Hkrati vas prosimo, da nam sporočite, kakšne velikosti naj bo. Pošljamo vam tudi katalog naših izdelkov, na osnovi katerega se boste lažje odločili.

Upamo, da vam bo naša pomoč vsaj delno olajšala težki položaj, v katerem se nahajate.

Tovariško vas pozdravljamo in prosimo za čimprejšnji odgovor.

Pozanimali smo se, koliko je ta pomoč vredna, in zvedeli, da nekako od 8000 do 12.000 din.

Doživljaj iz šolskih klopi

Mnogo je lepih in žalostnih trenutkov, ki jih vsakdo preživi v starih, oguljenih klopih. Vsakdo se jih rad spominja. V večini samo lepih.

Kot majhno, drobno dekletce sem stopila skozi ogromna šolska vrata... in mojih lepih predšolskih let je bilo konec. A začelo se je morda še lepše obdobje mojega življenja. V prvem razredu me je učila mama. Da! Nastale so velike težave. Pred razredom mamica, doma mamica, v razredu pa tovarišica. No, ta je pa lepa, kajne?

Minevali so meseci, leta. Prišla sem v sedmi razred. Bil je najbolj žalosten razred na vsej šoli. Spoznala sem novo okolje, novo družbo. Začela me je »dajati« puberteta. In šola? Kako naj bi jo v tej dobi pač jemala? Malo za šalo, malo zares.

Težko je bilo to leto. Zaljubljen do ušes prideš v razred, s prazno glavo in polno torbo. Pa se znajdi! A ne gre vse tako lahko. Sediš mirno v klopi, sanjaš, sanjaš! Kar na lepem te iz čudovitih sanj predrami tovarišica, ki te sune pod rebra: »Hej, vprašana si«. Vstaneš in slišiš svoj priimek. »Pri-di bliže!« Zajame te strah in oblije te rdečica. Klavirno stopiš pred tablo. Slišiš šumenje v razredu, v vsaki klopi gledaš posmehljive obraze, pred tablo pa sedi razburjen tovariš, ti meče kreda v glavo in se penj od

jeze. Mučiš se, mučiš, pa ne gre. Ne gre in ne gre. Kar naenkrat se oglasi bas izza katedra:

»No, punčka nič ne bo, pa drugič bolje.«

In z nasmehom ti napiše v redovalnico prelepo eno.

Nato se začne pridiga: ena od tovariš, ta je najdaljša, mučna, polna neskončnih fraz, ena od sošolcev — potem pa se začne najhujše.

Prideš pred vrata svojega doma in s strahom pozvojniš. Vsi si bled, strah te je in se treseš. Na vratih se pokaže mama z veselimi obrazom. (Se huje je, če se postavi med vrata oče.) Po kosilu, ki je tako dobro, se oglasi mama.

»Hčerka, je bilo kaj novega v šoli?«

Zlica ti paše iz rok, preblediš, tek je tako in tako že pokvarjen, in komaj izdaviš:

»No ja, nekaj malega, saj ni nič, nekaj povsem malega...«

»Mamica, zdi se mi, da imam vročino!«

»Nič ni,« ti odgovori mama.

»No, sedaj pa povej, kaj je novega!«

»Mami,« komaj izdaviš, »lunkno imam v zobu, treba bo k zobozdravniku!«

»Boš že šla! Sedaj pa povej!«

No, na te limanice se ni ujela. Kar povedati je treba. Komaj izdaviš:

»No, saj ni nič!« Se vedno se obotavljaš. »Bila sem vprašana kemijo in dobila sem eno!«

»Kaj?« vzroji mama. In tako naprej in tako naprej. Saj veste, kako je to.

No, upam, da letos ne bo tako.

ALENKA

Avgust Stanko in njegova harmonika sta dobra znanca Sentjernežčanov in drugih Dolenjcev, saj sta tudi pri nas večkrat gostovala. Stirideset let smo po radiu poslušali zlatne narodne melodije, ki jih je izvajal iz svoje harmonike. Te dni se poslavlja od svojih kolegov in odhaja v pokoj, vendar upamo, da bo še kdaj raztegnil meh in ga bomo tudi po radiu še slišali. (Foto: France Modic)

Gostinski šoli v Novem mestu

Z avtomobilsko cesto se je na Dolenjskem začel razvijati turizem in rasli so sodobni gostinski obrati. Za te pa je bilo treba vzgojiti gostinske delavce.

Pred osmimi leti je pričela poučevati gostinska šola v Novem mestu. Dve leti je bila le dvoletna, potem pa triletna. Svoje učne in poslovne prostore so si uredili v Cvelbarjevi ulici in na Bregu.

Z dovoljenjem tovariša Marka Ivanetiča sem si ogledal učilnice v Jakčevi rojstni hiši ter restavracijo na Bregu. Nekaj učilnic imajo tudi na zdravstveni šoli. Letos obiskuje šolo 182 gojencev. 62 jih je izbralo kuharsko smer, 121 pa natakarsko. To je srednja šola in pouk obsega 14 predmetov. Razen slovenščine se učijo natakarji tudi italijanščino in nemščino, kuharji pa francoščino. Imajo osem rednih predavateljev in več honorarnih. Pouk je razdeljen v teoretični in praktični del, ki ga opravljajo gojenci nekaj mesecev na leto v gostiščih na Dolenjskem in v Dolnjem Posavju do Zidanega mosta ter na Hrvaškem do Karlovca in na Koprskem.

Gojenci so s starimi posodami in vazami iz gline lepo uredili notranjost šole. V re-

stavraciji Breg nosijo okrasno urejeni prostori ime Naceta Hladnika, Dragotina Ketteja, Janeza Trdine in Božidarja Jakca. Tu gojenci sprejemajo praktično znanje.

STANKO SKOCIČ

Rada berem »Dolenjski list«

Iz Mirne peči se nam je oglasila Mari Saje, ki dela v »Betii«, in nam napisala:

»Vsak četrtek komaj čakam, da med malico lahko vzamem v roke Dolenjski list. Najprej preberem »Vražje deklet«, potem pa ostalo. Všeč so mi tudi spisi, ki so jih posamezniki prispevali na razpis »Ste izkoristili svoje znanje?« Če bi jaz dobila nagrado, bi dobil nagrado tisti, ki je napisal Hrepenenje. Tudi drugi se stanki so mi všeč. Zanimam me, če honorar pošiljate po pošti in od kod so ti ljudje?« Na vaše vprašanje smo dolžni odgovoriti:

Honorar pošiljamo — pošti, avtorji sestavkov, ki so vam tako všeč, pa so iz najrazličnejših krajev. Njihova imena morajo ostati skrivnost, če to sami želijo. Veseli smo, ker vam je »Dolenjski list« všeč, želimo, da bi vam tudi vnaprej ostal dober prijatelj. Uredništvo

Poleg vseh prispevkov še pomoč gasilcem

Tovariš urednik!

Pogosti požari so belokranjska gasilska društva spodbudili k razmišljanju o nabavi nove opreme in motornih brizgaln. Gasilci iz Zilj, ki so od julija do novembra uspešno nastopili kar pri treh požarih, ugotavljajo, da je njihova motorna brizgalna slaba. Pred kratkim so že začeli zbirati denar za novo motoriko. Vsak izmed članov je prispeval 50 dinarjev, prispevke pa zbirajo tudi pri drugih vaščanih v Ziljah in okoliških vaseh. Za novo brizgalno, ki bo stala okoli 4000 din, imajo zbrano že več kot 3000 dinarjev.

Za pomoč so prosili tudi občinsko gasilsko zvezo v Črnomlju. Tajnik zveze to-

varis Lumbar je to pomoč obljubil, prošnja pa je bila zavrnjena. To je pri žiljskih gasilcih zavrglo delovanje. Se bolj pa jih je razočaralo dejstvo, da je občinska gasilska zveza zavrnila tudi izplačilo računov za porabo goriva ob gašenju požarov, kakor tudi za porabo goriva ob prevozu opreme in gasilcev na požarišča.

Ziljski gasilci se sprašujejo, če je to pomoč občinske gasilske zveze podeželjskim društvom. Na podlagi tega gasilci menijo, da občinska gasilska zveza ne bi smela zahtevati odstotka od članarine.

Za nakup nove motorke in nujno potrebne kombija se odločajo tudi gasilci na Vinici. Lastnih sredstev nimajo. Letos so pomagali gasiti kar štiri požare, večkrat

pa so imeli sitnosti s svojo staro motoriko, ki ni več zanesljiva.

Gasilci s Preloke imajo sicer novo motoriko, vendar jim delata težave prevoz na požarišče in pomanjkanje vode ob suši. Tudi oni so pred dvema letoma večino na prostovoljni način zbrali denar za novo motoriko.

Vse te zbiralne akcije večji del bremenijo našega kmeta, ki že tako težko plačuje davčne obveznosti, posebno visoke prispevke za zdravstveno zavarovanje. Prispevajo še za samoprispevek za uresničenje štiriletnega načrta javnih del v občini, razne krajevne samoprispevke, sodelujejo v akcijah za pomoč prizadetim v elementarnih nesrečah, plačujejo članarine družbeno-politič-

nim organizacijam in društvom, zraven pa še pomagajo gasilcem.

Prav bi bilo, da bi pri nabavi gasilske opreme v posameznih društvih odločala širša skupnost in skušala zbiralne akcije tudi podpreti. Nemara pa bi sodelovala tudi zavarovalnica, ki izplačuje škodo prizadetim zavarovancem?

FRANC PAVLAKOVIČ
Vinica

SULCI V MIRNI. Nedorog tega je Karl Hren, delavec z Mirne, ujel v Mirni pod Dobom 98 cm dolgega sulca. Mirna kot razmeroma majhna reka doslej ni bila znana po sulcih, vendar so se zadnje čase precej zaredili in so ribiči opazili že tudi večje, kot ga je ujel Hren.

Kdo mi pomaga do zaposlitve?

Tovariš urednik!

Sem mati treh otrok, starih od 4 do 9 let. Pred tremi leti sem morala prekiniti delovno razmerje, ker sem rodila dvojčke. V Novem mestu ni zavetišča oziroma jasli za dojenčke. Otroci so zdaj nekoliko zrastle, jaz pa že dve leti vztrajno iščem zaposlitve, ki bi odgovarjala moji izobrazbi. Na Zavodu za zaposlovanje mi zatrjujejo, da zame ni primerne zaposlitve. Nisem tako neizobražena, imam že 10 let delovne dobe, vendar mi to nič ne pomaga.

Ne mislim prositi milosti, pač pa hočem samo opozoriti na zgrešen način zaposlovanja, ker namreč samo tisti nekaj velja, ki ima diplomu, pa če zna kaj ali ne. Lahko si mislite, kako naj študira mati s tremi majhnimi otroki. Prepričana sem, da bi že zdavnaj dobila zaposlitev, če bi imela »zveze«. Veliko se govori o ženah, materah z več otroki, veliko manj pa se zanje naredi.

STEFKA KUMER
Bršlin 59
Novo mesto

Lubi muji brauci!

Taku sm švoh kumej klajbežn u rok držim zatu ku muja Tina enpar dni nej nč kuhala pa nesmu kej jest. Furt naprej je pr sosed sedela in usi skupej su po ceu dan televizijo zjal ku so kazal une tri kaku su se po Lun špencilal zatu ku nej hotla nč mn vedet kukr sosedova Pepa katera usak dan televizijo gleda in use vej kaj se po svet godi. Pol je pa domu pršla je pa še use cajtnge prebrala de je ja use vedla kaku pa kaj je blu pa kaku so bli oblečen pa kaj so se menil namest deb kej skuhala. Pol ji je pa Pepa rekla de zdej pa že nabo več dougu trajalu ku bomo lahko na Luno na dopust hodil. Tu je pa moja Tino tako zagrabilu da je prec začela denar štet in ga ukup dajat. Jest sem ji pa lepu reku da s tega najbrž ne bo nč zatu ku bo tu dost koštalu jest pa

naše štokke že na dam iz štale zaradi tacga luksuza. Sm ji reku deb blu najbrž buljš deb suje kosti nesla najprej u Taplice pocajtat deb mela tud mn reumatizma kukr pa de taku fantazira. Ona si pa nej dala nč dopovedat. Še kr naprej je pr Pep cepela pa zmerem mn se je zame brigala. Pol se je pa en dan kumej domu prolekla s takem reumatizmem u križ de nej blu za nkamer. No tadrug dan je pa deš padau ji je pa odleglu. Pol pa sploh nej več nč o Lun govorila ampek se je le začela mau več za kuhno brigat kr je blu pa tudi že tazadn cajt. Zdej ji pa še oment ne smem Lune ona pa tud na pogleda u nabu al je tapru ali tazadn kraje. Iz kuhne že kr fajm diši pa grem gledat če je že kej skuhala. Pa adijo.

Vas pozdravla vaš
MARTINEK BREZSUL

VRATA
OKNA
inles POLKNA
NA
ribnica KREDIT

Peter Vovk iz Kočevja nam je pred dnevi poslal fotografijo prvega slovenskega nogometnega kluba, ki je bil ustanovljen pred 35. leti v Kočevju. Upamo, da bodo opazili nekdanji nogometaši Lojze Seljak, Franci Orehek, Viktor Vidovič, Polde Čuk, Julči Koprivšek in Peter Vovk.

V elektroniki - tudi na roke!

»Kaj delajo v novomeški ISKRI?« Kar priznajte, da bi vam bilo nerodno ob takšnem vprašanju, ker najbrž res ne veste, kaj tam delajo. In tudi če bi vedeli, da delajo usmerniške naprave, bi bili spet v zadregi, če bi vaš sobesednik radovedil še globlje in želel zvedeti od vas, kaj je to. Sprehod skozi novomeško ISKRO nam bo zato posredoval nekaj več o njenem delu, o njenih težavah in načrtih, da ob priložnostih, ko bomo morali odgovarjati na vprašanja o njej, ne bomo v zadregi.

ISKRA pomeni pri nas sodobno proizvodnjo z avtomati, ki delajo velike serije, v tovarni usmerniških naprav v Novem mestu pa bi ob prvem vtisu ugotovili: »Saj to je komaj kaj več kot delavnica...« — Prepričajmo se, da to vendar ni res

Čeprav delamo z rokami ne zaostajamo za dosežki sodobne znanosti

Sicer je res, da opravijo večino montažnega dela z rokami, vendar je novomeška ISKRA precej več kot samo delavnica. Po delovnih pultih je razstavljenih veliko natančnih merilnih naprav, s katerimi sproti preizkušajo to, kar so naredili.

Svet doživlja pravo tehnično in tehnološko revolucijo in odmev tega je čutiti tudi v njihovi proizvodnji: naročniki zahtevajo čim manjše in čim lažje izvedbe. Zato uporabljajo sodobne elektronske elemente in jih vgrajujejo v svoje usmerniške naprave. Velik splet žic, transformatorjev, dušilk in raznih drugih elementov, ki so bili nekdanj težki in obilni, nadomesti danes stokrat manjša krmiljena dioda — tyristor s pripadajočimi elektronskimi elementi.

Tudi zavoljo tega se načrti za razširitev novomeške ISKRE usmerjajo predvsem v dvoje, v povečevanje proizvodnih prostorov in v izboljševanje kadrov. Tržišče zahteva vedno večji izbor usmerniških naprav, zato pa so potrebna večja skladišča. Zgradili jih bodo in s tem omogočili delo v dveh izmenah.

Štirje inženirji in 20 tehnikov med 140 zaposlenimi je premalo, zato izobražujejo in iščejo nove strokovnjake. Sodobna tehnika zahteva dobre strokovnjake, tega se zavedajo. Zato tudi nastopajo v načrtih za razvoj kot glavni postavki prostori in kadri, saj v ISKRI bolj kod drugod že prevladuje spoznanje, da je znanje najboljši kapital. Njeni izdelki pa so prav zaradi narave proizvodnje oplemeniteni predvsem z delom.

Tekst in slike:
MILOŠ JAKOPEC

Delo na usmerniški napravi se začne v kovinskem oddelku novomeške ISKRE. Tam po merah izdelajo in zvarijo ohišje in stene zanj, nato pa začno v montažnem oddelku v tako pripravljeno ohišje vstavljati posamezne dele, ki so med seboj povezani z žicami — Med montažo stotin sestavnih delov v ohišje bo nastala usmerniška naprava — S te slike je vsaj malo razvidno, koliko drobnih sestavnih delov in žic je povezanih v usmerniški napravi (slike desno od zgoraj navdol)

na napetost. Med drugim uporabljamo enosmerno napetost za vleke pri vlakih, tudi pri filterih pri čiščenju saj in v raznih kemičnih procesih.

Končno le odgovor, kaj dela novomeška ISKRA

Novomeška ISKRA dela usmerniške naprave za telefonijo, za polnjenje baterij, za kinotehniko in galvaniko. Njene usmerniške naprave so omejene na priključno moč do 100 kilovolt-amperev in napetost 3 krat 380/220 voltov, torej za običajno industrijsko napetost.

Usmerniška naprava je nepogrešljiva tam, kjer navadna, izmenična napetost ni uporabna v razne posebne namene. Takšnih področij pa je v sodobnem svetu vedno več, ker človek vedno bolj uporablja sodobno tehniko in zahteva pri delovanju te tehnike vedno večjo natančnost in hitrost.

Izdelki te vrste pa imajo pri proizvodnji svojo slabost: delani so navadno za posebne namene, zato morajo biti tudi usmerniške naprave v večini primerov narejene za poseben namen in po posebnih načrtih. To dejstvo povzroča novomeški ISKRI nemalo težav, sprejeli pa so ga kot nekaj nujnega, brez česar se ne da delati in živeti.

»Mi ne poznamo velikih serij, pač pa natančno delo po željah kupca«

Večina usmerniških naprav, ki jih izdelajo, je narejena po posebnih načrtih, ki odgovarjajo zahtevam naročnika. Proizvodnja je zato izrazito maloserijska i nemalokrat delajo celo posamične usmerniške naprave. To povzroča kopico težav zaradi garancij, vzdrževanja, testov, rezervnih delov in podobnega, ter nabave materiala.

Proizvodnja ni proizvodnja v tem smislu, da bi nekaj izdelovali, pač pa sestavljajo posamezne izdelke in tako nastane usmerniška naprava. Večino delov kupijo, izdelujejo pa jih specializirani delavci. Takšni deli so razna stikala, žice, instrumenti, prevodniški elementi in podobno. Vse to vgradijo v ohišje, preizkusijo in usmerniška naprava je končana. Seveda so pri tem precej odvisni od dobaviteljev sestavnih delov, zato so roki za izdelavo včasih daljši. V skladiščih mora biti več prostora za razne dele, nekatere usmerniške naprave pa so tudi zelo velike, zato je potrebno več prostora.

Novomeška ISKRA je bila ustanovljena 1962 kot obrat kranjske ELEKTROMECHANIKE. Ta je začela širiti svojo proizvodnjo in je v ta namen potrebovala več prostora, pa tudi več delavcev. Iz začetkov posameznih vrst proizvodnje v ELEKTROMECHANIKI so zato nastali obrati avtoelektrike v Novi Gorici, električnih merilnih instrumentov v Otočah, tovarne polvodnikov v Trbovljah in tovarne usmerniških naprav v Novem mestu.

Prvega januarja 1964 se je dotedanji obrat ELEKTROMECHANIKE v Novem mestu osamosvojil in postal Tovarna usmerniških naprav Novo mesto v okviru združene ISKRE. Osamosvojitve je razen mnogih dobrih stvari prinesla tudi marsikaj hudega. Začelo se je samostojno poslovanje z vsemi začetnimi težavami, kot so: skrb za kadre, za sodelovanje s prodajo, za nabavo, razvoj, gospodarjenje itd.

Ob ustanovitvi je za novomeški obrat priskrbel občina kredite za prostore in 11 stanovanj, ki jih je obrat v petih letih odplačal, denar za opremo pa je prispevala ISKRA. Ker ni bilo mogoče začeti brez kadrov, so iz Novega mesta odšli nekateri na daljše priučevanje v Kranj.

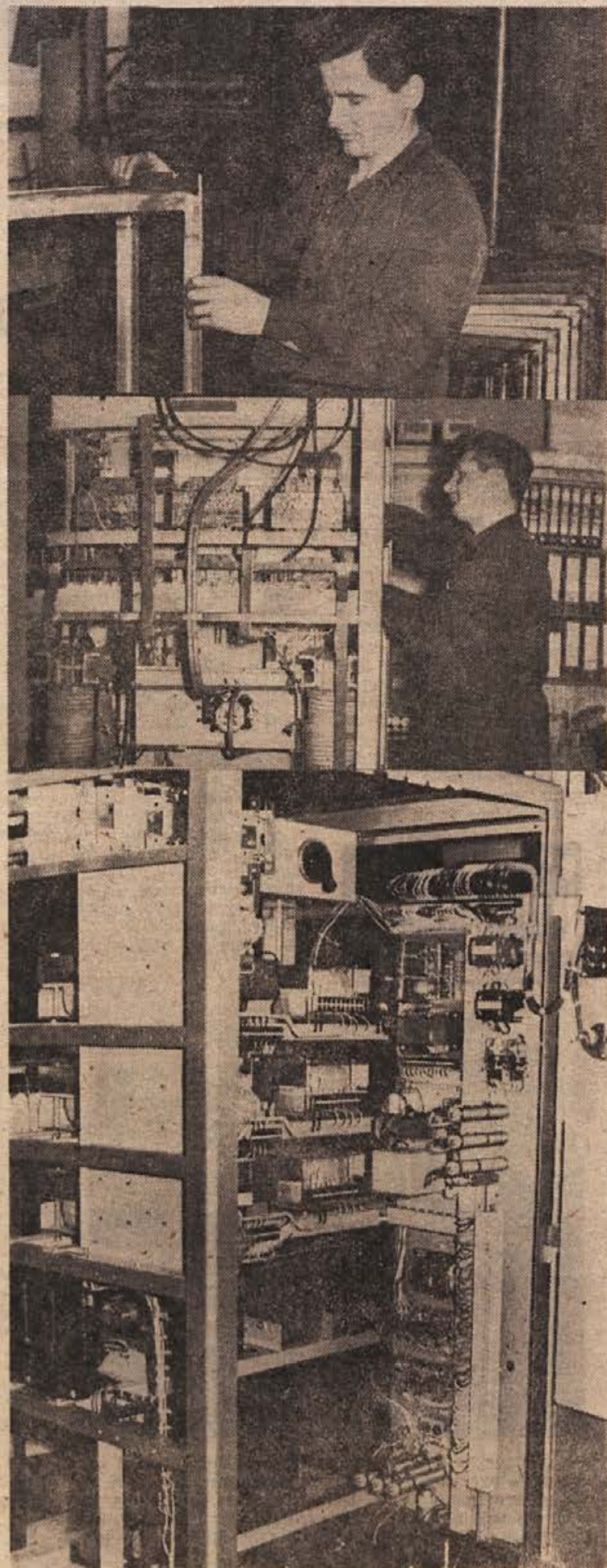
Drobno prisluhnite, ker drugače ne boste vedeli, za kaj gre

Kot pove že sam naziv, dela tovarna usmerniške naprave. Da bi laže razumeli, kaj je to, moramo malce v pomenek okoli elektrike. Usmerniške naprave omogočajo pretvorbo izmenične napetosti v enosmerno.

Zdaj smo pa tam. Pogovoriti se moramo o tem, kaj je izmenična in kaj enosmerna napetost. Izmenična napetost je električna napetost tiste vrste, ki je v običajnem električnem omrežju in jo vsi uporabljamo. Predvsem jo uporabljamo za pogon strojev, za ogrevanje, razsvetljavo itd.

Enosmerno napetost uporabljamo bolj v posebne namene: v telefonijo, radio, televizijo, kinoprojekcijo, galvanski tehniki, kemični industriji za elektrolize itd. To so za neuko uho čudni, malce učeni izrazi. Da bomo laže razumeli, naj povemo, da so to tiste sodobne priprave in postopki, ki zadnje čase človeku vedno bolj olajšujejo delo in življenje in jih navadno pojmuje mo kot elektroniko, čeprav to v celoti ne ustreza nazivu.

V sodobnem svetu se vedno bolj povečuje uporaba enosmerne električne energije in danes se uporabi že 30 do 35 odstotkov električne energije kot enosmer-

S SVOJIMI POSLOVNIMI ENOTAMI:

- OSREDNJA ENOTA CELJE:
Z EKSPOZITURAMI:
ZALEC, MOZIRJE, LASKO, SEVNICA,
BREZICE, ROGASKA SLATINA,
SMARJE PRI JELSAH, SENTJUR
PRI CELJU IN SLOVENSKE KONJICE
 - PODRUŽNICA SLOVENJ GRADEC
Z EKSPOZITURAMI:
DRAVOGRAD, RAVNE NA KOROŠKEM,
RADLJE OB DRAVI, PREVALJE
IN MEZICA
 - PODRUŽNICA VELENJE
Z EKSPOZITURAMI V SOSTANJU
 - PODRUŽNICA SLOVENSKA BISTRICA
 - PODRUŽNICA
CELJSKA MESTNA HRANILNICA
 - PODRUŽNICA ZA KMETIJSTVO V CELJU
- vam daje vse informacije o denarnih zadevah, svetuje, skrbi za najugodnejše poslovno sodelovanje v bančnih poslih in je na voljo s svojimi storitvami gospodarskim organizacijam in občanom.

DECEMBRSKO NAGRADNO ŽREBANJE VSEH HRANILNIH VLOG

NAGRADE:
AVTO ZASTAVA 750, 30 POTOVANJ PO 10 DNI
V PARIZ IN LONDON
IN SE 94 DENARNIH DOBITKOV.

Žrebanje bo
13. decembra 1969 v BREŽICAH

- Opravljamo servisne preglede in garancijska popravila na vozilih FIAT-ZASTAVA, RENAULT, TAM in MAN
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjujemo motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
- opravljamo kleparska, avtoličarska in druga dela
- **NAJNOVEJŠE:**

Vse lastnike vozil FIAT-ZASTAVA 850 in 1100 R obveščamo, da odslej opravljamo vsa garancijska in servisna popravila tudi na teh vozilih.

OBIŠČITE NAS SERVIS!

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO PODJETJE BREŽICE

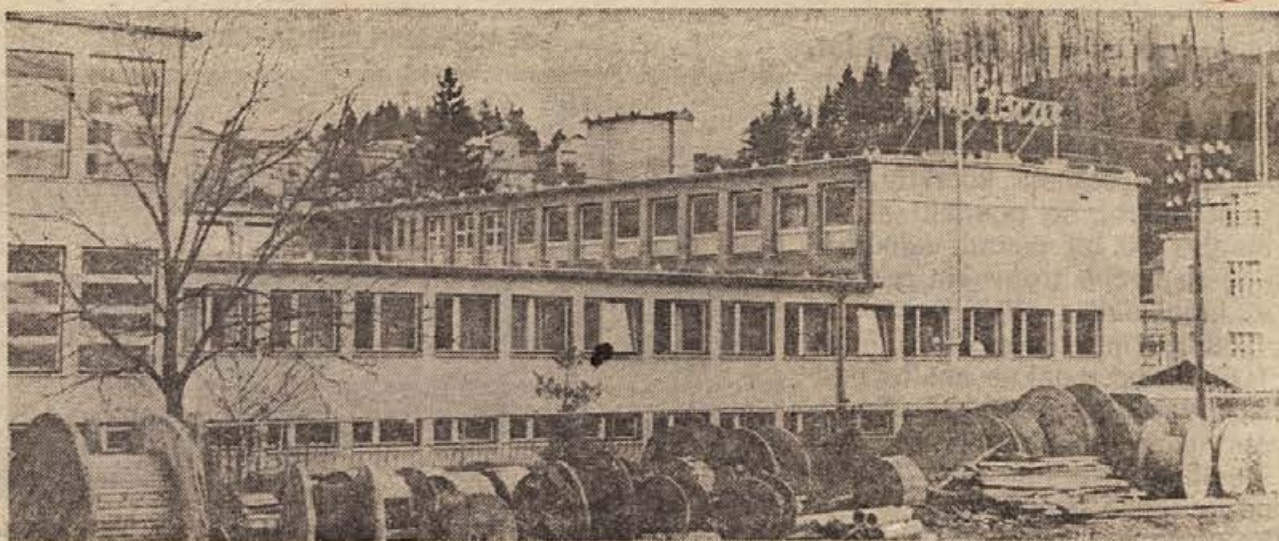
razpisuje

NATEČAJ

za zbiranje interesentov za oddajo poslovnega prostora v Brežicah, Cesta bratov Milavcev 5 (ulični lokal v velikosti 40 m²)

Poslovni prostor se namenja za gospodarske dejavnosti, adaptirati pa se mora znotraj v skladu s poslovnim predmetom poslovanja in z ustrežno fasadno ureditvijo po projektu pooblaščenih projektivnih organizacij.

Podrobnejše informacije se dobijo na sedežu podjetja. Ponudbe se vlagajo do 5. 12. 1969.

OSREDNJI OBRAT LISCE V SEVNICI

V PETIH LETIH ŠE TISOČ LJUDI

Danes ni potrebno sevniske konfekcijske tovarne LISCE nikomur več predstavljati. Njen sloves gre po svetu hkrati s 6 milijoni ali še več kvalitetnih izdelkov ženskega perila na leto. V 14 letih obstoja je LISCA postala ne samo eno največjih podjetij Spodnjega Posavja in Dolenjske, temveč tudi eden največjih izdelovalcev konfekcije v državi nasploh.

Rast podjetja najbolj označujejo podatki o številu zaposlenih in celotnem dohodku. Pred 14 leti je prvih pet zaposlenih ustvarilo 62.000 novih dinarjev celotnega dohodka in izdelalo 19.000 izdelkov. Pet let kasneje je LISCA zaposlovala že 129 ljudi, ki so naredili 812.000 izdelkov. To je bil čas izrednega prizadevanja kolektiva, da bi dosegel kar največjo delovno storilnost, ki se je včasih rojevala celo v solzah delavk, ki niso zmogle izredne delovne intenzivnosti.

Leta 1965 je postala LISCA že pravi velikan za naše razmere. V njenih obratih je delalo 630 ljudi, število izdelkov pa je preseglo 3,5 milijona. Skoraj toliko pa je podjetje naredilo že v letošnjem prvem polletju, ko se je število zaposlenih približalo tisočici. S tem je LISCA postala izredno pomembno podjetje ne samo za Sevnico in okolico, temveč tudi za sosednje večje kraje: Zagorje, Senovo in Krmelj, kjer se zaposlujejo ljudje iz okolice, ki je znana po svoji gospodarski zaostalosti.

Brez LISCINIH izdelkov si ni mogoče predstavljati našega tržišča, ki ga podjetje stalno preseneča z go med proizvajalci Lisce, saj

novimi izboljšavami in modeli. LISCA izvaža svoje izdelke tudi v štiri zahodno-

evropske države, kjer imajo v tovrstni industriji mnogo večjo tradicijo.

V podjetju pa se ne zadovoljuje z dosedanjimi rezultati. Čeravno so imeli možnost, da bi izredne ekonomske rezultate zaposleni mnogo bolj čutili pri svojih zasluhkih, z osebnimi dohodki niso pretiravali, marveč so namenili veliko denarja za sklade in s tem za nadaljnje večanje proizvodnje.

Centralni delavski svet je na septembrski seji sprejel program razvoja podjetja za naslednjih pet let, do leta 1974. V tem programu je predvideno, da se sedanja rast podjetja ne bo zaustavljala, marveč se bo nadaljevala.

Po načrtu se bo fizični obseg proizvodnje v primerjavi z lanskim letom povečal kar za 150 odstotkov, število zaposlenih pa za 100 odstotkov, tako da bo doseglo 2.025 zaposlenih. Po predvidevanjih bo leta 1974 celotni dohodek že skoraj trikrat večji kot lani in bo dosegel 20 milijard starih dinarjev. V tem času naj bi se delovna storilnost povečala za dobrih 18 odstotkov, večji dela na račun tehničnih izboljšav. To dokazuje tudi, da je podjetje že sedaj doseglo zelo veliko storilnost, ki je ni mogoče več povečevati z velikimi skoki.

Da bi LISCA lahko zaposlila še enkrat toliko ljudi, bodo potrebne velike investicije. V Sevnici bodo nasproti sedanje tovarne zgradili velike nove prostore, kjer bodo krojilnica, skladišča in drugo.

Skupno je predvideno, da bodo v naslednjih petih letih vložili 2,8 milijarde starih dinarjev v osnovna sredstva, mnogo denarja pa tudi v stalna obratna sredstva. Podjetje skrbi tudi sicer za svoje zaposlene, je povsod tam, kjer je treba prispevati za splošne potrebe, od otroškega varstva pa do gradnje planinskega doma, pravega hotela na Lisci.

Ob štirinajstletnici obstoja podjetja celotnemu kolektivu iskreno čestitamo.

RIA BACER

Z LISCO na Kanarske otoke

Modna revija tovarne LISCA na Otočcu pomeni zlasti pri kopalkah pravo osvežitev v barvah in krojih - Kupci novih izdelkov bodo nagrajeni

Petkova modna revija sevniske tovarne Lisca je bila namenjena poslovnim gostom, zvečine predstavnikom večjih trgovskih hiš, katerim so v treh dneh prikazali standardne izdelke iz proizvodnje, kot so nedrčki, stezniki in hlačke, ter kolekcijo novih dvodelnih in enodelnih kopalnih oblek za poletje 1970.

Revija je strokovno izdelal Center za sodobno oblačenje iz Ljubljane, v programu pa je sodeloval tudi pevec Rafko Irgolič. V prvem delu revije smo videli 20 modelov ženskega perila, pri katerih ni toliko novosti v krojih kot v barvah. Precej teh izdelkov ne bo več na prodaj samo v beli in črni barvi, temveč tudi v svetlo modri, roza, rumeni barvi in beže tonih.

Dolg steznik pod imenom Viktorja pomeni pravo zmajetke stalno preseneča z go med proizvajalci Lisce, saj

oblikuje telo tudi polnejšim postavam, medtem ko je nedrček s kombinacijo ena izmed novosti za tiste, ki še niso čez trideset.

Med dvodelnimi kopalnimi oblekami so pokazali 13 modelov. Imajo nekaj drzno krojenih kopalk, namenjenih postavam brez napake, niso pa pozabili tudi na žene, ki imajo raje umirjeno modo. Modeli so različni, veljajo pa 72 do 104 dinarjev.

Liscine enodelne kopalne obleke odlikujejo predvsem novi kroji in umirjene, elegantne barve, tako pri enobarvnih kot vzorčastih modelih. Nekateri izmed njih so enostavni, drugi ekskluzivno krojeni, in kot je rekla napovedovalka programa Dušica Erzinova - bodo v njih dobile Liscine nagrade brez zadrege lahko nastopale na mordenih kopalniških Kanarskih otokov.

Na modni reviji sevniske LISCE so prikupne manekenke prikazale nedrčke, steznike, hlačke ter dvo in enodelne kopalne obleke za sezono 1970. (Foto: Mirko Vesel)

inilo je dobrih 20 let, kar je bilo v Ljubljani ustanovljeno trgovsko podjetje »ŽIVILA«. 20-članski kolektiv verjetno takrat še pomislil ni, da bo čez 20 let postal velikan – eno največjih trgovskih podjetij v Jugoslaviji. »ŽIVILA« so se 1953 preimenovala v »MERCATOR« in od tedaj se naslov podjetja vse pogosteje sliši. Samorastnik, ki je v 20 letih premagal številne ovire, ima zato 20-letnico še lepše ovenčano.

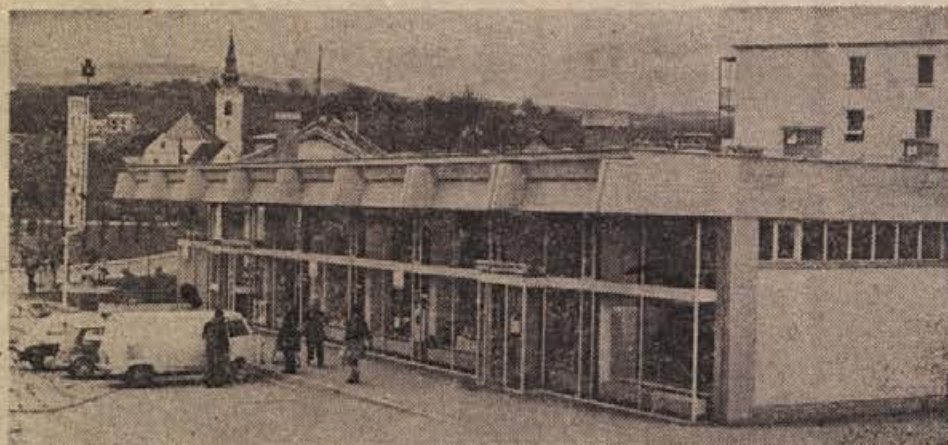
Veletrgovina MERCATOR – import-export, Ljubljana, ima danes v 18 občinah kar 305 prodajal s skupno 65.000 kvadratnimi metri trgovskih površin. Od leta 1960 so zgradili 60 samopostrežnih trgovin, blagovnic in podobnih velikih prodajal. Prav z začetkom gradnje teh velikih prodajal je MERCATOR doživel svoj največji preporod. Velike blagovnice, kjer potrošniki dobijo prav vse, kar potrebujejo, so zamenjale nekdanje občasne sejme. V takih prodajalnah se kupci prijetno počutijo, saj se razstavljenemu blagu kar samo ponuja, prav zato se v njih ustvari velik promet. To pa je bilo najpomembnejše za nadaljnjo rast podjetja.

Pri MERCATORJU je sedaj zaposlenih 2800, od tega 384 vajencev. Podjetje je razdeljeno na 20 obratnih enot: 14 se jih bavi z maloprodajno mrežo, ostale pa so proizvodne enote: Tovarna mesnih izdelkov, EMBA, ki se bavi z embalažo in pakiranjem. Hladilnica, INVESTA – inženiring za izgradnjo in opremo, Gostinska enota kavarna Evropa in MERCATOR – grosist z zunanjetrговinskim sektorjem. Kolektiv s tako obsežno dejavnostjo bo letos ustvaril 85 milijard Sdin celotnega dohodka.

Pri vsej bitki za večji prodajni prostor pa podjetje ni pozabilo na standard svojih delavcev in na izobraževanje. Od leta 1961 so porabili za stanovanja več kot 800 milijonov Sdin, za izobraževanje pa nad 600 milijonov Sdin.

Delovna skupnost MERCATOR je prispevala nemajhen delež tudi k modernizaciji trgovske mreže na Dolenjskem. – Moderne prodajalne so bile zgrajene v Metliki, Novem mestu, Grosupljem, Litiji, Trebnjem, na Mirni in v drugih krajih. MERCATOR ima na Dolenjskem štiri poslovne enote in skupaj 71 prodajal. Vsega je na Dolenjskem pri MERCATORJU 343 delavcev in 88 vajencev.

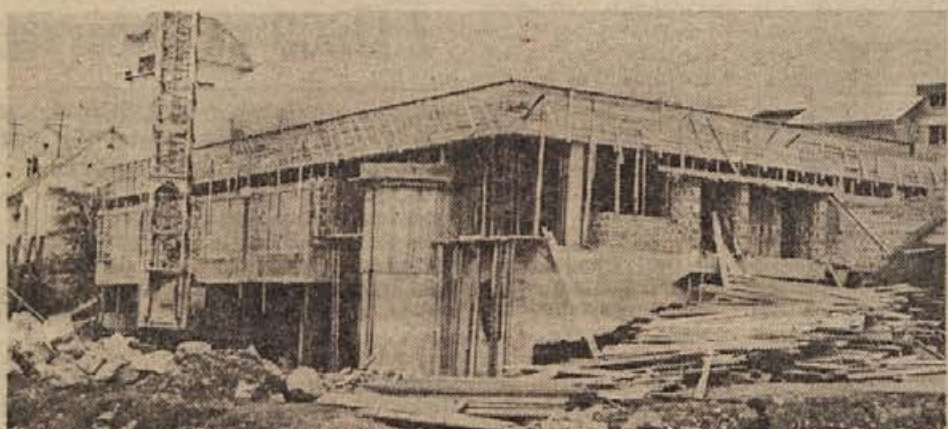
Z zgraditvijo blagovnic in samopostrežb na našem območju je

Mercatorjeva samopostrežba v Metliki je največja trgovina v Beli krajini.

Mercatorjeva samopostrežba na Mirni na Dolenjskem je vedno dobro založena.

Gradnja nove samopostrežbe ob Zagrebški cesti v Novem mestu.

Mercator

Mercator pomeni najkrajšo pot od proizvajalca do potrošnikov: tovarna mesnih izdelkov, obrat za predelavo in embaliranje živil, hladilnica, prodajaln (blagovnic, bifejev, samopostrežb, mesnic) širom po Sloveniji – skupno 65.000 kvadratnih metrov trgovskih površin – 2800 zaposlenih

V blagovnici v Novem mestu je vselej veliko kupcev (Vse fotografije: M. Vesel)

Na slavnostnem zasedanju centralnega delavskega sveta delovne skupnosti veletrgovine MERCATOR iz Ljubljane so danes 36 jubilarantom, ki delajo pri podjetju že 20 let, podelili posebna priznanja in nagrade. Priznanje je dobilo tudi 115 drugih Mercatorjevih delavcev za dolgoletno vestno in prizadevno delo v kolektivu. Celotni kolektiv, posebno pa še jubilaranti, zasluži res iskrene čestitke.

MERCATOR omogočil boljšo preskrbo prebivalstva z vsem blagom. Za primer stopimo samo v MERCATORJEVO blagovnico na novomeškem Glavnem trgu, ki je tako lepo opremljena in bogato založena prodajalna, da pomeni za potrošnika pravo zadovoljstvo. MERCATOR pa namerava to blagovnico še povečati, tako da bo geslo: Pri Mercatorju dobite vse, veljal tudi za Novo mesto.

Letos je podjetje MERCATOR sprejel 5-letni perspektivni program razvoja, ki je plod sodelovanja vseh strokovnih služb in posameznih strokovnjakov v podjetju. Razvojni načrt predvideva najbolj smotne naložbe v razširjeno reprodukcijo. V tem obdobju bodo porabili za nove trgovine in skladišča 20 milijard Sdin. Prodajne površine bodo povečali za 100 odstotkov, skladiščnih prostorov pa bo več kot za 300 odstotkov. Predvidevajo, da se bo celotni promet povečal od sedanjih 85 milijard Sdin na 180 milijard Sdin. Nove trgovine bodo gradili predvsem v novih stanovanjskih naseljih in v tistih jugoslovanskih mestih, kamor moderna trgovina še ni prišla.

Delovna skupnost MERCATOR ima pred seboj zahteven načrt. Prepričani smo, da bo kolektiv, ki si je v 20 letih pridobil izkušnje, to tudi zmogel in uresničil in da bodo potrošniki res dobili pri MERCATORJU VSE!

Za dan republike bo Novo mesto dobilo moderno industrijsko pekarno, ki jo je zgradil živilski kombinat ŽITO iz Ljubljane. V novi pekarni bodo lahko vsak dan spekli 13.000 kg kruha. Pekarna je moderno opremljena in avtomatizirana.

Živilski kombinat ŽITO je bil ustanovljen 1958. Takrat so se samostojna podjetja mlinarske predelovalne industrije na ljubljanskem, gorenjskem in notranjskem območju združila v enotno veliko podjetje. Kasneje so se kombinatu pridružila še druga manjša pekarska podjetja, med njimi tudi iz Dolenjske.

Z združevanjem sredstev in načrtnimi naložbami je kombinat ob podpori strokovnih služb hitro preraščal iz obrtne v industrijsko proizvodnjo.

Kombinat ŽITO razvija predvsem tri osnovne dejavnosti: mlinarstvo, testeninarstvo in pekarstvo s konditorstvom. Sedaj zadovoljuje ŽITO našo republiko s 50 odstotki mlevskih izdelkov, 30 odstotkov potreb s testeninami in prav toliko potreb s kruhom.

Lani je kombinat slavil 10-letnico ustanovitve. Ob tem jubileju je dosegel dve pomembni delovni zmagi: odprli so 120-tonski moderni mlin in 2500-vagonski silos. Ljubljanski del kombinata je s tema objekta postal v tehničnem, tehnološkem in kadrovskem pogledu zaključena celota. Povezava treh osnovnih dejavnosti, mlinarstva, testeninarstva in pekarstva, omogoča ekonomično predelavo surovin v končne izdelke in jih tudi neposredno nudi potrošnikom.

Živilski kombinat ŽITO ima sedaj v 13 občinah 17 delovnih enot. Letos sta se ŽITU pridružila še tovarna SUMI iz Ljubljane in »GORENJSKA« iz Lesc kot samostojni enoti.

Kolektiv dosega iz leta v leto lepše rezultate. Ob ustanovitvi je bilo pri ŽITU 330 ljudi, ki so ustvarili 3,5 milijarde Sdin celotnega dohodka, letos pa bo 1350-članski kolektiv ustvaril že 21 milijard Sdin celotnega dohodka.

Razvojni program Kombinata, ki so ga sprejeli leta 1958, je v celoti uresni-

čen. Prihodnje leto bodo odprli novi pekarni v Trbovljah in Krškem ter rekonstruirali nekaj sedanjih pekarin.

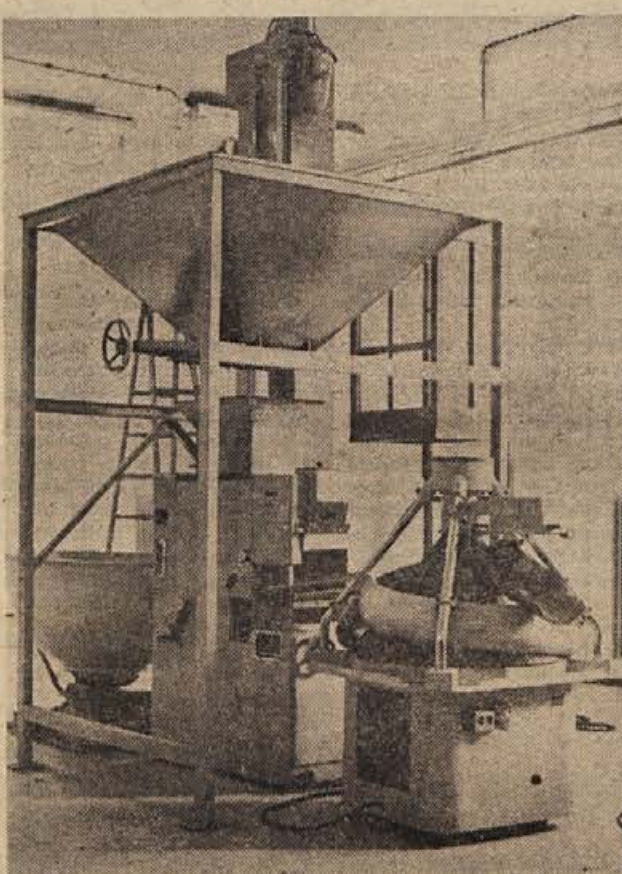
V obdobju do leta 1975 predvideva program razvoja zlasti naslednje dejavnosti:

- razvoj konditorstva z mehkim pecivom
- specialne artikle na bazi testenin
- specialne mlevske izdelke za gospodinjstvo
- otroško prehrano na bazi žitaric

Pri ŽITU računajo, da bodo s tem programom že v letu 1975 povečali celotni dohodek za 60 odstotkov. Z vrsto novih prehranskih izdelkov se bo ŽITO pojavilo na širšem jugoslovanskem tržišču, namen pa imajo prodreti tudi na tuje tržišče.

S pripojitvijo novomeške Pekarije k ŽITU so bile dane možnosti za gradnjo prekarne tudi v Novem mestu. V sporazumu z občino je kombinat dobil ustrezen prostor in v Ločni je letos spomladi stekla gradnja moderne industrijske pekarnice.

Na površini več kot 1000 kvadratnih metrov so Plo-

Na sliki je del opreme v novi pekarni. Z leve na desno se vrstijo: ena izmed 23 mešalnih posod, kiper stroj za deljenje testa in stroj za okroglo oblikovanje testa.

Foto: M. Vesel

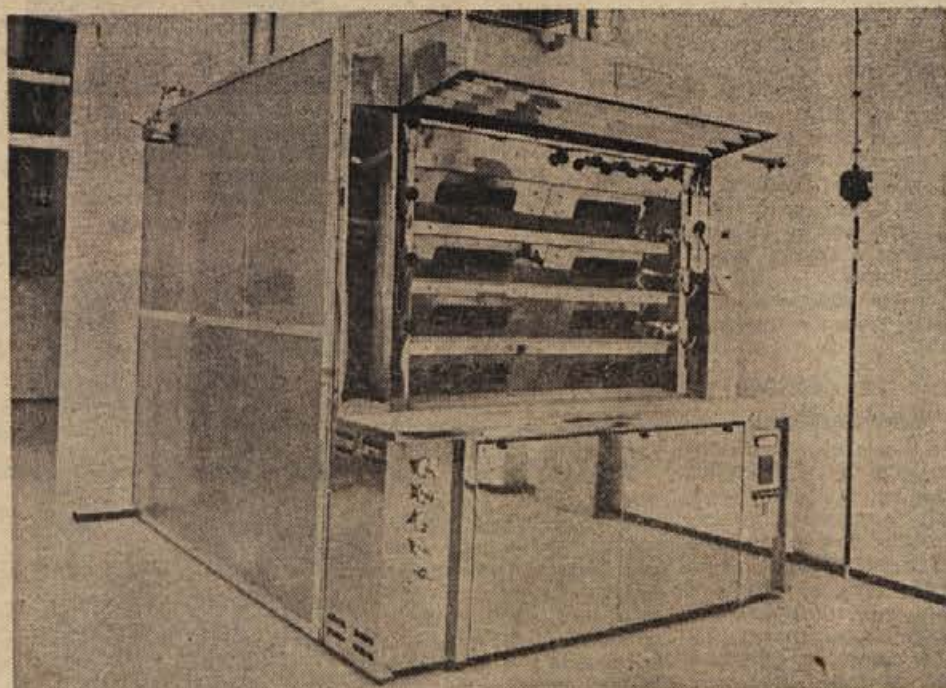
moke. Moka gre s pomočjo vakuma po ceveh do polavtomatske tehtnice v pekarni. Na vsaki tehtnici se upravlja tudi potiskanje moka iz vsipalnih posod. Na tehtnici se nastavi količina in samo pritisk na gumb. Moka se vsuje v mešalno posodo, ki stoji pri mešalnem stroju. Ti so trije. Tu s pomočjo dozatorjev dodajajo še vodo, sol, kvas in ostalo. Ko je količina pripravljena, mešalci pripravijo testo. V mešalnih posodah, ki jih imajo 23, ostane testo 90 do 120 minut. Shajano testo ponovno pregnetejo in ga pustijo shajati še 20 minut.

Tako pripravljeno testo vsujejo iz mešalnih posod s pomočjo prekucnika v stroj za deljenje testa. Stroj deli testo na določene kose. To nastavi glede na velikost in težo izdelka. Kosi testa gredo sedaj po transporterju v stroj za okroglo oblikovanje testa. Od tam gredo okrogle gnote po transporterju v intermediarno komoro, kjer se testo pri sobni temperaturi po vsem prestanem gnetenju spočije. Nato potuje v stroj za podolgovato oblikovanje. Izoblikovane štruce vlagajo zatem v fermentacijsko komoro, kjer spet shaja 40 minut. Iz te komore se štruce pomikajo v peč. To je 15 metrov dolga in dva metra široka tračna peč, ki jo ogrevajo s tekočim gorivom. Peč je izdelala beograjsko podjetje TERMOELEKTRO.

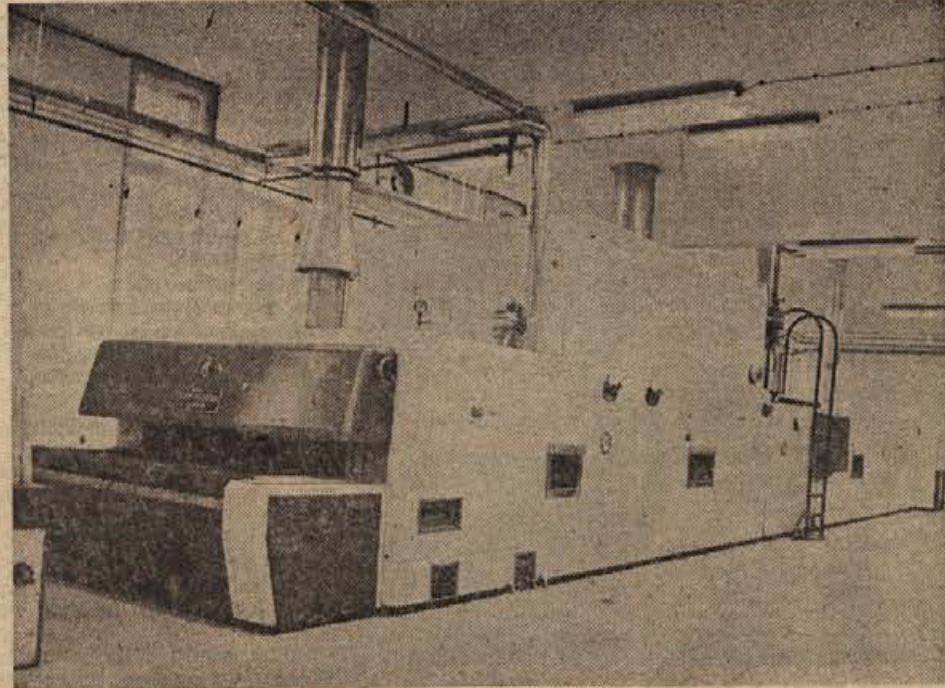
Po 30 minutah pridejo kilogramske štruce na drugem koncu iz peči. Po transporterju se pomikajo v ohlajevalnico, kjer jih delavci ročno vlagajo v premične police. Po ohladi-
vju kruh vlagajo v košare in odlagajo v ekspedit.

Poleg omenjenih naprav za pripravo in peko kruha je v pekarni še posebna nemška peč Aquator, ki je štirietazna in bodo v njej pekli pecivo in specialne kruhe. Od ostale opreme in naprav naj omenimo še stroj za žemlje, stroj za kiflice, razne transportne naprave, posebno posode, vozičke za pločevinaste košare in drugo.

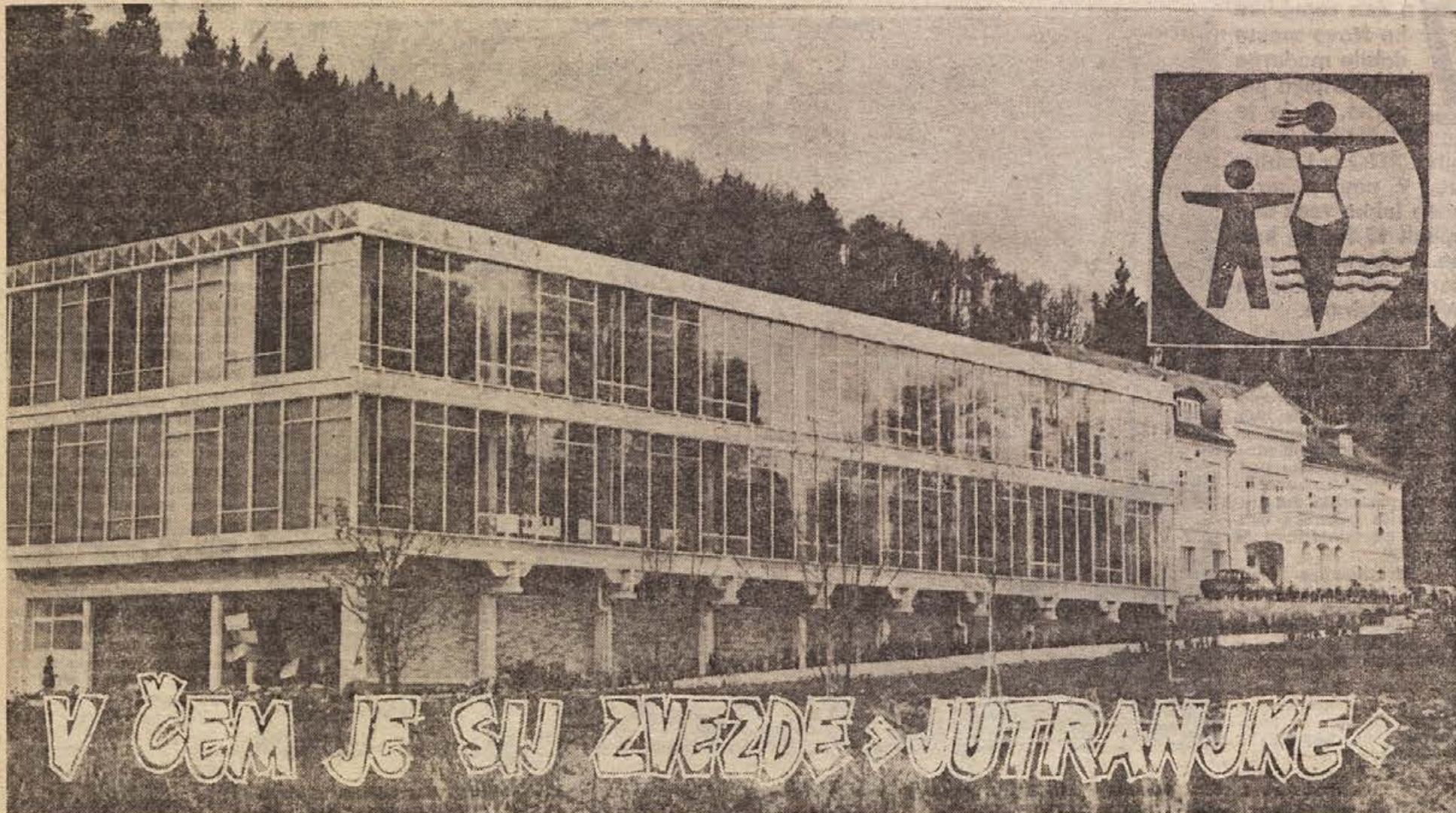
Nova pekarna v Ločni je res prava tovarna za proizvodnjo kruha in drugih pekarskih izdelkov. Celotna investicija je stala preko 6 milijonov dinarjev. Kruh iz nove pekarnice bomo dobili za letošnji dan republike, prav zato je nova delovna zmaga živilskega kombinata ŽITO še toliko pomembnejša.

V štirietazni peči Aquator, ki so jo uvozili iz Zahodne Nemčije bodo pekli pecivo in specialne kruhe.

Največja naprava v novi pekarni je 15 metrov dolga in dva metra široka tračna peč, v kateri bodo v eni uri spekli 920 kg kruha.

V ČEM JE SU ZVEZDE »JUTRANJKE«

Jutri bo v Sevnici v počastitev dneva republike posebna slovesnost. Namenu bodo izročili nove proizvodne prostore že doslej daleč največje jugoslovanske tovarne otroške konfekcije, komaj sedem let starega podjetja, ki bo prihodnje leto zaposlovalo že 800 ljudi in ustvarilo 5 milijard starih dinarjev celotnega dohodka.

Ob zadnjem obisku v Sevnici si je JUTRANJKO z zanimanjem ogledal tudi Edvard Kardelj z ženo. Z načrti podjetja ga je seznanil direktor Karel Vehovar (drugi z leve).

Z USPELE MODNE REVIEJE V ČATESKIH TOPLICAH: sproščen korak mladih manekenov vokusnih in praktičnih oblačilih.

Težko bi našli podjetje, ki bi tako naglo preraslo svoje otroštvo, kot ga je sevnška tovarna otroških oblačil. Leta 1962 so ji položili temelj komaj trije delavci nekdanjega trgovskega podjetja »Sloga«, ki so popravljali konfekcijske obleke in jim prilagajali potrebam kupcev.

Tisti čas domače otroške konfekcije pri nas skoraj še ni bilo. Resda so ponekod že poskušali z njo, vendar so morali odnehati, ker niso bili kos težavam, s katerimi se srečujejo izdelovalci otroške konfekcije. Ob sedanjem pisanem izboru otroških oblačil si je kar težko predstavljati nekdanje pomanjkanje, ki je sililo starše, da so hodili nakupovat tudi čez mejo, če so hoteli lepo obleči svoje otroke. Jugoslovanski konfekcionarji takrat še zdaleč niso mogli ustreči potrebam in okusu kupcev.

Na stotine novih modelov

Izdelovanje otroških oblek je posebno težavno iz več razlogov. Tovarna mora računati s štirimi sezonami v letu, ob tem pa upoštevati, da nobena mamica ne želi imeti tako oblečenih otrok, kot so otroci sosedov, prijateljev in znancev. Vse to terjajo, da mora JUTRANJKA narediti v eni sezoni tudi po dvesto in več novih modelov vseh velikosti in barv, izdelanih iz najrazličnejših vrst blaga. Priprava teh modelov zahteva veliko truda in domiselnost ljudi, ki delajo v posebnem konstrukcijskem oddelku.

Druga velika težava, s katero se srečujejo izdelovalci otroške konfekcije, je sorazmerno velika poraba dela. Za majhno otroško oblačilce je potrebno skoraj toliko dela kot za obleko odraslega človeka, razlika je le v tem, da ga je pri prvem mnogo težje vračunati v ceno. Zaradi tega je v mnogih deželah otroška konfekcija oproščena prometnega davka, kar omogoča, da zanjo lahko delno znižajo ceno.

Tudi v sevnški JUTRANJKI vztrajajo pri tem, da cene ne bi obremenjeval prometni davek, saj se zavedajo, da mnogim otrokom še

niso dostopni njihovi lični izdelki. Pravijo, da ne bodo odnehati s to svojo zahtevo, ki jo bodo posredovali tudi našim najvišjim organom.

Podatki o rasti povedo vse

Kljub vsem tem splošnim težavam pri izdelovanju otroških oblek pa je podjetje silno naglo napredovalo. Prostore je dobilo v starem gradu na Radni, ki je bil v tistem času tako potreben obnove, da se ga je vsakdo branil. JUTRANJKA je porabila 140 milijonov starih dinarjev, da ga je primerno preuredila za delo v tovarni, ki je to šele nastajala. Prvo leto je imela 120 milijonov starih dinarjev celotnega dohodka in 31 zaposlenih, leta 1965 je 165 ljudi ustvarilo 820 milijonov dohodka, leta 1968 330 zaposlenih že 2500 milijonov, letos pa bo 450 zaposlenih predvidoma ustvarilo 3700 milijonov, kar je več kot tridesetkrat toliko kot prvo leto.

S tako rastjo se težko pohvali še kako drugo podjetje pri nas. V JUTRANJKI so stalno zvečevali tudi delovno storilnost, ki je pri nekaterih delih že tolikšna, da presega storilnost v zahodnoevropskih deželah, na primer v podjetjih Zahodne Nemčije, s katerimi poslovno sodelujejo.

Kar težko je verjeti, da so ta samorastniški vzpon dosegli sami, brez kake zunanje pomoči. Veliko večino vseh delavk, od tistih, ki delajo pri strojih, pa do onih, ki krojijo modele, so vzgojili doma, v svojem priročnem centru, v katerem štiri stalne sodelavke skrbijo za strokovno znanje zaposlenih.

Delo za dekleta s Kozjanskega

S pomočjo lastnih skladirov in posojila bo JUTRANJKA vložila za razširitev proizvodnih zmogljivosti in modernizacijo skupno 600 milijonov starih dinarjev. Nova moderno zgrajena stavba s klimatskimi napravami, ki jo bodo izročili namenu jutri, bo omogočila zaposlitev še 350 dekletom in ženam. Tudi po tej plati je to izredna pridobitev za prebivalstvo ob Savi, ki se želi

zaposeliti v tovarni in s tem povečevati življenjski prostor za tiste, ki ostajajo na kmetijah.

Zanimiva je tudi zamisel JUTRANJKE, da bi zaposlila več sto deklet s Kozjanskega, ki je eno najbolj zaostalih območij Slovenije, če bi le dobila pomoč pri gradnji stanovanj za ta dekleta. V JUTRANJKI so prepričani, da bi se moral najti denar za stanovanjsko gradnjo, saj gre za konkretno manj razvitemu območju, ki ne more živeti od obljub in javnih priznanj, da obstaja, jo pri nas še zaostali predele, ki so potrebni družbene pomoči.

Odlike: moderno, okusno, praktično

Glas o kvaliteti JUTRANJKINIH izdelkov se je tako hitro razširil po vsej deželi, da komaj zmagujejo naročila. Podjetje izvažata tudi v Zahodno Nemčijo, da si pridobi devize, ki so potrebne za uvoz najboljših tkanin, potrebnih za dobre izdelke. Ker pri nas mnogih kvalitativnih surovin še ni mogoče dobiti, so prisiljeni kar 40 odstotkov vseh uvoziti iz tujine.

Da ne bi zaostajali za izredno hitrim napredkom konfekcije v svetu, se sodelavci tovarne udeležujejo mnogih sejnov po Evropi, kjer iščejo novih zamisli za svoje izdelke. Letos so prvič razstavljali tudi na znanem sejnu v Kölnu v Zahodni Nemčiji, kjer so prejeli posebno pohvalo za razstavljena oblačila.

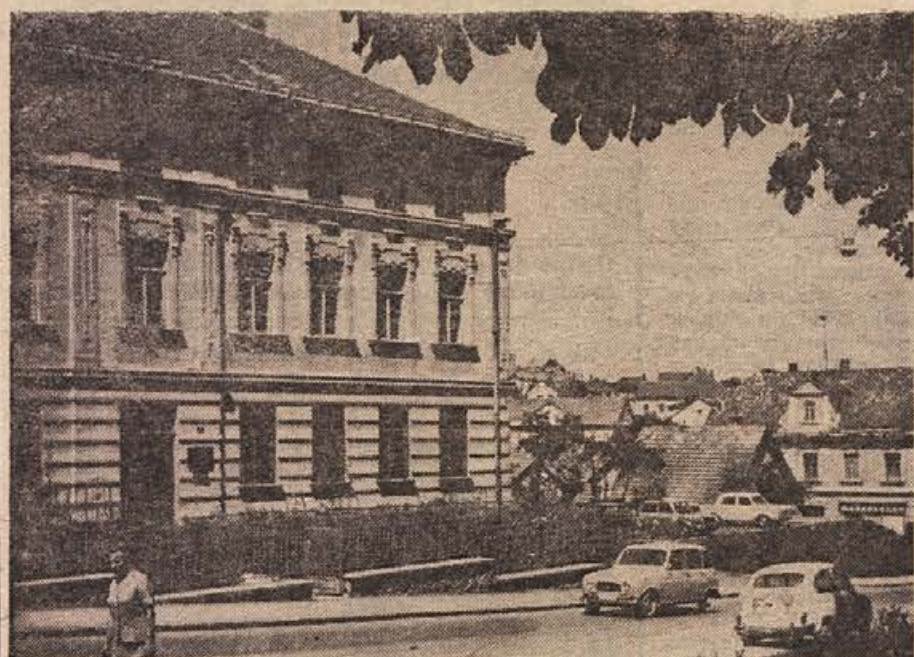
Vedno znova preseneča JUTRANJKA tudi na domačih modnih revijah. JUTRANJKA izdeluje predvsem oblačila za deklice, v starosti do 16 let, vse bolj pa se uveljavlja tudi izdelavo kopalk iz čvrstih tkanin, ki so postale vse bolj iskane.

JUTRANJKINE dekleške obleke, krila, bluzice, plašč, najrazličnejši izdelki iz batista, diolen lofta, polifana, jerseyja, piket tkanin, plaščki balonarji, bikini, polbikini, kroji v domiselnih oblikah in vzorcih, vse to, povezano s praktičnostjo in uporabnostjo, je tista lastnost izdelkov, ki zagotavlja podjetju še veliko prihodnost.

Kopalke iz čvrstih tkanin so draga najvažnejša zvrst izdelkov sevnške tovarne (slika zgoraj) — Tudi mala Mojca je zadovoljna v plaščku, ki so ga izdelali v sevnški JUTRANJKI (spodaj)

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s svojimi poslovnimi enotami

v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKI

vam hitro, natančno in zaupno, pod najugodnejšimi pogoji uredi vse denarne posle:

- za hranilne vloge in sredstva na deviznih računih občanov nudimo ugodno obrestno mero od 6 do 7,5 odstotka,
- dajemo kredite za stanovanjsko graditev, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja,
- vodimo žiro račune občanov,
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut,
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite,
- opravljamo tudi vse druge bančne posle.

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranilne vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s svojimi poslovnimi enotami iskreno čestita vsem svojim varčevalcem in poslovnim prijateljem za dan republike — 29. november!

KOPITARNA SEVNICA

- kopita vseh vrst
- pete
- napenjači za čevlje

Za dan republike čestitamo!

MIZARSKA ZADRUGA SEVNICA

Izdelujemo, projektiramo in dobavljamo: **STILNO, LUKSUZNO IN MODERNO POHIŠTVO**

Za praznik republike, 29. november, iskreno čestitamo!

ZDRAVILIŠČE ČATEŠKE TOPLICE

Za praznike obiščite naše gostinske lokale, bazene in mini golf igrišče!

Za dan republike čestitamo vsem našim gostom!

ONPZ „METAL“ JESENICE NA DOLENJSKEM

ki združuje zasebne obrtnike,

čestita za dan republike in želi še veliko delovnih zmag!

HOTEL SREMIČ KRŠKO

Obiščite naše gostinske lokale!

Za praznik republike čestitamo in želimo veselo praznovanje!

OBIŠČITE
prenovljeno
KAVARNO
HOTELA METROPOL
v Novem mestu!

Za praznik čestitamo!

OBČINSKA SKUPŠČINA BREŽICE

Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski komite ZMS

Čestitajo občanom in vsem državljanom naše domovine za dan republike, 29. november!

**SPLOŠNO
KLEPARSTVO
KOSTANJEVICA**

Priporočamo svoje
usluge in hkrati
čestitamo za dan
republike!

GRADBENO PODJETJE SAVA - Krško

zagotavlja v svojem proizvodnem programu betonske prefabrikacije, ki jih ima vedno na zalogi:
— visoko kvalitetni betonski stebri za elektrogozdarstva »DELSA« 9, 10, 5 in 12 m dolžine
— betonski podstavki »UNIVERSAL« tip I in tip II za sanacijo lesenih drogov elektro omrežja
— betonski zidaki vseh dimenzij — betonski robniki za cestogradnje in parkovne zelenice — gramozne prane agregate po frakcijah.
Vsi izdelki so atestirani, visokokvalitetni in po konkurenčnih cenah.

Cenjenim kupcem se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost in se še naprej priporočamo.

Za 29. november, dan republike, iskreno čestitamo!

PAPIRKONFEKCIJA Krško

Konfekcija papirja, izdelava ambalaže vseh vrst, tiskanje obrazcev, tiskovin, brošur, knjig in časopisov.

Za dan republike iskreno čestitamo!

kultura in izobra- ževanje

Gostoval bo orke- ster JLA s pevci

Veliki in mali plesni orkester ljubljanske garnizije bosta v petek, 5. decembra, ob 19. uri nastopila pod vodstvom dirigenta Ladislava Leška v novomeškem Domu kulture. Sodelovali bodo tudi pevci zabavne glasbe: Marjana Deržaj, Irena Kohont, Ninó Robić in Damir Koren, pevec narodnih pesmi Miodrag Stevanović ter instrumentalna solista: klavirist Rajko Stojković in klarinetist Edvard Eberl. Ob 16. uri bo enak koncert za vojske novomeške garnizije.

Zapostavljena kultura

21. novembra je bila v Kočevju javna razprava o osnutku zakona o kulturnih skupnostih. Sklicala jo je občinska konferenca SZDL, udeležili pa so se domači kulturni delavci, predstavniki republiških organov in organizacij ter drugi. Med drugim so ugotovili, da je kultura v primerjavi z ostalimi delovnimi področji zapostavljena in da mora v razvojnih programih občin ter republike dobiti mesto, ki ji gre. Več bomo poročali o razpravi v eni prihodnjih števil našega lista.

Drevi bo v novomeškem Domu kulture nastopil v počastitev dneva republike 70-članski pevski zbor Slovenije »Emil Adamič« pod vodstvom Branka Rasterja. Jutri bo imel ta zbor na Dolenjskem še tri koncerte: dopoldne bo nastopil v Črnomlju, popoldne v Krškem, zvečer pa v Brezicah. Vstopnine za obisk koncertov ne bo.

Mali kulturni barometer

■ SREČANJE V GORICI — Na štirindvajsetem zasedanju v Gorici — bilo je prejšnji teden — so udeleženci, kulturni delavci iz držav srednje Evrope, razpravljali o široko zastavljenih vprašanjih, kot: kaj pomeni danes srednja Evropa, ali so silnice duhovnega opajanja v tem prostoru tolikanj močne, da smemo govoriti o tem. Slovenska predstavnica, pisateljica Mira Mihelič in pesnik Ciril Zlobec, sta govorila o tem, od kod erpajo pisateljski snovi za literarno ustvarjanje, oziroma kakšno najo in spodbudo imajo pri tem.

■ BITKA NA NERETVI — KAMALU NA PLATNU — V Sarajevu teko zadnje priprave za premiero najnovejše Bulajčeve filmske epopeje »Bitka na Neretvi«. Za ta dogodek je veliko zanimanja med domačimi in tujimi častniki. Med drugim so napovedali obisk premiere tudi člani sovjetske in angleške vojske misije, ki so bili med vojno pri Vrhovnem štabu NOV.

■ ZAPLET V DRAMI — Kaže, da so številna neresona vprašanja v Drami, osrednji slovenski in ljubljanski gledališki hiši, križala. Nemara je prav to razlog, da je igralce Stane Sever, ki očitno želi, da bi tudi za kulturni natečaj čistejša vina, odpovedal svoje sodelovanje ne le v Drami, marveč sploh povsod, kjer je še

Da bi se bolje spoznali...

Na posvetu v Karlovcu so sklenili, da bodo kulturno sodelovanje na obeh straneh Kolpe še razširili in vsebinsko obogatili

»Že od nekdaj sodelujemo s kulturnimi delavci in kulturnimi skupinami onstran Kolpe, zdaj pa gre za to, da sodelovanje še razširimo in utrdimo. Mislim, da občinske in republiške meje ne morejo preprečiti hotenja, da se še zblížamo, da še bolj spoznamo — vi našo, mi vašo — omiko.«

Te besede je izrekel Adi Gruđen, Slovenec in vnet kulturni delavec v okviru Kulturno-prosvetne skupnosti Karlovca, na posvetu, ki ga je 15. novembra sklicala ta skupnost in povabila nanj kulturne delavce iz več slovenskih občin tostran Kolpe.

Taiste besede pa so nedvomno spodbudile udeležence posveta k sklepu, da je potrebno napraviti dolgoročen načrt nadaljnjega sodelovanja med slovenskimi in hrvaškimi kulturniki. Usta-

novili so odbor, ki bo za to poskrbel.

Na posvetu so poudarili, da niso dovolj samo stiki med kulturnimi delavci, marveč je treba proučiti možnost izmenjave, kulturnih prireditelj, ker gre na vsežadnje za to, da imajo kaj od tega tudi kulture željni prebivalci.

Omenili so, da so za izmenska gostovanja kulturnih skupin velike možnosti. Med drugim ima samo mesto Karlovac skupine, ki bi jih slovensko občinstvo hva-

ležno sprejelo (folklor, gledališče, pevski zbori itd.). Občine tostran Kolpe (metliška, črnomaljska, novomeška, trebanjska, krška in brežiška), ki bi jih vključili v to sodelovanje, pa bi imele tudi marsikaj zanimivega pokazati hrvaškemu občinstvu.

Za primer dobrega sodelovanja folklornih skupin so navedli folklorni nastop v okviru Dolenjskega poletja 69 pri Miklavžu na Gorjanjih. Udeleženci posveta v Karlovcu so se posebej zavzeli za to, da bi bilo srečanje folklornih skupin ne samo tradicionalno, marveč tudi za zgled in spodbudo drugim oblikam kulturne dejavnosti.

I. Z.

SKUPNA PRIPOMBA Z NOVOMEŠKE RAZPRAVE

Sestavljavci so pozabili na več pomembnih določb

Kaže, da se bodo Novomeščani odločili za medobčinsko kulturno skupnost — Stališče bosta izdelala občinska konferenca Socialistične zveze in občinski sindikalni svet ob koncu vseh razprav

20 ljudi od 50 vabljenih se je minuli četrtek zvečer v Novem mestu udeležilo javne razprave o osnutku zakona o kulturnih skupnostih in financiranju kulturnih dejavnosti, ki sta jo sklicala občinska konferenca Socialistične zveze in občinski sindikalni svet. Iz razprave, v kateri so obdelali oba dela zakonskega osnutka, povzemamo le nekaj predlogov in misli, kakor so jih povedali nekateri udeleženci.

■ Rudi Hrvatini, član plenuma občinskega sindikalnega sveta, je uvodoma poudaril, da je pomemben predvsem tisti del zakonskega osnutka, kjer je govor o tem, ali naj bodo kulturne skup-

nosti občinske ali medobčinske. Razplet tega vprašanja bo zanimiv predvsem za manjše, gospodarsko manj trdne občine, ki bodo kulturno vezane na občine oziroma kraje z več kulturnimi ustanovami. »Če bomo dobili medobčinsko skupnost, bo dogovarjanje med tako združenimi občinami nujno,« je poudaril.

■ Adolf Suštar, predsednik ObSS, je menil, da zakonski osnutek premalo poudarja odnos med kulturo in gospodarstvom ter drugimi dejavnostmi, kajti ta odnos naj bi pogosto tudi enakopravnost kulture z drugimi dejavnostmi. »Iz osnutka tudi ni razvidno, kdo bi bil odgovoren v primeru, da kulturne skupnosti ne bi zaživele,« je dejal. Povedal je, da bi moral zakonski osnutek vsaj okvirno določiti najmanjše virov za financiranje kulture.

■ Ivan Grašič, referent pri občinski skupščini, je omenil, da zakonski osnutek premalo nakazuje odnos med kulturno skupnostjo in občinsko skupščino oziroma njenim svetom za kulturo.

■ Jože Suhadolnik, poslanec, se je zavzel za to, naj bi z zakonom predpisali minimum denarja za osnovno dejavnost kulturnih skupnosti.

■ Franci Šali, strokovni sodelavec pri občinskih političnih organizacijah, je povedal, da ga razmišljanje o

Tudi domači orkester za šolsko mladino

Zavod za kulturno dejavnost v Novem mestu bo v sodelovanju z ljubljanskim Festivalom tudi v šolskem letu 1969/70 priredil več komplementarnih koncertov za učence popolnih osnovnih šol v občini. V spored teh koncertov bodo tokrat vključili tudi komorni orkester DPD Svoboda »Dušan Jereba« pod dirigentskim vodstvom Draga Sproca.

snovanju kulturnih skupnosti prepričuje, da bi morala biti novomeška občina vključena v regionalno kulturno skupnost. Poudaril je, da danes tudi na kulturnem področju ne moremo brez medobčinskega sodelovanja in povezovanja, saj take oblike že dalj časa poznamo na gospodarskem področju in drugih področjih.

I. Z.

Prava Prešernova podoba objavljena Športnika Dolenjske 1969

Docent za gledališko zgodovino na Akademiji za gledališče, film, radio in televizijo v Ljubljani, profesor Marko Marin, ki je doma z Mirne na Dolenjskem, študiral pa je tudi v Novem mestu, je prejšnji teden v posebni prilogi Nedeljskega pokazal do zdaj neznano podobo našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna. Tako je dal v javnost plod svojega dolgoletnega raziskovanja Goldsteinove zapuščine: Prešernovo podobo, kot jo je Goldstein (nedokončano) naredil leta 1838 po Korytkovem naročilu za litografsko prilogo pripravljaljoči se izdaji slovenskih ljudskih pesmi.

Odkritje nove podobe pesnika Prešerna je za profesorja Marina življenjsko delo, za slovensko kulturno javnost pa veliko presenečenje. Do zdaj smo našega pesnika poznali namreč le po upodobitvah, ki so jih naredili slikarji Justin, Hribar, Černigoj, Gaspari, Koželj, Jakac in drugi po Goldsteinovi oljni podobi iz leta 1850, ki je bila narejena eno leto po pesnikovi smrti po spominu.

Trditvi smemo, da kulturni dogodek tolikšnega pomena ne bo ostal brez odmeva doma in v tujini, saj ima tudi svetovna javnost pravico vedeti, kakšen je bil v resnici poet, ki ji je poklonil šopek nesmrtnih poezij.

I. Z.

Kaj predlagate vi?

Tri posavske občine v eno skupnost!

Danes je gost naše rubrike Alfred Železnik, predsednik občinskega sveta ZKPO v Sevnici

Za kakšno skupnost ste pri vas? Koga bi vi poklicali, da bi o tem odločal? »Že do zdaj se je izkazalo, da je za spodnjesav-

ske občine koristno, če sodelujejo tudi na kulturnem področju. Zato bi bilo prav, da bi za te tri občine ustanovili eno kultur-

no skupnost. Tako menijo tudi drugi. Če bi bile skupnosti prevelike, ne bi bilo dobro, to, da bi bila v Sloveniji samo ena, pa sploh ni sprejemljivo. Za oblikovanje skupnosti bi bilo dobro, da bi rasle iz potreb »od spodaj«. O tem bomo razpravljali še s sindikalnimi organizacijami, krajevnimi organizacijami in društvi.«

Kaj pričakujete od te reorganizacije?

»Navadno preveč pričakujemo od reorganizacije, saj golo spreminjanje oblik ne more nadomestiti dejavnosti. Prepričan pa sem, da je kulturna skupnost napredek v tem smislu, da je to širša samoupravna skupnost na kulturnem področju. V sevnikiški občini prav zdaj razpravljajo o ustanovitvi sklada za kulturo, ki bi bil s svojim samoupravnim odborom vsekakor dalj od samouprave, kot je lahko kulturna skupnost. Te reči pa bo potrebno še natančno proučiti.«

Knjižnica na cesti?

Ali je dandanes sploh dopustno razpravljati o ukinitvi ljudskih knjižnic, ko jih je že tako in tako premalo? — Kako bo v Straži?

Ljudski knjižnici v Straži grozi, da bo morala na cesto. Sobo, v kateri je zdaj, zahteva zase dramska skupina. Za knjižnico ponujajo prostor brez dnevnih svetlob. Nekateri se celo zavzemajo, da bi knjižnico zaprli, knjige — okoli 1600 jih je — pa podarili šolski knjižnici v Vavti vasi.

Taka namera, četudi ni zakonita (knjižnico lahko zapre ali ukine le njen ustanovitelj), je hudo razburila bralce, prosvetne delavce in tudi samo knjižničarko Nado Petelinkar. Povedala je: »Za knjižnico v tem kraju že dolgo ni dobro. Vse drugače bi bilo, ko bi se tisti, ki imajo v tem kraju glavno besedo, zanj malo bolj zanimali. Dolgo sem prosila, da bi kupili pečico in napravili nekaj stopničk visoko

lestev, da bi lažje prišla do knjig na polici, pa nič. Samo obljube so, to pa človeka mine, vzame mu še tisto trohico veselja za brezplačno delo, ki mu je kljub vsemu še ostala. Ne razumem, zakaj je prav knjižnico doletela nesreča, ko je vendar potrebno zelo malo, da ohrani vlogo, ki jo je imela od ustanovitve pred pol stoletja.«

Nada Petelinkar je v knjižnici prebila veliko ur, naredila red v njej in izposoja, ne da bi karkoli dobila za to delo. Vse na ljubo bralcem! Zaživela je s knjigami tako močno, da je malokdaj pomislila na svoj — prosti čas. Bo zdaj tudi ta njen skoraj dveletni trud poplaval s tem, da bodo knjižnico črtali s seznama?

I. Z.

Prvi uspehi se že kažejo

Boljši učni uspeh zaradi podaljšanega bivanja

20. novembra je minilo komaj mesec dni, odkar je bil na kočevski osemletki ustanovljen oddelček za podaljšano bivanje šolarjev, a so na zadnji konferenci prosvetnih delavcev že ugotovili, da so se učni uspehi učenec tega oddelka izboljšali. Oddelček obiskuje 25 učenec iz petih in šestih razredov, ki so v začetku šolskega leta imeli nekoliko slabši učni uspeh. Podaljšano bivanje so uvedli zato, da z dodatnim poukom učenci osvoje potrebnega znanje. Nekaterim namreč prav v teh razredih dela večje preglavice prehod iz razrednega na predmetni pouk.

Učenci tega oddelka ostajajo po rednem pouku še 5

celih ur (ne šolskih!) pri dopolnilnem pouku. Vendar se v teh urah ne samo uče, ampak je poskrbljeno tudi za rekreacijo (sprehod, družabne igre, poslušanje radija, branje itd.). V šoli dobe malico in kosilo, kar jih velja 4 din na dan. Za socialno šibke prispeva denar za malico v celoti ali delno temeljna izobraževalna skupnost. Otroci, ki so se v prvih dneh branili, da bi ostali ves dan v šoli, zdaj radi obiskujejo ta pouk.

Na šoli je še precej učenec, ki bi jim bilo podaljšano bivanje potrebno, vendar trenutno ni dovolj denarja, da bi tak pouk omogočili tudi njim.

Ob razstavi v Dolenjskem muzeju

Zlati diadem iz groba halštatske kneginje v Novem mestu

HALŠTATSKO BOGATSTVO NOVEGA MESTA

O stanju in problemih arheološke zbirke v Novem mestu – Kam z arheološkimi dragocenostmi, če ne bo zgrajen novi razstavni paviljon za arheološko zbirko? – Iziemne dragocenosti evropskega pomena terjajo ustrezno muzeološko rešitev – Arheološke najdbe in pregledno urejene galerijske kot muzejske zbirke so sestavni del kulturnega turizma na širšem dolenjskem področju

Senzacionalne arheološke najdbe, ki smo jih v zadnjih dveh letih izkopali v halštatskih gomilah in keltskih grobovih v Novem mestu, so vzbudile upravičeno pozornost slovenske javnosti ter domačih in tujih arheologov. Najdbe so presegle vsa naša pričakovanja, saj po umetniški in historični plati presegajo slovenski in celo jugoslovanski okvir. Za halštatsko kulturo v Sloveniji in celo v vzhodno-alpskem prostoru so novomeške najdbe izredna obogatitev, ki dajejo našemu vedenju o halštatski omiki na Dolenjskem nove dimenzije. Novo mesto bo odslej slovelo kot eden vodilnih centrov halštatske kulture v jugovzhodnih Alpah, tiste kulture, ki je doživela svoj razcvet in najvišji domet šredi prvega tisočletja pred našim štetjem. Dolenjski muzej pa bo z novomeškimi izkopaninami dobil najlepšo prahistorično zbirko v Sloveniji.

Odlično zavarovana prazgodovinska naselbina v Novem mestu, rekli bi Staro mesto, je bila sezidana na vzvišeni prirodni terasi na Marofu, severno nad današnjim mestnim jedrom. To utrjeno prazgodovinsko gradbišče je eliptično-pravokotne oblike in meri približno 250 krat 100 metrov. Še danes so dobro vidni močno utrjeni posamezni odseki obzidja tega močno utrjenega prazgodovinskega selišča. Ker na gradbišču še ni bilo arheoloških izkopavanj, lahko le domnevamo na podlagi ustreznih analogij z drugimi gradbišči iz halštatskega časa, da je bilo novomeško gradbišče naseljeno skozi vse prvo tisočletje pred našim štetjem. Prvi so se na njem naselili Iliri že ob začetku halštatskega časa, kasneje pa tudi Kelti, ki so v naše kra-

je pridrli nekje sredi 3. stoletja pred našim štetjem. Zdi se celo, da je tudi v rimskem času bila novomeška naselbina še naprej na utrjenem Marofu, dokler ni ugasnilo življenje na njej v vihnih stoletjih preseljevanja narodov.

Na gradbišču, na tej prazgodovinski akropoli, je halštatski knez, prvak svojega rodu, prirejal svečane simpozije in gostil sosednje velikaše ob praznikih, ki jih tako dobro poznamo iz prizorov na bronastih situlah. Tu so se pomerili v rokoborbi, v atletskih tekmah in jahanju, prirejali so svečane sprejeme in gostije, opravili zahvalne daritve, igrali so in peli. Semkaj, za okope dobro zavarovanega gradbišča, so halštatski pastirji v nevarnosti segnali drobnico in govedo, metalurgi pa dobro poskrili svoje kovinsko bogastvo.

Svoje rajne so Iliri v Novem mestu v začetku halštatskega časa pokopavali na Mestnih njivah, še zelo blizu naselbine. Kasneje pa so si uredili veliko nekropolo na desnem bregu Krke, v današnji Kandiji. Tako so morali svoje mrtve prevažati iz mesta živih na Marofu v mesto mrtvih na nasprotni breg

Lepo oblikovana keramična vaza s pokrovom, ki je služila kot obredna posoda

Arheolog Tone Knez govori na otvoritvi arheološke razstave v Dolenjski galeriji 6. novembra 1969

mirno tekoče Krke. Do pred dvema letoma smo v Kandiji še lahko našli šest močno sploščenih velikih halštatskih gomil, ne vemo pa, koliko jih je bilo v teku tisočletij že uničenih. Neposredno ob gomilah Ilirov so si kasneje v 3. in 2. stoletju pred našim štetjem, uredili svoje pokopališče Kelti, tokrat brez gomil. Vse to nam govori o dolgotrajni uporabi tega prazgodovinskega pokopališkega območja v Novem mestu.

Forsirana izgradnja stanovanjske soseske na Znančevih njivah je sprožila in omogočila sistematično arheološko raziskovanje celotne prazgodovinske nekropole v Kandiji. Poleti 1967 začeto izkopavanje še vedno traja in bo zaključeno prihodnje poletje. Obširno arheološko izkopavanje v zadnjih dveh letih, pri čemer smo odkrili in izkopali že štiri velike halštatske gomile in še precejšnje plano keltsko grobišče ob njih, je dalo več kot presenetljive rezultate. Stevilne, bogate in izredno lepe najdbe, ki smo jih našli v grobovih, so vzbudile pozornost domače javnosti in med-

narodnih arheoloških krogov, ki se bavijo s problematiko halštatskega časa.

Ob izkopavanju gomil smo prišli do nekaterih temeljnih sklepov in dognanj o grobni arhitekturi halštatskega časa, ki smo jih prej le domnevali. Tako smo na priliko dognali, da so vse halštatske gomile v Novem mestu rodovne gomile, v katerih je običajno pokopanih okrog 30 grobov. Značilno za te rodovne gomile je, da so vsi grobovi razporejeni v krogu, na obodu gomile, sredina gomile pa je prazna, brez centralnega groba. Na zunanjem obodu gomile večslojno omejuje tudi venec zloženega kamnja. Obilica jantarja, stekla in bronastih izdelkov v grobovih pa bo najbrž korigirala tudi nekatera ustaljena mnenja o importu in domačih delavnicah. Zaradi zelo kisle ilovice, ki se stavlja novomeške gomile, so nekateri predmeti in snovi v grobovih hudo poškodovani in celo uničeni. Tak je slučaj na primer s človeškimi kostmi, ki so jih kisline v ilovici popolnoma razkrojile, tako da v grobovih nismo našli niti ene ohranjene kosti.

Med množico v gomilah izkopanih najdb izstopa nekaj izredno bogatih grobov s številnimi in dragocenimi pridatki, ki jih strokovno prištevamo v tako imenovane »knežjeve« grobove. Takih knežjih grobov smo v vseh štirih gomilah našli skupaj osem. V teh grobovih najdemo številne nakitne predmete iz jantarja, stekla in bron, lepo okrašene in prefinjeno oblikovane keramične posode in posebej še bronaste posode (po navadi situle), ki predstavljajo izredno dragocenost v halštatskem času. V zadnjih dveh letih smo v gomilah v Kandiji izkopali kar šest (!) situl, teh dragocenih prazgodovinskih umetniških izdelkov. Najrazkošnejši med vsemi grobovi je bil nedvomno lani odkriti grob halštatskega aristo-

krata-konjenika, ki smo ga zaradi bogatih pridatkov krstili za kneza novomeških Ilirov in njihovega poveljnika. V grobu tega odličnika smo poleg številnih bronastih, jantarnih in steklenih nakitnih predmetov in opreme za konja našli še: bronasto čelado negovskega tipa in kar tri bronaste posode, dve situli in eno cisto.

Kako bogata in dragocena je bila naša dvestna bera, naj pove podatek, da smo med drugim izkopali že: 6 situl, 2 cisti, 2 bronasti skodelici, 2 bronasti čeladi, 5 bronastih opasačev, izredno veliko nakita iz jantarja in

Bronasti zapestnici in ogrlica iz steklenih biserov iz groba bogate Ilirke

stekla, da okrog dvesto keramičnih posod sploh ne omenjam! Med nakitnimi predmeti vzbujajo zaradi svoje fine izdelave in lepe ornamentike posebno pozornost iz tankih zlatih lističev izdelani diademi, ki ga je na čelu nosila bogata halštatska kneginja. Vse najdbe sodijo v najmlajši halštatski čas, v 5. in 4. stoletje pred našim štetjem. To je še zadnji blišč halštatske kulture pri nas, v desetletjih, preden vdor k nam novi, keltski vplivi.

Večina izkopanin še ni restavrirana in čaka na to, da bodo preparirane in sestavljene, ker Dolenjski muzej ne premore ustreznega strokovnjaka. Za to zelo važno in visoko specializirano delo smo si poleg slovenskih muzejskih preparatorjev zagotovili tudi sodelovanje in pomoč slovitih restavratorskih delavnic Centralnega muzeja v Mainz, najboljših te vrste v Evropi. Tja smo prepeljali večji del bronastih najdb, da jih bodo v tamkajšnjih laboratorijih restavrirali in preparirali. Če bo šlo po sreči, bodo vse najdbe čez dve leti restavrirane in pripravljene, da bodo razstavljene v novem arheološkem oddelku Dolenjskega muzeja, ker so seda-

nji razstavnimi prostori za izkopanine postali že zdavnaj premajhni.

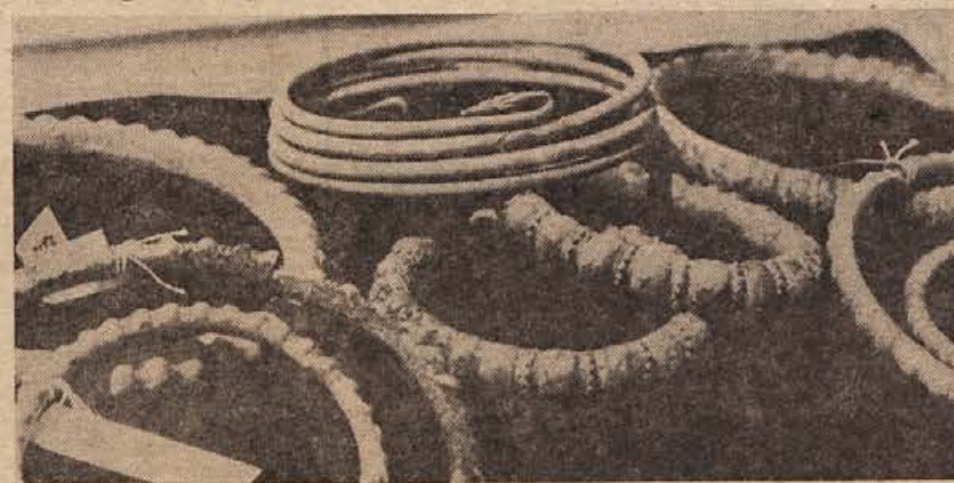
Najnovejše najdbe iz Novomeškega mesta so zaradi težav z razstavnim prostorom zaenkrat dostopne le strokovnjakom v prenatrpanem muzejskem depoju. Da bi javnost kljub težavam s prostorom seznanili z rezultati našega dela in z izredno lepimi najdbami, smo 6. novembra odprli začasno razstavo najnovejših izkopanin v prostorih Dolenjske galerije, ki bo odprta do 14. decembra letos. Svoje trajno mesto pa bo arheološko bogastvo iz Novomeškega mesta moralo najti edino v novem razstavnem paviljonu, ki ga bo treba zgraditi za to dragoceno arheološko zbirko evropske pomembnosti, saj nas te najdbe ne samo navdušujejo, temveč tudi obvezujejo!

Izkopavanje v Novem mestu je načelo nekaj problemov, ki jih niti Dolenjski muzej niti skupščina domače občine sama ne bosta mogla rešiti. Prva skrb, pravočasno zaključiti terensko delo, je skoraj že za nami. Precej težji je problem restavriranja najdb, kajti v Sloveniji močno primanjkuje strokovno in tehnično usposobljenih kadrov in delavnic, ki bi lahko sproti reševali hudo ogroženo arheološko gradivo (keramika, predmeti iz različnih kovin, usnje, les, jantar, steklo itd.), ki ga skoraj vsak dan izkopljemo širom po Sloveniji. Tembolj moramo biti veseli, da so se v delavnicah v Mainz zavzeli za reševanje novomeških izkopanin, ki bi brez te pomoči v doglednem času propadle.

Najtežji problem pa bo izgradnja novega razstavnega paviljona za arheološko zbirko Dolenjskega muzeja. Tam naj bi bilo razstavljeno vse novomeško arheološko bogastvo na sodoben način, ki naj bi zadovoljil tako turista in strokovnjaka, kakor tudi pedagoga in učenca. Te investicije Novo mesto samo gotovo ne bo zmoglo, potrebna bo tudi izdatna pomoč republiških fondov in mecenov iz industrijskih krogov. In ne nazadnje velja razmisliti že sedaj o primernejši monografiji o novomeških izkopaninah, ki naj bi kot zaključek naših večletnih raziskovanj izšla čez nekaj let in ponela sloves halštatskih najdb iz Novomeškega mesta v širni svet.

Problemi so načeti, njihova rešitev pa je odvisna od mnogih dejavnikov in – veliko dobre volje, če nečemo, da bo stvar ostala na slepem tiru. Zdaj je čas, da pristojni o teh problemih resno razmislijo in se odločijo, moj namen pa je bil, nanje pravočasno opozoriti.

TONE KNEZ

Bronaste zapestnice in nanožnice zelo lepih in domiselnih oblik iz halštatskih grobov v Novem mestu

Mladi, pišite nam!

V današnji številki vam predstavljamo mladinsko stran, ki je namenjena šolarjem, mladim delavcem in kmetovalcem. Povezovala in združevala naj bi mladino iz vseh devetih občin.

Radi bi napisali marsikaj lepega o načrtih in delu mladih ljudi, o težavah, s katerimi se srečujejo, o željah, ki jih imajo.

Prosimo vas, da nam pišete! Radi bomo objavljali vaše sestavke in upoštevali predloge za urejevanje vaše strani, kolikor nam bodo le možnosti dopuščale.

UREDNIŠTVO

Kaj je z mladinskim klubom?

Iz Štipa se nam je oglasil Novomeščan Zvonko Pungartnik. Takole piše: »Sem pri vojakih in redno čitam Dolenjski list. Dopisujem si tudi s številnimi prijatelji, ki pa mi nikoli ne pišejo razveseljivih novic o mladinskem klubu, ki si ga mladi Novomeščani tako želijo. Sklenil sem opozoriti mladinsko organizacijo in predstavnike občinske skupščine, da mladi ljudje potrebujejo svoj klub. Prisiljeni so zahajati v javne lokale, čeprav jih starejši obsojajo. Ko sem bil še doma, smo z velikim upanjem izvolili novo predsedstvo občinske konference ZMS. Zdaj se spej lahko vprašamo, kaj ti ljudje delajo in ali ne bi bilo bolje, da jih ni. Zakaj sedijo prekrižanih rok? Mar se ne morejo sestati s predstavniki občinske skupščine, z našimi očetji in materami in se enkrat za vselej pogovoriti o naših željah?

ZVONKO PUNGARTNIK,
V. P. 5348/5
Štip — Makedonija

Zgražamo se!

Pred nekaj dnevi je bila v Novem mestu priveden v korist slepih. Tudi nas mladih je bilo v dvorani precej. Kupili smo drage karte, ker smo od imen, ki so bila napisana v programu, veliko pričakovali. Toda marsikdo od nas je po končani priveditvi odhajal razočaran iz dvorane.

Zgražam se nad obnašanjem ansambla UNION, ki nas ni navdušil niti s svojim izvajanjem, še manj pa s prostostnim obnašanjem. Tisti, ki je bil najbolj »duhovita«, pozna le stare, obrabljene šale, in se te zna povedati samo na način, ki sodi v kakšno zakotno gostilno, ne pa v kulturno dvorano. Tudi edina »naročnica«, ki so jo zaigrali in zapeli, je dokazala, da je njihova kultura na psu. Če menijo, da je za nas mlade vse dobro, se zelo motijo. Kaj takega si ne želimo več slišati!

VERA TOMŠIČ
dijakinja
Novo mesto

Proslave bodo njihova skrb

Igralska skupina »Osp Šesta«, ki jo sestavljajo mladi Metličani, se je ponudila občinski skupščini in družbenopolitičnim organizacijam, da bi samostojno prevzela organizacijo vseh proslav, svečanih akademij in podobno. Tisti, ki bo proslavo naročal, bo prispeval nekaj sredstev za nabavo rekvizitov. Dogovor se velja. Metliški mladinci predlagajo, naj bi na njihovih proslavah sodelovale tudi druge igralske skupine, ki bi se odzvale vabilu na gostovanje.

NOVOMEŠKI MLADINCI OBLJUBLJAJO:

„Še bomo pomagali, če bo treba!“

Cesto med Hinjami in Seli so pomagali utrjevati in širiti tudi novomeški mladinci, ki so se podrobneje spoznali z življenjem tamkajšnjih ljudi — Veseli so, ker so lahko pomagali, in če bo treba, bodo še

Ni še dolgo, odkar smo obiskali Suho krajino in tamkajšnjim prebivalcem, ki z velikim trudom širijo in utrjujejo cesto med Hinjami in Seli, prinesli novice, da jim bodo na pomoč priskočili novomeški mladinci. Bilj so veseli pomoči, čeprav se jim je zdelo, da mladi ljudje, ki sedijo ves dan v šolskih klopetih, ne bodo zmogli težkega dela.

DUSAN DULAR, gimnazijec: »Delal sem v skupini, ki je izravnavala zemljo z minerci. V delovni brigadi je bilo 17 gimnazijcev, med njimi kar 9 iz mojega razreda. V Suhi krajini smo se dobro počutili, ljudje so dobri, pogovarjali so se z nami in ponudili so nam tisto, kar imajo. Zal tega ni veliko. Mislim, da smo z delom dokazali, da nas ni sram žuljavih rok in da znamo delati. Nekaj me je pa vendar motilo: opoldne so se zbrali okrog nas tudi tamkajšnji mladinci, oblečeni v najboljše obleke in nas opazovali. Če bi delali skupaj, bi najbrž podrl pregrade, ki še stojijo med mestno in vaško mladino.«

MIRJANA KUMP, šola za zdravstvene delavce: »Še vedno mislim na Suho krajino. Zemlja je skopa, dolina pa je daleč. Tamkajšnji prebivalci slabo živijo, nimajo pravega stika med seboj, tepejo pa jih tudi nesreče: spomladi jim je pridelek uničila suša, zdaj pa ga ogroža divjad. Prav je, da smo spoznali življenje tamkajšnjih ljudi. Morda so med otroki, ki se bodo vozili po cesti, ki smo jo tudi mi gradili, nekaj sposobnih in pridnih,

ki bi radi študirali, pa nimajo možnosti. Če smo prispevali en sam majhen delček za njihovo boljšo življenjsko pot, potem smo lahko zadovoljni.«

SLAVKO GIRL, center za kovinarsko stroko: »V naši, vajenski skupini ni bilo nikogar, ki bi mu bilo žal, da se je na prosto nedeljo udeležil delovne akcije. Mirnopečani so ves dan delali z nami, potem pa so jo mahili kar peš iz Hinj v Mirno peč. Pogovarjali smo se že, da bi bilo prav, če bi tamkajšnjim prebivalcem še kdaj pomagali. Ne morem pozabiti, da hodijo tamkajšnji otroci tudi pozimi po 13 km daleč peš v šolo in nazaj in da marsikatero noč prebedijo skupaj s starši v majhnih čuvajnicah, ki stojijo na poljih, da bi pregnali divjad, ki prihaja uničevati pridelek!«

ERIKA OVEN, ekonomska srednja šola: »Na naši šoli smo delovno skupino tokrat težko organizirali. Dekleta, ki obiskujejo višje letnike, so se pripravljale na šolo, nekatere so morale oditi domov, zato je v Hinje odšlo le 7 deklet iz naše šole. Bilo je zelo prijetno. Če bi bilo treba še pomagati, ne bo nihče izmed nas okleval. Mladinci smo se med delom pogovarjali in bolje spoznali med seboj, po skupnih pogovorih z vaščani pa smo izvedeli tudi, kako živijo in kaj delajo ljudje v teh krajih. Škoda je, ker se naglo bliža zima, cesta pa še ni končana.«

MARIJA PADOVAN

16-letni Slavko Kavčič iz Družinske vasi nam je pred kratkim prinesel v uredništvo lepega, zdravega jurčka, ki ga je našel 18. novembra ob 17. uri v gozdu nad Topličico. Slavko je navdušen gobar in trdi, da ob tem letnem času še nikoli ni našel jurčkov.

Foto: M. Padovan

Jazbec se je že vrnil v prostost

Družini Molan iz Krškega se je posrečilo vzpostaviti redko in zanimivo sožitje med domačim psom Donom, pristnim lovskim springerspanjelom, ter med divjim jazbecem, ki se je v aprilu letos prikotalil na cesto s hriba.

Franc Molan, pri katerem živi rejenka Cvetka, učenka krške osnovne šole, je znan lovec in ljubitelj živali. Ovetki je svetoval, kako naj vzreja jazbeca. Z veliko pazljivostjo in potrpežljivostjo je dajala Cvetka jezbecu mleko iz stekleničke, igrala se je z njim in ga vodila na sprehode.

Jazbec in Don sta se dolgo časa dobro razumela, pred kratkim pa je postal čudaški in nemiren. Ni maral več na sprehod, čeprav je prej zmeraj tekal za kliko kot pes in je vedno nekaj iskal. Postal je divji in popadljiv, zato sta se ga morala izogibati tudi Don in Cvetka. Pred njim nista bila več varna, zamikala ga je zlata prostost in polni vinogradi ter zlata kruzja. Sedem mesecev je minilo, odkar je železniški čuvaj prinesel mladega jazbeca k Molanovim, vzredili so ga, potem pa se je moral ločiti od doma. Cvetka ima zdaj samo še Dona. OTON MIKULIČ

Klofute zaradi dolgega jezika

Zgodilo se je pred kratkim na eni izmed novomeških šol. Učitelj, ki ga razburi vsaka malenkost, je zapisal v šolski dnevnik ime učenca, ki je zaškrpal s stolom. Ko je ta zahteval pojasnilo, ni dobil odgovora. Na pomoč mu je priskočil sošolec. Opozoril je učitelja, da imajo učenci po šolskem statutu pravico vedeti, zakaj so kaznovani. To je izbilo sodu dno. Učitelj se ni zmenil za pojasnilo, pač pa je učenca zagrabil, ga odvel na hodnik in ga oklofutil...

Učiteljski zbor je hitro posredoval. Na izredni konferenci so obravnavali za primer in ga obsodili: učitelj je moral poiskati službo drugje, kajti klofutanje učencev ne sodi k sodobnemu pouku.

S tem ukrepom bi moralo biti rešeno vse. Razburjenje bi se moralo poleči. Pa ni bilo tako. Po mestu so se širile najraz-

ličnejše novice. Učencem se je dvignila samozavest, češ: »Jim bomo že pokazali, če zahtevamo vsi, mora biti po našel!« Povedati je treba, da so bili najbolj glavni tisti, ki imajo te dovalnice, tudi nekaj sialih ocen in s svojim delom javno ne priznajo, da se oleg pravice zaveda, tudi dolžnosti.

Velika drznost mladinc, ljudi njim samim ni v šast. To mišljenje se ne anaša na vzrok neljubega dogodka v šoli, pač pa na posledice. Učiteljski zbor je spoznal in obsodil nepravilno ravnanje enega izmed svojih članov. Učenci bi morali tako odločitev ceniti in spoštovati ter na tej izkušnji graditi most za zboljšanje sodelovanja na šoli. To bi bilo boljše kot dopuščati slabim dijakom iz svojih vrst, da delajo vihar brez potrebe.

M. P.

Najbolj iskana plošča

Med mladimi Novomeščani — tako zatrjujejo v Mladinski knjigi — je veliko ljubiteljev domačih popevk. Res je, da radi poslušajo beat ansamble, že nekaj tednov pa mladi kupci največ povprašujejo po plošči »Ljubi, ljubi, ljubi«, popevki, ki jo poje mlada Eva Sršen. Že po vseh trgovinah je plošča razprodana, dve ali tri imajo na zalogi le še v »Mercatorju«.

Prodajalci plošč trdijo, da mladi ljubitelji zabavne in domače glasbe ne čujejo gramofonskih plošč tako, kot bi morali. Dali so nam dober nasvet, kako je treba plošče čistiti:

— Material, iz katerega so izdelane gramofonske plošče, zelo privlači prah, zato je potrebno, da jih pred vsako uporabo obrišemo s posebno ščetko ali krpicco.

— Zamaščene plošče opre-

zno operite v hladni vodi, in to tako, da samo ploščo namočite v vodo, v kateri je nekaj praška.

— Potem jih izperite v čisti in hladni vodi, preostale kapljice očistite z mehko krpo, ki ne pušča dišice.

— Vzemite suho krpo in jih dobro obrišite.

Cvetka s svojima prijateljema Donom in jazbecem.

Pozabljam na človeka!

Naša podjetja doživljajo pravi razcvet, uveljavljajo se na domačem in tujem trgu, žanjejo pohvale, čeprav rešujejo gospodarsko reformo skoraj samo v tej smeri, na človeka, ki dela, pa pozabljam

Stane Zupančič, strojni tehnik iz IMV, je bil delegat na tretji redni seji republiške konference ZMS, tjer so obravnavali probleme in naloge mladine v delovnih organizacijah. O tehničnih razpravah je povedal tole:

— Kakšne so tvoje ugotovitve o slovenski mladini v delovnih organizacijah zdaj, ko si poslušal številne razprave?

»Mislim sem, da je samo dolenjska mladina nedolna. Zda vem, da nismo med najslabšimi. Pri nas vsaj poskušamo delati, čeprav nimamo najboljših pogojev za to. Mladina v delovnih organizacijah ni organizirana tako, kot bi morala biti, zato n čudno, da mladinski aktivni še niso opazne vloge. Je čudno, če koga med nami trobo zavrnejo, kadar prosimo, da nas za ur, ali dve pustijo na mladinski sestanki?«

— Tudi ti si govoril na konferenci. Zanima me, katerega vprašanja si se lotil?

»Delovni naslov moje razprave bi bil: »Mladina v delovnih odnosih v gospodarskih organizacijah.« Govoril sem o splošni pomanjkljivosti prepotrebnih služb v podjetju. Mlad sem in nekaj me prizadene: podjetje, ki se je razvilo iz nič, posveča veliko pozornosti izvozu na domači in tuji trg in samo na tak način rešuje gospodarsko reformo. Notranjim odnosom, človeku, ki je neposreden proizvajalec, pa ne posveča nobene posebne skrbi. Moji sogovorniki so obravnavali prav tako težava vprašanja: zaposlovanje in šolanje mladih ljudi ter položaj vajencev. Na dnevnem redu je bilo tudi na-

sprotje med starejšimi nešolanimi kadri in mlajšimi, sposobnejšimi in šolanimi strokovnjaki.«

— Kakšni so bili sklepi, ki ste jih sprejeli?

Zal mi je, ker niso bili tako konkretni, kot bi morali biti. Seznanili smo se s trenutnim položajem, še vedno pa nismo našli pravih rešitev za mladi, ki ostaja osamljena v delovnih organizacijah in ne udeležena v samoupravnem procesu.

— In kje je po tvojem mnenju rešitev?

»V vsaki delovni organizaciji se bodo morali zaposlovati tudi industrijski psihologi, socialni delavci, pravniki, zdravniki. Nedopustno je, da za človeka sploh ne skrbimo tako, kot bi bilo treba. Poznam mladince, ki delajo v težkih pogojih, bolni so, pa si ne upajo odpreti ust, ker bi jim lahko kdo rekel: »Če ti ni prav, pojdi!« Skrb za človeka bi morala biti na prve mnestu. Vsaj tako pomembna bi morala biti, kot je skrb za uspeh podjetja.«

M. P.

Med najbolj prizadevnimi!

Janez Kuhelj, prizadevni predsednik športnega društva v Sentjernej, sodi med tiste športne delavce, ki precej svojega prostega časa posvečajo delu v športni organizaciji. Razen njega delajo v tem vedno bolj znanem športnem društvu tudi drugi, tako da je ta športni kolektiv med najboljšimi v novomeški občini.

— Kako to, da ste ustanovili društvo?

»Partizan ni delal, zato smo 1968 ustanovili SD Sentjerne, ki vključuje danes 80 članov.

Prosvetni delavec Janez Kuhelj si močno prizadeva, da bi se SD Sentjerne uveljavilo.

V glavnem so člani iz delovnih organizacij, ker je mladina vključena že v šolskem športnem društvu »POLET«. Naša dejavnost teče v sedmih sektorjih: smučarski, rokometni, at-

letski, kegljaški, namiznoteniški, šahovski in košarkarski.

— Ali kaj moti prisotnost dveh športnih društev v kraju?

»Delo in tekmovanja se dajo uskladiti, tako da ne more priti do nesoglasij.

— Katere sekcije so najbolj delavne?

»Med najbolj delavnimi sta smučarska in rokometna, zadnje čase pa se uveljavlja tudi atletika.

— Od kod imate denar?

»Nekaj denarja nam je dala občinska zveza za telesno kulturo iz Novega mesta, ravno tako tudi delovne organizacije. S pobiranjem članarine za KK SZDL smo si prislužili tudi nekaj denarcev.

— Vidimo, da pri šoli gradite.

»Te dni bomo asfaltirali igrišče za rokomet, košarko in odbojko. Spomladi bomo uredili še atletsko stezo, tako da bomo usposobili lep športni park, ki bo v okras šoli in v veselje našim športnikom.

— Imate delovni program?

»Naš program je zdaj precej smučarsko pobarvan. V programu imamo smučarske skakalne tekme v Sentjernej in na Javorovici. Najbolj pa se pripravljamo na javorovski veslačolom v spomin IV. bataljona Cankarjeve brigade, ki bo prvo nedeljo v marcu.

— Kdo so najbolj prizadevni športni delavci?

»Med najbolj prizadevnimi so Janez Selak, Branko Krošelj, Branko Ruden, Jože Vide, Marija Zupanc, Peter Mavrin, Tone Zagorec in Tone Bučar.

S. DOKL

V nedeljo dopoldne so v Leskovcu pri Krškem odprli novo asfaltirano igrišče za rokomet, odbojko, košarko, tenis in kotalkanje. Igrišče je izročil namenu ravnatelj tamkajšnje šole Ciril Plut. V krški občini imajo že pet tako lepo urejenih igrišč. (Foto: S. Dokl)

Leskovec ima novo asfaltno igrišče

Rokometaš Leskovca Ferdo Mlakar se je odlikoval na rokometnem turnirju v Leskovcu. (Foto: S. Dokl)

V nedeljo dopoldne so v Leskovcu pri Krškem slovesno izročili namenu novo urejeno asfaltno igrišče za rokomet, odbojko, košarko, tenis in kotalkanje. Ob tej priložnosti je bil odigran otvoritveni rokometni turnir za pokal domačega TVD Partizana.

Zelja leskovskih rokometasov, da bi osvojili pokal, se ni izpolnila; čeprav so se borili zelo hrabro, jim to ni uspelo, kajti rokometasji iz Krškega so bili najboljši. Rezultati: Krško — Leskovec 18:11, Krško — Cerklje 12:7, Leskovec — Cerklje 12:12.

Pomerili sta se tudi ekipi učenec osnovnih šol iz Krškega in Leskovca. Tekma se je končala s tesno zmago Kršanov s 3:2.

A. SRIBAR

Športnika Dolenjske 1969!

Kajne, da že razmišljate, koga boste izbrali za športnika in športnico Dolenjske v letu 1969!

Branko Božič, napadalec krških rokometasov, se je na turnirju v Leskovcu odlikoval z močnimi strelji na nasprotnikova vrata.

(Foto: S. Dokl)

Ne samo rokomet, tudi drugo!

Ko smo zadnjič obiskali Ribnico, smo se pogovarjali s tremi vodilnimi ribniškimi športnimi delavci: inž. Ljeto Marolom, Francem Levstikom in Vinkom Kersničem.

Športni delavci so nam povedali, da je šport številka 1 v njihovi občini rokomet, vendar da je tudi za druge športe (nogomet, kegljanje, namizni tenis, streljanje, šah itd.) precejšnje zanimanje. Športniki v teh panogah ne dosegajo vidnejših uspehov (razen namiznega tenisa), zato ker tam ni toliko kadrov kot pri rokometu. Posebno zanimanje je za rokomet, saj se je zadnjega seminarja za rokometne sodnike udeležilo 24 kandidatov. Večina jih je uspešno opravila teoretični in praktični del tečaja. Seveda sam sodniški kader ne bo dovolj, vendar se ob tem vzgajajo tudi vodje rokometnih sekcij.

Vodstvo občinske zveze se trudi, da bi spravilo na enako raven tudi druge športne panoge, vendar z dotacijo 20.000 din. — potrebovali bi jih najmanj 250.000 din — ne morejo hitreje naprej. Nekaj denarja prispevata v blaginjo športnikov tudi delovna kolektiva INLES in RIKO, ki razumeta težave športnikov.

Danes šahovsko prvenstvo na Dobu

Danes popoldne bo na Dobu in ne v Trebnju, kot smo poročali) občinsko sindikalno šahovsko prvenstvo. Tekmovalje je tradicionalno in ga prireja šahovska sekcija v sodelovanju z občinskim sindikalnim svetom. Zmagovalec dobi prehodni pokal.

250 TEKEM ZVONETA LAPUHA — Na zadnji jesenski nogometni tekmi brežiških nogometašev proti celjskemu Olimpi je znani brežiški nogometaš Zvone Lapuh (na desni) prejel od predsednika NK »Partizan« Jožeta Strgaska (na levi) v dar ročno uro. Nogometaš Lapuh je za svoj klub odigral 250 tekem in dosegel več kot 300 golov. (Foto: M. Jeranović)

Novomeščani niso mogli pomagati

V zadnjem kolu republiške šahovske lige je prišlo do precejšnjega presenečenja. Kočevski šahisti, ki so bili na pragu svojega največjega uspeha, so zaradi katastrofalnega poraza Novomeščanov v srečanju z Ljubljano ostali na odličnem drugem mestu. Novomeščani, čeprav jim nekateri od zunaj očitajo, da so srečanje vzeli premalo resno, so se borili tako, kot se mora. Noben odtok v tej zvezi ni upravičen! V končnem razporedu so Novomeščani pristali na 6. mestu, kar je majhen neuspeh, ker je ekipa po kategorijah zelo močna.

Kočevje: Anhovo 4,5:3,5

V Kočevju sta se v zadnjem kolu I. republiške šahovske lige srečala kandidata za prvo mesto Kočevje in Salonit iz Anhovega. Ekipi sta bili zelo izenačeni in se prav do konca ni vedelo za zmagovalca. Najprej so povedli Anhovci z zmago na mladinski deski, izenačila pa je Praznikova. Nekoliko kasneje so domačini vodili 3,5:1,5 in vse je kazalo, da bodo ponovno slavili visoko zmago. Gostom je končno uspelo izenačiti, vendar so Kočevjarji po zaslugi borbenega Iviča zmagali.

Rezultati: Osterman — Tinta 1:0, Ivič — Kragelj 1:0, T. Praznik — Cimer — Stančič 0:1, Gornik — Tatjat 1:0, Mester — L. Ipavec — J. Ipavec 0:1, Rakovič — Rutar 0:1 in A. Praznik — I. Ipavec 1:0.

IVE STANIC

Novo mesto: Ljubljana 1:7

Novomeščani so šli v dvoboj z Ljubljano prepričani, da bodo

dosegli minimalni poraz. Vendar jim ta dan ni prav nič uspevalo, saj so doživeli poraz tam, kjer ni kazalo. Edina svetla točka v vrstah Novomeščanov je bil Tone Skerlj, ki je porazil dobrega Bratka. Nekateri partije bi lahko dobili ali v najslabšem primeru remizirali, vendar je sreča točkrat bila na strani Ljubljancev.

Rezultati: Penko — Jelen 0:1,

POSVET O ŠOLSKIH ŠPORTNIH DRUŠTVIH

Enkrat ŠSD čisto od blizu

Na zadnjem posvetu o šolskih športnih društvih v Novem mestu so ugotovili, da je športna dejavnost na šolah precej živahna

ENKRAT SSD ČISTO OD BLIZU

Ker bo v Ljubljani kmalu posvetovanje o delu in napredku šolskih športnih društev (SSD), je bilo pred dnevi v Novem mestu področno posvetovanje za sedem občin. Zbrali so se učitelji telesne vzgoje, pedagoški delavci, predstavniki mladine in zastopniki izobraževalnih skupnosti.

Za uvod v razpravo je svetovalec za telesno vzgojo prof. Jože Glonar poročal o delu šolskih športnih društev s področja štirih občin.

Večina večjih osnovnih šol ima dobro organizirana SSD, po drugih šolah pa se odvija športna dejavnost v krožkih. Vsa društva so delala po skrbno izdelanih programih. Mladina se pri delu SSD seznanja s samoupravljanjem in je zato njihovo delo dobro šola za vzgojo bodočih samoupravljalcev. Pri delu so jim učitelji telesne vzgoje dobri mentorji. Pomagajo jim telovadnici in igrišča, otežuje dejavnost šolskih društev, če že imajo na šoli telovadnico, je ta zasledena s šolskim poukom, tako da ne pride v poštev za delo raznih športnih krožkov.

Glavna in osnovna naloga SSD je razvijati množičnost. Zato so potrebne telovadnice, igrišča, finančna sredstva in strokovni kader.

V živahni razpravi so osvetlili prenekatere vprašanja, ki nastajajo na šolah.

Mentor SSD iz gimnazije v Novem mestu prof. Igor Penko je

opozoril, da na šoli še ni vseh pogojev za obvezno dejavnost, kaj šele za dejavnost v SSD. Predlagal je, naj se ustanovi organ v občinskem in republiškem merilu, ki bo skrbel za tovrstno športno življenje.

Učiteljica telesne vzgoje Draga Mislak, mentorica SSD »Katja Rupena« na osnovni šoli v Novem mestu, želi, da bi na vseh srednjih in strokovnih šolah, na katere se vključujejo njihovi učenci, lahko nadaljevali z aktivnostjo SSD.

Ravnateljica šole »Katja Rupena« Nada Gostičeva je poudarila, naj v prihodnje TIS nameni sredstva tistim šolah, kjer delajo SSD.

Učitelj Jože Pečnik iz Vavtvasi je razpravjal o težavah SSD na vasi in o odnosih s TVD Partizanom.

Predstavnica TIS iz Krškega Rezi Pirc je poudarila večje sodelovanje s pionirskimi organizacijami na šoli, koordinacijo dela med organizacijami in neurejeno finančno vprašanje.

Predstavniki ObZTK Novo mesto Robert Romih je ugotovil, da je zveza pomagala pri ustanavljanju SSD. Tudi finančno jih podpirajo, imajo pa tudi komisijo za SSD.

V razpravi so se oglašili še drugi udeleženci posvetovanja, tako da bo imel koordinacijski odbor za SSD dovolj bogato gradivo za bližnje republiško posvetovanje.

Prof. Jože GLONAR

SAH

Skerlj — Bratko 1:0, Siar — Kosanovič 0:1, Sporar — Petek 0:1, Istenič — Musič 0:1, Udir — Kutin 0:1, Lamut — Halik 0:1, Istenič — Boh 0:1.

KONČNA PRVENSTVENA LESTVICA — ZAHODNE SKUPINE					
1. Ljubljana	7	4	1	2	37,5
2. Kočevje	7	4	1	2	36
3. Salonit	7	5	0	2	33
4. Borec	7	3	3	1	29,5
5. Domžale	7	4	1	2	29,5
6. Novo mesto	7	2	1	4	24,5
7. Koper	7	1	1	5	21
8. Cerkljica	7	0	0	7	13

Tudi to je rešitev!

Zadnje čase smo tudi na Dolenjskem pričeli, da delovni kolektivi sprejemajo pokroviteljstvo nad nekaterimi znanimi dolenjskimi športnimi kolektivi: BELT (črnomejski rokometasji), KEMOOPREMA (trebanjski odbojkarji), LABOD (novomeški rokometasji), INLES (ribniški rokometasji), CELULOZA (krški plavalci) itd. Vsi ti delovni kolektivi so se obvezali pomagati športnikom. Preskrbeli jim bodo opremo in jim omogočili sodelovanje na tekmovanjih.

Resnica je, da naše športne organizacije, ki tekmujejo v zahtevnejših republiških tekmovanjih ne morejo več živeti od občinskih dotalcij. Zato je rešitev za naš šport, da jim pomagajo delovni kolektivi. Seveda se jim bodo športniki oddolžili s tem, da bodo na dresih nosili znak delovne organizacije, ki jih podpira.

Znano nam je, da so še nekatere naše športne organizacije v težavah. Prav bi bilo, da bi tudi ostali posnemali zgled omenjenih delovnih kolektivov, ki bodo delež svojega dohodka žrtvovali za razvoj športa. Vsak tak dinar je plodno naložen: namenjen je mladim ljudem, ki s športom krepijo svoje fizične in druge sposobnosti.

S. DOKL

Šport

Od tu in tam

■ METLIKA — V počastitev občinskega praznika je bil odigran prijateljski hitropotezni dvoboj med ekipama Črnomlja in Metlike. Metličani v postavi Avsec, Adamič, Kerčan, inž. Kostelec, Puhan, M. Udovč in N. Petric so z visokim rezultatom 31:18 odpravili Črnomalčane, ki so nastopili z naslednjo postavo: Maleš, Papež, Vidovič, inž. Ajdnik, Vujović, Dragvič in Bedič. Po končanem dvoboju je bil odigran še hitropotezni turnir 12 igralcev; zmagal je Tone Zlagar z 8,5 točke; sledijo: Papež 7,5, Adamič 7, inž. Kostelec in inž. Ajdnik 6,5 itd. (F. A.)

■ TREBNJE — Mladinska košarkarska vrsta TVD Partizan Trebnje se je minul teden srečala z ekipo srednje kmetijske šole na Grmu. Zmagali so Trebanjci z rezultatom 44:42. (M. L.)

■ LOKA PRI ČRNOMLJU — Pred dnevi sta se v košarki pomerili ekipi »Posun« in »Loka«. Loka je zmagala z rezultatom 72:34. Najboljša igralca pri Loki sta bila S. Zupanc (30) in B. Ivanič (26). Za goste sta bila najuspešnejša Kure in Polkovič.

■ NOVO MESTO — Na tretjekategorjskem šahovskem turnirju so odigrali 5 kol. V vodstvu sta Hrovatič in Vene s 5 točkami, sledijo: Klevčar in Rakovič 3,5, Vidmar 3 itd. (S. R.)

■ KRŠKO — Karate klub Krško je ponovno organiziral začetni tečaj karateja, ki bo vsak torek in četrtek s pričetkom ob 18. uri v šolski telovadnici. Nove člane se vedno prijavljajo, čeprav se je doslej prijavilo že več kot 40 kandidatov, ki redno obiskujejo vadbo. (L. H.)

■ BREZICE — V počastitev dneva republike so se pomerile sindikalne reprezentance občin Brezice in Samobor. Domačini so v tem že tradicionalnem srečanju visoko zmagali, saj so razen v namiznem tenisu povsod zmagali. V kegljanju so Brežičani slavili zmago 338:312, v namiznem nogometu 11:1, v odbojki 3:1, streljanju z zračno puško 1463:1425 krogov ter v šahu 6,5:3,5. V namiznem tenisu so zmagali gostje s 5:1. (V. P.)

■ SEVNICA — V zadnjem kolu celjske nogometne podzvezne lige so nogometaši sevniciškega Partizana — nastali tekmi katastrofalno porazili nogometaše iz Ponikve s 12:1. Sevnčani so igrali samo z eno igračko, ker so nekateri dobri strovarji rajši gledali tekmo, kot da bi igrali. Strelci so bili: Kelnarič (4), Oreškovič (3), Šterner (2), Kmetič (2) in Crepišek (1).

■ HRASTNIK — Šahisti šahovskega kluba »Milan Majcen« iz Sevnice so se udeležili nagrajnega šahovskega turnirja v Hrastniku in osvojili med 16 ekipami 9. mesto s 22 točkami. Prvo mesto je osvojila ekipa Ferralta iz Zelca. Za Sevnico so igrali: Pfeifer (10,5), Maurer (9), Derstvenšek (6,5), in Stopar (3). Sevnčani so premagali Dol s 4:0, Iskro Trbovlje 3:1, Steklarno II 3:1, TKI Hrastnik 3:1 in Etol Celje 4:0.

■ NOVO MESTO — V nedeljo je bila na Stadionu bratstva in enotnosti prijateljska nogometna tekma med tretje uvrščeno slovensko ekipo Svoboda iz Ljubljane in domačim Elanom. Čeprav so Novomeščani nastopili močno oslabiljeni, so dosegli proti zelo dobrim nogometašem iz Ljubljane zadovoljiv rezultat 6:3. Gostje so že vodili s 5:0, vendar je domačim uspelo rezultat zmanjšati. Ob tej priložnosti moramo grajiati odločnost nekaterih najboljših Elanovih nogometašev, ki so raje opazovali tekmo s tribune, kot da bi pomagali svojim tovaršim. Če bi Elan nastopil v standardnem sestavu, bi moral Svobodaš precej zavahati rokave. Za odlično igro zasluži pohvalo borbeni Bučar. (I. P.)

■ TREBNJE — 18-letni Alojz Babnik, član odbojkarke vrste Trebnje, je povabljen na izbor kandidatov za državno mladinsko odbojkarstvo reprezentanco, ki se bo pripravljala za evropsko prvenstvo v Madridu. (M. L.)

■ KRŠKO — V začetku letošnjega poletja je Elektro Celje — poslovna enota Krško odklopila elektriko v prostorih telovadnice TVD Partizan Krško, ker društvo ni plačalo računa v znesku 2000 dinarjev. Zastavlja se vprašanje, kdaj in kje bo društvo moglo najti sredstva za poravnavo računa, saj so dotalcije ObZTK edini vir sredstev. Nekateri člani društva ugotavljajo, da bi tečaj morala pomagati krajevna skupnost, da bi spet zaključilo delo v telovadnici. Minilo je že pol leta, telovadnica je ob večerih prazna, zato se upravičeno sprašujemo: Koliko časa bomo še čakali, da bo v Krški telovadnici spet zasvetila luč?

■ BREZICE — V prijateljskem nogometnem srečanju so nogometaši Brezic, čeprav brez dveh standardnih igralcev, prepričljivo odpravili najboljše nogometaše cerkelijske garnizije. Na nedeljski tekmi sta se posebno odlikovala borbeni Kolesnik in Bosina.

Sreča je izbrala KRKINE nagrajence

Osební avtomobil je šel v Brod na Kolpi - V nagradnem tekmovanju je sodelovalo 2113 nabiralcev zdravilnih zelišč iz vse Slovenije - Do 15. novembra odkupila tovarna zdravil 900 ton zelišč

Oddelek za zdravilna zelišča pri novomeški tovarni zdravil je do 15. novembra odkupil od nabiralcev širom po Jugoslaviji 900 ton grenkih rož, sladkih korenin, suhih gob, lubja in raznih drugih zelišč v vrednosti 12 milijonov din. Slovenski odkup zavzema v tem le 13 odstotkov, kar je še razmeroma malo. Za KRKO pa so zdravilna zelišča zelo pomembna, zlasti za njen izvoz, v katerem zavzema trenutno kar tretje mesto. Da bi spodbudila slovenske nabiralec, se je KRKA odločila za nagradno tekmovanje in preskrbela v ta namen res vabljive dobitke.

Osební avtomobil zastava 750, pralni stroj, moped, šivalni stroj, motorna žaga, 80-litrski kotel za kuhanje žganja, televizor in drugi dobitki, ki jih je pripravila KRKA za svoje nabiralec širom po Sloveniji, so na nagradnem žrebanju kuponov za prodano zdravilna zelišča v nedeljo, 23. novembra dopoldne, v novomeškem gostišču na Loki ob Krki dobili nove lastnike. Žrebanju nagrad je prisostvovala tudi okoli 20 najboljših nabiralcev iz raznih krajev Slovenije, med njimi taki, ki so prodali tovarni zdravil za 3200 din zelišč.

V nagradnem tekmovanju, ki je trajalo od 1. maja do 31. oktobra in so se ga lahko udeležili vsi, ki so nabrali najmanj za 50 din zelišč, je sodelovalo 2113 nabiralcev s 6679 nagradnimi kuponi. Največ kuponov je prišlo iz območja KGP Kočevje (1724), iz novomeške okolice (1040) in Suhe krajine (763), kjer je bilo tudi največ nabiralcev. 92. gospodarskim organizacijam v Sloveniji, zlasti kmetijskim združenjem, prek katerih je bil organiziran odkup zdravilnih zelišč, je tovarna zdravil izdala 20.350 kuponov. Podatek, da 22 takih organizacij sploh ni vrnilo 4.322 kuponov, kaže, da zainteresiranost ni bila povsod enaka, kar pa ne velja za nabiralec. Leči so Krki poslali precej pisem, v katerih, sporočajo, da so nabrali za 700 din zelišč, obznanje-

Komu nagrada? Kar na gostilniških vratih so čakali nabiraleci zdravilnih zelišč iz okolice Novega mesta na nedeljskem žrebanju KRKINIH nagradnih kuponov na Loki. Sreča le ni šla čisto mimo njih. (Foto: Ivan Zoran)

— Lepo te prosim dragi, nikar med oddajo za otroke...

„Kar odborniku se zahvalite!“

Neutemeljeni očitki jemljejo odbornikom voljo do dela

Ko se volivci odločajo, kdo naj jih zastopa v občinski skupščini, prav gotovo izbirajo med tistimi, ki jim najbolj zaupajo. Kaj slabo uslugo pa jim delajo pozneje z neupravičenimi očitki, ki krožijo na primer med vaščani v dolinskem okolišu.

Če so davki letos večji kot lani, je kriv zanje odbornik, čeprav je sprejemal odlok še prejšnja skupščina. Franc Bajs in Stanko Gajski iz okolice Velike Doline morata prenesti marsikatero pikro na ta račun. Obadva obojata nastope tistih davčnih izterjavalcev, ki pridejo med kmete in jim mimogrede dajo vedeti, naj se za zvišanje davka zahvalijo svojim odbornikom.

Ijudje to verjamejo in odbornik se nenadoma spremeni v njihovega sovražnika. Stanko Gajski je to doživel.

Kmetički gospodar z Gaja mu je po sorodnici poslal pošto z zahvalo za take davke. »Vasak razumen človek ve, da je dolžnik, čeprav je v dolinski okolici na enega odbornika nikamor ne vodi, toda ljudi je težko prepričati o nasprotju,« je dejal Gajski. Niti njemu ni ti Francu Bajsu ni prav, da upravni službenici na tak način jemljejo ugled odbornikom. Saj vendar posameznik ni skupščini nič ne pomeni, če ga ne podpira glasovi drugih.

Razen tega pa meni tovarniš Bajs, ki je sam kmet, da je takoj zagrozil, da se mu bo maščeval. Medtem pa je bil kmetički revler iz Bepe in ukazal majhnemu pajdaku, naj strelja v Skufca, vendar se je ta še pravočasno umaknil. Čez nekaj trenutkov so za zadvo zvedeli tudi milicniki iz Vančica prijetli.

Vančko se je tako že drugič v kratkem času znašel v preiskovalnem priporu. Prvič so ga prišli zaradi sodelovanja v nedavnih eiganskih nemirih s streljanjem na novomeških ulicah, a so ga kmalu izpustili na prostost.

Dogodek iz Bučne vasi ni edini primer nasilja Ciganov nad prebivalstvom v zadnjem času. Podobno se je zgodilo nedavno, ko je skupina Ciganov z Otočca pod vodstvom Branka Kovačiča na Vinjem vrhu lovila z nožem Jožeta Peršeta, grozila pišmonski Albinu Bobiču in pretepla Alojza Kopino v njegovi zidani ter ukradla Ignacu Brulcu v Kronovem 25 kosič. Nasilneže so priprli.

Osrednja razprava se je vrтела okoli materialnega položaja vajencev, pokazalo pa se je, da tudi delovni odnosi ponekod niso najboljši: vajenci delajo po več ur, kot je predpisano, v delavnicah pomagajo tudi po tem, ko so v šoli, nekateri so prikrajšani za počitnice in podobno.

Predlogi o povznanju nagrad za vajence so bili sprejeti. Za I. letnik naj bi nagrada znašala 150 (namesto 100 din), za II. letnik 200 (namesto 130) in za III. letnik 250 din (namesto 160 din).

Poslovno združenje za cestni transport »VEKTOR«
LJUBLJANA
Smartinska 104
razpisuje
prosto mesto
PRIPRAVNIKA
V POSLOVALNICI
NOVO MESTO
Pogoj: dokončana srednja prometna šola ali srednja ekonomska šola.
Ponudbe pošljite na poštni naslov najkasneje 10 dni po objavi.

ALFRED ŽELEZNIK

Kmet Lojze Košak posveti večji del svojega delovnega dne vzreji krapov.

TUDI KMETJE IMAJO SVOJE KONJICE

Košakovi krapji prijemajo

Kmet Košak iz Dol. Maharovca ima svoj ribnik - Drugo leto bi ga rad odprl turistom - Ga bodo v njegovih prizadevanjih podprli?

Lojze Košak, kmet iz Dol. Maharovca, si je razen dela na kmetiji omislil še lasten ribnik. Svoj zamočvirni travnik in bližnji potok je uporablja za ribnik, ki meri sedaj približno 10 arov; v njem goji krape, linje, klen in še nekatere druge vrste rib.

Za Košakov ribnik sem zvedel slučajno. Bilo je nekega jesenskega dne ob Krki. Lovil sem ribe, streljal od mene pa je Lojze Košak, reševal sem, ki ga je hotela pogoltniti, nehasitna voda. Beseda je dala besedo. Lojze mi je takrat omenil, da njemu ni nobena težava, če bi ribo, jaz pa da se toliko mučim. Ze sem pomislil na krivolovca, vendar mi je očitno kmetički izraz 50-letnega možaka takoj pregnal sum. Vrtal sem dalje ter zvedel, da ima kmet Košak doma svoj ribnik.

Zato sem zadnje dni okoli tobra odrinil v Dolnji Maharovec z namenom, da si ogledam zanimivost. Prijetno sem bil presenečen, videl sem le po urejen ribnik, ob njem psa, čuvalja, v vodi pa razgibano ribje življenje.

Razumljivo, da mi ribiška žilica ni dala miru. Poskusil sem s trnkom. Natačil sem kosček kruha, in že je plovec zginit pod vodo. Potegnil sem, pod nogami se mi je zapletel zajeten krap, ki je prestrašen otepal. Se sem poskušal, vsak pot sem ujel, vendar ni vedno tako. Nisem mogel kaj, vse ujete krape sem spustil nazaj v njihov zeleni raj.

Tedaj sem se spomnil. Zakaj ne bi kmet Košak ribnik spremenil v prilikačen ribiški raj. Turisti bi sami lovili ribe, obenem pa preživeli prijetne ure ob lepih ribnikih.

Z Lojzom Košakom sva se dolgo pogovarjala. Povedal mi je, da je v ribnik potekal precej okenca. Celu svoje kmetijsko je popolnoma preusmeril v pridelovanje korpuz in ostalih žit, ki jih ribe jedo. V ribniku ima nekaj več kot 1.000 rib, ki imajo v glavnem težko loči od vsake ribe, saj težko loči od vsake ribe saj so mu kar nekako prirase k srou.

»Dve leti že vlagam, čas bi bil, da dobim kakšen dinar nazaj,« je modroval podjetni Lojze. Za prihodnje leto ne bo skrita želja, da bi svoj ribnik odprl turistom. Verjetno pri tem ne bo imel težav: niso redki domači in tuji ribiči, ki bi preizkušali svojo srečo tudi v prekrasnem Košakovem ribniku.

SLAVKO DOKL

V Metliki: gad z dvema glavama

Tone Mušič iz Trnovca je nad vasjo našel mlado kačo z dvema popolnoma razvitima glavama - Gada je prinesel v šolo, čeprav mu je neki Cigan ponujal zanj 1.000 dinarjev

Tone Mušič iz Trnovca, pletilec v tovarni BETI, se je 4. novembra hitro znašel, ko je kakš 200 metrov nad vasjo na skali ugledal mlado kačo z dvema glavama. Z bratom sta šla proti gozdu sekat drva, a ker je vedel, da se tam rada zadržujejo kače, je pozorno gledal okoli sebe. »Lani sem na istem mestu na vseh svetih dan ubil 5 gadov,« mi je povedal nekaj dni po dogodku, ki se je na očiščeni kači zgodilo. Kako sta kačo ujeli? — Pritisnila sva jo z lesom, medtem pa je eden tekel domov po kozarec za vlaganje. Kačo jaz mislim, da je gad — sem nesel najprej pokazati v lekarno, nato v muzej k prof. Du-

Tone Mušič, ki je kačo našel in na tistem mestu pokončil že več primerkov kačjega rodu.

Oj te javne luči!

Javno razsvetljavo bi radi skora v vsaki vasi na območju krajevne skupnosti Osilnica, kjer je še nimajo. Kjer pa javne luči imajo, jih boli glava, ker je njihovo vzdrževanje drago, precej večja pa tudi elektrika. Če bo javnih luči preveč, bo šla vsa dotacija, ki jo krajevna skupnost dobiva, za plačilo tokovine. Ze zdaj plačuje krajevna skupnost na leto okoli 2000 din za tokovino in druge stroške v zvezi z javno razsvetljavo.

Zlata značka za rešitelja

V pretekli številki smo poročali o pogumnem Marjanu Grisiču iz Kočevja, ki je s svojo prisebnostjo in požrtvovalnostjo obvaroval vsaj hudih poškodb, če ne celo hujšega, dvehpolletno Jadranko Bobič, ki je padla skozi okno 10 m globoko. Za to dejanje mu je republiška Zveza prijateljev mladine podelila zlato značko društev prijateljev mladine. S takimi značkami nagradujejo le tiste, ki s svojim dejanjem rešijo življenje otroku ali mladinci, ter najzaslužnejše dolgoletne delavce na področju dela z mladino. Zlato značko so Grisiču podelili na izredni seji Zveze prijateljev mladine Kočevje, ki je bila 25. novembra sver v prostorih hotela »Pugled«.

Savo Avsec ujel naivečnega sulca

24. novembra popoldne je novomeški ribič Savo Avsec v spremstvu ribiča Marjana Sonca na jezu v Straži ujel 18-kg-ovskega sulca. Ribiča se nista preveč trudila, saj sta v rekordno kratkem času ukrotila in spravila na breg letos največjega ulovljenega skraljara vodae v Krki. Lepo trofej so dali nagaciti in bo služila za propagando ribolova v Krki.

Trnovec: na mokri cesti ga je zaneslo

Ivan Kostelec iz Metlike je 17. novembra vozil osebni avtomobil proti domu. V Trnovcu je vozilo na mokri cesti zaneslo v jarek, kjer se je prevrnilo na bok in obostalo na koleh. Med prevračanjem sta se poškodovata Magdalena Kostelec in 4-letni otrok. Skoda so ocenili na 5.000 din.

Nenavadna kača je fotografirana s povečavo, v resnici pa je dolga le kakih 15 centimetrov. Obe glavi sta dobro razviti in imata vsaka svoj izčitek.

Na Planini ne morejo brez osličkov

Planina, vasi na slovensko-hrvaški meji, dve uri hoda od Podbočja v Gorjančih, šteje 12 hiš. Tamkajšnji prebivalci se po svoje trudijo, da bi si z bormim pridelkom zagotovili življenje, vsaj približno tako kot ljudje v dolini.

Na ostri progi Planini sem pred dnevi srečal gospodinja Marijo Sintič s njeno zvesto spremljevalko oslico Cuzo, staro 13 let. Ženska je bila še kar pripravljena postaviti se pred fotoaparata, nemirna Cuzi pa je nekoliko sramežljivo obračala glavo. Kot bi hotela reči: Saj sem že nekoliko prestara, da bi me vlačili po časopisih!

Marija je povedala, da imajo osličke pri vsaki hiši v

SLAVKO DOKL

Balkon ga je ubil

23. novembra se je smrtno ponesrečil 52-letni Jože Ovnik iz Gotne vasi. Ko je na Vrhu pri Dolžu odstranjeval podpornike pri balkonu hiše, se je od zidu odlomila betonska plošča in ga ubila.

Hi, osliček, hi... tako požene oslico Cuzi gospodinja Marija Sintič s Planine v Gorjančih. (Foto: S. Dokl)

V petek, 21. novembra ob 19. uri, je lovec iz Zahodne Nemčije Günter Endriss ustrelil na mrhovišču na Brezovi rebri 160 kg težko medvedko. Na lovu ga je spremljal znani novomeški lovec Slavko Bole. Tuji lovec bo plačal za medvedko, ki jo je odpeljal domov v Plochingen, okrog 600 dolarjev. (Foto: S. D.)

Vesoljska pijača v Črnomlju

Tovarna Belsad z velikim uspehom prodira na tržišče z domačim grumskim želodnim aperitivom z imenom APOLLO. Kljub temu da s tem proizvodom, ki je najkvalitetnejši doslej, niso sodelovali na nobenem sejmu in ga zaradi pomanjkanja sredstev niso z bučno reklamo ponujali kupcem, gre APOLLO dobro v promet. Prodajajo ga v trgovinah Dolenjke, Prehrane in Mercatorja, točijo pa ga tudi v več gostinlah. Tovarniška cena za steklenico vesoljske pijače je 8.10 oziroma 11 dinarjev.

Ljubezen, ki ni dočakala pomladi

Pod obronkom gozda, skozi katerega je vodila pot v Suhor v Beli krajini, je stala lepa domacija. Bela srednje velika kmečka hiša, ki ji je nasproti stal lep nov hlev v ozadju pa pod.

Na tej domaciji sem preživel drugo svetovno vojno s sestro, ki je bila stara 19 let, z dvema bratema, stari 9 in 11 let, jaz pa sem jih imela 17. Staršev nismo imeli več, kajti še mlade je spravila v grob bolezen, zato smo vodili kmetijo sami. Med vojno so v naši hiši našli varno zavetje utrujeni borci, saj pri nas ni bilo izdajalcev.

Bilo je lepo popoldne in sonce je obsijalo mladega partizana, ki se je z nekaj tovariši ustavljal na dvorišču. Gledala sem skozi okno: poznala nisem nobenega, toda kar ostrmela sem, ko sem zagledala postavnega, kakih 20 let starega ter lepo oblečenega fanta. Bil je Starih, čeprav partizari Jože Rada ali ne, moral sem ven na delo. Ko sem zapirala vrata, so me ogovorili. Bili so naši občani, vendar se nismo poznali. Gledali so mi in imela sem občutek, da me kar požirajo z očmi, posebno on. Ker sem bila boječe in sramežljivo kmečko dekle, sem hitro vzela motiko in košaro ter odhitela na njivo po krompir za večerjo. Kmalu sem se vrnila, toda ni jih bilo več.

Drugič so prišli neke temne noči. Grmelo je in veter je vžijal veje starih jablan. Pripravljalo se je k nevihti. Nenadoma je nekdo potkal na okno. »Kdo je?« je vprašala sestra — »Mi smo, partizani! Odprite, nevihta bo!«

Sestra je prižgala svetilko, nato pa odprla vrata. Vstopili so, posedli okrog mize in si oddahnili, ker so bili pod streho. Prve kaplje so že udarjale ob šipe. Bili so resni, a ko so začutili, da so na varnem, so se začeli veselo pomenkovati. Zapeli smo nekaj partizanskih pesmi in skoraj pozabili na vojno in nevihto, ki je že pojenjavala. Z Jožetom sva si povedala, da sva si vseh in hotel mi je podariti svoj prstan v znamenje zaroke. Seveda ga nisem vzela, ker mu tako hitro nisem mogla, niti hotela verjeti.

Ko so odhajali, se je že prebujalo čisto poletno jutro. Sva sem na vrt in ogledovala rožne cvetove. Vdihala sem svež in hladen zrak, kakršen je lahko le po nevihti, v sruču pa sem čutila toploto poletnega jutra. Navdajalo me je veselo upanje, da bo vojne kmalu konec in da se bo potem vrnil on, ki je v mojem sruču zanelil iskrico ljubezni.

Dnevi so hitro minevali. Sestro sva imeli polne roke dela, če sva hoteli obdelati kmetijo. Bila sem na njivi, ko sem od daleč zagledala skupino partizanov, med katerimi so bili naši znanci. Tudi Jože je bil z njimi. Šli so v akcijo proti Gradcu, kjer so podminirali železnico za tovrni vlak. Ko so se vračali, je nekdo sredi noči potkal na okno: »Odprite!« — »Jaz sem, Starih, če partizan.« — »Kaj bi pa rad?« — je vprašala sestra. »Videl bi vas rad, samo videl.«

Sla je odprtel, jaz pa sem se hitro oblekla. Ko so drugi počivali pred vasjo, je Jože stekel naprej, da bi nas videl. Ni bilo časa prižgati luči, srečala sva se v temi, sredi izbe. Dal mi je roko in rekel: »Po to sem prišel.«

To je bilo najino slovo, čeprav tega takrat nisva vedela. Tovariši so ga že klicali, moral je iti naprej. Pospremila sem ga do vrat, nisva se poljubila, le moje roke ni mogel izpustiti. Hotela sem se mu izvit, pa bi mu skoraj z vrati priprla roko, zato se je pošalil: »Ker si poredna, me ne bo več.«

»Saj nič zato,« sem z nasmehom odgovorila.

Ne jaz ne on nisva vedela, da je to najino zadnje snidenje. Kmalu po tem, ko sta s tovarišem hotela prespati noč na nekem skednju pri Grabrovci, so ju fašisti skoraj na spečem zaklali. Bila sta izdana.

Tisti dan sem bila nekam otožna. V poletni vročini je bilo delo na kmetiji težko. Razmišljala sem, zakaj ni Jožetovih partizanov tako dolgo tod mimo in kje neki so. Nenadoma je veter zganil za mojimi hrbtom suho cebulno listje. Močno je zasumelo in me zdrnilo. Ustrašila sem se in se naglo ozrla v upanju, da stoji za menoj on in da ga zdaj zdaj ugledam. Toda bilo ni nikogar.

Zvečer, ko se je sonce že skrilo za hribom in je na zemljo padal prijeten hlad večera, sem izvedela, da je mrtev. Zelo me je prizadelo. Jokala sem na skrivaj, saj ni še nihče vedel za komaj začeto bežno čustvo moje ljubezni. Jokala pa nisem sama, saj je imel mater, ki je bila vdova in je izgubo sina še težje prebolela.

Pokopali so ga neke pri cerkvi sv. Jakoba pod Suhorjem. Po enem letu sem hotela obiskati njegov grob, a ga nisem našla. Šop belih lilij sem položila na pokopališče, morda blizu njegovega groba.

Tako se je končala tiha in nežna ljubezen slovenskega partizana.

A. K.

(Honorar 100 din)

Solarji za Banjaluko

Čočinjski odbor Rdečega križa so poslali učenci osnovne šole Skopice 45 dinarjev pomoči za Banjaluko. Zbiranje so končali razen tega še v Kapelah, kjer je 43 otrok prispevalo kar 120,05 dinarja. Učenci podružnične šole na Čatežu so zbrali za ta namen 56 dinarjev. Zelo lepo se je odrezal mladinski aktiv iz Bukoška, saj je zbral brez kakršnegakoli opozorila 300 dinarjev za prizadete v Bosenski krajini. Kolektiv METALA-Jesenice je pred kračkim sporočil, da je namenil kot pomoč Banjaluki 3000 dinarjev. Druge šole pionirski dinar še zbirajo.

Vinska polnilnica v Orešju

Poročali smo že, da bo KZ Bizeljsko gradila predelovalni obrat. Polnilnico bo začela uređila v stari kleti pod gradom Orešje. Februarja nameravajo že polniti v steklenice bizeljsko rdečo in bizeljsko belo vino, ter muškatski silvanec z zaščitnim znakom. Za polnjenje je za druga zadržala v kleti približno 50 vagonov vina.

Gimnazijci o mladinskih urah

24. novembra je bila v brežiški gimnaziji konferenca mladinskega aktiva. Dijaki so zelo živahno razpravljali o vsebini in obliki mladinskih ur, ki naj bi po prizadevanjih republiške konference Zveze mladine sčasoma postale obvezne. Dijaki so se dogovorili za ustanovitve komisije, katere dolžnost bo proučiti najprimernejše teme za obravnavo na mladinskih urah. Če bodo te ure obvezne, potem želijo, naj republiška konferenca Zveze mladine določi zanje vsaj okvirni program. V Brežicah so te ure že imeli, vendar so jih opustili, ker zanje ni bilo dovolj zanimanja, pa tudi za snov so bili vedno v zadregi.

Na konferenci so namenili precej časa samoupravljanju na srednjih šolah. Ravna tel prof. Marjan Gregorič je dijakom svetoval, naj najprej utrđijo razredno skupnost, ki bo osnova za razpletanje širših niti v dijaški samoupravi.

Pred letno konferenco Zveze mladine v Brežicah

Predsedstvo občinske konference Zveze mladine v Brežicah se pripravlja na letni delovni obračun. Sekretar Franc Kene piše analizo o mladini v organih samoupravljanja po delovnih organizacijah. Konferenca bo v drugi polovici decembra.

Gimnazijkam in gimnazijcem so dnevi telovadbe na prostem štetil: ko prideta mraz in sneg, se morajo umakniti v zasilno telovadnico v šoli. Upanje na gradnjo nove telovadnice poleg gimnazije je še vedno živo. Nekaj denarja se je že zbralo na ta račun, potem pa se je akcija prav na tihem ustavila. (Foto: J. Teppey)

NOVO DELOVNO HALO SO POSTAVILI DELAVCI BREZPLAČNO

Beseda desetletnikov ob jubileju

V podjetje so prišli, ko svojega bodočega poklica niso poznali

Obrtno kovinarsko podjetje Dobova bo dan pred praznikom republike slavilo desetletnico obstoja. V kolektivu dela še šest desetletnikov, ki se jih bodo ob tej priložnosti spomnili s spominskimi darili.

To so Ludvik Jurman, direktor podjetja, Slavko Gramc, Miha Kežman, Jože Lupšina in Jože Petelinc. Trije od njih so v pogovoru obudili spomine na čase, ko so dobili delo v neznatnem podjetju, ki je raslo na mnogih žuljih in mnogih odpovedih zaposlenih.

Slavko Gramc pripoveduje: »Tam, kjer zdaj malicamo, smo začeli delati samokolnice in vozičke za beton.

dem. Takrat sem zaslužil po 35 do 40 dinarjev na uro. Delo je bilo naporno, vzdržati je bilo treba tudi po 16 ur na dan, če smo hoteli sproti izpolniti naročila.«

»In kako ste vi zašli sem, tovariš Petelinc?«

»Bil sem prvi delavec takaj. Priporočil me je svak. Stroke nisem poznal, ker sem do tistega časa oral na njih doma v Selih.«

»Kaj delate zdaj?«

»V orodjarni sem. Nove mu poklicu sem se že zdavnaj privadil. Veseli me, da podjetje na težki poti ni omagalo, kot so nekatera druga iz te stroke. Za to se imamo gotovo zahvaliti dobremu vodstvu.«

»Kdo daje boljši zgled za prihodnost, starejši ali mlajši?«

»Mislim, da ne bo narobe, če rečem, da smo starejši bolj z dušo pri delu. Mi

Prešli smo se lahko na prste, bilo nas je komaj se

smo rasli s podjetjem in mu pomagali na noge, zato čutimo, da je napredek odvisen od naše prizadevnosti.«

Jože Lupšina je nekoliko mlajši od prvih dveh. »Sem sem prišel naravnost od vojakov,« je pojasnil. »Dve le-

»Divje žage« ob cestah

Zadnje čase so v brežiški občini kakor gobe po dežju zrastle nekatere »divje« žage. Postavljajo jih večinoma kar ob cestah, kjer žagajo na črno posekan les. Pred kratkim so takšno žago odkrili v Arnovih selih. Inšpekcijska služba je takoj ukrepala. Za lastnike takih žag so predvidene zelo ostre kazni.

DO POMLADI BODO V DOBOW IMELI DOM

Upokojenci pod novo streho

Dom upokojencev v Dobovi je pod streho. Večino dela so opravili člani prostovoljno in brezplačno. Denar so zbrali iz vseh vetrov. Za svojo streho so si veliko prizadevali in žrtvovali precej prostega časa.

Začeli so pred dvema letoma. Takrat so odločali o gradnji na občnem zboru. Prihodnjo pomlad bi radi imeli občni zbor že v novem poslopju. Prepričani so, da jim bo uspelo. Samo mojstre morajo najemati in plačevati, sicer pa se sami lotijo vsakega dela.

Anton Zakšek, tajnik društva, je povedal, da so upokojenci prispevali za dom tudi denarne prispevke. Nekateri so dali celo po 20.000 starih dinarjev. V domu bo dvorana za prireditve, pisarna in stanovanje, v katerem bosta prebivala hišnik ali hišnica.

Dobovski upokojenci so zelo družabni. Le malo je takih, ki se za dom niso navdušili. Tovariš Zakšek se čudi, kako to, da se za kaj podobnega ne odločijo v Brežicah, kjer prav tako nimajo prostora za družabno življenje.

Na vprašanje, kdo vse jim je pomagal z denarjem, je odgovoril tajnik, da republiški odbor društva upokojencev, občinska skupščina in krajevna skupnost. Z združenimi sredstvi in delovno močjo bodo do prihodnjega uresničili že pred leti zastavljeni načrt. Vsega skupaj so dobili nekaj čez sedem starih milijonov din, prostovoljnega dela pa v to še niso vračunali.

Predlog za prost dan

Svet za zdravstvo v Brežicah je predlagal občinski skupščini, da bi sprejela prost dan za krvodajalce. Mišljen je tisti dan, ko prostovoljci dajejo kri. Rdeči križ ta predlog podpira, ker je prepričan, da bo odziv ljudi iz delovnih organizacij v tem primeru mnogo boljši, kot je bil doslej. Krvodajalska akcija v Brežicah bo 11. in 12. decembra letos.

Zlati par iz Brezine

Na Martinovo nedeljo sta praznovala 50-letnico skupnega življenja zakonca Franciška in Jože Krošl. Gospodinja Franciška Krošl se je rodila 1895, mož Jože, sedaj upokojeni železničar, pa 1891. Zlatemu paru čestitajo s sorodniki in prijatelji vred vsi tisti, ki ju poznajo. Jubilaroma želijo še dosti trdnega zdravja in dolgo, srečno skupno življenje.

FRANC GLOGOVSEK

RADIO BREŽICE

PETEK, 28. NOVEMBRA: 18.00 — 18.10 Napoved programa in poročila. 18.10—18.30 Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.30—19.30 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami. 20.15—22.00 Direktni prenos osrednje proslave dneva republike s koncertom UPZS Emil Adamič iz Ljubljane.

SOBOTA, 29. NOVEMBRA: 9.00 — 9.25 Posravljen, naš praznik! — recital. 9.25—11.15 Voščila delovnih kolektivov za dan republike.

NEDELJA, 30. NOVEMBRA: 11.00 Domače zanimivosti — Prihodnji teden v republiški skupščini — Za naše kmetovalce: Martin Gramc — Nekaj nasvetov kmetovalcem — Zabava vas ansambl Vilija Petriča — Nedeljski razgovor ob jubileju Prevoza Brežice — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila, reklame in spored kinematograf, 13.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 2. DECEMBRA: OD DAJA ODPADE.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Gerjevič iz Ključa — Zlatka, Marija Ernest iz Sevnice — dečka, Martina Bajc iz Nove vasi — Gregorja, Vilijemina Meke iz Gorenje vasi — Bojana, Marija Sajovec z Zigarškega vrha — Božica, Zofka Markovič iz Brežic — Mihaela, Danica Kos iz Sentenarta — Nataša, Ljubica Vebli iz Jerešavlja — dekle, Marija Šepetav iz Zupelca — Franca, Marija Zarn iz Vel. vasi — dečka, Emilija Glas iz Dol. Brezovega — Lotta, Matilda Rogulj iz Brežic — Dušana, Marija Leskovič iz Brestanice — dekle, Ivanka Stefančič iz Gor. Pirošice — dečka in Terzija Dvornik iz Rigone — Suzano. — Čestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Jože Kodrič, delavec iz Brzja, je padel s podstrešja in si zlomil levo nogo; Janez Brili, upokojenec iz Dobrove, se je uzeval s sekuro po levi roki; Anton Kopinč, žagar iz Gaberja, je padel na poti in si poškodoval levo nogo; Ivan Trbušič, kmet iz Movra, si je na cirkularju poškodoval desno roko; Olga Bat, gospodinja iz Klanjca je padla na dvorišču in si poškodovala desno nogo in glavo; Ivan Novosele, delavec s Malega vrha, je padel s motorjem in si poškodoval levo nogo.

Na svidenje v Toplicah!

Predsedniki občinskih konferenc občin Brežice, Krško, Sevnica, Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje so se dogovorili, da bo prihodnje leto sredi julija veliko srečanje dolejških izseljencev v Čateških Toplicah. Napravili so načrt za propagando, povezali pa se bodo še s turističnimi organizacijami, s slovensko in hrvaško izseljensko matico, s kulturnimi ustanovami in uredništvi časnikov. Za pokrovitelja so si izbrali Komunalno banko Ljubljana in upajo, da bo povabilo sprejela. Denar za piknik bodo prispevale občinske skupščine.

KDOR NE BO IZPOLNJEVAL DOLŽNOSTI, BO RAZREŠEN

To bo podaljšana roka občine

Delegati poznajo področja, ki jih zastopajo

V republiški bo zastopala občinsko skupščino Brežice šest delegatov. Izvolili so jih na seji 12. novembra. Za financiranje družbeno-političnih skupnosti, komunalni sistem in javno varnost so izbrali predsednika občinske skupščine Vinka Jurkasa, za družbeno planiranje podpredsednika Ivana Živiča, in za komunalno ter stanovanjsko gospodarstvo Jožeta Ureka.

Kadar bo na dnevnem redu skupščine prostorsko planiranje in urbanizem, bo zastopal Brežice delegat inž. Karel Filipčič. Kulturo, izobraževanje in vzgojo so zaupali direktorju gimnazije prof. Marko Gregoriču. Dr. Marko Pirca bo zastopal skupščino za vprašanja zdravstvenega in socialnega varstva.

Izvolitev delegatov občine so prisotni pozdravili. Od njih bodo zahtevali odborniki obeh zborov, da obvezno zastopajo mnenje in stališča skupščine. Kolikor bi na sešedanju kateri od delegatov ne povedal stališča in predlogov svoje občinske skupščine ali bi jih predstavil v drugačni luči, ga bo skupščina razrešila še pred potekom roka, za kate-

rega je bil izvoljen. Odborniki menijo, da prav ta pestri izbor delegatov zagotavlja večji vpliv občin na politiko skupščine v gospodarstvu, kulturi, zdravstvu in drugih panogah, na katere je vezan naš razvoj.

NOVO V BREŽICAH

INSPEKCIJSKA SLUŽBA, je ugotovila, da mnogi avtomobilisti v občini uporabljajo kot pogonsko gorivo gorilno olje namesto nafte. Olje je za skoraj polovico cenejše od nafte, ker je predvideno za uporabo v gospodinjstvu in zato oproščeno prometnega davka. Za avtomobiliste, ki se spuščajo v takšne spekulacije, so predvidene precej hude kazni.

APRILA PRIHODNJE LETO bo potekel rok za prehod na 42-urni delovni teden. Delovne organizacije so se nanj že pripravile, zaostajajo pa zasebniki, zlasti lastniki gostinskih obratov in frizerskih salonov. Njihov delovni čas še ni prilagojen novemu delovniku in presega 8 ur.

ZIMA SE SE NI DOBRO ZAČELA, a že se Brežičani pritožujejo nad pomanjkanjem premoga. Gozdno gospodarstvo ga nima na voljo, čeravno je letos povpraševanje izredno veliko. Večina gospodinjstev naroča velenjski lignit, ki ga rudarji ne morejo dovolj nakopati, kljub temu, da delajo tudi ob nedeljah. Premog morajo ljudje naročiti dva ali celo tri mesece prej, preden ga dobijo. Premog s Senovega je lažje dobiti; običajno ga pripeljejo že v dobrih 14 dneh po naročilu.

DANES TEDEN je folklorna skupina »France Marolt« gostovala v brežiškem prosvetnem domu. Gostovanje je organiziral Zavod za kulturo in doživel silno razočaranje, kajti v dvorani se je zbralo le okoli 50 odraslih občanov in približno 200 mladincev in mladink. Organizatorji ne najdejo opravičila za tako slab obisk. Vstopnice so bile zadnji dan v prodaji celo v delovnih organizacijah. Zavod za kulturo se sprašuje, če so ljudje res tako zsičeni s kulturnimi dobrinami, da jih tako kvalitetna prireditev ne pritegne več. Z druge strani pa je vedno slišati pripombe o kulturnem mrtilu, pomanjkanju gostovanj itd. Za to gostovanje bo moral zavod odšteti 3.000 dinarjev, iztržil jih je pa komaj 700. V dvorani so pogrešali tudi domače folklorne skupine. Artičane in Dobovčane, ki bi jim ogled prav gotovo nudil bogato doživetje.

BREŽIŠKE VESTI

Mala šola se bo podaljšala

Nadzor nad varstvom dojenčkom se da vpeljati

Program, ki ga je sprejela občinska Zveza prijateljev mladine v občini Krško, daje velik poudarek predšolski vzgoji otrok. Povsod tam, kjer ni vrtcev, lahko male šole veliko pripomorejo k postopnemu privajanju otrok v organizirane kolektivne oblike igre in dela.

Zato bodo mrežo malih šol v občini temeljito izpopolnili in podaljšali trajanje. S tem bo njihov uspeh še boljši, kot je bil ob dosedanjih kratkotrajnejših oblikah.

Predšolske ustanove bodo v prihodnje razširjale svojo dejavnost navzven tako, da bodo vključevale v svoje programe otroke iz širšega okoliša krajevnih skupnosti. Organizirale bodo vzgojno delo na igriščih, v krožkih, na prireditvah, na letovanjih in podobno. To so načini, ki ne zahtevajo dosti več denarja, kot ga zdaj lahko dobijo, pa vendar bi se s tem krog otrok pod okriljem takih ustanov močno razširil.

V krški občini čutijo veliko potrebo po organiziranem varstvu dojenčkov. Kjer te možnosti nimajo, se bodo odločili za varstvo v tujih družinah. Seveda bi bilo tem družinam treba nuditi strokovno pomoč in družbeni nadzor, podobno, kot je to urejeno za rejništvo.

Zveza prijateljev mladine podpira predlog za daljšo prekinitev dela ob rojstvu otroka, ker to daje materi možnost, da ga sama

neguje v najboljčutljivešem razvojnem obdobju.

Eden izmed pomembnih načrtov zveze je nadalje skrb za pravilno prehrano otrok v predšolskem in šolskem obdobju. Ponovno se namenjajo lotiti prosvetljevanja staršev, zlasti mladih ljudi, da bi izboljšali prehrabene navade v družini. Društva si bodo skupaj s šolami in vrtci prizadevala, da bodo šolske mlečne kuhinje zares nudile otrokom to, kar najbolj potrebujejo. J. T.

Posojilo za ceste

Občinska skupščina Krško bo pri Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto najela posojilo 400.000 din, da bo z njim modernizirala nekatere ceste. Na cesti Videm-Brestanica je treba takoj napraviti zaporni sloj asfalta, isto delo pa jih čaka na cesti IV. reda od Stadiona Matije Gubca do Leskovec. Prvi del posojila naj bi bil odobren še letos, posojilo za ceste na desnem bregu pa prihodnje leto.

Otvoritev nove hale v Brestanici

Invalidske delavnice v Brestanici slavi letošnji praznik republike z uradno otvoritvijo novih delovnih prostorov, ki so jih postavili v neposredni bližini elektrarne. Podjetje ima na tem kraju lepe možnosti za nadaljnje širjenje. Že letos je zaposlilo precej novih ljudi, število zaposlenih pa bo v prihodnjih letih še povečalo. Vodstvo se trudi urediti delovni proces tako, da bi se lahko zaposlilo čimveč invalidov.

Na cestah tudi ob nedeljah

Papir daje vsakdanji kruh Transportu Krško

Kolektiv podjetja Transport Krško je sklenil, da bo šele 1970 odločil o prehodu na 42-urni delavnik. Do sedaj jim ni kazalo skrajševati delovnega časa, sicer bi lahko s preuranjenim ukrepom škodovali sami sebi. Podjetje je letos kupilo šest novih tovornjakov znamke TAM. Zdaj imajo vozil za 206 ton, kar je lep napredek za razmeroma kratko dobo obstoja.

Trenutno imajo v delovnem razmerju 47 delavcev in še 11 vajencev se uči za poklice mehanika in šoferja. Kolektiv si služi kruh pretežno s prevažanjem papirja za časopisno podjetje Delo v Ljubljani, za Mariborski tisk, za Novi list na Reki in za Vjesnik v Zagrebu.

Osebnih dohodkov so odvisni od prometa. Šoferji so na poti tudi ob nedeljah in so-

Prestavljanje tirov in druga zemeljska dela na postajnem območju v Krškem bodo zagotovito dokončana do 29. novembra, z napeljavo pa najbrže ne bo šlo vse gladko. (Foto: Jožica Teppey)

1.200-ČLANSKI KOLEKTIV PRED PONOVNIM STARTOM

Kaj piše v legitimaciji CELULOZE

Sleherna delovna roka je prispevala svoj kamen za veliko zgradbo

Tovarna celuloze, ki je pred tridesetimi leti zrasla na Vidmu, je bila za tiste čase najsodobnejša. Po vojni so njene zmogljivosti močno povečali leta 1955 in 1963. Zdaj je kolektiv spet na startu za velik skok. Uresničiti mora načrte za 60-milijardno investicijo.

V Sloveniji je krška tovarna največji porabnik lesa. Pred vojno so ga porabili 100 prostorninskih metrov na dan, a danes že 14-krat toliko ali 500 tisoč kubikov na leto. Ze sama poraba lesa daje slutiti, kako močno je poskočila proizvodnja od rojstva tovarne do njene tridesetletnice.

Proizvodnja celuloze se je povzpela na 30 tisoč ton od predvojnih 5 tisoč ton. Razen tega ustvari kolektiv na novih strojih še 35 tisoč ton papirja in do 32 tisoč ton

lesovine. Vsak dan prodaja podjetje 21 vagonov svojih izdelkov.

Pred vojno je pomenil delež krške tovarne 6 odst. proizvodnje, danes že 19 odst., a bil bi še večji pred postavitvijo novih tovarn.

Od osvoboditve dalje je kolektiv vložil v povečanje in modernizacijo tovarne blizu 22 milijard Sdin, 60 milijard pa še zahtevajo obsežni načrti, po katerih naj bi se bistveno povečala rentabilnost in obseg dela. Za petintridesetletnico upajo, da se bodo lahko postavili pred skupnostjo z novimi uspehi.

Kolektiv, ki šteje danes 1.200 zaposlenih, se zaveda trde poti, po kateri mora stopati, če hoče uresničiti sprejete načrte. Spoprijeti se bo moral z marsikatero težavo, ki bo spremljala napore za modernizacijo.

Ribeza že 30 hektarov

V krški občini so za gojitev ribeza zelo dobri pogoji. Z ribezom zasajene površine obsegajo trenutno 30 hektarov. Vsako leto jih namenjajo povečati za 10 hektarov, dokler ne bo zasajenih 100 hektarov. Ribez je zelo iskan sadež na domačem in tujem tržišču. V kooperaciji so ga letos kmetje pridelali 40.776 kg.

Veliko dolžnikov

Tovarna celuloze in papirja ima pri kupcih vezanih nad 50 milijonov dinarjev, medtem ko so njeni dolgovni dobaviteljem le nekaj nad 14 milijonov dinarjev. Neredno plačevanje kupcev zmanjšuje poslovni sklad podjetja in ovira njegov nadaljnji razvoj.

»SAVA« uspešno v 22 letu obstoja

V gradbenem podjetju »Sava« (Krško) so krenili zadnje čase precej naprej. Podjetje zaposluje okoli 150 ljudi, ki so raztreseni po obratih. Gramoznico in predelavo betonskih izdelkov imajo na Drnovem, kamnolom pa v Guntah. Po podatkih za prvih 9 mesecev tega leta je kolektiv ustvaril nad 1.000 dinarjev skladov.

Vsak vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vložnih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

Kmetijstvo pred skupščino

Za današnjo sejo skupščine so odborniki prejeli obsežno analizo problematike zasebnega kmetijstva. V njej so obsežne tudi smerice za izdelavo študije za razvoj posameznih dejavnosti v okviru te panoge. Razprava bo verjetno osvetlila pomenljivosti v skrb za zasebnega kmeta in poudarila najnost specializacije v kmetijstvu.

Prosvetarji v Kostanjevici

Na redni letni konferenci sindikata prosvetnih delavcev občine Krško, ki je bila 22. novembra v Kostanjevici je profesor Vinko Znidar, kustos slovenskega šolskega muzeja, predaval o svetlih trenutkih v 100 letih slovenskega šolstva. Pedagoški svetovalec Oto Mikulčič je poročal o učnih uspehih in težavah, ki se pojavljajo v zvezi z napredovanjem učencev, predsednik sindikata Slavko Smerdel pa je poročal o delu izvršnega odbora. Udeleženci sobotnega zborovanja so zvedeli še informacijo o financiranju šol v letu 1970, ki jo je podal predsednik temeljne izobraževalne skupnosti in poslanec prosvetno-kulturnega zbora Ciril Plut.

Nič pripomb na statut

Sindikalne organizacije niso poslane nobenih pripomb k osnutku statuta občinskega sindikalnega sveta. Na predsedstvu so osnutek dopolnili tako, da lahko ustanovijo sindikalno organizacijo tudi zasebni lastniki in drugi nosilci obrtnih dejavnosti.

Dopisniki v kolektivih

Informacije, ki jih izdaja občinski sindikalni svet, bodo prihodnje izhajale za večje število članstva. V delovnih organizacijah bo uredništvo organiziralo redne dopisnike, da bodo sproti pisali o dogodkih v kolektivih. Sindikalno glasilo bo dopolnilo dosedanje vsebino s prispevki o dogajanjih v občini, in ne le v podjetjih.

Spremenjena pravila

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Krško se je 17. novembra sestalo na redni seji. Obravnavalo je predlog začasnega statuta Zveze sindikatov Jugoslavije ter spremembe in dopolnitve pravil občinskega sindikalnega sveta.

KRŠKE NOVICE

DANES PO SEJI bodo odborniki obeh zborov občinske skupščine obiskali nove obrate novomeške tovarne perila LABOD v Krškem. Poslovne prostore so modernizirali in jih za dan republike izročajo v obratovanje. Danes popoldne bo ogled obrata na voljo tudi vsem občanom, ki jih zanima napredek LABODOVE konfekcije.

V TOREK, 25. NOVEMBRA, je sekolca za kulturo pri občinski konferenci Krško povabila na sejo predstavnik prosvetnih društev in predstavnik kulturnih ustanov v občini ter skupaj z njimi obravnavala osnutek zakona o kulturni skupnosti in financiranju kulture v naši republiki. Na seji so prisotni našli vrsto vprašanj, ki se porajajo v okvirih novih samostojnih skupnosti in njihovega financiranja.

ZA SPREMEMBO STATUTA občine Krško in za sestavo poslovniške občinske skupščine je bila imenovana 13-članska komisija. Vodi jo Jože Rač — predsednik skupščine, člani pa so Slavko

Smerdel, Vid Budra, Peter Markovič, Edo Komar, Janez Rošker, Janko Pibernik, Cveto Bevk, Marjan Zibret, Karel Recer, Silvo Mozer, Rudi Druškovič in Martin Cimerman.

V POGODBENO SODELOVANJE z družbenim sektorjem kmetijstva je v krški občini vključeno blizu 900 kmetijskih gospodarstev. 43 kooperantov prideluje ribez, mleko 302 kooperanta in blizu 66 se jih ukvarja s pitanjem telet. Kooperacija v živinoreji bo verjetno še bolj številna, kakor hitro se bodo uredili tržni pogoji.

V KRŠKI OBČINI znaša skupna obremenitev kmetov za leto 1969 3 milijone 451.000 dinarjev. Letos se je povečal prispevek za zdravstveno zavarovanje za 1 odstotek, na novo je bil predpisan 2-odstotni prispevek za pokritje izgub kmečkega zavarovanja, razen tega pa se je povečal tudi pavšalni znesek od 160 din na 200 din. Skupna obremenitev je torej precej večja od lanske, vendar le na videz, ker je občinska skupščina sprejela vrsto olajšav.

OBVESTILO OBČINSKA SKUPŠČINA KRŠKO

obveščaja

vse uporabnike, posestnike in lastnike zemljišč v k.o. Krško, da bo na podlagi 23. člena uredbe o izdelavi izmeritve in zemljiškega katastra in njenem vzdrževanju (Uradni list SFRJ št. 44/67)

razgrnila javnosti na vpogled podatke revizije katastra

v dneh 8., 9., 10., 11. in 12. decembra 1969, vsak dan od 8. do 15. ure v prostorih katastrskega urada, soba št. 37.

Nov opomin k previdnosti

Kako nevarno je prečkati tiri na nedovoljenem mestu, je na sevniški železniški postaji znova opozorila huda nesreča, v kateri je prejšnji teden izgubil obe nogi 28-letni Marko Gurčevik, doma iz Bitole. V Sevnici se je mudil, ko je prodajal slike po hišah, njegova neprevidnost pa je povzročila, da se je pot končala v celjski bolnišnici. Na kraju nesreče so mu takoj nudili zdravniško pomoč, tako da so ubogemu Marku rešili vsaj življenje.

Pomoč Banjaluki

Do petka so na območju sevniške občine prispevale za prizadete prebivalce Bosanske krajine še naslednje delovne organizacije: Mizar-ska zadruga 10 travčev, Kopitarna 20.000 novih dinarjev, Trgovsko podjetje Sevnica za 2000 dinarjev oblačila, občinski sindikalni svet 350 dinarjev, občinska konferenca SZDL 300 din, občinska konferenca ZKS 300 din, osnovna šola Sevnica 1727 din, vaješka šola 202 dinarja. Zbiranje pomoči še ni končano.

Podvrh: nadomestne volitve

Na Podvrhu menijo, da bi bilo potrebno v njihovi volilni enoti čimprej izvesti nadomestne volitve za občinskega odbornika. Njihov odbornik Franc Ganc je že dalj časa na delu v Nemčiji, zato volivcem ne more zastopati na zasedanjih občinske skupščine. Tako je sklenila tudi krajevna organizacija Socialistične zveze.

Načrti sevnških ribičev

Ribiška družina Sevnica, ki nosi ime narodnega heroja Maroka, bo imela 21. decembra letno konferenco, na kateri bodo obravnavali poročilo o dosedanjem delu ter načrte za leto 1970. Med drugim nameravajo prihodnje leto v Rajnem potoku, pritoku Mirne, urediti vališče za postavljanje, za kar so ribiči že kupili zemljišče. Začasno bodo izpraznili tudi ribnik v Prelesju pri Bistrici, del krapov prenesli v ribnik v Sevnici, ščuke pa v ribnik Strit. Ribiška družina šteje zdaj že okoli 160 ribičev, ki delajo v štirih pododborih.

SEVNIŠKI PABERKI

TATICE NA DELU. Postaja milice je imela dve dni opraka s tremi mladolietnicami, ki so kradle v blokih, okoli poslopja in na vlaku. Najprej so prijeli mladolietnici I. P. in J. B., doma iz sevnške občine, kasneje pa še 14-letno J. K. iz Bosne in Hercegovine. Slednja pa je železničarsko mu uslužbenec, ki jo je spremljal na vlaku, znova pobežnila, tako da je do konca minulega tedna še niso našli. Postaja milice opozarja na previdnost.

NUKA JE — SLOGA. Prebivalci Zajčje gore in Ledine imajo za prihodnje leto v načrtu, da bodo dokončali gradnjo ceste Smarje-Zajčja gora. Izkazalo se je, da bodo uspešni le, če bodo vsajani res sodelovali. Dosegli namreč ni bilo vedno tako.

OTVORITEV KLUBA. Če bo šlo vse po sreči, bodo te dni odprli v Sevnici prenovljen mladinski klub. Klub bo pomenil poživitev mladinskega življenja v kraju.

SPET BREZ DELAVCA. Gasilsko društvo in gasilska zveza morata znova iskati človeka, ki bi skrbel za gasilske naprave. Slavko Stopar je dal odgovor in si je polskal drugo delo. Kaj je treba narediti, so se pogovarjali na seji društva prejšnji teden.

Na zasedanju občinske skupščine Sevnica, 25. novembra je bila na dnevnem redu cela vrsta občinskih odlokov, med njimi odlok o obratovalnem času v trgovini, gostinstvu ter v dejavnostih, ki so posebnega družbenega pomena. Po tem odloku morajo biti na primer trgovine z industrijskim blagom (na sliki je nova konfekcijska prodajalna Trgovskega podjetja Sevnica) odprte vsak delavnik od 8. ure do 11.30 ter od 13.30 do 17. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. (Foto: M. L.)

20. NOVEMBRA JE BILA V SEVNICI SKLICANA SKUPŠČINA LT Kje so vzroki, da je delo pešalo?

Odgovarja dosednji predsednik odbora Ljudske tehnike Franc Drobne

Najin pogovor so vmes kar naprej prekinjali pozivi telefonov. 43-letni Franc Drobne je vlakovodni odpravnik, hkrati pa že nekaj let predsednik občinskega odbora Ljudske tehnike. Beseda je tekla med kratkimi presledki, ki so jih dovoljevali prihodi in odhodi vlakov na zelo prometni sevnški postaji.

»Zaka' mislite, da Ljudska tehnika ni delovala tako, kot bi želeli?»

»Že sam sestav odbora ni bil najbolj posrečen. Če vzamem sebe: kot vlakovni odpravnik največ delam na železniški postaji v Zidanem mostu in kljub dobri volji nisem mogel več časa posvetiti tehniki, čeprav me veselilo.«

»S čim pa se organizacija vendarle lahko pohvali? Imate kake dejavnosti?»

»Hvaliti se je težko, vendar je treba povedati, da sta delovali dve sekciji: radioamaterska in fotoamaterska. Obstajali sta po zaslugi prizadevnih posameznikov, ki so vztrajali v zelo težavnih razmerah. Pred nekaj leti je delovala tudi kmetijska sekcija, ki je pomagala vzgajati kmečke fante v tehniškem duhu. V preteklosti smo prirejali celo raziskave.«

»In kaj je po vašem mnenju največji problem, da je delo pešalo?»

»Pomanjkanje denarja in primernih prostorov.«

»Morda tudi ljudi?»

»Ljudi, posebno mlade, bi pridobili, če bi jim imeli kaj nuditi. Tehnika je zelo hvalježno področje udejstvovanja.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

nas zavedeli večjega pomena Ljudske tehnike. Ste občutili večjo naklonjenost do dela vaše organizacije?»

»Smo, čeravno bolj z besedami kot dejanji. Res pa je tudi, priznam, da bi mi kot organizacija dobili več denarja, če bi tudi več pokazali. Voljan nam je pomagati odsek za narodno obrambo, mladinska konferenca in drugi. Predvideni so prostori, pa tudi denarja bomo v prihodnje več dobili. Rad bi tudi, da bi novi predsednik Jože Teraž uspešno vodil organizacijo.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

nas zavedeli večjega pomena Ljudske tehnike. Ste občutili večjo naklonjenost do dela vaše organizacije?»

»Smo, čeravno bolj z besedami kot dejanji. Res pa je tudi, priznam, da bi mi kot organizacija dobili več denarja, če bi tudi več pokazali. Voljan nam je pomagati odsek za narodno obrambo, mladinska konferenca in drugi. Predvideni so prostori, pa tudi denarja bomo v prihodnje več dobili. Rad bi tudi, da bi novi predsednik Jože Teraž uspešno vodil organizacijo.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

nas zavedeli večjega pomena Ljudske tehnike. Ste občutili večjo naklonjenost do dela vaše organizacije?»

»Smo, čeravno bolj z besedami kot dejanji. Res pa je tudi, priznam, da bi mi kot organizacija dobili več denarja, če bi tudi več pokazali. Voljan nam je pomagati odsek za narodno obrambo, mladinska konferenca in drugi. Predvideni so prostori, pa tudi denarja bomo v prihodnje več dobili. Rad bi tudi, da bi novi predsednik Jože Teraž uspešno vodil organizacijo.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

nas zavedeli večjega pomena Ljudske tehnike. Ste občutili večjo naklonjenost do dela vaše organizacije?»

»Smo, čeravno bolj z besedami kot dejanji. Res pa je tudi, priznam, da bi mi kot organizacija dobili več denarja, če bi tudi več pokazali. Voljan nam je pomagati odsek za narodno obrambo, mladinska konferenca in drugi. Predvideni so prostori, pa tudi denarja bomo v prihodnje več dobili. Rad bi tudi, da bi novi predsednik Jože Teraž uspešno vodil organizacijo.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

nas zavedeli večjega pomena Ljudske tehnike. Ste občutili večjo naklonjenost do dela vaše organizacije?»

»Smo, čeravno bolj z besedami kot dejanji. Res pa je tudi, priznam, da bi mi kot organizacija dobili več denarja, če bi tudi več pokazali. Voljan nam je pomagati odsek za narodno obrambo, mladinska konferenca in drugi. Predvideni so prostori, pa tudi denarja bomo v prihodnje več dobili. Rad bi tudi, da bi novi predsednik Jože Teraž uspešno vodil organizacijo.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

nas zavedeli večjega pomena Ljudske tehnike. Ste občutili večjo naklonjenost do dela vaše organizacije?»

»Smo, čeravno bolj z besedami kot dejanji. Res pa je tudi, priznam, da bi mi kot organizacija dobili več denarja, če bi tudi več pokazali. Voljan nam je pomagati odsek za narodno obrambo, mladinska konferenca in drugi. Predvideni so prostori, pa tudi denarja bomo v prihodnje več dobili. Rad bi tudi, da bi novi predsednik Jože Teraž uspešno vodil organizacijo.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

nas zavedeli večjega pomena Ljudske tehnike. Ste občutili večjo naklonjenost do dela vaše organizacije?»

»Smo, čeravno bolj z besedami kot dejanji. Res pa je tudi, priznam, da bi mi kot organizacija dobili več denarja, če bi tudi več pokazali. Voljan nam je pomagati odsek za narodno obrambo, mladinska konferenca in drugi. Predvideni so prostori, pa tudi denarja bomo v prihodnje več dobili. Rad bi tudi, da bi novi predsednik Jože Teraž uspešno vodil organizacijo.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

nas zavedeli večjega pomena Ljudske tehnike. Ste občutili večjo naklonjenost do dela vaše organizacije?»

»Smo, čeravno bolj z besedami kot dejanji. Res pa je tudi, priznam, da bi mi kot organizacija dobili več denarja, če bi tudi več pokazali. Voljan nam je pomagati odsek za narodno obrambo, mladinska konferenca in drugi. Predvideni so prostori, pa tudi denarja bomo v prihodnje več dobili. Rad bi tudi, da bi novi predsednik Jože Teraž uspešno vodil organizacijo.«

»Po lanskem dogodku na Češkoslovaškem smo se pri

Živeti z domačimi kraji

S skupščine študentov sevnške občine in Radeč: v prihodnje bolj sodelovati z občino

Sredi novembra je bila v Ljubljani skupščina študentov sevnškega študentskega kluba, ki združuje okoli 40 študentov iz sevnške občine in Radeč. Udeleženci so sprejeli delovni program kluba ter obravnavali več aktualnih problemov, ki zadevajo življenje študentov.

Študentje so ugotovili, da bi bilo koristno v prihodnje bolj sodelovati z delovnimi organizacijami v občini. V ta namen nameravajo prirediti razgovore z gospodarstveniki občine ter predstavniki družbeno-političnih organizacij, kar bi vodilo do boljših odnosov tudi v pogledu štipendiranja.

Na skupščini so menili, da je treba izpolniti upravni odbor sklada za štipendiranje nadarjenih študentov in dijakov, ki nosi ime Dušana Kvedra. V odboru naj bi bil tudi zastopnik študentov, ki bi pripomogel do boljšega delovanja sklada.

Govorili so še o družabnem življenju študentov. Člani kluba stanujejo na različnih krajih in obiskujejo različne visoke šole, zato bi bilo v prid sodelovanju, da bi se večkrat srečevali tudi na kulturnih in družabnih prireditvah. V ta namen bi bilo koristno prirediti v Sevnici študentski ples, na katerega bi prišla še druga mladina.

Večer opernih arij

V čast dneva republike sta občinski konferenci SZDL in ZKS priredili 25. novembra v domu TVD Partizan v Sevnici večer opernih arij. Nastopili so solisti Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane.

Zabukovje: čez 2.000 udarniških ur

Javno pohvalo zaslužijo po mnenju vodstva občinske organizacije SZDL, prebivalci Zabukovja in okolice. Pri gradnji cest in vodovoda so opravili čez 2000 prostovoljnih delovnih ur, kar je v primerjavi s številom prebivalcev zelo veliko. Pa ne bodo še mirovali: sprejeli so program komunalnih del za leto 1970, ki predvideva gradnjo ceste Zabukovje-Podvrh in Laše-Pusti vrh. V nedeljo je bilo tudi prvo kmetijsko predavanje v letošnji sezoni v tem kraju. Še eno veliko željo imajo, ki pa ni odvisna od njih: Zabukovčani bi radi, da bi zdaj, ko so usposobljeni čisto, vozil šolski avtobus vse do vasi.

Študenec: odbor je izvoljen

Krajevno organizacijo Socialistične zveze bo tudi v prihodnje v tem kraju vodil Anton Smrdelj. Tako so odločili na prvi seji odbora. Tajnik bo Jože Zibert, blagajnik Ivan Starc, predsednik nadzornega odbora pa Jože Stojš. Organizacijo čaka veliko dela, posebno še pri pomoči krajevni skupnosti. V kraju je treba dograditi vodovod, za kar so prebivalci vložili že veliko dela.

Krmelj: prvo je vodovod

Vse bolj nujno je zgraditi nov most čez Mirno, želijo pa tudi, naj Lisca poveča obrat

Na letni konferenci krajevne organizacije SZDL v Krmelju, na kateri so obravnavali delo v minulem obdobju ter program za naprej, se niso mogli ogniti mnogim neurejenim komunalnim problemom kraja. Ob tem so dali priznanje svetu krajeve skupnosti, ki je dobro zastavil delo, za kar pa je potrebna še večja družbena pomoč.

Po vrstnem redu je prvi vodovod; ta je zastarel, ima premalo vode, razen tega pa nanj še niso priključene vse stanovanjske hiše. Da bi varčevali z vodo, je treba čimprej vgraditi vodometre, vendar so na konferenci grajali Komunalno stanovanjsko podjetje Sevnica, češ da opravlja to delo prepočasno.

Ker je razvoj Krmelja in okolice mnogo odvisen od napredka Metalne, so na konferenci znova opozorili tudi na most čez Mirno, ki je mnogo preslaboten za težka bremena, ki jih po cestah vozijo

iz tega obrata. Metalna je pripravljena sama narediti železno konstrukcijo za most, potrebna je le še dodatna pomoč.

V Krmelju in okolici še vedno primanjkuje delovnih mest za ženske. Razumljiva je torej tudi želja ljudi, naj bi konfekcija Lisca razširila svoj obrat v Krmelju, ki daje že zdaj zaposlitev in kruh čez 70 dekletom in ženam.

Novice iz Loke

UREJENA CESTA. Krajevna skupnost Loka je popravila cesto od postajališča do naselja. Posut je gramoz in urejen odtok vode.

HIŠE ZA POROCENE UPOKOJENCE. Pri domu počitka v Loki urejajo hiše za poročene upokojence, ki bodo prav udobne za bivanje.

ZEMLJIŠČE PRIPRAVLJENO. Na prostoru pod župniščem so razmerili zemljišče za gradnjo stanovanjskih hiš. Z gradnjo novih stavb bo kraj dobil tudi lepšo zunanjo podobo.

S. Šk.

Na Impolci spet novi prostori

Na sobotni slovesnosti v domu počitka na Impolci so v prisotnosti predstavnikov občinske skupščine Sevnice ter društev upokojencev izročili namenu na novo urejene prostore za delovno teparijo varovancev doma. V ta namen je bilo porabljenih 80.000 novih dinarjev, ki so jih zbrali s pomočjo društev upokojencev iz več občin. Kot je dejala ob otvoritvi predsednika delovne skupnosti doma Lidija Kocjan, je Impolca prvi dom počitka v Sloveniji s takimi prostori, kar bo počutje varovancev še izboljšalo.

Tržišče: končno pri meren prostor

Te dni bodo dokončno uredili dvorano v novem stanovanjskem bloku v Tržiču, ki jo bodo uporabljali za različne prireditve, predvsem pa bo v korist tamkajšnji osnovni šoli. Manjkajoči denar je prispevala občina. Kot so sklenili na zadnjem sešanku v tem kraju, se bo krajevna skupnost lotila še nekaterih komunalnih del: popravila razsvetljave, urejanja kanalizacije, skrbela pa bo tudi za zunanji videz naselij.

SEVNIŠKI VESTNIK

S sobotnega zbora prosvetnih delavcev. (Foto: Legan)

Dan prosvetnih delavcev

Zanimivo predavanje univ. prof. dr. Vlada Schmidta o sodobnih problemih šolstva in vzgoje

Za tradicionalni dan prosvetnih delavcev so se v soboto, 22. novembra, zbrali v avli osnovne šole v Trebnjem prosvetni delavci iz vse občine. Zbora so se udeležili tudi gostje: prof. dr. Vlado Schmidt, predsednik IO republiške izobraževalne skupnosti in poslanec Ludvik Zajc, poslanci Marjan Jenko, Jože Suhadolnik, Ivan Gole, predsednik Obs Ciril Pevec, načelnik Janez Zajc ter nekateri upokojeni učitelji. Pozdravno besedo je imel Adolf Grum, ravnatelj trebanjske šole.

O sodobnih problemih šolstva in vzgoje je predaval prof. dr. Vlado Schmidt. Opozoril je zlasti na premajhno zavest, kako pomembna je vzgojna vloga šole. Dejal je tudi, da je moralna vzgoja v naših šolah v bistvu politična vzgoja, ki premalo poudarja tradicionalne moralne vrednote. Zanimiva so bila tudi njegova razmišljanja o vrednotenju učiteljevega dela.

Ludvik Zajc je spregovoril o financiranju šolstva v prihodnjem letu. Poudaril je, da bo republiška izobraževalna skupnost poskrbela, da na skupno osebnih dohodkih prosvetnih delavcev povečali

skupno za 20 odstotkov, materialni izdatki pa za 25 do 30 odstotkov, odvisno od potreb v posameznih šolah. Zbrane je seznanil tudi s podatkom, da bo prihodnje leto porabljeno za štipendiranje 16 milijonov novih dinarjev, kar je precej več kot doslej.

M. L.

Mirna: zbirajo za šolsko kuhinjo

Mirenska osnovna šola poziva starše, naj tako kot lani pomagajo šolski kuhinji, da bo obrok kar najcenejši. V teku je nabiralska akcija, v kateri zbirajo otroci različne pridelke, kar zlasti kmečki starši mnogo lažje pogrešajo kot denar. Šolska malica bo tudi v prihodnje veljala toliko kot doslej — 8 novih dinarjev.

DODATEN ZASLUŽEK JE UTRDIL KMETIJO

Pri kmetu, ki zaklada občino

Gre za piščance: Ignac Jeršin iz Račjega sela si je poiskal dopolnilni zaslužek, s tem da oskrbuje gospodinjstva s piščanci — Pomaga si sam

Casi se spreminjajo in mi z njimi. Prideš h kmetu Ignacu Jeršinu na Račje selo, pa ti gospodinja postreže z odlično pripravljeno črno kavo. Na kmetih s črno kavo. »Piščanci so nas spremenili, razen tega pa so nas prisilili tudi, da smo začeli bolj razmišljati in računati, kako in kaj s kmečkim delom.«

Veliko piščancev, ki jih gospodinja kupijo po mesnicah v trebanjski občini, zredijo pri Jeršinovih. Gospodar je ponosen na to: »Naši piščanci so težki in dopirani s koruznim zdrobom, ki popravi okus mesa.«

»Pred dobrimi tremi leti me je za to navdušil brat, ki dela v znani kurji farmi v Neverkah pri Pivki,« pravi Ignac. »Dejal mi je: vztrajaj zdaj, ko je začasno nastopila kriza. Ker imaš na voljo stare stavbe, se ti bo še vedno izplačalo, četudi bo cena tako nizka, da bodo večje farme reje opustile.«

Jeršin je začel. Preuredil je hleve, v katerih je imel nekdaj prašiče in govedo, ter se lotil reje piščancev, za govedo in prašiče pa si je našel prostor drugje. Vse skupaj ga je veljalo okoli 2 milijona starih dinarjev.

»Ze dolgo prej sem razmišljal o kakem dodatnem zaslužku. Naše kmetije so premajhne in premalo dajejo. Piščanci precej bolj zaposlijo družino. Kupili smo tudi traktor, tako da naš svet z lahkoto obdelamo.«

Tako pravi Ignac, ki ob delu na srednje veliki kmetiji zredi in proda še tri do štiri tisoč piščancev, ko dosežejo težo poldruga kilograma. Ob starih, preurejenih prostorih pa bo gradil še nov hlev in občinska komisija mu je že odobrila prostor. Ko bo dograjen, bo zredil skupno trikrat toliko piščancev.

»Seveda razmišljam, kaj ne bi! Vtakniti prisluženi denar za nekaj, kar ne bi šlo, bi bilo hudo napak. Za vsak primer bom gradil tako, da bo stavba uporabna tudi za goveji hlev ali kaj drugega.

Načrtno tudi v kulturi

Priprave na naslednjo sejo občinske konference SZDL, ki bo posvečena kulturi v občini

Naslednja, decembrska seja občinske konference Socialistične zveze bo posvečena kulturi v trebanjski občini. V ta namen je izvršni odbor imenoval sekcijo, ki pripravlja gradivo. Prejšnji teden je bil sestanek sekcije, na katerem je bilo sklenjeno, da je treba sestaviti vprašalnik in ga razposlati vsem organizacijam na področju kulture.

S pomočjo podatkov, ki jih bo dobila na podlagi vprašalnika, želi sekcija natančneje ugotoviti, kakšne so dejanske razmere v kulturi in kaj je mogoče narediti, da se bo stanje popravilo.

Razmere v kulturi so se zadnja leta precej spremenile. Medtem ko peša amaterska kulturna dejavnost, ki je prva povojna leta še marsikje živela, so se pojavile tudi druge oblike predvsem pasivnega kulturnega udejstvovanja, kar sta omogočila zlasti televizija in radio in tudi sicer askrajsana razdalja do mest.

Socialistična zveza ugotavlja, da je dosedanja kultur-

na dejavnost premalo načrtna. V merilu občine ni programa razvoja, premalo je tudi spodbujanja k amaterskemu delu, ki se odvija odvisno le od prizadevnosti nekaterih posameznikov. Skratka: veliko je vprašanj in problemov, h katerim mora odločilno prispevati tudi Socialistična zveza.

Dobrava: odgovor glede toče

V gradivu za današnje zasedanje občinske skupščine tudi odgovor na odborniško vprašanje Jožeta Jeriča, kakaj so glede letošnje toče upoštevani samo nekateri kmetovalci. Rečeno je, da zakon o prispevkih in davkih dovoljuje olajšave le v primerih, če toča povzroči škodo za najmanj 20-odstotno zmanjšanje celotnega kmetijskega dohodka kmetije. Cenilna komisija je tolikšno škodo ugotovila le pri 8 lastnikih, drugim 11, ki so tudi prijavili škodo, pa je toča povzročila od 6,9 do 15 odstotkov škode, zato po zakonu nimajo pravice do znižanja prispevkov.

Ukradli so prašiča

V noči od petka na soboto so Antonu Kužniku iz Dolge njive pri Sentlovrencu neznanec ukradli prašiča, težkega okoli 40 kg in primerne za pečenje na ražnju. Osumili so Cigane, ki so se tisti čas potikali okoli vasi.

Čeprav povpraševanje za piščanci stalno narašča, mora biti človek pripravljen na vse,« modruje gospodar.

Jeršinovi dobe enodnevne piščance pasme hubert po železnici iz Neverk. Tudi močna krmila dobe od tam. Čeprav je reja piščet zelo zahteven in natančen posel, jim gre dobro od rok. Najvažnejše je — razkuževanje prostorov in red, brez tega ni nič.

»Z odkupno ceno piščancev sem zadovoljen, čeprav vem, da mesar dobi pri kilogramu včasih celo več kot rejec. Prevelika zamuda je, da bi sami prodajali. Naj to delajo tisti, ki so za to poklicani. Če sem tudi glede denarja z rejo zadovoljen, vprašate? Drugače bi jo že opustil.«

»Kaj pa gnoj? Ze zaradi tega se izplača. Zdjaj kosimo travnike trikrat, prej pa še enkrat ni bilo kaj,« je Ignac dopolnila njegova žena.

Človek je vesel, ko sreča zadovoljne kmečke obraze.

M. LEGAN

Danes o kanalščini

Današnja 7. redna seja obeh zborov občinske skupščine Trebnje bo posvečena zlasti urbanističnim zadevam in komunalnemu gospodarstvu. Tako je med drugim na dnevnem redu predlog odloka o uvedbi kanalščine, posebnega prispevka, ki bo namenjen za vzdrževanje obstoječe kanalizacije ter za gradnjo nove. Skupščina je že na juljski seji sklenila, da je treba pripraviti predlog. V predlaganem gradivu je predvideno, da bi kanalščina znašala toliko kot vodarina. Na ta način bi se na območju Trebnjega in Starega trga zbralo 30.000 dinarjev na leto.

Čatež: za drugačno mejo

Na sestanku odbora krajevne organizacije SZDL v tem kraju so prejšnjo sredo ponovili zahtevo, da bi bilo dobro delno spremeniti mejo krajevne skupnosti. Tako naj bi v KS Čatež spadali tudi vasi Križ in Kriška reber, ki ju na Čatež veže mnogo več vezi kot na Račje selo. Verjetno ni ovir, da ne bi tega spremenili.

Prva seja konference ZK

Za včeraj popoldne je bila v Trebnjem sklicana prva seja novoizvoljene občinske konference Zveze komunistov. Na dnevnem redu je bila informacija o družbeno-političnem položaju v občini ter volitev novih organov konference: komiteja, komisij in častnega razsodišča ter članov medobčinskega sveta ZK. Obširneje prihodnjic.

IN SE ENA ZLATA POROKA: v soboto sta jo praznovala 76-letna Ana in 73-letni Jože Božič z Griča pri Trebnjem. Razen svojcev so se slovesnosti udeležili tudi predstavniki krajevne organizacije ZB Trebnje. (Foto: Legan)

DROBNE Z MIRNE

■ Z JANUARJEM OTROSKO VARSTVO. Predvidoma v začetku prihodnjega leta bodo končana obnovitvena dela v stari šoli, kjer bo v zgornjih prostorih organizirano otroško varstvo. Čeprav sprejemanja še niso razpisali, je že prijav za 25 otrok, njih število pa se bo še precej povečalo, če bodo organizirali avtobusni prevoz iz Slovenske vasi.

■ LOVCI SE ZANIMAJO ZA KOCO. Te dni je bil sestanek odbora TVD Partizan, na katerem so razpravljali tudi o usodi koč na Debencu. Zanj se za vprašanje, kako bodo zbrali denar za nakup. TVD Partizan bi rad čimprej denar, ker je nujno popraviti telovadni dom.

■ DOBRA KUHINJA V »DANI«. Gostje v restavraciji »Danes« pohvalijo dobro kuhinjo, odkar je tam zaposlena nova glavna kuharica. Restavracija je lopo uredila dva prostora, motiljo le velike luči, ki visijo z nizkega stropa. Povedo, da je arhitekt tako hotel.

■ ENI PLACAJO, DRUGI NE. »Kako je s plačilom prispevka za uporabo mestnega zemljišča? Ga niso dolžni plačevati vsi lastniki stavb in zemljišč?« sprašujejo tisti, ki jim ta prispevek obračunajo že ob najemini za stanovanja.

Od lastnikov hiš namreč ne izterjujejo prispevke, tako da s plačilom odpirajo iz meseca v mesec. Prav bi bilo: vsi ali nihče.

■ MLADI STRELCI. 47 pionirjev se je te dni pridno pripravljalo na pionirsko občinsko strelsko prvenstvo, ki so ga strelske družine pripravile v čast dneva republike.

■ VADBA V SOLSKI TELOVADNICI. Vodstvo šole je dovolilo TVD Partizan, da bo imel v novi šolski telovadnici vadbo za člane društva. Nogometaši in strelci bodo še naprej gostovali v starem domu.

■ SPOR ZARADI OBLEK. Skoda bi bilo, da bi se različi pevi Mirne in Mokronoga zaradi spora, ki je nastal ob nakupu blaga za enotne obleke vseh pevcev. Javnost, ki ceni prizadevnost in sposobnost pevskega zbora Mirenske doline, pričakuje, da bodo iz tega našli primeren izhod.

■ MANJKA OBRATNIKOV. Na Mirni manjka nekaterih obratnikov, zlasti šivilj in čevljarjev, pa tudi drugih. To spodbuja šušmarstvo, ki kar dobro cvete.

■ KAJ BO Z VRTIČKI? Blizu 20 vrtičkarjev, ki najemajo zemljišče na Devcah, bi rado vedelo, kako bo z najemanjem v prihodnje. Omenjeno zemljišče je prevzela tovarna Dana.

PIŠCANSKI Z RAČJEGA SELA: redi jih Ignac Peršin

TREBANJSKE NOVICE

Danes proslava dneva republike

Danes, 27. novembra ob 18. uri, bo v dvorani množičnih organizacij v Kočevju proslava dneva republike. Na njej bo govoril predsednik občinske skupščine Miro Hegler, v kulturnem delu programa pa bodo nastopili člani gimnazijskega MKUD »Matej Bor« in učenci glasbene šole. Po proslavi bo v Likovnem salonu otvoritev razstave akademskega slikarja Franca Godca.

V sredo seja konference ZK

V sredo, 3. decembra, bo prva seja nove občinske konference ZK Kočevje. Na njej bodo razpravljali o analizi dela volilnih konferenc organizacij ZK. Sklepi, ki jih bo konferenca sprejela, bodo odraz stališč organizacij in aktivov ZK ter seveda napotili zadnjih sej OK ZKS. Vendar bodo vsebovali le glavne naloge komunistov, se pravi tiste, ki so bistvene za nadaljnji razvoj občine. Izvolili bodo tudi 9-članski komite, sekretarja konference, 5 komisij konferenčne in dve komisiji komiteja.

Zanimanje za vikende

Do letos ni bilo posebnega zanimanja za gradnjo vikendov v gornjem območju reke Kolpe (Fara, Osilnica) v kočevski občini. Pred meseci pa so tudi na tem območju prodali štiri parcele, na katerih si bodo posamezniki postavili hišice za oddih. Na območju ribniške in kočevske občine so najprej začeli postavljati vikende na Travnji gori in pri Velikih Poljanah ter v okolici Dola. Zdaj pa je poraslo zanimanje tudi v zgornjem delu Kolpe, in to na hrvaški in slovenski strani.

Novi podporni člani

Občinski odbor Rdečega križa Kočevje je pred kratkim dobil novega podpornega člana, in sicer delovno organizacijo LIK Kočevje. Tako ima doslej skupno 9 podpornih članov, ki mu z denarjem in v drugih oblikah pomagajo pri izvrševanju njegovih nalog. Podporni člani prispevajo na leto najmanj 100 din za razne delavnosti občinskega odbora RK.

DROBNE IZ KOČEVJA

PRECEJ PRIREDITEV BO v prihodnjem mesecu. Dvorano v Domu Jožeta Šekša sta doslej rezervirala predstvedstvo občinske konference Zveze mladine in Ljubljansko mestno gledališče dogovori za rezervacijo pa poteka kajo še z dvema ansamblioma. Za konec novembra je dvorano rezerviral ansambel Henček, ki bo nastopil s svojimi pevci in humoristom.

STROKOVNI TECAJ za šoferje, na katerem si bodo pridobili višjo kvalifikacijo, je spet organizirala kočevska podružnica Zveze šoferjev in avtomobilistov. Prijavilo se je nad 30 kandidatur. Tecaј se je pred kratkim začel v prostorih doma telesne kulture.

OBCNI ZBOR bo imelo v začetku decembra telesnovzgojno društvo »Partizani Kočevje«. Na njem bodo razpravljali tudi o spremembi društvenih pravil.

OBCINSKA ZVEZA za telesno kulturo bo v teh dneh razpravljala o predlogih komisij zveze za najustreznejši oblikami vzdrževanja in financiranja domov ter športnih objektov. Razen tega se bodo pogovorili o pripravi dolgoročnega načrta investicij za potrebe telesne kulture na območju občine in o ne-

Kočevski šahisti so v zadnjem kolu premagali Salonit (Anhovo) s 4,5:3,5 in s tem osvojili drugo mesto v zahodni skupini prve slovenske šahovske lige. Drugo mesto je sicer lep uspeh, vendar ni mnogo manjkalo, da bi bili prvi. Za ljubljansko ekipo so zaostali le točko in pol. (Foto: Primc)

Tokrat zagotovljena enakopravnost

LIK Kočevje je imel s prešnjimi združitvami slabe izkušnje – Tokrat bo vsak razpolagal z doto, ki jo bo prinesel v družino, in z vsem, kar bo v novi skupnosti sam ustvaril – V Kočevju združitev še letos

Pretekli teden smo obiskali Alojza Ješelnika, v. d. direktorja LIK – Lesne industrije Kočevje, in se z njim pogovorili o predvidenem združevanju lesne in kemične industrije v Kočevju in njuni nadaljnji združitvi s podjetjem SLOVENIJA LES. Doslej smo namreč bolj ali manj podrobno pisali o tem predvidenem združevanju le, kadar so o njem razpravljali na sestankih izven LIK. Prav pa je, da zvemo nekoliko več iz ust predstavnika tega podjetja. Naš razgovor je potekal tako:

Kdaj bo prišlo do združitve LIK in kemične tovarne, se pravi do ustanovitve združenega podjetja znotraj občine?

Ta združitev bo opravljena predvidoma že do novega leta. Naš delavski svet je že dal soglasje zanj, prav v teh dneh pa podrobno seznanjamo z njenimi nameni in cilji člane kolektiva.

In kdaj bo prišlo do združitve tega kočevskega združenega podjetja s podjetjem SLOVENIJA LES?

Vse potrebne priprave bomo predvidoma opravili v prvem polletju prihodnjega leta.

Vaše podjetje je že bilo združeno z drugimi delovnimi organizacijami (s KGP in z INLES), a ste se ločili. Kaj menite o novem združevanju glede na slabe izkušnje v preteklosti?

Tokrat se združujemo kot enakopravni partnerji. Izdelane imamo perspektivne programe razvoja posameznih obratov, ki jih pri prejšnjih združitvah nismo imeli. Prav izpolnitev teh programov je tudi cilj združitve. Nadalje bomo obdržali večjo samostojnost pri delitvi dohodka, ki je v prejšnjih primerih nismo, vsaka enota pa bo sama odločala tudi o osebnih dohodkih. Sredstva, ki jih združujemo, bodo točno evidencirana in kasneje tudi tista, ki jih bo vsaka enota v okviru združenega podjetja ustvarila. Nobena prelivanja sredstev ne bo! Noben obrat ne bo živel na račun drugega. Seveda pa

Kaj vaš kolektiv od združitve pričakuje oziroma kakšne prednosti si obeta?

Pri LIK si obojama predvsem možnost za hitrejšo rekonstrukcijo obrata za proizvodnjo šolskega pohištva, boljše izkoriščanje obratnih sredstev, lažje dopolnjevanje proizvodnih programov znotraj združenega podjetja, boljše organizacijo skupnih strokovnih služb, možnost za mehanizacijo nekaterih služb... Seveda pa je teh prednosti še več.

In kaj si obojata od združitve vašo bodočo partnerja – kemična tovarna in SLOVENIJA LES?

Nekatera njihova pričakovanja so podobna našim, nekatera pa so tudi drugačna, vendar o njih podrobneje ne bi rad govoril.

JOZE PRIMC

Naiboljši oddelki

Ob nedavni prvi redovalni konferenci v tem šolskem letu so imeli najboljši učni uspeh naslednji oddelki višjih razredov kočevske osemletke: 5. d (96,3 odst. pozitivno ocenjenih), 6. a (89,6 odstotka), 7. g (75 odst.) in 8. f (87,1 odst.). Povprečno je bilo pozitivno ocenjenih v vseh višjih razredih 70,29 odstotka učencev.

Niso izpolnili programa

Za podporno članstvo Društva prijateljev mladine se je odločilo le 5 delovnih organizacij

Na nedavni seji upravnega odbora Društva prijateljev mladine Kočevje so ugotovili, da niso mogli izpolniti svojega programa, ki so ga sprejeli pred približno letom dni, ker niso imeli dovolj denarja.

Računali so namreč, da bo letos 27 delovnih organizacij na račun podpornega članstva v njihovi organizaciji vplačalo okoli 10.000 din članarine. Vabiliu društva pa se je odzvalo le 5 delovnih organizacij, ki so skupno vplačale samo 1350 din članarine.

V svojem neizpolnjenem programu je društvo predvidelo za enoletno obdobje izgradnjo dveh otroških igrišč, nameravali so omogočiti letovanje zdravstveno in socialno ogroženim otrokom, prirediti praznovanje noveletne jelke itd.

Društvo je opozorilo delovne organizacije, da lahko same določijo, za kakšen namen naj bo porabljen denar, ki ga bodo prispevale v obliki podporne članarine.

Zanimivo je, da je lani večina delovnih organizacij obljubila, da bodo prispevale denar za potrebe društva, obljubo pa so izpolnile le redke in še te so običajno prispevale manj, kot so ob-

ljubile. Letos pa društvo iz delovnih organizacij sploh ni dobilo nobene denarne podpore.

Decembra redna proizvodnja v IVERKI

Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da bo nova tovarna ivernih plošč, ki dela zdaj poizkusno v eni izmen, prešla v teh dneh na delo v treh izmenah, v decembru pa v redno proizvodnjo. Ko bo delala v dveh izmenah, bo zaposlovala 40 ljudi.

Največ bolnih v Stano- vanjskem podjetju

Kljub vsem ukrepom, da bi obvarovali delavce pred nesrečami in boleznimi, je bilo po podatkih zdravstvenega doma izgubljenih zaradi nezmožnosti za delo v ribniški občini od začetka leta do konca septembra 12.664 delovnih dni. Delovne organizacije so izplačale boleznine za 8.211 dni, ostale pa je plačal Komunalni zavod za socialno zavarovanje. Največ članov kolektiva so imeli v bolnišnem staležu v Stano- vanjskem podjetju, in sicer 4,82 odstotka, na drugem mestu pa je INLES s 4 odstotki.

V nedeljo, 23. novembra, so na kočevski osemletki sprejeli v pionirsko organizacijo 158 cicibanov. Ob tej priložnosti so jim njihovi sošolci izvedli krajski kulturni program. Po slovesni zaobljubi so nove pionirje tudi pogostili. Slavlja so se udeležili tudi starši.

Foto: Primc

Vedno manj strokovnjakov na Kočevskem

Le malo strokovnjakov se vrne po končani višji ali visoki šoli v Kočevje, hkrati pa visoko šolani kadri v zadnjem obdobju zapuščajo Kočevsko – V občini ni prave kadrovske politike, kar bo lahko usodno

Na nedavnem posvetovanju o zaposlovanju v kočevski občini, ki so se ga udeležili predstavniki občinske skupščine, družbeno-političnih organizacij, kadrovskih služb delovnih organizacij in zavoda za zaposlovanje, so razpravljali predvsem o izdelavi oziroma dopolnitvi splošnih aktov delovnih organizacij o sistemizaciji, o izobraževanju in usposabljanju, planiranju potreb po kadrih in zaposlovanju žensk.

Za razpravo o zaposlovanju je pripravil zelo dobro, dokumentirano gradivo vodja kočevske enote Zavoda za zaposlovanje Marko Zvo- kelj. Osnovne ugotovitve tega poročila so, da so v kočevski občini sredstva za delo premalo izkoriščena, da število prebivalstva narašča

hitreje, kot je bilo predvideno, hkrati pa je število zaposlenih v zadnjih petih letih občutno upadlo. Število nezaposlenih je v primerjavi z zaposlenimi znašalo leta 1965 le 2,5 odstotka, letos pa že 7,4 odstotka. Letos je nezaposlenih 441 ljudi, od tega kar 316 žensk.

in se tako primanj- kljaj strokovnjakov še veča.

Prave kadrovske politike v občini ni. Delovne organizacije posvečajo premalo pozornosti izobraževanju kadrov, ki jih bodo potrebovale, in njihovu stipendiranju. Sedanja ugodna gospodarska rast jih ne bi smela uspavati, saj se bodo v zelo verjetnih bodočih težjih pogojih gospodarjenja lahko uspešno zoperstavile stagnaciji ali celo nazadovanju, če dobro usposobljenimi ljudmi. Prisotni so se s temi ugotovitvami v glavnem strinjavali. Opozorili pa so, da bi se število nezaposlenih lahko znižalo tudi z nadaljnjim odpiranjem delovnih mest v terciarnih dejavnostih, z delom na domu in podobnim.

KOČEVJSKE NOVICE

Varoval sem ranjence

France Prijatelj iz Vinic pri Sodražici, ki ima danes 62 let, se tako spominja vojne:

»Skupaj z drugimi ribniškimi fanti in možmi so me Italijani prijeli avgusta 1942 in me internirali najprej v Padovo, nato pa na Rabu. To smo bili takrat lačni!

Po razsuhu Italije sem šel v rabsko partizansko brigado, nato pa se je naš bataljon priključil Sercejevji brigadi. Napadali smo Kočevje in Zdenko vas, šel sem pa tudi na pohod proti Stajerski s 14. divizijo. Zaradi bolehnosti so me kmalu dodelili v četo, ki je varovala partizansko bolnišnico nad vasjo Gaj na belokranjski strani Gorjancev.

Tukaj nam je šlo dvakrat pošteno za nohte. Jeseni 1944 so nas napadli ustaši in takrat smo ranjence prenesli v vas Zareber. Vendar ustaši do bolnice niso mogli. Tudi napad belih in Nemcev iz Novega mesta smo odbili. Bolnice nismo le varovali,

ampak skrbeli tudi za hranjo za ranjence.

Ko sem zbolel, so me za 3 tedne odpeljali z letalom v Bari, nato pa sem se spet vrnil na Gorjance.

Pred koncem vojne sem se boril tudi v Trstu, jeseni 1945 pa sem prišel domov.

Jubilejno leto ribniške občine

V prihodnjem letu bodo v ribniški občini proslavili 70-letnico telesne kulture, 25-letnico osvoboditve in telesne kulture v Jugoslaviji, 20-letnico društev »Partizan« in 10-letnico rokmeta.

17. novembra je bila razširjena seja občinske Zveze za telesno kulturo Ribnica. Na njej so sklenili, da proglase prihodnje leto za jubilejno. Razen članov izvršnega odbora so se seje udeležili predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamsberg, sekretar občinske konference SZDL Dušan Lavrič ter zastopniki šol in delovnih organizacij.

Na seji so sprejeli delovni program občinske Zveze za telesno kulturo in proglasili prihodnje leto za jubilejno. V letu 1970 bodo namreč praznovali 70-letnico organizirane telesne kulture v Ribniški dolini, 25-letnico osvoboditve Ribnice in obstoja telesne kulture v socialistični Jugoslaviji, 20-letnico društev »Partizan« in 10-letnico načrtnega razvoja in gojitve rokmeta.

Vsi ti jubileji zaslužijo primeren program, ki pa ga bo mogoče izvesti le s tesnim sodelovanjem vseh družbeno-političnih sil v občini. Na seji so imenovali posebno komisijo, ki bo izdelala podroben program dela in prireditve v prihodnjem letu s posebnim poudarkom na množičnosti.

Zahtevali so, tudi, naj

sklad za financiranje telesne kulture zaživi. Z občinskim odlokom so že določeni stalni dohodki tega sklada. Na seji pa so sprejeli še posebno priporočilo, naj bi vsi delovni kolektivi v občini na podlagi samoupravnih dogovorov namenjali v bodoče v ta sklad po 2 din na mesec za vsakega zaposlenega.

Znanemu ribniškemu javnemu delavcu Francu Levstiku so ob njegovi 60-letnici priredili predstavniki družbeno-političnih organizacij sprejem. Ob tej priložnosti so mu čestitali in mu izročili spominsko darilo.

(Foto: Mohar)

Ob 60-letnici Franca Levstika

Ribniške družbeno-politične organizacije so 19. novembra priredile sprejem znanemu javnemu delavcu Francu Levstiku, ki je tega dne praznoval 60-letnico. Ob tej priložnosti so mu čestitali v imenu občinske konference SZDL sekretar Dušan Lavrič, v imenu občinske konference ZK sekretar

Daniilo Mohar in v imenu občinske zveze za telesno kulturo predsednik inž. Lojze Marolt. V imenu vseh organizacij je slavljenca izročil darilo Dušan Lavrič.

Slavljenec se je zahvalil za izredno pozornost in obljubil, da bo tudi naprej z zavzetostjo opravljal dolžnosti, ki mu jih bo družba zaupala. V sproščenem razgovoru je nato povedal marsikaj iz svoje bogate zakladnice spominov. Doživel je precej zanimivih dogodkov, posebno še na področju telesne kulture, kjer tudi sedaj opravlja več vodilnih dolžnosti.

nice spominov. Doživel je precej zanimivih dogodkov, posebno še na področju telesne kulture, kjer tudi sedaj opravlja več vodilnih dolžnosti.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

SE ENO GOSTILNO so dobili na Hribu v Loškem potoku. Uredila jo je kmetijska zadruga Cerkljica v hiši Jožeta Kordiša, kjer je nekdanja gostilna »Pri Rusu«. Tako so zdaj na Hribu kar druga pri drugi gostilni. Za konkurenco je torej postarjeno, upajmo pa, da bo tako številu kaj pripomoglo tudi k napredku turizma. Nova gostilna je lepo opremljena.

PREKOPANA JE BILA v preteklih dneh cesta v središču Ribnice, pa tudi po drugih krajih, kjer so telefonski kabel polagali pod zemljo.

PRVI SNEG smo dobili 15. novembra. V nižinah ga je zapadlo malo in se tisti je kmalu skopnel. Travnja in Velika gora pa sta bili kar precej pobejeni. Upamo, da tudi v višinah sneg ne bo dolgo ostal in da se prava zima še ne bo začela, čeprav otroci komaj čakajo, da bi se sankali, smučali in kopali.

NOVO AVTOMATSKO KEGLJISCE ima zasebni gostilni-

Ugotavljajo upravičenost

Občani Kota, Jurjevice in Brež so predlagali občinski skupščini, naj organizira prevoz njihovih otrok v ribniško šolo, ker so njihovi kraji oddaljeni nad 4 km od šole. Pri Vinku Kersnič, načelniku oddelka za splošne zadeve in družbene službe občinske skupščine Ribnica, smo zvedeli, da »upravni organi ugotavljajo upravičenost te zahteve«. Zaprsoili so namreč kataster, naj jim da točne podatke, če so te vasi od šole res oddaljene nad štiri kilometre. SAP pa je tudi že obljubil, da bo prevoz organiziral, če bo cesta primerna za avtobusni promet.

Seja konference ZK

Za 26. november popoldne je bila sklicana prva seja nove občinske konference Zveze komunistov z naslednjim dnevnim redom: poročilo o osnovnih nalogah občinske organizacije ZK in njenem delu v naslednjem mandatsnem obdobju, sprejem sklepa o organiziranosti ZK v občini, poslovnika o delu občinske organizacije in poslovnika o delu medobčinskega sveta ZK Ljubljana, izvolitev komiteja, sekretarja konference, komisij konference in častnega razsodišča.

Gene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
	(cena v din za kg)	
krompir	0,78	0,80
in	0,85	
sveže zelje	1,70	1,70
kislo zelje	2,30	2,20
kisla repa	2,20	2,10
cvetača	3,70	3,50
fižol v zrnju	5,85	4,50
do	7,35	
česen	11,90	13
solata	(ital.) 7	4,20
paradižnik	—	8
korenje	2	2
peteršilj	4,10	4
jabolka	1,80	
hruške	—	4,20
grozjce	4,80	3,60
limone	6,20	6,20
pomararance	6	5,80
banane	6,20	6,20
jajca (cena za kos)	0,70	0,67
do	0,85	0,82

Kdo bo najugodnejši ponudnik

Za gradnjo nove osnovne šole v Loškem potoku so poslala ponudbo štiri gradbena podjetja - Graditi jo bodo začeli spomladi 1970

Na natečaj za gradnjo nove osnovne šole v Loškem potoku so poslala ponudbo tri dolenski gradbena podjetja in eno ljubljansko. Ko so proučevali njihove prijave, so ugotovili, da so vsa štiri za tako gradnjo sposobna, zato so jim poslali posebne obrazce, na katerih naj izdelajo dokončne ponudbe. Upravni odbor za gradnjo in dograditev osnovnih šol v ribniški občini bo še letos o vseh ponudbah razpravljaj in izbral najugodnejšega ponudnika.

Kot smo zvedeli iz zanesljivih virov, bodo novo šolo v Loškem potoku začeli graditi marca ali aprila prihodnje leto. Sklad za gradnjo osnovnih šol v ribniški občini ima tudi že pismeno zagotovilo republiške izobraževalne skupnosti, da bo za to šolo namenila v prihodnjem letu 1,2 milijona din v obliki kredita. Kot je znano, so v ribniški občini uve-

dili samoprispevek za gradnjo, dograditev in obnovo šol in z njim (razen tega pa še s prispevki delovnih organizacij in republiškim kreditom) že zgradili novo osnovno šolo v Ribnici in dogradili šolo v Sodražici.

Dopolnjevatji so začeli tudi načrt za gradnjo, dograditev in popravila šol za obdobje 1970 do 1972, ki predvideva obnovo starih šol v Ribnici in dograditev telovadnice pri osnovni šoli v Dolenji vasi. Eazne podražitve in drugi višji stroški pri gradnji nove šole v Ribnici in dograditvi šole v Sodražici so pobrali namreč precej več denarja, kot je bilo prvotno predvideno.

Obnovo ostalih podružničnih šol bo potrebno opraviti z denarjem, ki ga bodo osnovne šole zbrale v obliki amortizacije. Vse kaže, da bo uveljavljeno načelo, da se bo amortizacija združevala v okviru republike, kar bo omogočilo načrtno obnovo osnovnih šol.

Marsikje vodstva šol tudi opozarjajo, da nimajo dovolj primernih stanovanj za

Nov šoferski tečaj

Prvega šoferskega tečaja, ki ga je organiziralo Avtomoto društvo Ribnica za območje Loškega potoka, Dolenje in Podpreske, se je udeležilo 34 tečajnikov. 29 izmed njih je izpit že uspešno opravilo. Pretekli teden se je začel drugi tečaj, za katerega se je prijavilo 11 kandidatov.

Slavja ob dnevu republike

Glavna proslava, ki jo pripravlja ribniška mladina, bo jutri zvečer - Slovesnosti v šolah

Jutri, 28. novembra ob 8. uri, bodo v osnovni šoli Ribnica slavnostno sprejeli 73 najmlajših solarjev-cicibanov v pionirsko organizacijo. Istega dne popoldne bodo podobne slovesnosti tudi na podružničnih šolah v Dolenji vasi, kjer bodo sprejeli v pionirsko organizacijo 26 učencev, v Sušju, kjer bo sprejetih 18 učencev, in Velikih Poljanah, kjer se bo od cicibanstva poslovilo 5 učencev.

Pionirski odredi teh šol so skupaj z odbori za proslave pripravili kulturne programe. Novi pionirji bodo svečano prisegli, dobili bodo pionirsko čepice, rutke, značke in izkaznice, nato pa jih bodo vodstva šol pogostila.

Seveda bodo v teh dneh tudi po ostalih šolah na območju ribniške občine podobne slovesnosti.

Glavna proslava dneva republike, ki bo namenjena občinstvu, bo isti dan ob 19.30 v domu »Partizana«. Organizacija v sodelovanju z Pripravlila jo bo mladinska V teh dneh bodo dobili osnovno šolo.

prehodne zastavice oddelki na centralni ribniški šoli in razredi podružničnih šol, ki so bili najboljši v tekmovalstvu za čim bolj uspeh in v discipliniranosti. V prvem konferenčnem obdobju so bili na centralni šoli najboljši 2. a, 3. a, 4. a, 5. c, 6. d, 7. d in 8. c; na šoli v Dolenji vasi 3. razred, na šoli v Sušju pa 2. razred.

Prikladen stroj

V ribniškem »RIKU« izdelujejo zelo prikladne ročne stroje za čiščenje snega z dvorišč, dohodov do garaž, saj stane le okrog 1.900 din.

in vzdrževanje je zelo predrsto. Naročite ga lahko v Ribniški kovinski industriji. Stroj je razmeroma poceni, saj stane le okrog 1.900 din.

Spominki pri zadrugi

Odsek za odkup in proizvodnjo spominkov (v kooperaciji z izdelovalci) ter drugih proizvodov domače obrti bo z novim letom organizirala kmetijska zadruga Ribnica. Delovno mesto za poznavalca spominkov so že razpisali in tudi dobili nekaj prijav.

V spomin Francu Kalčeviču

Vrzel, ki je nastala v krajevnih družbeno-političnih organizacijah na Vinici s prerano in tragično smrtjo enega najbolj delavnih občanov, borca NOV, organiziranega čebelarja, šoferja in avtoprevoznika ter kmeta Franca Kalčeviča iz Učakovca 15, bo še vrsto let neizpolnjena. Boleče se bomo spominjali njegovih vrlin, vzornega dela in kmetovanja.

Pokojni Kalčevič ni bil le navaden kmet, kot so preminogi kmetje v okolici, bil je napreden in v zvezi s sosedom. Kot eden prvih aktivistov OF in borcev NOV je bil tudi po vojni med prvimi poborniki socialističnih načel in ekonomskih izboljšav na domačem območju. To njegovo delovanje pa je naglo prekinila nepričakovana smrt. Dne 13. novembra se je okoli 22. ure ponesrečil pri padcu skozi nezavarovan vhod v kletne prostore, kjer je nameraval graditi stopnice. Tako nevarno se je poškodoval, da je že med prevozom v bolnišnico podlegel poškodbam.

Star je bil komaj 56 let, med ljudmi pa priljubljen tako, da je imel najlepši pogreb, kar jih je bilo kdaj na Vinici in v njeni okolici.

FRANC PAVLA KOVIČ

Za dan republike

29. november bodo v Crnomlju počastili z nastopom oddelkov Partizana, ki bo v telovadnici osnovne šole 27. novembra ob 17. uri. V petek, 28. novembra, pa bo ob 19. uri v Domu ljudske proslave mladinska kviz oddaja na temo »50 let SKOJA«. Tekmovalo bo več mladinskih skupin iz osnovnih šol, delovnih organizacij in vasi, vmes pa bodo glasbene točke domačih ansamblov. Proslave v čast dnevu republike bodo tudi v vseh večjih občinskih središčih, organizirale pa jih bodo krajevne organizacije SZDL skupno s šolami.

Cenjene kupce obveščamo, da zaradi obračuna v mesecu decembru ne bomo prodajali blaga na 3-mesečni kredit. S prodajo blaga na kredit pa bomo zopet pričeli v mesecu januarju prihodnje leto.

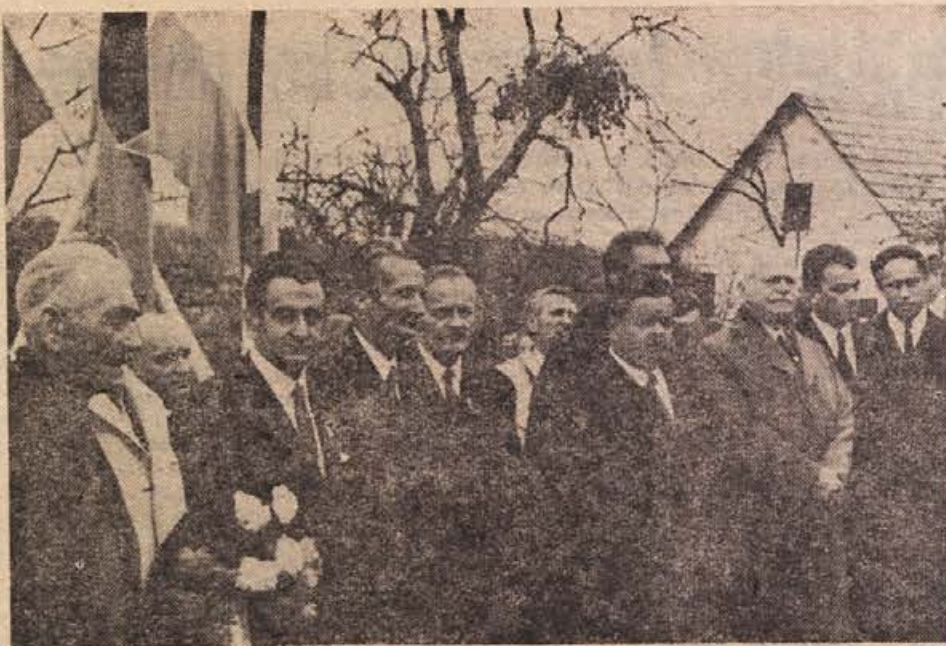
Delektstil CRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

V LETOSNEM LETU je bilo na območju občine Črnomelj rekordno število požarov. Pogosti in pretresljivi svoki gasilskih alen ter nastopi gasilcev na požarišču so med gasilskimi organizacijami vzbudili večje zanimanje za izpopolnjevanje opreme in nabavo novih motornih brizgaln.

V SOBOTO SE JE ZACEL v Črnomlju režiserski seminar. Ob praktičnih vajah črnomaljske dramske skupine, ki študira komedijo Mire Stefanca »Večna lovišna«, bodo obravnavali še naslednje teme: teoretične osnove mizanscene, klubske uprizoritve, maskiranje in scenografijo. Seminar bodo vodili priznani strokovnjaki Marjan Belina, Jože Vozny, Janez Povše in Miro Furjan in bo tako režiserjem kot igralcem in akupinam, ki bodo sodelovale na letošnjem Zupaničevem natečaju, v veliko pomoč. Na seminarju je bila lepa udeležba, največ zanimanja pa so pokazali gimnazijci.

NOVICE črnomaljske komune

Z nedeljske jubilejne proslave 25-letnice I. avstrijskega bataljona v Tribučah. Med udeleženci proslave (na sliki v sredini) sta bila tudi generalni konzul republike Avstrije v Jugoslaviji dr. Heinrich Riesenfeld in Janko Rudolf, predsednik republiškega odbora ZZB NOV. (Foto: Ria Bačer)

PO KONČANIH LETNIH KONFERENCAH ZVEZE KOMUNISTOV

Komunisti so odgovorni za politično vzdušje

V krajevnih organizacijah Zveze komunistov na črnomaljskem področju so razpravljali o dosedanjem delu. Največ uspehov so imeli pri razreševanju težav v gospodarstvu, najmanj pa na ideološko izobraževalnem področju. Konference ocenjuje politični sekretar občinskega komiteja ZKS Jože Vajš:

Komunisti so v krajevnih organizacijah kritično ocenjevali dosedanje delo, obenem pa razpravljali bodočih nalogah, začrtanih v smernicah po 8. plenumu CK ZKS ter

V Čudnem selu bi radi vodovod

Občani Čudnega sela, skrajnega katerega gre vodovod proti Gradcu, že dalj časa iščejo dovoljenje za napeljavo pitne vode v stanovanjske hiše. Ze večkrat so se obrnili na komunalno podjetje v Metliki, a privoljenja še niso dobili. Ljudje so pripravili napeljavo vodovoda v hiše sami plačati. Vodovod v Čudnem selu je tudi v programu občinskih javnih del, zato bi bilo prav, če bi željam vaščanov ustregli, če tudi gradnja vodovoda do Gradca še ni zaključena.

predsedstva in izvršnega komiteja ZKJ. Povsod so izvolili tudi člane občinske konference. Število članov ostaja enako kot doslej, 58, garnizija Črnomelj pa bo v konferenci zastopana s tremi člani.

Na konferencah so precej razpravljali o nedelavnosti posameznih članov in tudi ukrepali. V posameznih organizacijah pa glede tega preveč čakajo na ukrepe komiteja, namesto da bi se sami odkriti pogovorili z ljudmi, ki ne delajo ali na kakršen koli način kršijo statut.

V nekaterih krajevnih organizacijah so kritično ocenili tudi delo komunistov v drugih družbeno-političnih organizacijah in društvih ter menili, da so komunisti povsem odgovorni za izboljšanje političnega vzdušja na terenu.

Ugotavljali so, da ponekod posamezni komunisti ve-

liko naredijo za napredek kraja, ker pa ni organizirane akcije, tudi ni čutili vpliva ZK v njihovem okolju.

V aktivu mladih komunistov ni šlo brez manjših napak, kajti v več primerih na novo sprejeti mlajši komunisti niso bili dovolj pripravljeni na članstvo, da bi lahko postali dobri in delovni člani organizacije.

V organiziranem delu imajo največ uspeha komunisti na Vinici, v delovnih organizacijah pa v Beltu, na rudniku in v kmetijski zadrugi. V teh podjetjih je močno čutili vpliv komunistov.

Pri dosedanjem delu Zveze

komunistov v naši občini je bilo največ zavzetosti za nadaljnji razvoj gospodarstva in samoupravljanja ter za usklajevanje samoupravnih aktov z novimi ustavnimi določili, ob tem pa so razreševali tudi težave organizacijskega pomena in v nekaj primerih razčiščevali medsebojne odnose. Najmanj pa je bilo narejenega na področju idejnega izpopolnjevanja članov, zato menim, naj bo to prvenstvena naloga nove konference.

Predvideno je, da bo občinska konferenca ZK v začetku decembra, kjer bomo o bodočih nalogah komunistov še več govorili.

Kolpa ne razdvaja, temveč združuje

Belokranjski občini poglobljata sodelovanje s tremi hrvaškimi sosedmi, s katerimi jih veže precej skupnih nerešenih zadev

Pretekli teden so bili v Črnomlju na obisku sekretarji občinskih konferenc Zveze komunistov iz obkoljskih hrvaških občin Ozalj,

Duga Resa in Vrbovsko. S predstavniki občine in družbeno-političnega življenja Črnomlja in Metlike so imeli razgovor o tesnejšem sodelovanju na političnem, kulturnem in gospodarskem področju.

Sodelovanje med petimi obkoljskimi občinami je bilo že prej vpeljano, vendar so bila srečanja bolj slučajna, medtem ko nameravajo v bodoče vpeljati stalne stike, da bi reševali skupne težave pri zaposlovanju prebivalstva, komunalni gradnji, turističnem razvoju, šolstvu itd.

Ko so ocenjevali politični položaj na terenu, so ugotovili, da na obkoljskem področju ni nikakršnih mednarodnih nasprotij. Teh ne pozna ne prebivalci ne vodstva občin in organizacij na slovenski in hrvaški strani. Erika Kolpa predstavlja le geografsko mejo, ki pa je med ljudmi ni opaziti. Prej bi lahko rekli, da Kolpa združuje, kot pa razdvaja ljudi.

Na sestanku je bilo sklenjeno, da bo 12. decembra še širše snidenje v Črnomlju, na katerem bodo sodelovali tudi poslanci republiških zborov iz vseh petih občin.

Vaški aktivni ne delajo

Občinska zveza ZMS v Črnomlju ugotavlja, da vaški aktivni ne delajo tako, kot bi morali. Mladina iz Orešnjeva, Vranovičev in Tribuč na številne dopise, ki jih je poslala občinska konferenca ZMS, sploh ni odgovorila, nikogar pa ni bilo niti na pogovoru.

jeve brigade, so domačini in dva avtobusa gostov iz Avstrije počastili jubilej. Ob tej priložnosti so nekdanji borci podarili vaški šoli snemalno kamero in projekcijski aparat, za kar se je ravnateljica šole Vida Zupančič lepo zahvalila.

Prisrčnemu snidenju je pripomogla tudi belokranjska gostoljubnost. Vaščanke Tribuč so po slovesnosti postregle z domačimi jabolkami, orehi in slivovko, širša slovesnost s kulturnim programom pa je sledila v črnomaljskem prosvetnem domu.

Prijateljstvo med našimi in avstrijskimi borci, začeto v skupnem boju proti fašizmu, v povojnih letih ni bilo pozabljeno, saj se srečanja v Tribučah ponavljajo vsaki pet let. Sklenili so, da bodo v bodoče sodelovale še udeleženci.

Ob obisku v Beli krajini so gostje iz Avstrije obvestili naše predstavnike, da so zbrali 3000 šilingov za prebivalce Banjaluke, obenem pa so povabili na počitnice v Avstrijo večje število otrok iz prizadete Bosanske krajine.

Na vrsti je Kolodvorska cesta

Krajevna skupnost Črnomelj je te dni začela pripravljati Kolodvorsko cesto, kjer na več jamastih mestih prelaga kocke. Po mnenju občanov so ta dela nujna, menijo pa, da je to le začasna rešitev, ker bi bilo treba cesto asfaltirati.

Novi prispevki za Banjaluko

Iskra v Semiču je spet pokazala darežljivost - Lepa pomoč tudi s terena

Do 20. novembra so za prizadele prebivalce Banjaluke prispevali v črnomaljski občini še: tovarna Iskra - Semič se je odrezala kar s 40.000 dinarji, delavci podjetja Klavnic in mesnica so dali 902 din, zaposleni v gozdnem obratu Črnomelj 3.150 din, zaposleni v gimnaziji in internatu so dali enodnevni zaslužek, ki znaša v gimnaziji 600 din, v internatu pa 150 din. Rudnik se je odločil za 2-odstotni prispevek od enodnevnega zaslužka, valjni mlin pa za pošiljko moke v vrednosti 1.000 din. Denar so zbrale tudi krajevne organizacije Rdečega križa: Butoraj 190 din, Sinji vrh 310 din, Griblje 848 din, Streklevec 2228 din, Rožni dol 381 din, Vinica 2.325 din, Kot pri Semiču 290 din in Črnomelj 1.873 din. V Črnomlju akcija še ni končana. Razen tega so prispevali 41 din učenci osnovne šole iz Rožnega dola in 349 din učenci osnovne šole Semič. Vsem najlepša hvala!

O kmetijstvu so rekli

Z zadnjega zasedanja občinske skupščine Metlika nekaj izjav brez komentarja

● **JANKO BRACIKA IZ METLIKE:** — Zadržati mlade ljudi na kmetijah je osnovno, kar moramo narediti. Naloga družbe pa je izenačiti kmeta z industrijskim delavcem.

● **TOŠE SUKLJE IZ BUSINJE VASI:** — V kmetijstvu ne moremo tekmovali z Dansko, Švedsko in nekaterimi drugimi državami severne Evrope. Tam so izvedli komasacijo (založbo parcel) že pred 300 leti, pri nas pa še zdaj govorimo o tem.

● **JOŽE KOZJAN IZ BOŽAKOVEGA:** — Omejene cene kmetijskim proizvodom so ena izmed glavnih ovir za napredek kmetijstva. Vpeljati bi morali garantirani odkup! Standard kmeta bistveno zaostaja za delavcem. Vidimo, kako si delavci po Metliki gradijo hiše, kmet pa na gradnjo sploh ne more pomisliti.

● **JOŽE ZLOGAR IZ RAVNAC:** — Mladino smo silili v mesta, zdaj ji kmetovanje ne diši več. Lepa zemlja marsikje stoji, ker je nima kdo obdelovati. Prizadeži pa smo tisti, ki smo ostali kmetje.

● **ANTON PLUT IZ TRNOVCA:** — Kmetovanje je danes na tako slabem glasu, da fant s posestva ne more več dobiti žene. Dekleta se branijo kmečkih fantov, četudi imajo močne grunte. Raje vzamejo navadnega delavca.

● **DR. ANTON SUKLJE:** — Problematike kmetijstva ne bomo rešili na ravni občine. Vemo, kaj bi morali narediti, da bi se položaj kmeta popravil: 1. uvesti bi morali popolno zdravstveno zaščito za kmečke ljudi, 2. ostariti kmetje bi morali dobiti pokojnine, 3. zvišati bi morali cene kmetijskih pridelkov, 4. vpekljati bi morali dolgoročno kreditiranje kmetijske mehanizacije, 5. uvesti bi morali specializacijo proizvodnje in 6. spremeniti zakon o dedovanju, da se ne bi še nadalje drobile parcele.

● **TONE NEMANIČ IZ RADOVIČ:** — Majhne parcele so naše zlo. Kmetje bi morali parcele združevati ali jih zamenjevati, da bi imel vsak čim večji kos na enem kraju. Urediti pa bi morali tudi prepise na katastru in v zemljiški knjigi.

● **STANE NEMANIČ IZ GRABOVCA:** — Ni res,

da vsi kmetje slabo živijo. V bližini večjih industrijskih središč se kmetu dobro godi, ker lahko pridelke vozijo na trg. Ni pa prav, da družba obnavlja hrbovskega kmeta z enakimi merili kot onega v bližini mesta. Mi, oddaljeni kmetje, nimamo komu prodajati pridelkov.

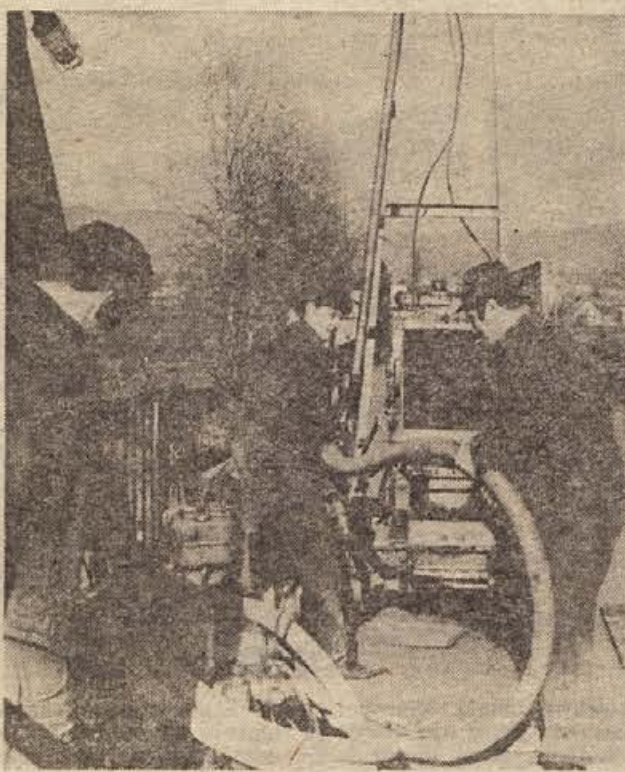
● **MARTIN ČRNUGLJ IZ METLIKE:** — Kmet nima zaupanja v kmetijsko politiko, saj se je ta samo v zadnjih 10 letih močno zasukala. Kje je zagotovilo, da je sedanja smer v podpiranju zasebnega kmeta trajna? Kaj bi bilo, če bi nas zatekla vojna ob današnjem stanju kmetijstva? Lačni bi bili vsi po vrsti. Menim, da je 25 let eksperimentiranja s kmetijstvom dovolj.

● **MARTIN PLUT IZ DRASICEV:** — Vinogradništvo ima pri nas bodočnost; toda kmet ne zmore sam obnove vinogradov. Ranjka Avstrija in Jugoslavija sta podpirali kmete pri rigolanju vinogradniških parcel, danes pa nam zadruga priskrbi samo buldozer, a ga mora plačati kmet sam. Z ugodnimi posojili za obnovo vinogradništva bi morali kmetom takoj pomagati.

● **FRANC VRVISCAR IZ METLIKE:** — Ne samo zasebno, tudi družbeno kmetijstvo ni izpolnilo pričakovanj. Veseli me, da ni prevleke znanja in da smo vsi pripravljeni pomagati. Čas pa je, da družba prizna nerazvita področja na robu Slovenije in da o njih nekaj reče.

● **INŽ. JULIJ NEMANIČ IZ METLIKE:** — Pri delitvi sredstev sklada za pospeševanje kmetijstva moramo paziti, da se ne bo delitev sprevrgla v socialne podpore. S posojili bi morali pomagati poselnim kmetom, od katerih bi se denar najhitreje vračal. Predlagam, naj ima obnova večjih vinogradniških parcel prednost pri tem skladu.

● **MARTIN STEFANIČ IZ METLIKE:** — Ni se treba bati, da bo ta razprava ostala samo na zapisniku. Kmetijstvo je zdaj v takem položaju, da so ga začeli resno jemati tudi v Zvezi komunistov in drugih organizacijah. Družba bo morala narediti svoje, mi v občini pa bomo pomagali takoj po svojih najboljših močeh.

Tokrat gre zares! Delavci Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij iz Ljubljane vrtajo na metliškem mostu ter preizkušajo trdnost temeljev. To sodi k pripravljalnim delom za gradnjo novega mostu, ki se bo kmalu začela. (Foto: Ria Bačer)

Domača vina so ocenjena

Nagrade in diplome so dobili najboljši vinogradniki, katerih pridelke je ocenila komisija

V soboto, 22. novembra, je strokovna komisija pod predsedstvom prof. inž. Mirana Veselica ocenila vzorce vin metliških vinogradnikov. V pridelku belega vina so ocenili 26 vzorcev, med temi pa so bili najboljši: 1. Janko Pečarič iz Čuril, ki prejme 500 din denarne nagrade, 2. Martin Plut iz Drašič — 300 din nagrade, tretje mesto ni bilo podeljeno, 4. Alojz Bajuk z Radovice, 5. Franc Zugelj iz Čuril in 6. Jože Nemanč iz Božakovega.

Na Božakovem nobene ženske

Letna konferenca SZDL na Božakovem je bila sicer dobro obiskana, žal pa med navzočimi ni bilo nobene tovariške. Dosedanji predsednik Anton Nemanč je poročal o delu Socialistične zveze in sodelovanju z drugimi organizacijami in društvi ter pohvalil posebno gasilce in člane prosvetnega društva. V razpravi so kot najbolj pereč problem omenjali položaj kmetijstva, razpravljali pa so tudi o delu krajevne skupnosti. Izvolili so tudi novo vodstvo organizacije, v katerem je precej mlajših ljudi. Novi predsednik vaške organizacije SZDL je postal Slavo Težak.

Izven konkurence je sodelovala tudi Vinska klet in zasedla po kvaliteti 1. in 4. mesto, vendar ne dobi nagrade, temveč samo diplomu.

V tekmovalstvu pridelka pri rdečih vinih je bilo 32 vzorcev, 1. nagrado in 500 din prejme Janez Nemanč iz Vič, 2. nagrado in 300 din dobi Niko Pečarič iz Drašič, 3. nagrado 200 din Stanko Vrančar iz Čuril, 4. nagrado 200 din Martin Plut iz Drašič, 5. mesto (brez denarne nagrade) je zasedel vinogradnik Franc Stariha iz Drašič in 6. mesto Janko Pečarič iz Čuril.

Pokušnjo nagrajenih vin so včeraj odprli v hotelu Bela krajina in bo odprta do 30. novembra vsak dan od 9. do 15. ure.

Nasadi pripravljeni za zimo

Delavci Komunalnega podjetja so prejšnji teden že začeli gnojiti in rahljati nasade in zelenice v Metliki in jih tako pripravljali na prezimovanje. Vrtnarska skupina, ki je s svojim delom prav gotovo pomagala, da se je Metlika uvrstila na odlično 6. mesto med slovenskimi prizadevnimi turističnimi mesti, bo urejala tudi okolico novih stanovanjskih blokov in otroškega vrta.

Dom upokojeencev svečano odprt

V nedeljo dopoldne slovesnost pred domom

V nedeljo dopoldne so v okviru praznovanja občinskega praznika Metlika svečano odprli dom upokojeencev, ki je bil zgrajen s prispevki društva Novo mesto, s pomočjo upokojeencev Metlika in doma počitka in občinske skupščine.

Na svečanosti se je zbralo precej ljudi. Najprej je govoril Ignac Štupar, predsednik podružnice metliških upokojeencev, zatem pa pokrovitelj slavlja, predsednik občinske skupščine Ivan Zele, ki je izročil v imenu občine v dar televizijski sprejemnik.

Za vsa družbeno pomoč in lepo darilo ob otvoritvi se je zahvalila upravnica Mimica Molek in prevzela ključke. Sledil je krajsi kulturni program učencev osnovne šole, nato pa so si gostje, udeleženci svečanosti in občani, ogledali novi dom.

PEKARNA pod novim vodstvom

Martin Zupančič je bil na zadnji seji občinske skupščine imenovan za novega direktorja Pekarije, potem ko je bil stari direktor razrešen dolžnosti. Za kadrovske spremembe so se v podjetju Zito, kamor pekarija spada, odločili zato, ker so se občani stalno pritoževali nad kvaliteto kruha in neredno preskrbo. Večkrat se je zgodilo, da so peki premalo napelili, in če niso gospodinjke hotele ostati brez kruha, so morale ponj v Črnomelj ali v Novo mesto.

Nov gasilski avto v Metliki

19. novembra so člani metliškega gasilskega društva (tov. Bratčič, Flajšman, Horvat in Okorn) odšli v Maribor, kjer so v tovarni avtomobilov prevzeli novi gasilski avtomobil TAM, tip 5500. Avto ima vgrajeno cisterno za 2200 litrov vode, ki jo napaja z lastno črpalko. V vozilu je prostora za sedem oseb.

Avto bo svečano predan v uporabo v začetku prihodnjega meseca, (verjetno v nedeljo, 7. decembra), ko je predviden tudi zbor vseh metliških gasilcev.

SPREHOD PO METLIKI

■ **KOMISIJA ZA POIMENOVANJE NOVIH CEST** in ulic v Metliki se je prvič sestala 19. novembra. Poimenovali bo treba ulice v novem naselju okoli tovarne BETI, na Ravnih njivah, na Vejarju in Bregu revolucije. Vsega bo potrebno izbrati okoli dvajset imen. Komisija je mnenja, da bi se ceste poimenovala po morebitnih starih ledinskih imenih, po belokranjskih kulturnih delavcih in osebnostih oziroma dogodkih iz NOB. Zbrali bodo predloge nazivov, o njih pa bodo dokončno razpravljali tudi prebivalci novih ulic.

■ **BELOKRANJSKO GRADBENO PODJETJE** je pred kratkim uspešno dokončalo svoja dela na otroškem vrtcu, zdaj pa se bo lotilo preurejanja spodnjih prostorov v hiši Maneka Fuxa, ki jih je odkupilo ljubljansko trgovsko podjetje Metalka. Delavci so ogradili del bližnjega parkirnega prostora na Dragah z lesenimi ograjami, za katero so še pričeli dovajati gradbeni material.

■ **STEVILNI METLIČANI** so 19. novembra spremili na zadnji

KRVODAJALCI, PRIDITE 2. DECEMBRA!

Občinski odbor Rdečega križa v Metliki bo organiziral 2. decembra prostovoljno krvodajalsko akcijo za potrebe novomeške transfuzijske postaje. Vabijo občane, naj se k prostovoljni oddaji krvi priključijo svojim krajevnim organizacijam RK. Metlika je tokrat dolžna zbrati 50 krvodajalcev. Prevoz je preskrbljen.

Nova razstava kluba FOKUS

Prizadevni člani foto-kino kluba Fokus so spet presenetili metliško občinstvo. 22. novembra zvečer so namreč to jesen odprli že drugo svojo fotografsko razstavo. Tokrat so ji dali naslov »Metlika v objektivu«. V počastitev občinskega praznika so zbrali vrsto motivov rodne mesta in tako ohranili pozabi marsikaj zanimiv metliški detajl ali osebnost.

Ob otvoritvi razstave, za katero je klub odstopil prostore Belokranjski muzej je spregovoril Toni Gašperič, ki je poudaril požrtvovalno delo članov kluba, ki so za to razstavo žrtvovali številne ure in tudi precej lastnega denarja. Zato je prav, da jim družba da obljubljeno denarno pomoč.

Zanimiva razstava bo odprta ves december.

Kdo so v upravnem odboru?

Odborniki metliške občinske skupščine so z odlokom ustanovili sklad za pospeševanje kmetijstva, obenem pa imenovali upravni odbor, ki bo razdeljeval sredstva tega sklada. Predsednik je inž. Janez Gačnik, člani pa so: inž. Jule Nemanč iz Metlike, Tone Pezdirc, kmet iz Krasince, Stane Nemanč, kmet iz Grabovca, Ivan Zupančič, kmet iz Primoške, in Anton Simonič, kmet iz Drašičev.

Posojilo za urejanje vodovoda

Metliška občina je najela 250.000 din posojila pri Kreditni banki in hranilnici v Novem mestu, da bo lahko zgradila čistilne naprave na Veselici. Oskrba s pitno vodo se bo potem občutno izboljšala. Voda ne bo več kalna, kot je zdaj, v gospodinjstvih pa je ne bo zmanjkovalo tudi po zaslugi tovarne BETI, ki za svoje potrebe gradi vodovod iz Kolpe. Z gradnjo objekta za čistilne naprave bodo začeli že letos.

Brezvladje v hotelu končano

Za prevzem gostinskega podjetja s hotelom v Metliki je dala doslej najugodnejšo ponudbo tovarna BETI — Novi direktor Karel Vardijan

Poročali smo, da je občinska skupščina Metlika ponudila prevzem hotela domačin gospodarskim organizacijam, na zadnji občinski seji pa so odbornikom pojasnili, kako daleč je prišla sanacija gostinskega podjetja, s katero se že leto dni ubadajo.

Več domačih podjetij je bilo zainteresiranih za prevzem hotela, vendar je najugodnejša ponudba tovarne BETI, zato se bodo razgovori s tem podjetjem nadaljevali. Prisilne uprave v podjetju ni bilo mogoče več podaljševati.

vati, zato so na seji prisilno upravo ukinili, obenem pa za novega direktorja hotela imenovali Karla Vardijana, doslej zaposlenega v BETI.

Do konca letošnjega leta bo hotel še samostojno poslovati, po letni bilanci pa bo verjetno prišlo do priključitve k BETI, če se bo kolektiv tovarne na referendumu odločil za to.

Vsekakor bi bila to najboljša rešitev tako za občino, ki bi se znebila večne skrbi za usodo hotela, kot za tovarno BETI, kajti z gostinstvom imajo velike načrte.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Martin Šafar, član IMV Novo mesto; Jože Pakar, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Martina Ivanetič, Janez Jurman, Srečko Plut, Zdravko Plut, Jožica Belko, člani IMV Črnomelj; Milka Janežič, članica zdravstvenega doma Novo mesto; Ivan Pogrjec, član splošne bolnišnice Novo mesto; Marija Jaklič, Slavka Brinjevec, Jože Canželj in Henka Pate, člani BETI, Mirna peč; Alojz Mikec, član Obrtinika, Novo mesto; Marija Pavlin, Marija Tomažin, Martina Koračin in Silvo Presiček, člani Novoteksa, Novo mesto; Jožica Klajder, članica Centra za socialno delo, Novo mesto; Anton Kraševac, član Iskre, Novo mesto; Anton Jakofčič, Jože Jaklič, Matevž Kralj in Matija Jakofčič, kmetje iz Gribelj; Katarina Rožman, gospodinja iz Purga; Frančiška Rogina, gospodinja iz Breznika; Pepca Segina, Katka Majeric, Cveta Cimerman, Angela Delinšek, Pepca Zunič in Marija Plevnik, članice BETI, Črnomelj; Anton Srebrnjak, član Laboda, Novo mesto; Vinko Kulovec, dijak novomeške gimnazije; Milena Simec in Marija Požek, delavki iz Gribelj; Marija Rožman, gospodinja iz Velikega Nerajca; Marija Cvar, gospodinja iz Laj; Francka Car, Marija Godina in Niko Skrbinec, dijaki črnomaljske gimnazije; Katarina Smalcelj, Bara Pezdirc, Pepca Krizan, Nežka Henigman, gospodinja iz Gribelj; Katarina Brinc, članica KZ Črnomelj; Marija Malešič, gospodinja iz Podklanca; Marija Staresinč, gospodinja iz Čerkviča; Janko Frankovič, Stanislav Krizan, Alojz Adlešič, Anton Stefančič, učenci poklicne šole Črnomelj; Stefka Kulovec, članica osnovne šole Gribelj; Ludvik Marentič, kmet iz Trčkovcev; Franc Kastelic, član Dano, Mirna; Franc Vrančič, kmet iz Podloga; Neža Brežen, Frančiška Črnčič, Ana Tkalečič in Barbara Zunič, gospodinjke iz Pribincev; Cvetica Slak, članica SVP Novo mesto; Bara Balkovec, gospodinja iz Balkovcev. Iskrena hvala!

DOLENJKA za 10-letnico

22. novembra je kolektiv trgovskega podjetja DOLENJKA v zdravilišču Dol. Toplice priredil pogostitev za dva člana, ki odhajata v pokoj, in za 36 članov, ki delajo pri podjetju nepretrgoma že 10 let. Omenjenim 38 članom so v priznanje in zahvalo za prizadevno delo podelili zapestne ure z vgraviranim posvetilom.

Pionirji zbirajo obleko

Učenci osnovne šole Katje Rupena so zbrali že veliko obleke in obutve za banjaluške otroke, ki so v Sloveniji. Marsikateri med njimi je za banjaluške sovrstnike oddal tudi igrače, šolske potrebščine in podobno. Na šoli zbirajo obleko in obutve vsak dan, pionirji pa sprejemajo in čuvajo darovano blago. Ko bo zbiralna akcija končana, bodo prek občinskega odbora RK odpisali zbrano blago v poštne škatle domove, kjer se mudi otroci iz Banjaluke.

Lovske specialitete v Kandiji

Novomeški hotel Kandija bo imel odslej na svojem jedilnem listu tudi lovске specialitete. Gostje bodo lahko naročali divjega prašiča, jelena in srno, iz kočevskih host pa bodo od časa do časa dobili še zajce, fazane in divje rabe. Ob ljubljanskem Zlatorogu bo novomeška restavracija ena redkih v Sloveniji, ki bo imela stalno na jedilnem listu tudi divjačino. V hotelu so v ta namen kupili nov zmrzovalnik. Vsekakor bodo lovске specialitete dobrodošle tudi tujim lovčim, ki v naših lovskih ostanejo včasih praznih rok: hotel bo na ta način še pospeševal lovski turizem.

Skoraj še enkrat več elektrike

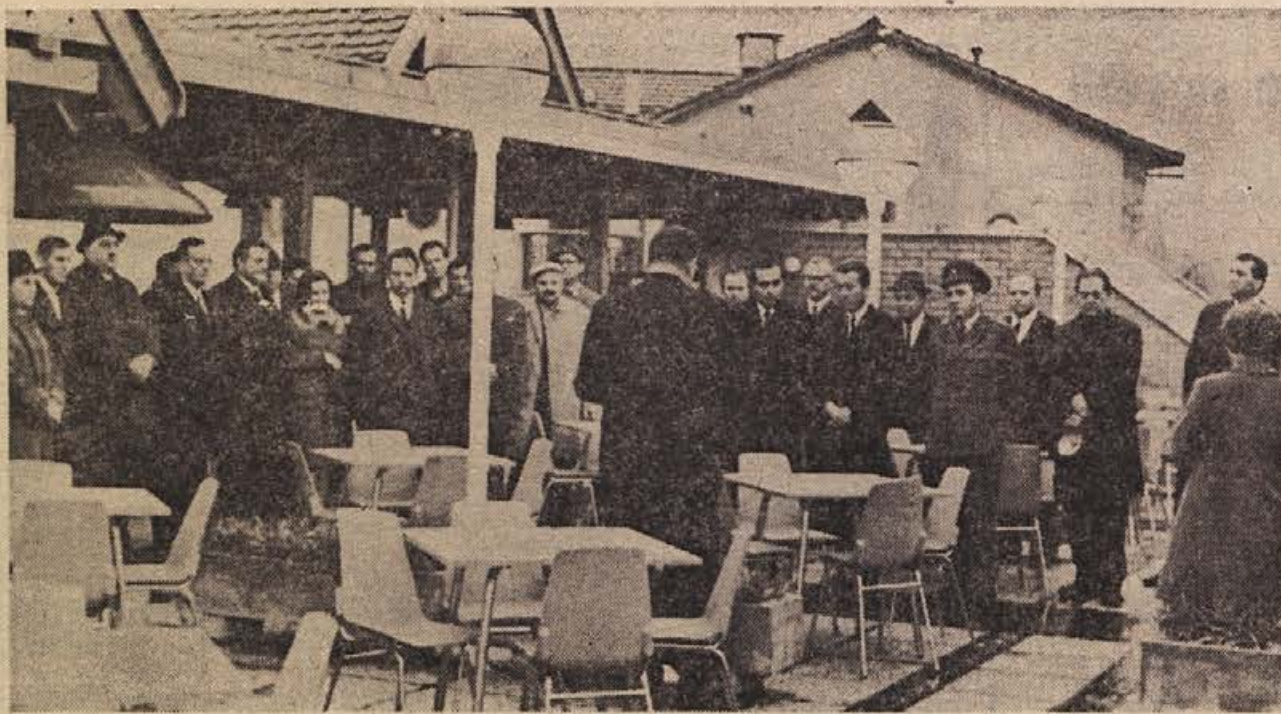
Poraba električne energije je letos v novomeški občini izredno porasla. Vse lansko leto je bilo v občini porabljeno 41.100 kilovatnih ur električne energije, do konca oktobra letos pa 81.100 kilovatnih ur. Poraba se je torej letos povečala za 80 odst.

Od ribolova že 110.000 din

Novomeški ribiči so z letošnjim iztržkom od ribolovnega turizma več kot zadovoljni. V desetih mesecih so od domačih in tujih ribičev dobili 110.000 dinarjev, kar je precej več kot lani v enakem času. Največ denarja so v blagajno ribiške družine prispevali tujci, in to 82.000 din, domači ribiči pa znatno manj.

Ali hmeljišče ali igrišče?

V Vavti vasi je prišlo pred kratkim do nesoglasij med kolektivom osnovne šole in KZ »Krkva«. Osnovna šola Vavta vas nima igrišča. Računali so, da ga bodo uredili za šolo, kmetijska zadruha pa namerava razširiti hmeljišče. Ker hmelj večkrat na leto škropijo s škropivi, ki bi otrokom škodovala, je KZ predlagala osnovni šoli, naj igrišče uredijo raje na drugi strani ceste. Vse bi bilo lepo in prav, če šola ne bi stala v bližini hmeljišča, šolarji pa so tudi tako izpostavljeni škodljivemu škropivu. Nesoglasja bo razčistil sanitarni inšpektor, ki bo dovolil razširitev hmeljišča le tedaj, če to ne bo škodovalo zdravju šolarjev.

21. novembra popoldne je kolektiv hotela Metropal izročil namenu novo ekspresno restavracijo na avtobusni postaji in preurejeno kavarno poleg nje. Oboje je izdelano po zamisli inž. arh. Danila Lapajnetja in po načrtu Emona projekta iz Ljubljane. Novo mesto je z restavracijo in preurejeno kavarno pridobilo dva izredna gostinska prostora. Na sliki: otvoritvena slovesnost na terasi ekspresne restavracije med govorom direktorja hotela Metropal Rudolfa Pintarja. (Foto: M. Jakopčec)

PROIZVODNJA IN IZVOZ SE POVEČUJETA

Še vedno z enako hitrostjo

Tudi oktobrski proizvodni rezultati so več kot razveseljivi – Tovarna zdravil KRKA je povečala letos svoj izvoz za 1573 odst.!

Res izjemno povečevanje proizvodnje, ki ga gledamo v novomeški občini že vse leto, se je nadaljevalo tudi v oktobru. Stevilo zaposlenih se je ob tem letos povečalo v primerjavi z lanskim letom za 4 odst., v oktobru pa je bilo v primerjavi z lanskim oktobrom večje za 24. odst.

Ker je primerjava proizvodnje po količini težja zaradi obilice proizvodov raznih vrst, ki jih izdelujejo v posameznih podjetjih, si oglejmo njeno rast raje v

vrednosti. Po vrednosti je bila proizvodnja v industrijskih podjetjih v oktobru letos v primerjavi z lanskim oktobrom večja za 35 odst., če pa primerjamo letošnje celoletno proizvodnjo z enakim obdobjem 1968, se je povečala za 48 odst.

V posameznih podjetjih je bila vrednost proizvodnje do konca oktobra v primerjavi z enakim obdobjem 1968 večja za toliko: v ELEKTRO za 78 odst., v IMV za 77 odst., v KRKI za 57 odst., v OPREMALESU za 54 odst.,

v ISKRI za 35 odst., v NOVOLESU za 21 odst., v LABODU za 20 odst., v NOVOTEKSU za 11 odst., v Opekarni Zalog za 9 odst., in v Industriji obutve za 8 odst.

Čeprav se je proizvodnja tudi v oktobru še naprej povečevala, se zaloge izdelkov in surovin v podjetjih niso povečevale z enako silovitostjo. To je najbrž posledica pomanjkanja obratnih sredstev, pomanjkanja nekaterih materialov na tržišču in seveda tudi tega, da povpraševanje na trgu še ne upada.

Najbolj smo lahko veseli lepih dosežkov v izvozu. V oktobru je bil celotni izvoz za 189 odst. večji kot lani: na zahodna tržišča se je povečal za 260 odst., letošnji izvoz pa znaša že 11.098.000 dolarjev, medtem ko je znesel v enakem obdobju lani le 4.856.000 dolarjev.

Največ so zbrali pionirji

Zbiralna akcija za Banjaluko se v novomeški občini še vedno nadaljuje. Zadnje dni so bili pri zbiranju najbolj prizadevni pionirji, ki so za banjaluške sovrstnike darovali veliko obutve in obleke. Na nekaterih osnovnih šolah so pionirji že pobrali pionirski solidarnostni dinar, zbrani denar pa bodo odposlali tistim banjaluškim otrokom, ki obiskujejo pouk v slovenskih obalnih poštinskih domovih in na Rakitni. Veliko obleke in obutve so zbrali tudi na novomeških srednjih šolah.

Do sobote, 22. novembra, se je zbralo na žiro računu že

Delitev se je le malo izboljšala

V novomeški občini je ostalo lani delovnim organizacijam 71,7 odst. ustvarjenega družbenega proizvoda, družbi pa so v obliki dajatev odvedle 28,3 odst. V prvem polletju se je delitev le za malenkost izboljšala v dobro delovnih organizacij: tem je ostalo 71,9 odst., družbi pa so odvedle 28,1 odst. Razmerje sicer ni slabše, kot znaša republiško povprečje, kljub temu pa se udeležba delovnih organizacij prepočasno povečuje.

Danes za dan republike

V počastitev praznika 29. novembra bo v Domu kulture v Novem mestu danes ob 19.30 slavnostna akademija. V sporedu sodeluje učiteljski pevski zbor Slovenije »Emil Adamič« pod vodstvom dirigenta Branka Rašterja. Vstopnine ni! K udeležbi vabi občinska konferenca SZDL Novo mesto!

ŽIVINOREJCI PRED PREIZKUŠNJO

Cene ne bodo ostale enake

Ne odklanjamo pogodb za pitanje goveje živine, ki jih ponujajo republiške rezerve

Ze nekaj mesecev čutimo pomanjkanje mesa: v mesnicah ga ni na izbiro, vrhu vsega pa je neprimerno dražje, kot je bilo. Izenada se je letos obrnilo: v zadnjih treh letih je bilo vse do zdaj živine na pretek, ker

se je izvoz ustavil. Cene niso bile spodbudne, zato so kmetje in družbeno posestva opuščali živinorejo. Hlevi so se izpraznili. Letos so se cene povečale in zdaj živine primanjkuje.

Odgovora na vprašanje, zakaj nismo bili pred dvema letoma sposobni rešiti, kot smo trdili, zamotanega vprašanja živinoreje z zelo preprostim posegom v potrošnikov žep, kot smo to storili šele zdaj, ko je voda že tekla v grlo, najbrž ne bomo dobili. Tudi tega, kdo je kriv za to, najbrž ne bomo nikoli zvedeli.

Dejstvo pa je, da so se tudi kmetiči hlevi izpraznili in da živine ni. Preden se obnovi osnovna čreda, minie nekaj časa. Zato je treba pozdraviti pobudo republiškega zavoda za rezerve, ki daje zasebnim rejcem po 500 din predujma za vsako po pogodbi spitano govedo in garancija odkupne cene Omenjeni zavod sklepa takšne pogodbe za 5 let. Zasebni rejci pa se ustavljajo prav ob garantiranih cenah in trditvi: »Za takšno ceno ne bomo redili, dovolj dolgo so nas guliili!«

Cene živine še pred letom resda niso bile spodbudne. Zaman pa bi bilo pričakovati, da bodo ostale takšne, kot so zdaj! Poraba mesa bo namreč padla, ker potrošnik nakupa ne bo zmogel. Zato ni prav, da zdaj odločimo ponujeno roko, kakršne bi bili zelo veseli še pred dobrim letom!

M. J.

5 in 1 križ Franca Zorana

odgovarja. Pa še kar dobro je šlo.

■ Kaj ste pravzaprav zdaj?

»Z obema rokama sodelavec Centra za socialno delo v Novem mestu. Za stopam pravice mladoletnikov ter telesno in duševno prizadetih, poleg tega pa skrbim za njihovo premoženje. V tem imam kot nekdanji sodnik in načelnik občinskega oddelka za zdravstvo in socialno varstvo precej izkušenj. Zadnje čase me bolezen v družini precej priklepa na dom. Če le morem, grem tudi ribiško palico namakati. To je moja strast.«

■ Ste že bili kdaj v časopisu?

»Pri časopisu in v časopisu. Delno sem kriv, da je začel izhajati Dolenjski list. Bil sem nekaj časa tudi eden izmed njegovih devetnajstih nehonornih zunanjih dopisnikov. Dopisoval sem zelo rad, to pa mi je omogočalo terensko delo, ker sem bil na bivšem OLO.«

■ Pet križev imate, zato vam dajem posebno prilžnost, da poveste še kaj, ne da bi vas vprašali!

»Ne pet, ampak šest križev! Šesti je, bi rekel, zaradi vas. Bralci Dolenjskega lista še vedno mislijo, da so članki, pod katerimi je podpisan Ivan Zoran, moji. No, pa ni preveč graje...«

■ Hvala!

IVAN ZORAN

Maja 1942 je prišel v Gorjanski bataljon mlad fant, doma izpod Gorjancev. Še isto leto je bil hudo zadet v roko, kasneje pa so ga sovražnikove krogle še trikrat ranile. Od takrat je 70-odstotni vojaški vojni invalid, pet let pa tudi invalidski upokojenec.

To je Franc Zoran. 8. novembra je dopolnil 50. leto življenja. Srečal je Abrahama, kot pravimo. To pa je treba proslaviti! No, midva sva se dogovorila, da bova to naredila takole: jaz sprašujem, on

V 5 letih bo denarja dovolj

Tako pravijo v tovarni perila LABOD v Novem mestu zato, ker že imajo načrt, kako bodo ustvarili svoja obratna sredstva in se sami, brez izgovorjanja na druge, rešili težav nelikvidnosti

Pri nas se je močno udomačila bolezen, da zelo neradi pometamo pred svojim pragom in se strašansko radi izgovarjamo na sistem in dejavnike izven nas. Ta bolezen je še posebej razpasena v času večjih preplahov. Eden takšnih je tudi nelikvidnost. Večina podjetij čaka na to, kaj bodo rekli in storili »oni zgoraj« (res je, da ne bo odveč, če bodo tudi oni kaj storili), pozabljajo pa, da se da doma, v domači tovarni, tudi marsikaj storiti. Tako so menili v novomeškem LABODU, zato pogledimo, kaj in kako.

Do 31. avgusta so prodali za 30.929.000 din izdelkov, kar je za 32 odst. več kot v enakem obdobju lani. Polletni ob račun je pokazal, da se je dohodek v polletju povečal v primerjavi z lanskim za 18 odst. To pomeni, da se je njihova gospodarska moč zmanjšala in ne dohaja po večevanja proizvodnje, saj se je proizvodnja povečala za 32 odst., dohodek pa le za 18 odst.

Ko so tehtali razmerja med kupci in dobavitelji, so ugotovili zanimive stvari. Kupci so bili konec avgusta dolžni podjetju 10.260.000 din, kar je ena tretjina letos ustvarjenega prometa. To pomeni, da plačujejo kupci LABODU njegove račune povprečno šele v 90 dneh!

Slika z dobavitelji je precej boljša: LABOD je dolžan dobaviteljem 1.602.000 din, vendar je njihov dejanski dolg večji, ker so od tega, kar dobaviteljem dolgujejo, že odbili predplačila za uvoz surovin. Blago iz uvoza morajo plačati, preden ga dobijo, v ta namen pa uporabljajo posebne kredite, ki jih dajejo

banke. Dejansko razmerje med kupci in dobavitelji pa je 2,5:1, kar pomeni, da so kupci dolžni LABODU dvainpolkrat več, kot je dolžan LABOD dobaviteljem.

Kadar tehtamo plačilno sposobnost podjetja, so zelo važne zaloge, ker so tudi zaloge del imetja, ki se bo prej ali slej spremenil v denar.

Skupne zaloge surovin, nedokončane proizvodnje in izdelkov, so le za 4% večje kot lani in so po vrednosti za okoli 5 odst. manjše od tega, kar dolgujejo LABODU kupci. Ti podatki so zelo razveseljivi, če upoštevamo, da se je vrednost proizvodnje letos, kot smo že rekli, povečala v primerjavi z lanskim za 32 odst. Še bolj razveseljivo pa je dejstvo, da so ob tolikšnem porastu proizvodnje, gotovi izdelki sorazmerno malo udeleženi v skupnih zalozah: za 37 odst. jih je manj, kot jih je bilo lani! Zaloge gotovih izdelkov predstavljajo po svoji vrednosti samo 6 odst. tega, kar so v LABODU letos prodali.

Zresnili so se, ko so ugo-

tavljali, koliko jim dolgujejo kupci in kako je sestavljeno njihovo imetje. Od vsega imetja, s katerim kolektiv upravlja, je dejansko njegova last 31 odst. (to je odplačal), za preostalih 69 odst. svojega imetja pa ima še najete kredite.

Nič boljše ni z obratnimi sredstvi: le 36. odst. denarja, ki ga potrebujejo za obratovanje, imajo v LABODU, za vse drugo pa morajo najemati občasne in kratkoročne kredite.

Podatki, ki smo jih razgrnili, ne bi dali popolne slike, če ne bi dodali, da so začeli graditi nove proizvodne prostore in posodobljati proizvodnjo prav v reformi. To je bilo takrat, ko je bilo denar v te namene že tako težko dobiti, če si ga pa dobil, si ga dobil pod precej težjimi pogoji kot včasih. Mnoge težave izvirajo zato od takrat.

Razumen sklep, ki so ga potegnili iz te analize, je jednat: ne tarnati pač pa ustvarjati svoja obratna sredstva! Pet let ne bodo uporabljali za naložbe skladov, pač pa, kolikor bodo naložbe nujne, le amortizacijo. Ves razpoložljivi denar iz skladov, to je po 1,5 milijona na leto, bodo namenjali za obratna sredstva. Čez pet let bo imel LABOD dovolj obratnih sredstev.

M. JAKOPEC

Zapostavljamo obratna sredstva

Obratna sredstva so po svojem sestavu v gospodarstvu še vedno vse preveč odvisna od kratkoročnih kreditov. Nelikvidnost je v veliki meri posledica tega. V prvem polletju letos so bila obratna sredstva sestavljena takole: 23,7 odst. iz poslovnega sklada, torej iz sredstev delovnih organizacij in 23 odst. iz dolgoročnih, ter 53,3 odst. iz kratkoročnih kreditov. To pomeni, da so kolektivi v večji meri usmerjali dobiček v naložbe in premalo v povečevanje obratnih sredstev.

V četrtek zjutraj je začelo goreti v leseni mizarški delavnici Franca Straška v Volčičevi ulici v Novem mestu. Ogenj se je razširil iz zakurjene peči. Čeprav so novomeški gasilci takoj prihiteli na pomoč, jim je uspelo rešiti le nekaj desk. Lesena stavba je popolnoma pogorela, poškodovan pa je tudi skobelnik, ki je ostal v delavnici. Po nestrokovni oceni znaša škoda približno 10.000 din. (Foto: M. Padovan)

V Šmarjeti grozijo z ostavko

Območni odbornik inž. Lado Kotnik je na seji v torek opozoril občinsko skupščino, da podjetje PTT Novo mesto ni upoštevalo mnenja skupščine, sprejetega na zadnji seji. Skupščina je takrat sprejela stališče, naj ostaneta pošti Šmarjeta in Bela cerkev z enakim obsegom delovanja še naprej. Na seji je bila prebrana resolucija vodstev družbeno-političnih organizacij in KS iz Šmarjete, v kateri so omenjena vodstva zagrozila z odstopom, ker podjetje PTT ni upoštevalo stališča skupščine in zahtev prebivalcev. Občinska skupščina je s ponovnim glasovanjem na torkovi seji potrdila, da vztraja pri prvotnem stališču. Izvoljena je bila 5-članska odborna komisija, ki naj zadevo razišče in poroča skupščini.

Kaj bo v stari šoli

V Šmarjeti razmišljajo, kako bi najkoristneje uporabili stari šolo, ko se oodo učenci preselili v novo zgradbo. Je več predlogov in želja, eni se navdušujejo za novo trgovino, drugi so za poživitev kulturno-prosvetne dejavnosti, v manjšini pa niso niti tisti, ki se zavzemajo za usposobitev manjšega obrtnega podjetja. Vrednost šole je 200.000 din, stara pa je več kot sto let.

Bila je prijetna delovna akcija

84 novomeških mladincev je v nedeljo priskočilo na pomoč vaščanom v Suhi krajini, ki s prostovoljnim delom širijo in utrjujejo pot med Hinjami in Seli. Delali so ves dan, zvečer pa so združili koristno s prijetnim in se udeležili tovariškega srečanja na Dvoru. Za prijetno vzdušje je poskrbel vojaški orkester. Mladinci obljubljajo, da bodo Suho-kranjcem še priskočili na pomoč, če bo treba.

Novomeška kronika

■ SASA ZAJC, miss Evrope, se bo v decembru dva ali tri dni mudila v Novem mestu. Ker je uslužbenka pri podjetju »OBRTNIK«, bo v novomeški »NOVI MODI« pomerjala nekatere modele, stregla strankam in pripovedovala o svojih potovanjih po Evropi.

■ SVETLECE OBESKE za novoletna drevesca so že začeli prodajati v Mladinski knjigi. Cene segilejo med 2,8 in 20 din.

■ SAMO 6 ZENA se je prijavilo pri šolskem centru za gostinstvo za gospodinjstvi tečaj. Ker je število prijaviteljev tako majhno, se tečaj ne bo začel v novembru, kot so predvidevali, pač pa kasneje. Čudno je, da za ta tečaj ni pravega zanimanja med mladimi ženami, saj bi si lahko v kratkem času pridobile preprosto znanje, ki ga mora imeti vsaka gospodinja in mati.

■ PROSLAVE za 29. november, dan republike, se bodo začele že 28. novembra. Pionirji osnovne šole bodo imeli proslavo v Domu kulture. Da bi si jo lahko ogledali vsi učenci, bodo nastopali člani dramskega in pevskega krožka, ki so proslavo pripravili, kar trikrat. Razredne proslave bodo tudi na drugih šolah, sekocija za kulturo pa je pripravila proslavo v Dijaškem domu Majde Sile.

■ SOLIDARNOSTNI KROŽKI, ki so jih na osnovnih šolah ustanovili zato, da bi člani krožka v novembru in decembru pletli kape, šale, nogavice in rokavice za banjaluške otroke, ki obiskujejo pouk v obalnih poletniških domovih, se niso začeli delati. Učitelji se ponekod upravičeno razburjajo, da otroci ne znajo plesati, saj so ročna dela izločili pri predmetu tehnični pouk, ker učni progra-

Prva seja ZK

V torek popoldne je bila prva seja nove občinske konference ZK. Razpravljali so predvsem o vsebinski preobrazbi ZK v občini, o delu osnovne organizacije ter izvolili nov organ konference. Za sekretarja komiteja konference je bil izvoljen Boris Gabrič.

Veliko potrošniških kreditov

Podjetje »OBRTNIK« v Novem mestu, ki ima bogato izbiro konfekcije, perila in športne opreme, daje potrošnikom pod ugodnimi pogoji potrošniški kredit brez porokov in brez pologa, v višini mesečnega osebnega dohodka. Ljudje se kreditov radi poslužujejo. V zimskih mesecih so zabeležili potrošniške kredite tudi do višine 100.000 dinarjev. Za podjetje je to ugodno, saj tako pridobijo kupce in razprodajo blago domače proizvodnje.

Zdaj pa še trobentice!

Naši bralci nas opozarjajo, da spet raste spomladansko cvetje: vijolice, trobentice in marjetice. V ponedeljek je v naše uredništvo prišel lep šop trobentic Dušan Cesar iz Bučne vasi. Nabral jih je na travniku ob smihelski cesti v Novem mestu. Ne vemo, do kdaj bo še trajala cvetlična pomlad!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Kocičper iz Kostanjevice — Dušana, Ljubica Cvitković iz Brihova — Vesno, Milena Rožič iz Loke — Branka, Marija Kočvar iz Petrove vasi — Bernardko, Franciska Getlib iz Dolenjega Grčevca — Polonco, Marija Planinc iz Krškega — Andreja, Stanislava Strucej iz Gribelj — Sonjo, Marija Klubič iz Gornjih Kamenc — Marijo, Dragica Stravs iz Gradca — Borisa, Tončka Metelko iz Sela pri Zagorici — Slavka, Marija Plut iz Malega Lesca — Antona, Katka Bajuk iz Primostka — dečka, Mara Dezanović iz Dragoševca — deklico, Dušana Simonič iz Črnomlja — dečka, Angela Turk iz Sela pri Zajčjem vrhu — deklico in Vera Bavec iz Sentjanža — dečka. — Cestitamo!

Za sladokusce: jelen, srna, divji prašič in druga divjad POIZKUSITE!

LOVSKE SPECIALITE v novomeškem hotelu KANDIJA

BO ZDAJ KONEC Mlačnosti IN NEODLOČNOSTI?

Izpod šotorov v posebno šolo!

Predlagajo, naj bi v stari osnovni šoli v Mirni peči uredili posebno šolo z internatom za vse šoloobvezne Cigančke iz gozda Žabjek

Nedavno revolversko obračunavanje Ciganov na novomeških ulicah je močno odjeknilo med prebivalstvom, vendar pa se komisija za ciganska vprašanja v Novem mestu 20. novembra ni šela samo zaradi tega. Bolj so jo spodbudili tile razlogi:

● da lanska stališča občinske skupščine glede ciganskega vprašanja niso v ničemer uresničena;

● da so odborniki pred kratkim spet zasuli predsedstvo občinske skupščine (ozliroma službe) z vprašanji, kaj napraviti s Cigani, ki delajo škodo in ogrožajo ljudi;

● da se dolenjski poslanci zanimajo za to problematiko in

● da Cigani niso prav nič prenehali izsiljevat.

Člani komisije so se odločili, da tokrat ne bodo pogrevali starih referatov in ugotovitev, ker je dovolj očitno, da je nereseno cigansko vprašanje velik madež. Po vsestranski presoji vprašanja so sklenili, da je treba:

● za vse šoloobvezne otroke iz Žabjeka v stari izpraznjeni mirnopoški šoli

urediti posebno šolo z internatom, v drugih krajih, kjer živijo Cigani, pa v osnovnih šolah organizirati celodnevno bivanje ciganskih otrok;

● na določen dan popisati vse ciganske družine v občini, doseljence pa brez milosti pregnati v njihov kraj;

● razmisliti, kako bi najhitreje in najučinkoviteje in za zmeraj uresničili stališče občinske skupščine do stalne naselelitve Ciganov v krajih, kjer bo omogočeno, da si bodo zlagoma pridobili delovne navade.

V razpravi so navedli, da bi ureditev vsega tega družbo manj veljalo, kot je škoda, ki jo naredijo Cigani.

Poudarili so tudi, da so ukrepi namenjeni zlasti tistim, ki se nočejo civilizirati in ki poznajo samo pravice, ne pa tudi dolžnosti. Civiliziranim Ciganom in tistim, ki to žele biti, pa mora pomagati širša družbena skupnost.

»Ne smemo dovoliti, da bi nereseno cigansko vprašanje večno nihalo nad nami kot Damoklejev meč,« so dodali.

I. Z.

Za 7,4 odst. višji osebni dohodek

Povprečni osebni dohodek v občini letos še vedno naraščajo iz meseca v mesec. V februarju je bil povprečni mesečni dohodek zaposlenega 988 din, v maju pa že 1078 din. V prvem polletju letos je bil povprečni osebni dohodek 1022 din, kar je za 7,4 odst. več kot je bil za vse leto 1968.

Občinska skuščina NOVO MESTO

oddelek za upravno pravne zadeve

obvešča

občane, da bo dne 6. decembra 1969 ob 9. uri na dvorišču zgradbe občinske skupščine, Ljubljanska cesta 2, ponovna

JAVNA LICITACIJA IN PRODAJA

najdenih koles.

— Ena gospa je rekla, da bi lahko zdaj šolski otroci lepo štrikali nogavice in šale za banjaluške otroke. Nekatere tovarišice v republiki pa so pred leti predlagale, naj se štrikanje umakne iz tehničnega pouka, ker ni več sodobno. Prav bi bilo, ko bi zdaj te tovarišice v solidarnostnih krožkih štrikale šale in nogavice, ker naši šolarji tega več ne znajo!

Jo, spekel sem se!

Otroci, ki šele začenjajo razumevati življenje okrog sebe, še ne morejo vedeti za nevarnosti, ki na vsakem koraku prežijo na njihovo zdravje — Zato naj starši skrbijo za njihova mlada življenja in preprečujejo nesreče, ki imajo večkrat lahko trajne posledice

Iz ordinacije dr. Alojza Boha na otroškem oddelku novomeške bolnice je stopila mati z enoletnim sinkom v naročju, ki je imel obvezana ušeska. Z velikimi očmi, iz katerih so tekle debele solze, je prestrašeno gledal okoli sebe in objemal tolažečo mamo. Čakalnica je bila polna malih bolnikov in njihovih mamic, ki so čakali, da pridejo na vrsto.

Pacienti dr. Boha so stari do 15 let. Največ je takih, ki pridejo zaradi vnetja dihalnih organov in ušes. Taka obolenja so v svetovnem merilu na prvem mestu vse letne čase.

Veliko je tudi otrok, ki se pridejo v bolnico zdraviti zaradi zastrupitve, bodisi s škropivi, z zdravili, gobami ali s alkoholom. Tu pa velik del krivde nosijo starši.

Spomladi in poleti se zdravi veliko otrok, ki se zastrupijo s škropivi. Starši velikokrat hranijo škropiva v steklenicah različnih osvežujočih pijač, in to na mestih, ki so otrokom dostopna.

Pogoste so zastrupitve z zdravili. To je izključna krivda staršev, ker ne shranjujejo zdravil dovolj previdno, ali pa celo dajejo otrokom za igranje stekleničke in škatle zdravil, ki še niso prazne. Najpogostejše zastrupitve te vrste so s pomirjevalnimi sredstvi, ki jih uživa vedno več ljudi.

Zaradi nepazljivosti staršev pride pogosto, predvsem pri manjših otrocih, v otrokovo telo tujek. Starši naj bodo pozorni, če postane otrok nenadoma hripav. Zelo nevaren tujek je fiziol, ker nabrekne in lahko otroka zaduši.

Povprečno se zdravijo otroci na tem oddelku 14 dni, zato izrazitih primerov hospitalizma tu ni. Prilagodljivost otrok na novo okolje je zelo velika in redkokdaj traja več kot dva do tri dni. Krmečki otroci se laže vzvi- vijo kot mestni. Teže je s Cigančki, ki večkrat skušajo pobegniti.

Negotvalke se zelo trudijo, da otroci čim manj pogrešajo starše in dom. Za manjše otroke imajo igralni prostor, za večje pa knjižnico.

Tudi na kirurgiji je otroški oddel- lek s 17 posteljami. Tu ležijo otroci z najrazličnejšimi poškodbami.

Pozimi prihaja dosti otrok v bol- nico zaradi opeklin in zlomov, prav tako zaradi zlomov rok in nog spo- mladi v času čiščenja.

Vse leto je dosti poškodb glave in pretresov možgan, ko se otroci igrajo na novih stavbah in na nezavarova- nih balkonih. Marsikatero tako nesre- čo bi starši lahko preprečili, če ne bi puščali otrok v bližino takih stavb.

Pogosti so zlomi v gležnju, za kar nosijo vso odgovornost starši, ker otroke vozijo na nezavarovanih kole- sih. Otrok vtakne nogo med kolo in nesreča je tu.

Vedno manj pa je nesreč v gospo- dinstvu, ubodov z iglami, s škarjami ali urezov z noži, kar je dokaz previ- dnosti staršev, posebno dokler so otroci manjši.

Starši naj kar se da budno pazijo na varnost otrok, dokler so manjši, pozneje pa naj jih opozarjajo na po- sledice neprevidnega obnašanja in jih učijo na primerih. Samo prometna vzgoja v šoli dostikrat ni dovolj učin- kovit, da bi se število nesreč zmanj- šalo. A. V.

Boj proti alkoholizmu

Starši, šole in družbene organizacije, ki skrbijo za otroke in mladino, morajo seznanjati mlade ljudi s težkimi posledicami alko- holizma. Abstinentska dru- štva v šolah in izven njih, zdravstvene druge službe naj opozarjajo starše in otroke na škodljivost al- kohola.

Za uspešen boj proti al- koholizmu moramo vedeti, da »alkoholomanija« ne izvzema mladine. Statisti- ke kažejo, da se 40 odstot- kov učencev beograjskih šol ne izogiba alkoholu, od teh pa jih 2 odstotka uživa žgane pijače. Podob- no lahko ugotovimo tudi za mladino na dolenskih šolah, verjetno pa bi bil tu odstotek alkoholikov še večji.

Starši morajo otroke po- učiti, da alkohol škodlji- vo vpliva na delovno spo- sobnost. V tem je treba iskati tudi vzroke za manj- še in večje neuspehe v šo- li in za čudna obnaša- nja mladine obeh spolov v družini in družbi. Mla- di, ki uživajo alkohol, so v večini pacienti zdravni- kov in psihologov in več- krat bolehalo, kar ovira njihovo redno šolanje in pravičen duševni razvoj.

Venerične bolezni spreml- jajo prav tiste mlade lju- di, ki uživajo alkohol v večjih količinah. Mladi al- koholiki lahko postanejo tudi žrtve raznih mamil.

Urejeno družinsko živ- ljenje in starši — absti- nenti največ prispevajo k pravilni vzgoji otrok in borbi proti alkoholizmu. Otroci iz takih družin ne bodo postali alkoholiki, ker ne bodo čutili potre- be, da bi v alkoholu iska- li uteho za mučne družin- ske razmere, ki jim vla- dajo alkohol, moralne, živčne in psihopatske ne- normalnosti.

V borbi proti alkoholiz- mu med mladino lahko največ storijo starši v so- delovanju s šolami in družbenimi organizacijami v mestih. To je najuspeš- nejši način zatiranja al- koholizma.

Prof. V. COLOVIC

Oglašujte v Dol. listu!

Pogovor z zdravnikom

Človekov dnevni ritem

Prav tako kot pri živalih in rastlinah se tudi pri člo- veku pozna dnevni ritem. Pri tem mislimo na ritem 24 ur. V tem času se spreminja človekova telesna temperatura, utrip žile, število krvničk v krvi, sestavina urina in še drugih sokov in snovi. Določen čas človek spi, ob približ- no določenem času je lačen, gre na potrebo in podobno.

Da je ritem takšen in v rednih časovnih presledkih oziroma ob določenem času dneva prav tak in nič dru- gačen, je odvisno od notranjih in zunanjih vzrokov.

Notranji vzroki še niso povsem razjasnjeni. Nihanja so prav gotovo odvisna od žlez z notranjim izločanjem, vendar ni jasno, če prinese to otrok že ob rojstvu s se- boj ali po vzrokih drugje.

Zunanji vzroki, bolj rečeno regulatorji ali usmerje- valci dnevnega ritma človeka, so predvsem dejavniki oco- lja. Nedvomno je vpliv svetlobe in tople, toplote in hladu zelo velik. Nastopajo pa tudi motnje tega. Nekateri vplivi so zelo močni, drugi spet slabotni. Zelo močno vplivajo npr. delovne navade, letni časi, temperatura in osvetlitev stanovanj. Vse to po svoje vpliva na živčni sestav in žleze z notranjim izločanjem, kar šele daje normalne rezultate pri vsakem človeku.

Iz teh razlogov 24-urni dnevni ritem pri ljudeh ne odgovarja povsem sončnemu dnevu in je individualen. Se- veda so zaradi tega tudi odstopanja od 24-urnega ritma, saj najdemo ljudi, pri katerih se ta ritem odvija med 26 in 28 urami.

Tak biološki 24-urni delovni ritem je normalno pri povprečnem človeku harmoničen in v redu. Poskus pa je pokazal, da se po večmesečnem bivanju v polarnem dnevu, ki traja 6 mesecev, ta ritem pokvari, saj je vpliv dnevnih luči in temperature okolja praktično skoraj ves čas enak. Vendar je najmanj prve tri mesece normalen.

Motnje pa se pojavijo na potovanjih z reaktivnimi letali, ki v kratkem času prelete več časovnih pasov. Približno 70 odstotkov potnikov občuti pri takih potova- njih utrujenost in zmanjšano duševno aktivnost. Podobno opažamo tudi pri delavcih v izmenah, če jih nenadno raz- poredimo iz jutranje izmene v nočno ali obratno.

Če ritem velja za zdrave ljudi, ga je še toliko bolj treba upoštevati pri bolnikih. Če je človek bolan, je še težje prilagodljiv spremembam 24-urnega ritma, ki je naj- adaptiran. Pri bolnikih opažamo prav ob določenih urah nekatere spremembe. Tako nastopijo tudi nadihe in srčni infarkti najpogostejše ob štirih zjutraj (takrat se tudi naj- več ljudi rodi), malarija začne tresti med 6. in 8. uro zjutraj, med 9. in 12. uro se izloči z urinom največ vode, steroidov in drugih snovi, med 15. in 17. uro se pojavi temperatura, med 22. in 23. so božjastni napadi in med 22. ter 24. uro umre največ bolnikov zaradi komplikacij po operacijah.

Vsak zdravnik ve, da ima injekcija insulina ob štirih zjutraj ali ob 16. uri popoldne največji učinek, ker se prav takrat najbolj povišajo ketonske snovi. Srčni bolniki bolje reagirajo na zdravila za odvajanje vode zvečer kot zjutraj.

Dobro je torej, da vemo, kako odgovarja človek na 24-urni ritem. Morda bo potem bolj jasno, da tudi za zdravega človeka motenje tega naravnega ritma s pono- čevanjem, pretiravanjem z delom ponoči in podobnim ni dobro. Če pa je nekdo bolan, pa je vsako pretiravanje še bolj škodljivo, ker je jasno, da bolnik še bolj občuti spremembe 24-urnega ritma in da se jim še težje pril- godi, ker pomeni to zanj dodaten napor že tako bolezen- sko spremenjenega delovanja organizma. Taka nasilna sprememba lahko postane celo usodna.

Drugače povedano: zdrav človek, predvsem pa bolnik, potrebuje normalen red v 24-urnem dnevu, če hoče ostati zdrav oziroma če hoče čimprej ozdraveti.

Dr. BOZO OBLAK

PRESKRBA

KRŠKO

vam nudi v svoji prodajalni ŽELEZNINA v Krškem vse vrste gradbenega, vodoinstalacijskega in elektroinstalacijskega materiala, steklo, porcelan, barve — lake, kemikalije ter lovske in športne potrebščine po konkurenčnih cenah.

Posebno ugodnost nudimo pri nakupu gospodinjskih in akustičnih aparatov ter emajlirane posode.

Za obisk se priporoča kolektiv in hkrati čestita za dan republike!

44

Ura na cerkvi sv. Janeza Evangelista je bila pet tresetih se, zateglih udarcev. Laboratorijska vrata so se odprla in — točno kakor vedno — je vstopil baron.

Marija je pomivala trebušaste retorte. Baron je pristopil in jo pogladil po črnih laseh. V njegovih očeh je bila zgolj ljubezen in dobrota.

»Dobro jutro, mater spiritualist!«

»Dobro jutro!«

Pogledala ga je v bledikasti, shujšani obraz in povesila glavo nad delom.

Z glasnim vzdihom se je spustil učenjak v na- slanjač pred pisalno mizo. V bolečinah prečuta noč mu je trgala telo.

»Ali napiševa danes odgovor gospodu knežjemu svetniku Erazmu Francisciju v Nürnbergu? Tu me vprašuje, kdaj mu pošljem svoje najnovejše delo v pregled. Hm, kaj praviš, dekle moje, kaj mu odgo- riva?«

»Da mu dela sploh nikdar ne pošljejo,« je Marija odločno poudarila.

»Zakaj ne?« se je zganil učenjak.

»Ker ga je škoda, da bi ga ta človek s svojim skrotovčenim besedičenjem izpridil.«

»Marija!« se je obrnil Valvasor. »Ne veš, kaj govoriš.«

»Vem. To vem, da bi bila njihova »Ehre« še mnogo lepša, če bi ne bilo v njej onih nesanih Fran- ciscijevih opazk.«

Valvasor je vzdihnil.

— Saj je dekle imelo prav — a vendarle — nürnbergska nemščina je bila najbolj priznana! Hm... Pameten pes tuli z volkovi...

Učenjak je sklenil, da odgovori korektorju dru- gikrat, saj njegovo novo delo še ne bo kmalu kon- čano. Odložil je pismo, se naslonil nazaj, podprl gla-

vo z roko, a se takoj zopet sključil in ustne so se mu stisnile v bolečinah.

Marijin pogled je plaho ošvignil baronovo sklju- čeno postavbo, njegovo črno žametno obleko, ki mu je v zlovesčih gubah visela na ramenih. Bele čipke na zapetju niso popolnoma zakrile blede koščene roke, ki je segla po gosjem peresu in ga trepetaje pomočila v črnilo.

Marijine oči so se vlažno zasvetile. Molče je za- prla okno, kajti od Save je prihala mrzla jutranja sapa. Nato je vzela s skrinje plišasto odejo in jo po- grnila Valvasorju čez kolena.

Hvaležno se ji je nasmehnil.

Stopila je k mizi sredi sobe in pospravljala okrog risalne deske raztreseno risalno orodje v rdečo usnjeno škatlo.

Med delom so potekale ure.

Sluga Jernej je tiho odprl vrata:

»Velečastiti gospod gvardijan s častitim fratrom Inocencem,« je naznanil.

Baron je samo pokimal, odložil pero in se ozrl. Smehljaje je ponudil gvardijanu koščeno orko in od- zdravil fratra — Grajzarju.

Mariji se je tresla roka, ko je postavila stojalce z očiščeniimi epruvetami na polico. Vsa se je zdrz- nila, ko jo je pozval Valvasor:

»Marija! Ponovili bomo večerajšnji poizkus, le kremenjakovega prahu prideneš nekoliko manj. Pro- sim, pripravi vse potrebno. Gospod frater, prosim, pomagajte Mariji!«

»Hvala! Ni potreba!« je Marija presekalala tako odločno, da jo je Valvasor začuden pogledal. Potem se je ozrl na fratra, ki mu je rdečica zalila blede lice. Baronu se je obraz stemnil. Gvardijan pa se je nasmehnil:

»Oho! Naša mater spiritualis podcenjuje zmžno- sti fratra Inocenca.«

»Poznam jih prav dobro,« je odvrnila trdo.

»Hm. Castivredna devica torej ne potrebuje fra- trove pomoči. Ampak frater potrebuje pomoči naše matris spiritualis prav zelo. Kot najmlajšemu članu svoje družine sem mu zaupal okrasitev cerkve za- jutrišnji praznik. Zelo veliko uslugo mi stori devica Marija, ako pride danes popoldne v cerkev in pomaga fratra s svojim nasvetom in priznanim okusom. Mo- šk si smo v takih rečeh bolj nerodni.«

Marija se je posmehnila:

»Velečastiti so pozabili, da je frater Inocenc umetnik!«

»No, seveda je. Ampak če stoji visoko na lestvi, vendar ne more vsak trenutek zlesti dol, da premosti simetrijo in harmonijo svojega dela. Vsekakor potre- buje nekoga, ki stoji spodaj in mu daje navodila in nasvete. In kdo naj to stori, ako ne naša mater spiri- tualis?«

»Ne bodi sitna, Marija!« je posređeval baron.

»Zakaj bi ne izpolnila ljubemu gostu te male želje?« Pogled, poln trpljenja, je zadel baronove oči. De- kletu so se zatresle ustne, a ničesar ni odgovorilo. Baron je prebledel.

LEOPOLD SUHODOLČAN: PRVO SREČANJE

Ob petih je bilo na postaji na Dobrihah pol doma in še kopica drugih radovednežev. Razdelili so se v manjše gručice. Upravnik je stal s Hojko, Rubico in Rosico, pozneje je pristopil k njim še Tevž. Tega petošolca so imeli vsi radi, saj je znal vsako stvar obrniti na smešno stran. Bil je velik za svoja leta. Kadar je govoril, mu je poskakovalo v grlu nenavadno veliko jabolko.

»Kako ga bomo prepoznali?« je vprašal Tevž.

»Najbrž bo prišel z njim moj znanec,« je rekel upravnik. »Sicer pa bo prav gotovo podoben Hojki.«

»Kaj veste, tovariš upravnik! Tudi jaz imam brata,« je hitel Tevž, »pa sva si tako podobna kot petelin in konj. Jaz imam dolge noge, on kratke. Glejte, moj nos je kot šilo, bratu pa raste na tem delu obraza krompirček. Jaz nosim na glavi jezeve bodice, brat pa se postavlja s kordastimi lasmi kot kakšna deklica!«

Ribica in Rosica sta se na glas zasmejali, upravnik se je samo sramežljivo mugal. Hojka je sicer poslušala Tevža, njeno srce pa je bilo drugje. Kar naprej je pogledovala k ustju doline, kjer se bo prikazal vlak. Z vsa močjo je stiskala v roki robec. Čeprav je bila drugače drobno dekle, je bila videti v plašču dosti močnejša. Izpod bele kape so ji nagajivo kukali pšenični lasje.

Naposled se je na ovinku pri Votli peč oglasil pisk lokomotive. Hojka je vztrepetala. Srečala se je z očmi Ribice. Nato je pogledala stran in opazila Minča in njegovo družino.

Vlak je zavozil na postajo, zavore so ovilec pozdravile čakajoče. Najprej so se usuli iz srednjega vagona izletniki, učenci osnovne šole. Vračali so se s Pohorja. Hojka in drugi so brez besed begali z očmi od vrat do vrat.

»Tamle je!« je vzkliknil upravnik in pokazal proti prvemu vagonu. Pozabil je na Hojko. Kar sam mu je pohitel naproti. Hojka bi bila

obstala na mestu, da je ni Ribica prišla za roko in jo potegnila za sabo. Vlak se je medtem spet premaknil, spustil paro in odpeljal s postaje dalje proti Poljani.

Zdaj je Hojka prišla že tako bizu, da ga je razločno videla. Kazala se ji je kaj čudna slika. Poleg izredno visokega in čokatega moškega je stal droben fantiček s kratko pristrizanimi lasmi. Iz toplice vetrovke je kuzala čmrljasta glavica. Kdor je pogledal čudni par, je lahko dejal: Pripeljala sta se velikan in palček. Palček je plašno iskal pravi dekliški obraz. In že ga je upravnik doma prijel okrog ramen in hitel z njim proti Hojki. Da je ni Ribica držala za roko, bi bila Hojka zbežala. V tistih trenutkih, ko se ji je bližal palček, ki naj bi bil njen brat, njen veliki in močni brat, Peter Klepec s čudežno močjo, v tistih trenutkih se je v Hojki podiral svet, ki si ga je bila zgradila prejšnji dan, pravzaprav šele preteklo noč. Zazdelo se ji je, da čuje Minčev smeh, porogljiv in zmagošlavi smeh, na obrazih je brala razočaranje.

»No, tu ga imaš zdaj!« je ves nasmejan vzkliknil upravnik. Videti je bilo, da je on edini srečen in vesel. »Glej

jo! Mu ne boš dala roke?«

Hojka mu je dala roko, še nasmehnila se je, vendar je vse odslej počela brez volje, brez tiste sreče, ki jo je čutila v svojem srcu do prihoda vlaka.

»Misliš sem, da se boš zjo-kala od veselja, ko ga boš zagledala,« je nekam razočarano dejal upravnik. »Pa mu še besede ne rečeš v pozdrav! Ne verjameš, da je tvoj brat? Pogledj vendar, kako ti je podobna!«

In res je bilo tako. Bil je slaboten v obraz in suhljat, a lice mu je zalivala zdrava rdečica. Res ni mogla pričakovati, da bi bil velik kot gora, saj ju je povila ista mati. Toda o tem Hojka ni razmišljala. Sploh ni mislila nič več. Kar vesela je bila, da so krenili s postaje. Vsi so ju namreč gledali, ko da sta pravkar priletela z Marsa. Minč je s svojo družino hodil pred njimi. Večkrat so se vsi hkrati obrnili in ju pogledali. Hojka je vsakokrat povesila oči. Z bratom sta hodila tesno drug ob drugem, a nista govorila. Se dobro da je bil upravnik tako zgovoren.

»Glej, fant, tu je naša železarna,« je razlagal Primož. »Gotovo si že kaj slišal o njej, kajne. Na vse strani sveta pošiljajo izdelke... Zdaj hodiš v četrto, ali ne? No, če boš priden, boš nekega dne stopil skozi vrata tovarne kot inženir metalurg ali kot tehnik...«

Primož je upravnika pazljivo poslušal, vendar si ni zapomnil niti ene njegove be-

IVE SUBIC: ilustracija v knjigi Leopolda Suhodolčana: Deček na črnem konju (Mladinska knjiga, zbirka MOJA KNJIZNICA — 1969)

sede, ker je ves čas čakal, kdaj bo spregovorila Hojka. »Si že dolgo na Dobrihah?« jo je vprašal; to so bile prve besede, ki jih je spregovoril s Hojko.

»Tretje leto,« je odgovorila Hojka.

»Potem hodiš v tretjo. Seveda, eno leto si mlajša od mene... Jaz sem bil v Mariboru samo eno leto, prej sem bil na Dolenjskem...«

Njun pogovor se je pretrgal. Zavili so v breg proti gradu. Minčeva družina je stopila na kraj ceste in jih spustila mimo. Tudi drugi, ki so stanovali spodaj v trgti, so se poslovili.

»Vidiš, fant, tu boš zdaj doma!« je dejal upravnik, ko so se ustavili na širokem grajskem dvorišču. Primož je popeljal svoje oči po stari grajski stavbi, nazadnje pa pogledal Hojko. Prvič ni povesila oči.

»Upam, da bomo odslej srečevali Hojko z veselimi obrazom. Pridi, dečko, pokazal ti bom, kje boš stanoval. Potem pa vaju bomo pustili sama, saj vemo, da si imata mnogokaj povedati.«

Upravnik je nasmejan prijel kovček in odvedel Primoža v spalnico. Velikan, ki ga je spremljal, je molče stopil za njima.

»Tovariš upravnik! Ključ imam jaz!« je vzkliknil Tevž in pritekel za njimi po stop-

nicah. »Meni ga še najraje zaupajo, ker me imajo za ključavničarja. Od takrat namreč, ko se mi je posrečilo, da sem odprl sto let staro ključavnico na vratih v grajsko klet...«

Tevž je vtaknil ključ v ključavnico, a za noben denar ni mogel odkleniti.

»Sto let staro ključavnico si odprl, te, ki smo jo lani dobili, pa ne moreš! Tevž, ti si res ključavničar in pol!«

Ko se je Tevž že pošteno utrudil, se je izkazalo, da vrata sploh niso bila zaklenjena.

»Ta postelja je še prosta, kajne?«

»Ne, v tisti spim jaz,« je rekel Tevž. »Tale je prosta.«

»No, le pridi bliže, fant! Glej, tu boš odslej doma. Okno je na južno stran, tako da te bo zjutraj zbudilo sonce. In v grajski park boš lahko gledal, če boš utegnil...«

V sobi spita še Anej in Bucika. Aneja še ni. Domov je šel, ker mu je mama zbolela. Bucika pa je tamle,« je predstavil Tevž visokega fanta, ki je neprestano pomežikoval. »Boš videl, ni napačen, samo luna ga včasih nosi...«

Bucika se je grenko nasmehnul.

»Kar odloži svoje stvari. Omaro si boš delil z mano.«

Tevž je odprl neprepleskano omaro in začel zlagati svoje stvari na eno stran.

»Se boš vrnil z večernim vlakom ali jutri zjutraj?« je upravnik vprašal velikana, ki je prišel s Primožem.

»Z večernim vlakom.«

To so bile prve besede, ki jih je spregovoril velikan.

»Potem pa le brž z mano!«

Upravnik je odšel z velikanom.

Se isti trenutek se je oglašil Tevž.

»Tale, ki je prirajal s tabo, tri leta prežvekuje vsako besedo, preden jo izgovori. Kdo pa je?«

»Upravnik mi ga je dal za spremstvo. Tudi na vlaku sva samo dvakrat spregovorila. Sprva sem mislil, da je mustast.«

»Kaj praviš, Bucika, ali ne bi bil odličen za hišnika? Ta, ki ga imamo zdaj, namreč preveč govori.«

In potem se je obrnil k Primožu.

»Kako ti je že ime?«

»Primož. Primož Sopek.«

STO KNJIG ZA MLADE BRALCE

Knjižna zbirka Mladinske knjige MOJA KNJIZNICA, ki izhaja v razrednih skupinah od 4 do 8 knjig, je med učenci in starši najbolj razširjena mladinska knjižna zbirka. Doslej je v njej izšlo že 100 knjig najbolj priljubljenih domačih in tujih pisateljev. Prvi letnik z 48 knjigami (od tretjega do osmega razreda) je izšel leta 1965. Dve leti zatem je izšel drugi letnik s 24 knjigami, za šolsko leto 1969-1970 pa je izšel tretji letnik z 28 knjigami, razširjen še na drugi razred. Med knjigami za učence šestih razredov je tudi povest Leopolda Suhodolčana »Deček na črnem konju«.

Pisatelj Leopold Suhodolčan se je rodil 10. avgusta 1928 v Zireh v Poljanski dolini. V Mariboru je obiskoval gimnazijo in učiteljsko šolo, nato v Ljubljani višjo pedagoško šolo. Od leta

1950 pa živi v Prevaljah na Koroškem.

Njegovo pisateljsko delo je namenjeno mladini in odraslim. Za mladino so napisane naslednje knjige: Ognjeni možje. Sejem na zelenem oblaku. Deček na črnem konju. Skriti dnevniki. Hi, konjiček. Ukaz rdečega zmaja. Potovanje slona Jumba. Velikan in Pajac. Narobe stvari v mestu Petpedi. Rdeči lev. Pikapolonček. Moj prijatelj Jumbo. Srečna hiša Dobardan. Veliki in mali kapitan.

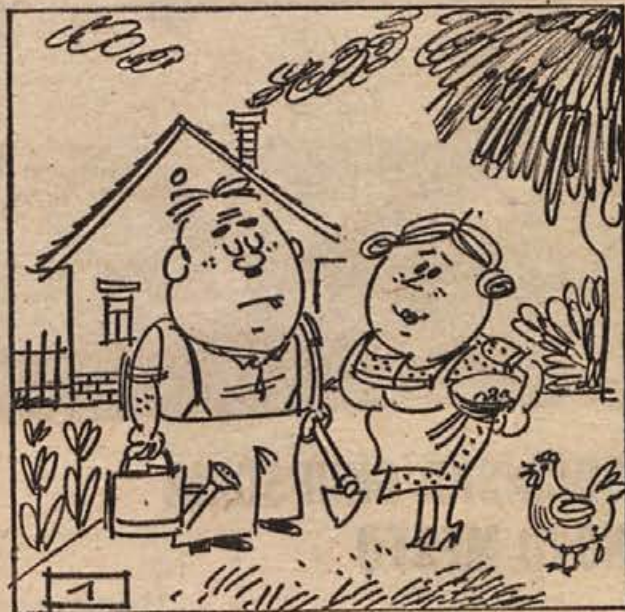
Tudi za odrasle bralce je izšlo že lepo število njegovih knjig. Poznamo ga pa tudi po radijskih »grah: Čudežna srajca, Srajček z belo nogo. Najlepši smeh in drugi.

»Deček na črnem konju« je njegova prva daljša povest za mladino. V njej je upodobil ko-roško pokrajino, kjer živi: Prevalje. Ravne z železarno in

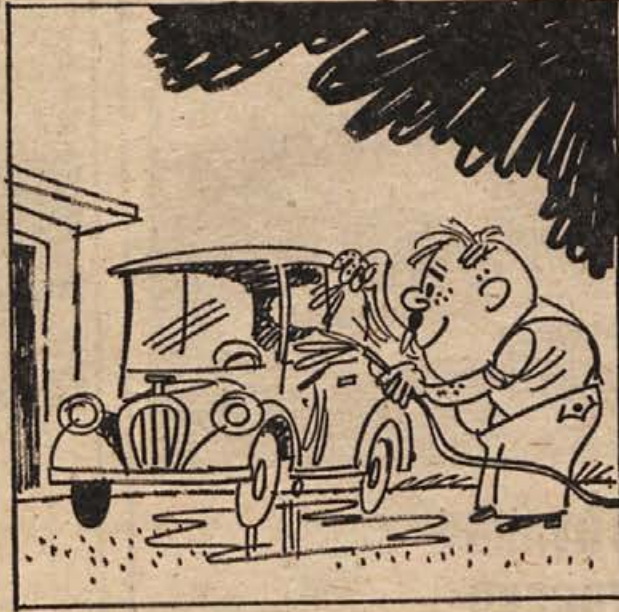
okolico, kotije in Uršijo goro. To je povest o mladini iz internata, ki je bil nekaj časa po vojni v gradu grofa Thurna na Ravnah. Med gojenci je bilo tudi dosti vojnihi sirot, ki so se v svoji boleči osamljenosti močno navezovali na sovrstnike, iskali iskrena prijateljstva, preživljali osebne stiske. Prva razočaranja in občutili vse posledice vojne. To je povest o bratu in sestri. Primožu in Hojki, ki v vojni izgubita staršev in dom, o njunem ponovnem počasnem zbliževanju in navezovanju, o njunih prijateljih Toncu, Vanču, Rosici, Minču, Zmaju, Buciki in drugih. Mladi bralci bodo z veseljem sledili napetim dogodkom in usodam junakov te povesti.

Na tej strani objavljamo tudi odlomek iz knjige »DEČEK NA ČRNEM KONJU«, ki ga je pisatelj označil v poglavju »PRVO SREČANJE«.

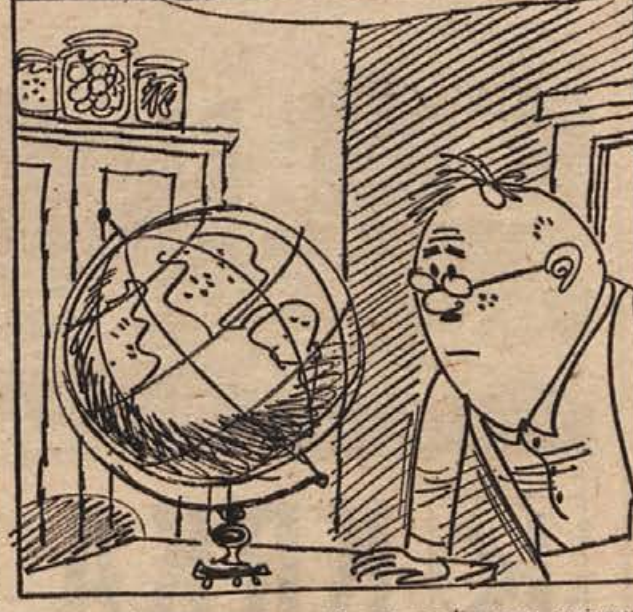
skok v zameystvo

1 - Povsod je lepo, a doma je najlepše! pravi stari pregovor. Ni razloga, da mu ne bi verjeli - pa vendar! - tudi stare resnice velja kdaj pa kdaj preizkusiti, jih odnesti na veter edinov-veljavne prakse. Treba je torej kdaj pa kdaj zapustiti toplo domače gnezdo, vzleteti v zeleni svet! - Tako sta menila Paradižnik in Paradižni-

ca iz Košate lipe - saj se ju še spominjamo! Ni še dolgo, kar smo trepetali zanju, ko sta v svojem dičnem kabrioletu vratolomno obredla svojo ožjo domovino... - Torej naš Paradižnik in njegova žena Klara sta ponovno sklenila, da bosta nehala pitati svoje putke, obirati grahek in občudovati tulipane pred svojo hišico.

Sklenila sta spet vzeti pot pod noge, oziroma pod gume. Kupček v banki je bil dovolj velik in vreme je tudi dobro kazalo. - Paradižnik se je tehtno zazrl v globus, Paradižnica pa je odštokljala v samopostrežnico z največjim ce-karjem, ki sta ga premogla. Vse je tako kazalo, da bo pot dolga!

**29.11.
1943**

ZA DAN REPUBLIKE ČESTITAJO:

**29.11.
1969**

**EMI
MIRNA**

Za novoletna darila
naročite pri nas:

nalivna peresa z zlato
ali iridij konico, flo-
mastre, kemične in
tehnične svinčnike ter
brisalce avtomobilskih
šip.

TEKSTILNA TOVARNA

NOVO MESTO

Priporočamo
NAŠE KVALITETNE KAMGARNE IN
DIOLENE

**OBČINSKA
SKUPŠČINA
TREBNJE**

občinska konferenca SZDL – občinski ko-
mite ZKS – občinski odbor ZZB NOV –
občinski sindikalni svet – občinski komite
ZMS

Za praznik republike, 29. november,
čestitamo vsem delovnim ljudem naše
domovine!

**KOVINAR-
SKA
KRŠKO**

Izdelujemo
industrijsko opremo
in konstrukcije.

Pozdrav 29. novembru!

**TRANSPORT
KRŠKO**

Poslužujte se naših prevozov!

Trgovsko podjetje na veliko in drobno

KRKA BREŽICE

Obiščite naše trgovine, ki so vedno dobro založene!
POZDRAV 29. NOVEMBRU!

**RUDNIK RJAVEGA
PREMOGA
SENOVO**

Priporočamo
naš kvalitetni rjavi pre-
mog!

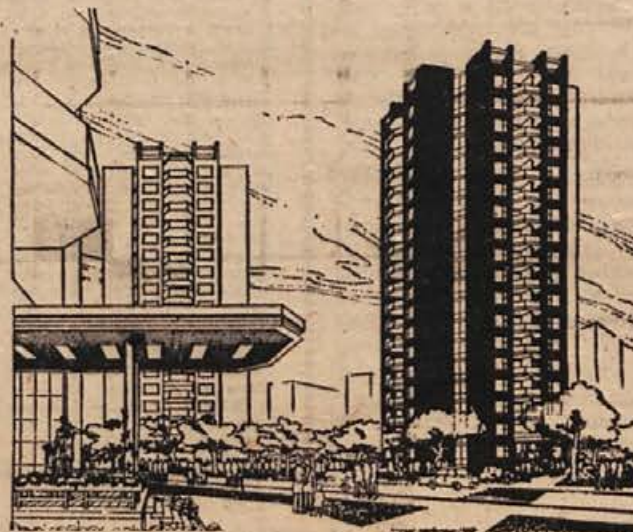
Tovarna čokolade

**IMPERIAL
KRŠKO**

Kupujte našo čokolado
in žvečilni gumi!

**SGP
PIONIR
NOVO MESTO**

S svojimi poslovnimi
enotami gradimo vse
vrste objektov visoke in
nizke gradnje s priznano
kvaliteto in v dogovor-
jenih rokih.
POZDRAVLJAMO
DAN REPUBLIKE!

**KRKA TOVARNA
ZDRAVIL
NOVO MESTO**

Priporočamo naše kozmetične in druge proizvode.
OB DNEVE REPUBLIKE POZDRAVLJAMO
VSE DELOVNE LJUDI!

**OBČINSKA SKUPŠČINA
NOVO MESTO**

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI KOMITE ZMS

Vsem prebivalcem Dolenjske in naše domovine
iskreno čestitamo za praznik republike!

Tokrat vas čaka 30 lepih nagrad!

Po daljšem času spet nekaj za ljubitelje ugank in trdih orehov: nagradna križanka, pri kateri bomo iz vrst reševalcev izžrebali 30 pravih rešitev in jim podelili naslednje nagrade:

1. nagrada — 200 din
2. nagrada — 150 din
3. nagrada — 100 din
4. nagrada — 80 din
5. nagrada — 60 din
6. nagrada — 50 din
7. nagrada — 40 din

8.-30. nagrada — 23 lepih knjižnih daril.

Izrezana križanka bo kupon za udeležbo pri žrebanju! Rešitve pošljite najkasneje do sobote, 6. decembra 1969 na naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, p. p. 33, v levi spodnji kot kuverte pa pripišite: KRIŽANKA. — Ne pozabite, prosimo: vaš točen naslov mora biti obvezno napisan na belem robu ob križanki! — Veliko zadovoljstva pri reševanju in lep pozdrav! Vaš

DOLENJSKI LIST

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. napaka, spodrslijaj; 5. obmorska ptica; 10. v starih časih bistveni del grajske obrambe; 15. del telea, kjer se noga spoji s trupom; 19. obljuba; 20. južno drevo in sad; 21. rokodelc lesne stroke; 22. kajnov brat; 23. način vrsta; 24. predalnik, polica za knjige;

25. borišče; 26. francosko moško ime; 27. žila utripalnica; 29. vrsta posode; 31. tisti, ki vlada; 33. prebivalec Banata; 34. železniški voz; 35. perje pri repli, korenju; 36. teta, botra; 39. kdor minira; 40. merilo; 45. enka; 46. lahko hlapljiva tekočina, ki se uporablja za narkozo; 47. prebivalec Brd; 48. žensko ime;

49. magma, iz ognjenika tekoča žareča masa; 50. prenehanje nekega dejanja; 52. vzvišeno nakladališče; 53. zajetje zraka v pljuča; 54. novomeška tovarna elektro stroke; 55. karta pri taroku; 56. žica za grelce kuhinjskih, el. peči ipd.; 57. petelin; 58. mitnina, carina; 60. namestnik; 61. nagota; 62. koralni otok; 63. vojak saperskega oddelka; 64. živalska hrana; 65. orkan; 68. elan; 69. kdor ima enako ime kot

nekdo drug; 73. mestece v Boki Kotorski; 74. naprava za merjenje globine morja na principu odboja; 75. mlin; 77. oče; 78. glavno mesto Jordana; 79. spletenina; 80. težak, človek, ki gara; 81. rumenorjava barva; 82. nikalnica; 83. igra s kartami; 84. snov; 85. ime igralca Severja; 86. prevratnež; 89. idol; 90. sodobni slovenski slikar (Lojze);

91. stari tisočak; 92. daljnik; 93. del pohištva; 94. del stavbe, polica v rebri; 97. bel ali siv konj; 98. glasbeni instrument; 102. kača velikanka; 103. značaj; 105. del nove Gvi-

neje, ki pripada Indonezi-ji; 107. naš predsednik; 108. glas, ki nastane pri lomljenju; 109. gozdna žival; 110. javskanje; 111. polet; 112. moško ime (alpinist Mahkota); 113. mera; 114. ime igralke Ekbergove; 115. očiščen in beljen bombaž.

NAVPIČNO:

1. surovina za izdelavo usnja; 2. južnosrbska reka, pritok Morave, tudi znamka cigaret; 3. zadnje čase pri nas zelo reklamirane ameriške cigarete, ki jih po licenci izdeluje tu-

di Niš; 4. puščica; 5. vrsta opice; 6. drevored; 7. zveza; 8. prva ženska; 9. prebivalec južneevropskega polotoka; 10. mirujoči del elektromotorja;

11. področje; 12. domača žival; 13. industrijska rastlina za pridobivanje vlaken; 14. juristka; 15. vrsta japonske rokoborbe; 16. kosilo; 17. velika sibirski reka; 18. duhovniški stan; 28. poškodba; 30. nekdanji naziv za Madžara; 32. vrsta rastlinskega razcveta; 34. priprava, s katero se kaj navija; 36. vrsta goloba; 37. panj, na katerem se seka;

38. tekmeč; 39. sprememba, zamenjava; 40. ladijski častnik; 41. vrsta tkanine; 42. moško ime; 43. tepec, bebec; 44. razkošna zasebna ladja; 47. mesto v Kvarnerskem zalivu; 50. top; 51. ovalna skleda; 52. teniški lopar; 53. krmilo; 55. izdelovalec kit; 56. sredozemski otok; 57. kraj na Krasu, tudi ognjišče, kamin; 59. sla, občutek; 60. najvišja zmag pri taroku;

61. grmiček; 63. pesniška oblika; 64. utežna mera; 65. sleparija, goljufija; 66. literarno delo; 67. napad; 68. klobučevina; 70. slovenski slikar, po rodu Dolenjec (Božidar); 71. grška boginja modrosti; 72. ime Destovnika — Kajuha; 74. sestavek; 75. sklop, grmada; 76. rižovo žganje; 79. igranje, piskanje; 80. pokrajina v jugovzhodni Poljski, znana po bojih iz I. svetovne vojne;

81. raztaljena, otaljena masa v talilnici; 84. južnoameriški čaj; 85. prepri, svaja; 87. rjave živali; 88. češki reformator; 89. žensko ime, pred leti znana popevka; 90. žensko ime; 92. glavni števec; 93. tek do jedi; 94. vzpon; 95. en; 96. večanje; 97. maščoba; 98. novozelandski noj;

99. znani detergent osi-ješke Saponie; 100. gozdarski letni posek; 101. velika utežna mera; 104. zahodnoevropski veletok; 106. zgoden.

Sestavil: JOŽE UDIR

Pisatelj Cronin je v mladih letih živel zelo težko in se je moral ukvarjati z raznimi deli. Nekega dne mu je bogati veleposestnik Richards rekel na lovu:

»Za vsako žival, ki je ne ubiješ, ti plačam en funt.«

Ko je bil lov končan, so znanci vprašali Cronina:

»No, kako je bilo?«
»Imenitno!« je odgovoril Cronin, »če bi imel še več slepih izstrelkov, bi bil danes bogataš.«

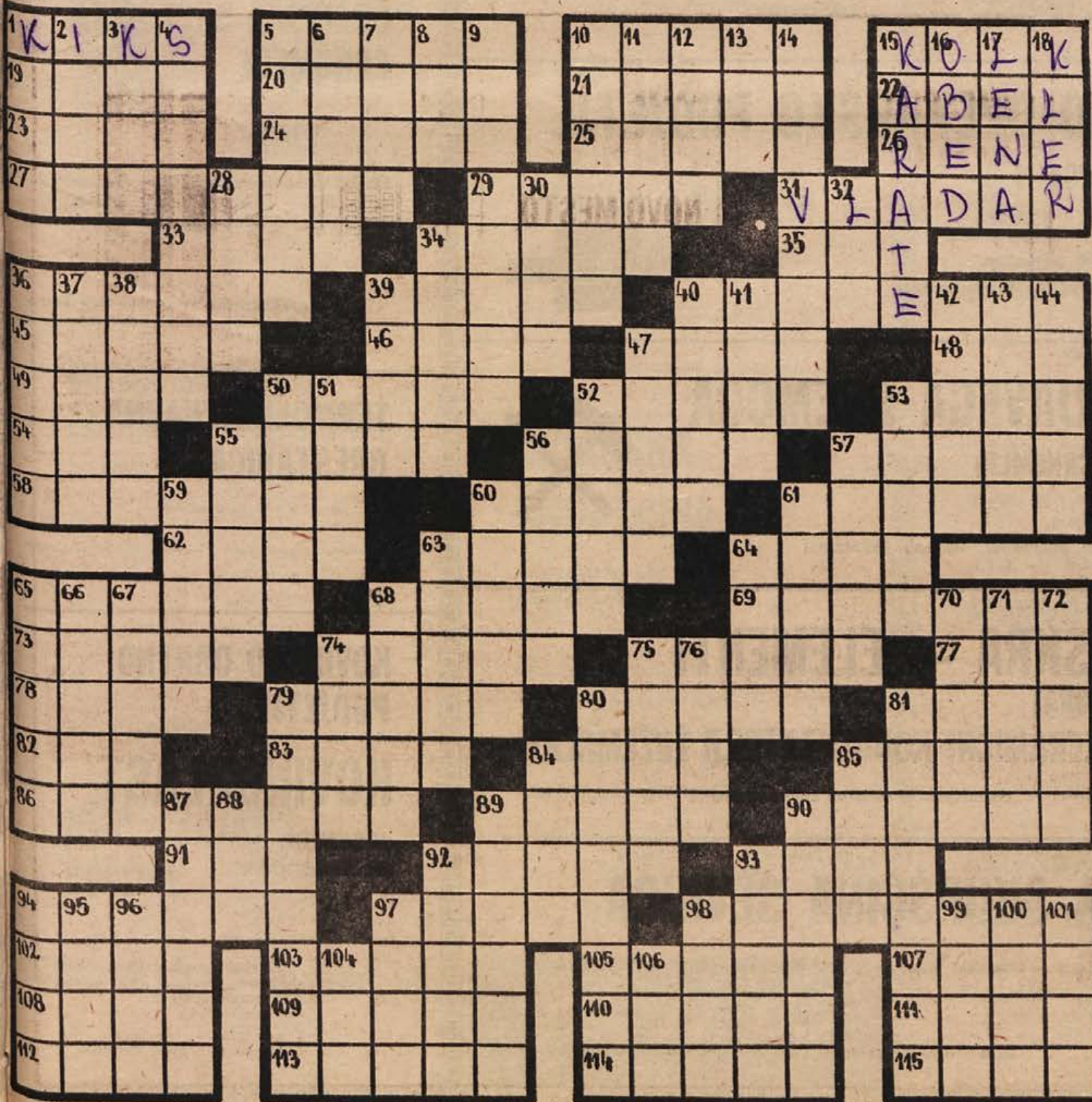
Ko je bil kralj Edward nekoč inkognito v Aix-les-Bains, je srečal na cesti svojega pariškega krojača in se začel z njim prijateljsko pogovarjati.

»Kakšni se vam zdijo ljudje, ki zahajajo sem kaj?« ga je vprašal.

Krojač je hotel pokazati, da zna razlikovati veliko gospodo od navadnih zemljanov, in je odgovoril:

»Po pravici povedano, tukajšnje občinstvo ni preveč odlično.«

»Kaj hočete,« se je nasmehnil kralj, »vsi ne morejo biti krojači ali angleški kralji!«

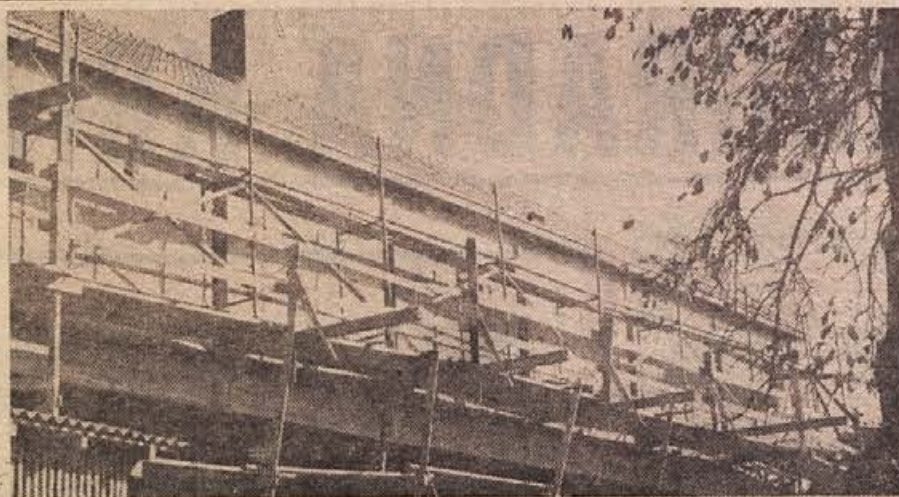

Belokranjsko
gradbeno
podjetje

BEGRAD ČRNOMELJ

Gradimo vse vrste visokih in nizkih gradenj.

Za dan republike
čestitamo!

OPEKARNA KANIŽARICA PRI ČRNOMLJU

- opečni izdelki
- betonski votlaki

Čestitamo za praznik republike!

STANOVANJSKO PODJETJE ČRNOMELJ

Čestitamo za dan republike, 29. november!

OBČINSKA SKUPŠČINA KRŠKO

občinska konferenca SZDL

občinski komite ZKS

občinski odbor ZZB NOV

občinski sindikalni svet

občinski komite ZMS

Za dan republike čestitamo vsem delovnim ljudem Spodnjega Posavja in državljanom SFRJ!

KEMOOPRREMA TREBNJE

- KOVINSKE KONSTRUKCIJE
- CISTERNE

Za dan republike pošljamo iskrene čestitke!

GRADBENO OPEKARSKO PODJETJE

MIRNA NA DOLENJSKEM

Gradimo stanovanjske in druge objekte.

- opekarna • žaga • peskokop

Priporočamo se za naročila in čestitamo za praznik republike!

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA

KANIŽARICA PRI ČRNOMLJU

Nudimo kvaliteten premog.

Za praznik republike, 29. november, iskreno čestitamo!

TERMoeLEKTRARNA BRESTANICA

Čestitamo za dan republike!

ISKRA — ELEMENTI

OBRAT

KERAMIČNI KONDENZATORJI ŽUŽEMBERK

Pridružujemo se čestitkam za dan republike!

KOVINSKO OBRTNO PODJETJE

KOVINOPLAST

JESENICE
na Dolenjskem

Proizvajamo razno vijračno blago iz medenine, bakra in jekla. Izdelujemo tudi natezne vijake.
Telefon: 72-185-8

Čestitamo za praznik republike!

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA

Občinska konferenca SZDL — Občinski komite ZKS — Občinski odbor ZZB NOV —
Občinski sindikalni svet — Občinski komite ZMS

Za dan republike čestitamo vsem delovnim kolektivom in občanom!

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KOČEVJE

Priporočamo kočevski premog in
čestitamo za dan republike!

TEKSTILNA TOVARNA SUKNA KOČEVJE

Čestitamo za 29. november — dan republike!

LESNA INDUSTRIJA LIK KOČEVJE

Iskreno čestitamo za dan republike!

VODNA SKUPNOST ZA VODNO PRESKRBO KOČEVJA IN RIBNICE

Čestitamo za dan republike!

SGP „ZIDAR“ KOČEVJE

Izvajamo vse vrste visokih in nizkih
gradenj na območju Kočevja, Ljub-
ljane in Reke.

Za dan republike čestitamo!

29. 11. 43

OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA

Občinska konferenca SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski komite ZMS

Za dan republike čestitamo vsem de-
lovnim kolektivom in občanom!

Obrtno podjetje

OPREMA KOČEVJE

Priporočamo naše usluge in hkrati čestitamo za
dan republike!

ELEKTRO LJUBLJANA enota KOČEVJE

Čestitamo za dan republike!

OBČINSKA SKUPŠČINA KOČEVJE

Občinska konferenca SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski komite ZMS
Občinski sindikalni svet

Za dan republike 1969 pošljamo po-
zdrave vsem delovnim ljudem in jim
želimo še veliko novih delovnih zmag!

29. 11. 69

TISKARNA KOČEVSKI TISK KOČEVJE

Nudimo tiskarske usluge.
Za dan republike iskreno
čestitamo!

AVTO KOČEVJE

Čestitamo za praznik republike!

RIKO

RIBNIŠKA KOVINSKA INDUSTRIJA RIBNICA

Priporočamo naše izdelke in čestitamo
za dan republike!

GOSTINSKO PODJETJE HOTEL PUGLED KOČEVJE

Obiščite naše gostinske obrate v
Kočevju!

Za dan republike toplo čestitamo!

TRGOVSKO PODJETJE TRGOPROMET KOČEVJE

V naših poslovalnicah vam nudimo
izbiro vsega trgovskega blaga.

Za dan republike iskreno čestitamo!

ELEKTRO CELJE enota KRŠKO

s tehničnimi izpostavami v Krškem,
Sevnici in Brežicah čestitamo za dan
republike!

OPOZORILO!

OPOZARJAMO, da so vse elektrifikacijske naprave na železnici

OD SEVNICE DO VKLJUČNO DOBOVE STALNO POD NAPETOSTJO 3000 V.

Glede na to opozarjamo, da je vsako dotikanje kovinskih delov elektrifikacijskih naprav, posebno pa žic, stikal in nosilcev,

SMRTNO NEVARNO.

Da se zavaruje varnost ljudi in pravilno delovanje elektrifikacijskih naprav, je treba posebno paziti na prehodih čez progo, da ne pride do dotika z napeljavami elektrifikacije.

ZŽTP - Zavod za investicije Ljubljana

»NOVOTEHNA« - Novo mesto

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. delovno mesto poslovodje prodajalne s tehničnim blagom, železnino in gradbenim materialom v Metliki;
2. delovno mesto knjigovodje - saldokontista.

POGOJI:

pod 1.: VK trgovski delavec z najmanj 3 leti prakse v trgovini kovinsko-tehnične stroke, ali KV trgovski delavec z najmanj 5 leti prakse v trgovini kovinsko-tehnične stroke, pod 2.: končana ekonomska srednja šola; prednost imajo knjigovodje z znanjem strojnega knjiženja. Poskusno delo do 3 mesecev. Osebnih dohodkov za delovni mesti so določeni s pravilnikom o osebnih dohodkih. Glede na stroko in pogoje dela se le-ti lahko določijo tudi za delovno mesto poslovodje po medsebojnem dogovoru. Prošnje sprejema splošni sektor podjetja 15 dni po objavi.

Komisija za sklepanje delovnega razmerja ZDRAVILIŠČA ČATEŠKE TOPLICE

razpisuje prosto delovno mesto

NOČNEGA ČUVAJA

Na razpis se lahko prijavijo moški srednjih let, zdravi, s primerno izobrazbo. Poseben pogoj je poskusno delo, ki bo trajalo 3 mesece. Interesenti naj pošljejo prijave Zdravilišču Čateške Toplice najkasneje do 2. decembra 1969.

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

nudi v svoji

BLAGOVNICI

v združenem domu v Trebnjem:

- perilo in konfekcijo
- kozmetiko in igrače
- pohištvo in stavbno pohištvo

za dan republike 29. november iskreno čestitamo!

Kmetijska zadruga »KRKA« - Novo mesto

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

**TRAKTOR FERGUSON 35
TRAKTORSKI NAKLADALNIK »PESCI«
2 MLATILNICI
KOSILNICA BCS
VEČ ŠKROPILNIC
PUHALNIK ZA SENO
OBRAČALNIK ZA SENO
VOZOVA GUMARJA
in več drugih osnovnih sredstev.**

Dražba bo v ponedeljek, 8. decembra 1969, ob 10. uri na obratu Draškovec pri Sentjerneju.

Interesenti morajo pred začetkom dražbe položiti varščino v višini 10 odst. cenilne vrednosti. Ostali pogoji bodo objavljeni pred začetkom dražbe.

Stanovanjsko in komunalno podjetje BREŽICE

razpisuje

natečaj o oddaji prevoza smeti v mestu Brežice

Natečajni pogoji so na vpogled na sedežu podjetja. Ponudbe se vlagajo do 10. 12. 1969.

TRANSPORTNI DELAVEC

dobi delo

v skladišču Novo mesto

Pogoj: končana osemletka in odslužen vojaški rok. Ponudbe sprejema kadrovska služba Veletrgovine Ljubljanske mlekarne, Ljubljana, Tolstojeva 63 (tudi preko skladišča Novo mesto - Trška gora).

marsikoga je rešila le naravna

tovarna zdravil
NOVO MESTO
ODDELEK
ZA ZDRAVILNA
ZELIŠČA

OBJAVLJA IZID VELIKEGA NAGRADNEGA ŽREBANJA

za nabilce zdravilnih zelišč v Sloveniji

Dne 23. novembra 1969 so bili izžrebani naslednji nagradni kuponi:

Dobitek:	St. nagr. kupona
Avto »Zastava« 750	014105
Pralni stroj »Gorenje« 653	000347
Moped T-12	016076
Motorna žaga 0,50 »Husqarna«	010753
Televizor »Orion« 848	010718
Kotel za žganjekuho (80 litrov)	003705
Šivalni stroj Bagat »Jadranka«	016203
Šivalni stroj Bagat »Jadranka«	011844
Sotor za 4 osebe »Vikend«	005192
Hladilnik »Himo« (80 l)	014605
Hladilnik »Himo« (80 l)	002060
Radioaparat »Simfonija« AF	014368
Radioaparat »Simfonija« AF	014431
Radioaparat »Simfonija« AF	018311
Kolo »Poni« P-1	007318
Kolo »Poni« P-1	017275
Gramofon »Emona« GK-56	014192
Gramofon »Emona« GK-56	020000
Tranzistor »Old Start«	001799
Tranzistor »Old Start«	002365

Za 180 praktičnih daril v vrednosti 100 do 150 novih dinarjev so bili izžrebani naslednji nagradni kuponi:

000308,	012014,	003473,	001964,	014719,	014927,
018533,	005973,	014396,	007112,	002918,	005848,
018035,	014227,	004801,	005784,	019960,	018018,
004575,	005617,	002301,	017270,	001378,	002229,
018017,	007215,	016210,	004217,	005794,	003682,
000865,	017303,	002337,	007262,	010692,	018836,
015406,	005914,	000009,	001984,	004421,	015201,
000824,	000002,	003463,	004757,	019227,	006810,
001793,	007148,	012106,	014272,	005702,	012049,
000574,	006465,	014475,	004223,	002343,	015447,
002352,	015909,	004479,	002156,	001784,	003772,
005725,	014269,	001705,	015335,	019252,	020342,
002374,	014876,	000053,	005204,	002134,	002184,
012753,	015189,	015015,	013801,	014487,	010678,
007224,	007278,	006696,	002059,	018812,	004822,
015911,	019258,	016383,	002218,	006699,	002225,
015417,	004528,	018528,	017259,	014933,	004603,
003012,	005787,	005763,	004214,	017312,	006700,
003726,	005642,	005833,	002003,	002560,	001732,
002555,	002078,	015324,	012139,	005167,	000776,
018097,	015209,	015170,	014734,	019250,	005563,
014494,	015242,	018151,	016445,	018260,	003785,
002861,	018087,	005195,	015222,	002161,	019248,
005903,	004360,	017250,	000332,	018901,	002561,
002459,	000584,	019055,	005403,	018566,	019976,
016138,	003459,	017289,	004492,	012702,	020346,
004549,	018103,	004724,	018020,	000487,	001973,
004607,	005603,	003486,	018012,	013808,	011825,
005105,	002886,	019070,	016151,	011702,	001737,
020339,	004521,	001606,	001650,	004625,	003770,

Dobitke izdaja oddelek za zdravilna zelišča, Novo mesto, Novi trg 9, do 30. januarja 1970. od 6. do 14. ure.

Zavarovalnica SAVA poslovna enota Novo mesto

obvešča

svoje zavarovance in ostale prebivalce Trebnja in okolice, da je v mesecu decembru 1969 prevzel delo

ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA

tov. Božo KRAVCAR, Praproče, p. Trebnje

Prosimo, da se obračate za vse, kar je v zvezi z zavarovanjem, na novega zastopnika.

Agraria
BREŽICE

LASTNIKI MOTORNH VOZIL POZOR!

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimске, za vašo motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL

V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22. uri Plan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 28. NOVEMBRA — 8.45 Operna matineja. 9.05 Pionirski tehnik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Anton Vadenal: Zanimljivi letošnji statistični pregled v kmetijstvu. 12.40 Nastop mešanega zbora iz Skoflje na Koroškem. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za tuje goste. 16.00 Vsa dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Rad imam glasbo. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Mihe Dovžana. 20.00 Pesmi jugoslovanskih narodov. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 22.15 Igramo za ples.

SOBOTA, 29. NOVEMBRA — 8.45 Orkestralne skladbe iz mladinskega albuma. 9.05 Otroci vojne so odrasli. 10.25 Sončne poljane. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Čestitke za praznik. 13.30 Matjaž Vizjak: Bela krajina od partizanov do danes. 13.50 Melodije iz filmov. 14.05 »Domače melodije« — domači godci. 16.00 »Opatija 69«. 17.05 Ples ob petih. 18.00 Gremo v kino. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Borisa Kovarčiča. 20.00 Radijska igra — Mladeni, Ojčica — Borut Trekmann: »Kozarica«. 22.15 Oddaja za naše ženske.

NEDELJA, 30. NOVEMBRA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.04 Vse-

il tobogan. 9.05 Koncert iz naših krajev — Zagorje. 10.05 Ernest Petrin: Nastajanje nove Jugoslavije v tujini. 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.30 Nedeljsko sporno popoldne. 15.30 Domači zvoki. 16.40 Nekaj zabavnih zvokov. 17.30 Radijska igra — Hans Christian Andersen — Helmut von Cube: »Cesarjev alayček«. 18.40 »Spomini na poletno sonce«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »V nedeljo zvečer«. 22.15 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 1. DECEMBRA: 8.04 »Prvošolkin dan«. 9.05 Z veselimi zvoki v decembrsko jutro. 10.25 Slovenske narodne pesmi in viže z domačimi ansambli. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Opoldanski spored priljubljenih melodij. 13.30 Milenko Šober: RTV Ljubljana in svet. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 Vsa dan za vas. 17.05 Praznični koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 18.35 Mladinska oddaja: »Interna 489«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Maksa Kumra. 20.00 Ob 25-letnici umetniškega dela solistov Ljubljanske opere. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 2. DECEMBRA — 8.04 Operna matineja. 9.05 Radijska šola za srednje stopnje. 10.15 Pojdimo v Prekmurje. 10.05 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v decembru. 12.40 Od vasi do

vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Mladinska reportaža: Na poti s kitaro. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsa dan za vas. 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Henčka Burkata. 20.00 Prodajalna melodij. 21.50 Iz slovenske lahke orkestralne glasbe.

SREDA, 3. DECEMBRA — 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jaka Perjan: Zakaj in kako urediti rejo črnapasastih prašičev. 12.40 Priljubljeni pevci slovenskih narodnih pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsa dan za vas. 17.05 Mladini sebi in vam. Glasbene razglednice. 20.00 »Ti in 19.00 Lahko noč, otroci! — 19.15 operne. 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 4. DECEMBRA — 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Vilko Stern: Cilj agrarne politike in delo kmetijske pospeševalne službe. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Pesem iz mladih grla«. 14.40 Lirika za otroke: »Mehurčiki«. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsa dan za vas. 18.15 »Morda vam bo všeče«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Elžo Viler. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 22.15 Iz zakladnice naše simfonične literature.

19.30 GLASBENI FILM — (Ljubljana)

19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 A. Ayckbourn: POLOVICNE RESNICE — predstava Mestnega gledališča Ljubljana — (Ljubljana)
22.35 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

ČETRTEK, 4. DEC.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMSCINA (Zagreb)
11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)
14.35 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
15.40 NEMSCINA — ponovitev — (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (do 16.30) — (Beograd)
17.45 VESELI TOBOGAN — oddaja za otroke (Ljubljana)
18.15 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.40 SPOMINI EDVARDA KARDELJA (Beograd)
19.10 DUBROVNIŠKE POLETNE PRIREDITVE (Zagreb)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Thomas Mann: BUDDENBROOKI — nadaljevanje (Ljubljana)
21.20 KULTURNE DIAGONALE: 50 let slovenske univerze (Ljubljana)
22.10 SHENANDOAH — serijski film (Ljubljana)
22.35 POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 5. DEC.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec) — (Beograd)
17.45 NOVE DOGODIVŠČINE HUCKLEBERRYJA FINNA — (Ljubljana)
18.15 MLADINSKI KONCERT: — Luigi Boccherini — Koncert za čelo v B-duru (JRT) — (Ljubljana)
19.00 SVET NA ZASLONU (Ljubljana)
19.30 NAS GLOBUS (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 MOJSTRI BESEDE NA FILMSKEM TRAKU — P. Kafka: Proces, francosko-italijansko-nemški film (Ljubljana)

SREDA, 3. DEC.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
17.15 VELIKI IN MAJHNI — oddaja za otroke (Zagreb)
18.00 ZAŠČITA ŽIVIL PRED RBK KONTAMINACIJO — (Ljubljana)
18.20 KOSARKA ZA ŽENSKO: Vojvodina: Lenerosi — prenos (Beograd)

NEDELJA, 30. NOV.

9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MADŽARŠCINI (Pohorje — Plesivec) (Beograd)
9.30 PO DOMACE Z ANSAMBLOM MIHE DOVŽANA (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA — (Zagreb)
10.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
10.50 OTROŠKA MATINEJA: Nove dogodivščine Huckleberryja Finna, Na otroškem igrišču, Stan in Olo (Ljubljana)
11.50 TV KAZIPOT (do 12.10) — (Ljubljana)
15.15 JUDO: Prvaki Jugoslavije: prvaki Evrope (Beograd)
16.15 SAHOVSKE KOMBINACIJE (Zagreb)
16.45 BOKOMET ZA ŽENSKO: Lokomotiva: Jalgiris (Litva) — prenos (Beograd)
17.50 GLASBA NE POZNA TEME — posnetek nastopa narodnozabavnih ansamblov — (Ljubljana)
18.25 KO SO DALTONOVI JAHALI — ameriški film (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 KONCERT PEVKE SARAH VAUGHAN (Beograd)
21.25 VIDEOFON (Zagreb)
22.40 SPORTNI PREGLED (JRT)
22.10 RAZGOVORI O FILMU NERETVA (Sarajevo)
22.35 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 1. DEC.

10.00 OTROŠKA MATINEJA: Fant v televizorju in mladinska igra Starši naproday (do 11.40) (Ljubljana)
19.45 TV V SOLI (Zagreb)
19.50 NEMSCINA (Zagreb)
19.55 ANGLESCINA (Zagreb)
20.10 FRANCOŠCINA (Beograd)
20.40 OSTRZEK — mladinski film (Ljubljana)
20.00 Radovan Gobec: HEJ, PARTIZAN — kantata (Ljubljana)
20.50 ROMUNSKI DOKUMENTARNI GLASBENI FILM — (Zagreb)
19.30 Misa Selimović: DERSIS IN SMRT — kulturna oddaja — (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 A.P. Čehov: OBCESTNA KRCMA — drama TV Beograd (Ljubljana)

21.45 GLASBA Z ELIZEJSKIH POGLIAN — posnetek (Ljubljana)
22.30 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.30 VECERNI ZASLON — (Sarajevo)
17.45 TV VRTEC (Zagreb)
18.00 MALI SVET (Zagreb)
18.20 ZNANOST (Beograd)
18.50 GLASBENA ODDAJA — (Zagreb)
19.20 TV POSTA (Zagreb)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

TOREK, 2. DEC.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 RUSCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
15.30 RUSCINA — ponovitev — (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA (Beograd)
16.40 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
17.50 RISKANA (Ljubljana)
18.00 LUTKOVNA ODDAJA — (Skopje)
18.20 PO SLEDEH NAPREDKA — (Ljubljana)
18.40 GOSPODINJSKI PRIPOMOČKI — Oline peči (Ljubljana)
18.50 VOKALNO INSTRUMENTALNI SOLISTI: Marijana Deržaj in Lidia Kodrič (Ljubljana)
19.15 ČLOVEK — serijski film — (Ljubljana)
19.45 PET MINUT ZA BOLJŠI JEZIK (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 FANFAN LA TULIPE — francoski celov. film (Ljubljana)
22.10 MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI (Ljubljana)
22.30 POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 3. DEC.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
17.15 VELIKI IN MAJHNI — oddaja za otroke (Zagreb)
18.00 ZAŠČITA ŽIVIL PRED RBK KONTAMINACIJO — (Ljubljana)
18.20 KOSARKA ZA ŽENSKO: Vojvodina: Lenerosi — prenos (Beograd)

Založba MLADINSKA KNJIGA

»SO BILI BOGOVI ASTRONAVTI?«

Erich von Däniken

SPOMINI NA PRIHODNOST

Bestseller 1968/69

Erich von Däniken je prepričan, da so naše prednike obiskala bitja z drugih planetov, iz drugih sončnih sistemov — in sicer ne enkrat! V svoji knjigi izziva strokovnjake, naj se vnovič, brez predsodkov lotijo egiptovskih piramid, starih ameriških kultur, jamskih slikarjev, velikih epov, biblije in podobno.

Vprašanja strokovnjakov so neposredna: Odkod v votlinah Kohistanu skice, ki kažejo položaj zvezd pred 13.000 leti? Odkod je bila Sibirica že zdavnaj znana tehnika zmrzovanja? Odkod galvanske baterije v Bibliji?

SPOMINI NA PRIHODNOST

pomenijo po Pasternakovem »Doktor Živagu« največji uspeh na mednarodnem knjižnem trgu.

Knjiga stane 40 dinarjev. Naročite jo lahko v vseh knjigarnah, pri poverjenikih in zastopnikih založbe ali pa pri Oddelku za direktno prodajo založbe Mladinska knjiga v Ljubljani, Titova 3 s priloženo naročilnico.

NAROČILNICA

Ime in priimek: _____

Natančen naslov: _____

Poklic: _____

Nepreklicno naročam knjigo SPOMINI NA PRIHODNOST. Ceno 40 dinarjev bom plačal(a) — naenkrat — v dveh zaporednih mesečnih obrokih po 20 din — takoj po prejemu računa in položnic na tekoči račun Mladinske knjige v Ljubljani 501-130/1.

Neustrezno prečrtajte!

Datum: _____

Podpis: _____

22.30 GLASBA NE POZNA TEME — posnetek nastopa beat ansambla (Ljubljana)
23.00 POROČILA (Ljubljana)
Drugi spored:
17.25 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 ODDAJA ZA OTROKE — (Skopje)
18.15 MLADINSKI KONCERT — (Ljubljana)
19.00 KULTURA DANES (Beograd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SOBOTA, 6. DEC.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
17.45 PO DOMACE Z ANSAMBLOM RUDJA BARDOFERJA — (Ljubljana)
18.15 VELIKI POTEPUH — nadaljevanje mladinske igre — (Zagreb)
19.15 SPREHOD SKOZI CAS — (Ljubljana)
19.40 PET MINUT ZA BOLJŠI JEZIK (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 TV MAGAZIN (Zagreb)
21.35 REZERVIRANO ZA SMEH: Stan in Olo (Ljubljana)
21.50 NOVI ROD — serijski film — (Ljubljana)

22.40 TV KAZIPOT (Ljubljana)
23.00 POROČILA (Ljubljana)
Drugi spored:
17.25 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 ODDAJA ZA OTROKE — (Skopje)
18.15 MLADINSKI KONCERT — (Ljubljana)
19.00 KULTURA DANES (Beograd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

17.45 NARODNA GLASBA (Beograd)
18.15 MLADINSKA IGRA (Zagreb)
19.15 KARAVANA (Beograd)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

Koteks Tobus

IMPORT-EXPORT
LJUBLJANA

NAGRADNO ŽREBANJE

Kmetovalci in rejci prašičev!

Podjetje KOTEKS-TOBUS je za vse prinašalce svinskih koz tudi v letošnji sezoni pripravilo NAGRADNO ŽREBANJE z bogatimi dobitki kot motorna kosilnica, televizor, hladilnik, šivalni stroji, tranzistorski sprejemniki in več potovanj v tujino.

Žrebanje bo 20. aprila 1970

KMETOVALCI IN REJCI PRAŠICEV!

Pazljivo oderite vsakega prašiča in kože oddajte najbližji zbiralnici KOTEKS-TOBUS ali Kmetijski zadrugi. Prejeta potrdila, ki vam dajejo pravico do udeležbe pri žrebanju, pa skrbno hranite.

Izd nagradnega žrebanja bo objavljen v dnevnem tisku in po radlu.

Ob tej priložnosti čestitamo vsem poslovnim prijateljem k prazniku republike »29. november«!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 28. novembra — Jakob Sobota, 29. nov. — Dan republike
Nedelja, 30. novembra — Andrej Ponedeljek, 1. decembra — Marijan Torek, 2. decembra — Blanka Sreda, 3. decembra — Franc Cotriek, 4. decembra — Barbara

KINIO

Brežice: 28. in 29. 11. ameriški film »Lepotice dnevas«, 30. 11. in 1. 12. ameriški film »Goloroki šerife«. Črnomelj: 28. do 30. 11. angleški barvni film »Ladys«. Kočevje — Jadransko: Od 28. do 30. 11. »Angelika in sultani«, 1. 12. ameriški barvni film »Gola oskrbnica«, 2. 12. italijanski barvni film »Vojna špijonaža«, 3. 12. ameriški barvni film »Maček detektiva«.

4. 12. angleški film »Kriva pot«, Kostanjevica: 29. 11. ameriški barvni film »Prijatelj čista«, 30. 11. ameriški barvni film »Arabeska«. Metlika: Od 28. do 30. 11. francoski film »Drugi dihi«, Od 28. do 30. 11. ameriški barvni film »Revolvers Vakar«. Mirna: Od 29. in 30. 11. ameriški film »Begunec do kraja smrti«, Mokronog: 29. in 30. 11. ameriški barvni film »Čast odpadnika«. Novo mesto: 28. in 29. 11. francoski barvni film »Caroline Cherie«, 30. 11. in 1. 12. ameriški barvni film »Ko pade noč«. — POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 28. 11. do 2. 12. ameriški barvni film »Volkovi Teksasa«. Ribnica: Od 28. do 30. 11. jugoslovanski film »Nasprotjas«. Sevnica: 29. in 30. 11. danski film »Roke kviku«, Fredy's. Sreda: 29. in 30. 11. »Sime-rona«. Trebnje: 29. in 30. 11. nemški barvni kriminalni film »Grabeec iz Sohoja«.

maliglas

SLUŽBO DOBI

SPREJMEMO gospodinjstvo pomočnico. Lešnjak, Majde Silc 18, Novo mesto.
KVALIFICIRANEGA pekarskega pomočnika, mlajšega, sprejme takoj Pekarna Silnik, Brežice.
SPREJMEM samostojna mizarstva pomočnika. Plača 5 do 6 din na uro, samsko stanovanje zagotovljeno. Naslov v upravi lista (2262/69).
STAREJŠO ZDRAVO ŽENSKO, upokojenko, ki bi gospodinjila 4-članski družini vsem v svojo oskrbo, takoj, v mirnem bloku s centralno kurjavo. Ponudbe na naslov: Alfred Krajnc, Orto-mirova 21/c, Ljubljana.

SLUŽBO ISČE

VZAMEM V VARSTVO enega ali dva otroka. Smihel 21. Novo mesto

STANOVANJA

ISCEM SOBO in kuhinjo v Novem mestu ali okolici. Subotič, Glavni trg 1, Novo mesto.
ODDAM prazno sobo ter kleino stanovanje. Najemnika plačljiva za dve leti vnaprej. Naslov v upravi lista (2251/69).
ODDAM neopremljeno sobo s centralno kurjavo. Naslov v upravi lista (2263/69).
V NOVO MESTU nujno potrebujem kakršnokoli prazno stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista (2235/69).
ISCEM SOBO v Novem mestu ali bližnji okolici. V protisluhu lahko pomagam tudi v gospodinjstvu ali pazim na otroke. Naslov v upravi lista (2233/69).
V BLIZINI Novega mesta oddam stanovanje in garažo. Naslov v upravi lista (2244/69).

PRODAM

PRODAM hrastovo spalnico. Marija Kos, Kostalova 22, Novo mesto.
POCENI PRODAM vzdoljni desni in levi štedilnik z bakrenim kotliščem, dobro ohranjen. Naslov v upravi lista (2254/69).
PRODAM starejšo, dobro ohranjeno spalnico. Vukadinovič, Zagrabska 18, stanovanje 12.
RABLJENO SPALNICO z vzmetnicami in trodelnimi šifonicami ugodno prodam. Vprašajte v upravi Dolenjskega lista.
PRODAM dobro ohranjeno otroško posteljo z šifonirnim vložkom in razstavljeno sobno peč (kamin). Malči Peršolja, Krško, — Erjavčeva 3.
PRODAMO ojačevalce »Hohners« (60 W), orgle Bauer, tenor sak-

MOTORNIA VOZILA

PRODAM osebni avto fiat 750. Informacije v trgovini Dolehka, Brilj, Kolodvorska 2, Novo mesto.
PRODAM volkswagen, letnik 1962, dobro ohranjen. Tone Repar, Ljubljanska 33, Kočevje.
FORD 12 M, 1965, ugodno prodam. Naslov v upravi lista.
PRODAM dobro ohranjen osebni avto Skoda 1000 MB, letnik 1966, najboljšemu ponudniku. — Informacije pri Alojzu Stemp-lju, Zelezina, Sevnica.
PRODAM AVTO 750. Informacije dobite v lovski trgovini Novo mesto.
POCENI PRODAM moped — tro-brzinec in pletilni stroj »POPE«. Naslov v upravi lista (2247/69).

POSEST

PRODAM starejšo hišo z gospodarskim poslopjem, na lepem kraju. Ljubljana-Vizmarje, Mendenska 5.

RAZNO

VZAMEM v najem garažo v Novem mestu, po možnosti na Mestnih njivah. Naslov v upravi lista (2232/69).
3. NOVEMBRA 1969 sem izgubil na sejmišču v Brežicah moško uro. Poštenega najditelja prošim, da jo proti nagradi vrne na postajo LM Brežice.
ZAKAJ OBUPUJETE pri zdravljenju svojega kronično obolelega žolodca, jeter ali žolča ali morda drugih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško DONAT vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri HMEJNJIKU, STANDARDO (MERCATORJU) in pri DOLENJKI.
ZELITE TRAJEN in lep spomin? Prstane in druge zlate izdelke dobite pri Otmarju Zidaricu — slatjarju v Gosposki 5, Ljubljana (poleg univerze).

Novembrsko vreme v pogovorih

Ce na mrtvih dan de-
ži, vreme po snegu di-
ši. — Kakršno vreme
na Lenarta kane, tako
vse do božiča ostane.
— Kadar Martin obla-
ke preganja, nestano-
vitna se zima oznanja.
— Sonce na Martina —
pred durmi huda zima.
— Ce na Cecilijo grmi
in treska, bo ob letu
žita kot peska. — Ka-
tarina nam ne laže: po
sebi prosinca vreme ka-
že. — Sneg na Andreja
— je polju slaba ode-
ja.

LUNINE MENE:

2. 12. ☾ ob 04,50
9. 12. ☾ ob 10,42
16. 12. ☾ ob 02,09

ZAHVALA

Ob nenadni, bridki izgubi moje ljubljene žene in naše dobre mame

VIKTORIJE RUS

iz Gornjih Dobravci št. 9
se iskreno zahvaljujemo sorodni-
kom, sosedom in znancem, ki so
nam v težki uri stali ob strani,
nas tolažili in spremlili pokojnico
na zadnji poti. Zahvaljujemo se
šefu železniške postaje v Črnom-
lju, nadzorniku proge v Črnom-
lju, ter tovarišem Ferencu, Jevni-
karju in Plescu za izrečeno so-
žalje in spremstvo na zadnji poti.
Prav iskrena hvala zdravniku dr.
Blenfeldu iz Metlike, g. dekanu
Ilu iz Podzemlja in vsem, ki so
grob pokojne zasuli z venci in cvet-
jem.
Zalujoči: mož Martin, sin Tonček
in hčerka Martina, tašča Matilda,
brat Niko in sestra Ivanka z dru-
žinami.

Ob bridki izgubi dobrega moža,
očeta, brata, strica in starega
očeta

MARTINA JAKŠETA

mesarja in posestnika iz Otoča
se najlepše zahvaljujemo vsem da-
rovalcem venci in cvetja. Najlep-
ša hvala gasilskemu društvu za
podarjeni venci in govorniku Iva-
nu Grčarju, Mesariji Novo mesto
za podarjeni venci, gospodu žup-
niku za tolažilne besede in več-
kratni obisk. Iskrena hvala vsem,
ki so nam v teh težkih trenutkih
stali ob strani in nas tolažili. Se
enkrat hvala vsem dobrim vašča-
nom.
Zalujoča žena Ana, hčerka Justina
in družina Jakše.
Otočec, Smarjeta, Chicago, Argen-
tina, Stopiče

Ob težki, boleči izgubi dobrega
moža, očeta, starega očeta, brata
in strica

MARKA KOTARJA

s Pristave pri Sentjanju na
Dolenjskem
se najlepše zahvaljujemo sorod-
nikom, prijateljem in znancem za
podarjene vence in cvetje ter
vsem, ki ste ga spremlili do nje-
govega mnoga preranega groba ter
nam izrekli sožalje. Posebno se
zahvaljujemo družinam Bee in
Musar za nesebično pomoč v tež-
kih trenutkih, osebju bolnice Bre-
žice za skrbno nego, dr. Humarju
za nego na domu, g. župniku za
obrede, govornikom za poslovljne
besede, še posebej pa vaščanom
Hinju za njihovo pomoč.
Zalujoči: žena Fani, otroci: Janez,
Marko, Lojze, Fani, Milena, Jo-
žica z družinami, sestre Rezi, Ma-
rija, Angela, Amalija in ostalo
sorodstvo.

Veterinarska posta- ja Novo mesto

obvešča
živalorejce, da v pone-
deljek, 1. 12. 1969

ne bo sejnice

zaradi praznika. Sejmica
bo v ponedeljek, 8. 12. 1969.

Oddamo v posvojitev 7
mesecev starega

fantka

brez staršev.

Interesenti dobijo naslov
v upravi lista

Ob bridki izgubi naše mame, sta-
re mame in sestre

MARIJE REDEK

s Krke 9 pri Novem mestu
se iskreno zahvaljujemo sosedom,
prijateljem in znancem za podar-
jene vence in cvetje ter vsem, ki
so jo spremlili na zadnji poti. Po-
sebno se zahvaljujemo tovarni
NOVOTEKS za podarjene vence
in družinam Moharjevi in Ra-
doškovski za vso pomoč ter gospo-
du župniku za spremstvo.
Zalujoči: sinova Rudi in Martin,
hčerka Mimi z družinami, vnukinja
Vida in Nada z družinami, brat
in sestre ter drugo sorodstvo.

Ob tragični izgubi mojega dragega
moža, očeta, starega očeta

PETRA DEŽELAKA

iz Mrtočca 5, Boštanj
se najiskrenejše zahvaljujemo so-
sedom, znancem in sorodnikom,
Kopitarju Sevnica, občinski skup-
ščini Sevnica, ZB Boštanj za da-
rovane vence in cvetje. Hvala tu-
di gospodu kaplanu in govorni-
kom pri odprtem grobu, vsem ki
ste nam izrekli sožalje, nam po-
magali v teh težkih dneh ter ga
spremlili do njegovega mnoga
preranega groba. Prisrčna hvala!
Zalujoča žena Pepca, sinova Jože
in Drago z družino
Boštanj, Sevnica, dne 20. 11. 1969

Ob boleči izgubi našega dragega
moža in očeta

FRANCA GOLETA

se najtopleje zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem,
ki so se za zadnji poslovlji
spremljali na njegovi zadnji poti
in mu poklonili toliko cvetja.
Zahvaljujemo se godbi Rudnika
Kočevje, pionirskom iz Soteske
in okolice, delovnim skupnostim
Rudnika Kočevje in Usluge Rud-
nik, ZZB NOV Dol. Toplice, SZDL
Soteska, Slovenski izseljenški ma-
tici in vsem družbeno-političnim
organizacijam iz Kočevja. Iskrena
hvala govornikom tov. Antonu
Virantu, tov. Tonetu Kukoviču,
tov. Nacetu Karničniku in tov.
Petru Boharju za poslovljne be-
sede. Z globoko hvalečnostjo se
bomo spominjali še nasebične po-
moči, ki nam jo je nudila dru-
žina Fifolt, kakor tudi vsestranske
pomoči, ki nam jo je nako-
nila delovna skupnost uprave ob-
činske skupščine Kočevje. Vsem,
ki ste nam v najtežjih trenutkih
stali ob strani, naša iskrena za-
hvala!

Zena Ana, hči Ana z možem
Jožetom in drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi naše mame,
NEŽE STARIHA

iz Rožnega dola
se iskreno zahvaljujemo znancem,
sosedom, podjetjem IMV in Indu-
striji obuvice iz Novega mesta,
Novolesu iz Straže in Iskre iz
Sevnice. Zahvaljujemo se tudi dr.
Metodovi in dr. Kvasiču iz Črno-
mlja, gospodu kaplanu in vsem,
ki so jo spremlili na zadnji poti.
Zalujoči otroci z družinami

Ob bridki izgubi očeta, starega ata

JANEZA MAVCA

z Rakovnika
se iskreno zahvaljujemo vsem so-
rodnikom, prijateljem, znancem,
ki so nam ob težkih trenutkih ka-
korkoli pomagali in nam izrekli
sožalje. Posebno se zahvaljujemo
kolektivom in društvom: KG Slo-
venska vas, sindikalna podružnica
Dob, kolektivu Dana Mirna, RSNZ
Ljubljana, Manufaktura Ljublja-
na, Dežnik Ljubljana, ZB, DU,
ZVVI Sentrupert za poklonjene
vence, Jožetu Bizjaku za poslo-
vljne besede ob odprtem grobu in
povakemu društvu Svoboda Mirna.
Se enkrat vsem in vsakemu po-
sebej — hvala.

Zalujoči: hčerke in sinovi:
Mimi, Rezi, Milka, Justa,
Ivanka, Slavka, Branko, Ivan
in Dominek z družinami

Ob bridki izgubi dragega moža,
očeta in starega očeta

ANTONA STARIHE

iz Coklova 3 pri Semiču
se najlepše zahvaljujemo sorod-
nikom, znancem in prijateljem za
podarjene vence. Posebno se za-
hvaljujemo PGD iz Streljčeva,
govorniku Francu Pašiču, govor-
niku Zdravku Mušiču po liniji DU
ter vsem ostalim, ki so nam stali
ob strani ter z nami sočustvovali.

Zalujoči: žena Antonija, sin
Tonil, hčerki Tonka in Marija
z družino

Ob tragični smrti našega ljubega
sinčka

RAFKA VIDMARJA

iz Smihela pri Zuzemberku
se najlepše zahvaljujemo vsem, ki
ste se trudili, da bi mu ohranili
življenje. Posebna hvala Vidmar-
ju, Mavru in Vovku, vsem sose-
dom, sorodnikom, prijateljem in
znancem, gospodu župniku Alojzu
Zupanu pa za lep spoved.
Zalujoči: očka, mamica, se-
strij Anika in Slavica

KRONIKA NESREČ

Medvedjek: prehitva- nje se ni posrečilo

20. novembra sta drug za dru-
gim vozila proti Zagrebu tovor-
njaka koprake in ljubljanske re-
gistracije. Pri Medvedjeku ju je
prehitel ljubljanski avtomobi-
list Edi Selhaus v hipu, ko je
naproti hitel z osebnim avtomobi-
lom njegov sosesčan Jože Tratar.
Selhaus je zavil na desno, vendar
je Tratar že trčil vanj. Tratarjevo
vozilo je zaneslo sem ter tja, na-
kar je zadelo še tovarnjak z lju-
bljanske registracije. Voznik Tra-
tar in sopotnik Stane Jurca sta
bila ranjena, škoda pa so ocenili
na 12.500 din.

Karteljevo: neprevidna voznica

22. novembra je nameraval z
avtomobilsko ceste pri Kartelje-
vem zaviti na odcep proti Nove-
mu mestu voznik osebnega avto-
mobila Floravante Bigaran. Za-
grebanec Zvonimir Orešar ga je
nameraval prehiteti, ker pa je
naproti prišlo neko vozilo, tega
ni storil. Izza ovinka se je tedaj
pripeljala naproti z osebnim avto-
moblom Stjepica Karagovič. Ker
je vozila precej hitro, je treščila
najprej v Orešarjevo, nato pa še
v Bigaranovo vozilo. Škodo so
ocenili na 6.500 din.

Črnomelj: kolesar podrl otroka

Stanko Frankovič je 21. novem-
bra na ulici Pod lipo v Črnomlju
podrl s kolesom 9-letnega Mirka
Zupančiča in se odpravil dalje.
Deček je z glavo udaril ob ploč-
nik. Prvo pomoč so mu nemudo-
ma dali v zdravstvenem domu.

ČESTITKE

Dragi Mici Saje iz Smihela ob
njem življenjskem prazniku
iskreno čestitajo vsi, ki jo imajo
radi.

Jožetu Puclju z Odrge pri Treb-
njem iskrena čestitka za 41. rojst-
no slavo z željo, da bi bil vedno
tako skrben očca, oziroma mož.
Zena Milka, sinko Jožko, hčerki
Jožica ter Vida z možem Fran-
cijem.

OBVESTILA

GOSTILNA »Cugelj« z Odrge pri
Trebnejem priredi za praznik 29.
novembra zvečer veselico. Za do-
bro jedajo in pijačo bo poskrbe-
ljeno. Igral bo Lojze Barbo s svoji-
m triom. Vabljeni!

GOSTILNA v Beli cerkvi vabi
na zabavo v nedeljo, 30. 11. 1969.
Za jedajo, pijačo in ples preskrb-
ljeno. Vabljeni.

ZAVAROVALNICA SAVA

poslovna enota
NOVO MESTO

razpisuje
2 prosti delovni mesti

zavarovalnega
zastopnika:

1. V NOVO MESTU
2. V SENTJERNEJU

Lastnoročno spisane vloge
je treba poslati na naslov
do 15. decembra 1969.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL
Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto,
Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in
odgovorni urednik), Rta Bačar, Slavko Dokl, Miloš Jakopec,
Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Prime, Jožica Teppey in
Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA VSAK CETRTREK — Posamezna številka 70 par
(70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndin (3200 S din),
polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je
vnaprej — Za inozemstvo 62,50 novih dinarjev (6.250 Sdin)
oz. 5 ameriški dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v
Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN
UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 —
Telefon: (069)-21-227 — Nenaročnih rokopisov in fotografij
ne vračamo — Tiska ČGP »Delos« v Ljubljani

Poljane: zaspal za volanom

Med vožnjo proti Ljubljani je
Vladimir Pavšer iz Celja 19. no-
vembra zvečer zaspal za krmilom
osebnega avtomobila, zapeljal s
ceste in se prevrnil. Škodo so
ocenili na 3.000 din.

Korenitka: tovarnjak se je prevrnil

Evgen Skrbec iz Ljubljane je
18. novembra zjutraj pri Koreniti
kl zapeljal tovarnjak na neutrije-
no bankino. Po nekaj metrih
je vozilo znašlo na nasipu in se
prevrnilo. Škoda je bilo za 10.000
din.

Poškodovan kolesar

24. novembra ob 8.30 se je na
Reški cesti v Kočevju zgodila hu-
da nesreča. Voznik kombija Janez
Horvat iz Kočevja je pred sreča-
njem s široko opozoril kolesarja
Francja Medvedčka, naj se umak-
ne še bolj na desno stran ceste,
ta pa je zapeljal pred kombij in
trčil vanj. Kolesar je bil hudo
poškodovan in so ga prepeljali v
ljubljansko bolnišnico. Preiskava
je pokazala, da je bil voznik kom-
bija trezen, za kolesarja pa še
ni znano.

Iščemo

KV črkoslikarja KV mizarja

Nastop takoj, odličen za-
služek, samsko stanovanje.

Reklamni ateljeji FRANC
MERJASEC, aranžer-moj-
ster — Ljubljana, Sentvid.
Guncle, Strukljeva 17 —
tel. 51-641.

PREKLICI

Opozarjam Faniho Lavrič iz Sta-
rih žag, n.h., Dolenjske Toplice,
da preneha širiti razne lažne be-
sede o meni in naši družini. Če
tega ne bo upoštevala, jo bom
sodno preganjala. Božena Lavrič
in ostali Lavričevi iz Starih žag 4,
Dolenjske Toplice.

inles

INDUSTRIJA STAVBENEGA POMIŠLA

OKNA, POLKNA VRATA

(sobna, vhodna, garažna)
PRODAVA NA KREDIT
ZAHTEVAJTE PROJEKTE!

ribnica

Za dan republike čestitamo